

5407

ΣΤ'

89

ΣΧΒ

ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΦΙΛΙΚΟΥ

ΑΝΑΓΝΩΣΤΙΚΟΝ

ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΗΣ

ΔΙΑ ΤΑΣ ΚΑΤΩΤΕΡΑΣ ΤΑΞΕΙΣ ΤΩΝ ΓΥΜΝΑΣΙΩΝ

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΕΚΔΟΣΕΩΣ ΣΧΟΛΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ
ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

1946

002
ΚΛΣ
ΣΤ2Β
355

Εθνικό Πανεπιστήμιο

ΣΑΠΟ

ΑΝΑΓΝΩΣΤΙΚΟΝ

ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΗΣ

ΣΤ'

89

ΣΧΒ

ΑΝΑΓΝΩΣΤΙΚΟΝ

ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΗΣ

ΔΙΑ ΤΑΣ ΚΑΤΩΤΕΡΑΣ ΤΑΞΕΙΣ ΤΩΝ ΓΥΜΝΑΣΙΩΝ

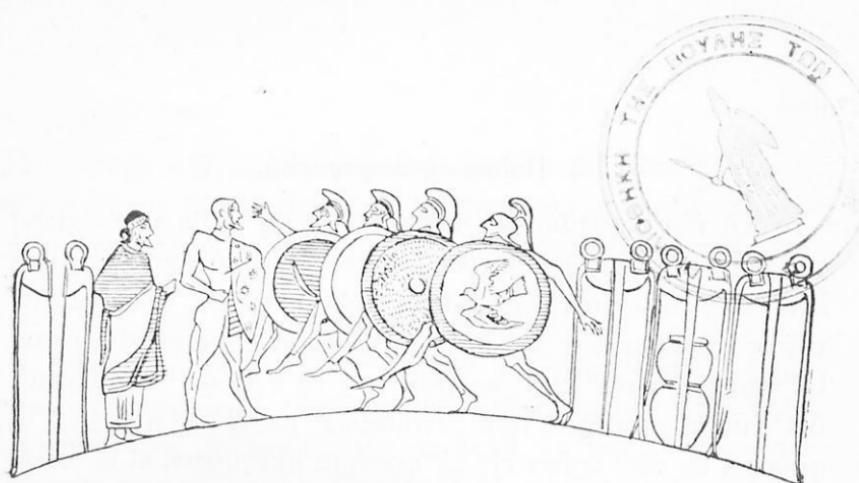

Οργ. Σχολ. Σχολ. Βιβλίων γ
5407 γ

Οργανισμός Εκδόσεως Σχολικών Βιβλίων
ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
1946

002
118
ET2B
355

ΤΜΗΜΑ ΠΡΩΤΟΝ

ΜΕΡΟΣ Α'

1. Λύκος καὶ ἀμνός.

Λύκος διώκει ἀμνόν, ὁ δὲ ἀμνὸς εἰς ναὸν καταφεύγει. Ὁ λύκος πρὸ τοῦ ναοῦ μένει καὶ λέγει τῷ ἀμνῷ· «Ὦ ἀμνέ, διὰ τί ἐν τῷ ναῷ μένεις καὶ οὐ φεύγεις εἰς τοὺς ἀγορούς; Οὐ γιγνώσκεις¹, ὅτι οἱ ἄνθρωποι τοὺς ἀμνοὺς τοῖς θεοῖς θύουσιν;²» Ἀλλ' ὁ ἀμνὸς ἐξ τοῦ ναοῦ οὐ φεύγει καὶ τῷ λύκῳ λέγει· «Ὦ λύκε, γιγνώσκω μὲν τοῦτο, προκρίνω³ δὲ τοῖς θεοῖς θυσίᾳ εἶναι ἢ τῷ λύκῳ τροφή».

2. Λύκος καὶ ἄρκτος.

Ἄμνὸς ἐν ἀμπέλῳ ἦν. Λύκος ἐκ τῶν βάτων βλέπει τὸν ἀμνὸν καὶ ἀρπάζει αὐτόν. Ἡ τοῦ ἀμνοῦ ἀρπαγὴ λύπην ταῖς ἀμπελουργοῖς παρέχει. Αἱ ἀμπελουργοὶ μάτην διώκουσι τὸν λύκον· οὗτος γὰρ ὅμοιός ἐλάφῳ τρέχει. Ἀλλ' ὁ Θεὸς τὴν τοῦ λύκου κακίαν κολάζει¹. Ἐν γὰρ τῇ ὁδῷ ἄρκτῳ ὁ λύκος συντυγκάνει². Ἡ ἄρκτος τὸν ἀμνὸν βλέπει καὶ ἀπὸ τοῦ λύκου ἀρπάζει αὐτόν. Ὁ λύκος ψέγει³ τὴν ἄρκτον καὶ λέγει· «Ὦ ἄρκτε, πῶς ἀρπάζεις τὸν ἀλλότριον⁴ ἀμνόν;» Καὶ ἡ ἄρκτος λέγει· «Οὐχ ἀρπάζω, ἀλλὰ τὸν κλέπτην κολάζω».

3. Πολεμικὴ παρασκευὴ.

Τὸ τῶν πολεμίων στρατόπεδον ἐγγὺς¹ ἥδη τῶν δούλων² τῆς χώρας ἔστιν. Ὁ ἡμέτερος στρατὸς ἔχει τὰ ἄκρα³ καὶ κωλύει⁴ τοὺς πολεμίους ὑπερβαίνειν⁵ τὰ δορια. Οἱ φρουροὶ σὺν τόξοις καὶ ἀκοντίοις καὶ ἄλλοις ὅπλοις τὰ ἄκρα φυλάττουσιν. Οἱ γεωργοὶ σῖτον⁶ καὶ πρόβατα εἰς τὰ φρούρια κομίζουσι⁷. Δεῖ⁸ γὰρ τὰ φρούρια τῶν ἐπιτηδείων⁹ μεστὰ¹⁰ εἶναι, ἐπεὶ οἱ φρουροὶ ἐκ τῶν δούλων εἰς τὰ φρούρια φεύγουσιν, εἰ οἱ πολέμιοι τὰ δορια ὑπερβαίνουσι.

4. Ἀρεταὶ καὶ κακίαι.

Τῶν ἀρετῶν πρώτη μέν ἔστιν ἡ εὐσέβεια, δευτέρᾳ δὲ ἡ δικαιοσύνη. Τῇ μὲν εὐσέβειᾳ ἐναντία ἔστιν ἡ ἀσέβεια, τῇ δὲ δικαιοσύνῃ ἡ ἀδικία. Ἡ ἀσέβεια καὶ ἡ ἀδικία αἰσχύνην τοῖς ἀνθρώποις φέρουσι. Τῶν ἀρετῶν ἔστι καὶ ἡ ἀνδρεία. Ἐκ τῆς ἀνδρείας τῇ στρατιᾷ νίκαι, ἐκ δὲ τῶν νικῶν τιμαί εἰσι.

5. Οἱ Περσαὶ ἐπὶ Κύρου τοῦ πρεσβυτέρου.

Οτε Κῦρος τῶν Περσῶν ἐβασίλευεν, οὗτοι οὐ μόνον ἴσχυροὶ καὶ πολεμικοὶ ἦσαν, ἀλλὰ καὶ διὰ σωφροσύνην καὶ δικαιοσύνην ἐπαίνουν ἀξιοί. Τὰ τέκνα αὐτῶν ἀπ' ἄρτου μόνον καὶ καρδάμου ἐβιότευεν¹¹. Ἐπαίδευνον δὲ ταῦτα εἰς ἀνδρείαν καὶ δικαιοσύνην καὶ εὐσέβειαν. Παραδείσους¹² δὲ ἐφύτευνον καὶ ἐν αὐτοῖς ἄγρια θηρία ἐθήρευνον¹³.

6. Ὁ Λεωνίδας καὶ οἱ Σπαρτιάται.

Ἡ πρὸ τῶν Θερμοπυλῶν στρατιὰ τῶν Περσῶν τοὺς Σπαρτιάτας οὐκ ἐτάρασσεν. Οὐχὶ ἡ τῶν Περσῶν ἀνδρεία, ἀλλ' ἡ πονηρία¹⁴ Ἐφιάλτου τοῦ προδότου τῷ μὲν Ξέρξῃ αἰτίᾳ νίκης ἦν, τῷ δὲ Λεωνίδᾳ καὶ τοῖς δολίταις θανάτου.

Ἡ ἐν Θεομοπύλαις μάχη τῷ Λεωνίδᾳ καὶ τοῖς τῶν Σπαρτιατῶν ὁπλίταις δόξης αἰτία ἦν. ὩΣ Σπαρτιᾶται, ἡ τοῦ Λεωνίδου ἐν ταῖς Θεομοπύλαις τελευτῇ² τῇ Σπάρτῃ δόξης αἰτίᾳ ἦν.

7. Αἱ ἀρχαῖαι Ἀθῆναι.

Ἐν ταῖς ἀρχαῖαις Ἀθήναις αἱ μὲν τῶν ἴδιωτῶν οἰκίαι ταπειναὶ¹ καὶ μικραί, οἱ δὲ δημόσιοι οἶκοι καλοὶ² τε καὶ ὑψηλοὶ ἥσαν. Ἐν Ἀθήναις ἄλλα τε καλὰ ἦν καὶ τὸ Διονύσου θέατρον καὶ τὰ ἱερά³, μάλιστα δὲ τὸ τῆς Ἀθηνᾶς. Ἡσαν δ' ἔτι⁴ ἐν Ἀθήναις καὶ στοὰι λαμπραὶ καὶ κῆποι ἀνθηροὶ καὶ περίπατοι τερπνοί. Θέας δ' ἄξια ἥσαν καὶ τὰ γυμνάσια⁵ καὶ αἱ παλαιῖστραι, ἔνθα⁶ οἱ παιδοτρίβαι⁷ τοὺς νέους ἐγύμναζον.

8. Περὶ τῆς Αἰγύπτου καὶ τῶν Αἰγυπτίων

Ἡρόδοτος περὶ τῆς Αἰγύπτου καὶ τῶν Αἰγυπτίων τάδε λέγει: «Ἡ μὲν περὶ τὸν Νεῖλον ποταμὸν χώρα εὔφορός ἐστιν, ἡ δ' ἄλλη ἔρημος καὶ ἄγονος¹. Τὴν ἐπιθαλάττιον Αἴγυπτον δῶρον τοῦ Νείλου ποταμοῦ ὀνομάζουσιν ὁ γὰρ Νεῖλος κατ' ἐνιαυτὸν² τοὺς ἀγροὺς κατακλύζει³ καὶ πηλὸν πολὺν καταλείπει. Ἡ μὲν γῇ ἡμέρους συκᾶς ἔχει, αἱ δὲ ἐπιθαλάττιοι λίμναι πάπυρον⁴. Οἱ πάπυρος ὡφέλιμος ἐστιν οἱ γὰρ Αἰγύπτιοι ἐκ τῶν παπύρων τὴν εἰς τὴν γραφὴν χρήσιμον βύβλον⁵ παρασκευάζουσιν. Οἱ Αἰγύπτιοι ὡφέλιμα ξῦφα ἀνατρέφουσιν, οἷον ἵππους καὶ ὄνους. Οἱ ἔμποροι καὶ ἡμέρους καμήλους ἔχουσιν ἄνευ γὰρ καμήλων ἀδύνατοι εἰσιν αἱ διὰ τῆς ἐφήμου πορεῖαι. Οἱ Αἰγύπτιοι πολλῶν τεχνῶν ἔμπειροι εἰσιν. Ἡ τῶν Αἰγυπτίων γλῶττα βάρβαρος καὶ μάλιστα τῆς Ἑλληνικῆς διάφορός ἐστι».

9. Ἐφήβου Ἀθηναίου καὶ Σπαρτιάτου διάλογος.

Ο Ἀθηναῖος. Τίνα τρόπον ὑμεῖς οἱ Σπαρτιᾶται πατέρεσθε; Πολλὰ μὲν γὰρ λέγεται περὶ τῆς ὑπὸ τοῦ Λυκούρ-

γου νομοθετηθείσης τῶν Σπαρτιατῶν παιδείας, τούτων δὲ τὰ μὲν πιστά¹ ἔστι, τὰ δὲ ἄπιστα. Ἡδέως² οὖν³ ἀκούω σου, ἐπεὶ καὶ σὺ ἐκεῖνον τὸν τρόπον παιδεύει.

Ο Σπαρτιάτης. Τραχύτατα⁴ παιδευόμεθα ἡμεῖς οἱ Σπαρτιᾶται. Ἀπὸ τοῦ ἑβδόμου ἔτους πρῷ⁵ ἐκ τῶν κλινῶν ἐγειρόμεθα⁶ καὶ ἐν τῷ ποταμῷ λουόμεθα, εἴτα⁷ δὲ γυμναζόμεθα περὶ τε τὸν δρόμον καὶ τὸν δίσκον καὶ τὰ ὅπλα. Τὸ δέ δεῖπνον ἀπλούστατον γίγνεται. Ἐκ τούτων οὖν δῆλον⁸ δέ δεῖπνον ἀπλούστατον γίγνεται. Ἐκ τούτων οὖν δῆλον⁸ γίγνεται, ὅτι τελείως τὸ σῶμα γυμναζόμεθα.

Ο Αθηναῖος. Ὡ Σπαρτιᾶτα, τοῦθ' ὅπερ ὑπὸ σοῦ λέγεται, ἥδεως ἀκούω. Νῦν δὲ λέγω σοι, πῶς ἡμεῖς παιδεύμεθα. Ἀπὸ τοῦ ἑβδόμου ἔτους πέμπεται τὰ παιδία εἰς τὰ διδασκαλεῖα, συμπέμπεται δὲ αὐτοῖς καὶ δοῦλος τις. Ὅποιοι τούτου ἔγεται⁹ τὸ παιδίον εἰς τὸ διδασκαλεῖον καὶ πάλιν εἰς τὴν οἰκίαν. Ἐν τοῖς διδασκαλείοις διδασκόμεθα τά τε τῶν παλαιῶν ποιητῶν ἔργα καὶ τὴν ἀριθμητικήν. Ἄλλὰ καὶ εἰς τὰς παλαιάστρας ἀγόμεθα καὶ ώς σὺ ἐν Σπάρτῃ γυμνάζει, οὕτω καὶ ἀγάθως ἐν Ἀθήναις γυμνάζομαι. Οὕτως οὖν ἡμεῖς ἐν Ἀθήναις οὐ μόνον τὸ σῶμα, ἀλλὰ καὶ τὸ πνεῦμα γυμναζόμεθα.

10. Περὶ τῶν ἐν τῇ Ἀττικῇ ζώων.

Ἡ Ἀττικὴ παντοῖα¹ τρέφει ζῷα, οἷον αἶγας καὶ γῦπτας καὶ γλαῦκας καὶ ἀλώπεκας. Τοῖς γεωργοῖς πολλαὶ αἰγῶν ἀγέλαι εἰσίν· ἡ γὰρ γῆ ἀγαθὴν ταῖς αἰξὶ τροφὴν παρέχει. Οἱ γῦπτες ταῖς νέαις αἰξὶν ἐπιβουλεύουσι² καὶ τοῖς ὄντες ταύτας τε καὶ ἄλλα ζῷα ἀρπάζουσιν. Ἡ γλαῦξ ἴερὰ τῆς Ἀθηνᾶς ἦν. Αἱ τῆς Ἀττικῆς πέτραι³ μεσταὶ γλαυκῶν εἰσιν. Ἐντεῦθεν καὶ ἡ παροιμία· «Γλαῦκος» εἰς «Ἀθήνας».

11. Κατασκοπὴ τῶν πολεμίων.

Ο στρατηγός. Ἐχεις τι καινόν¹; Ἐκελένου² γὰρ τῇ τῶν πολεμίων στρατιῇ ἐπὶ κατασκοπῇ³ πλησιάζειν.

Ο στρατιώτης. Ἔχω πολλὰ καὶ ἀγαθά, ὃ στρατιγέ. Τῆς ἑσπέρας γὰρ ἐπορευόμην μετὰ τῶν ἄλλων, οἱ ἐπὶ κατασκοπῇ ἐπέμποντο, πρὸς τὴν ἐγγὺς ὥλην⁴. Ἐκεῖθεν τὰ τῶν πολεμίων πυρὰ ἐφαίνετο. Ἡν δὲ ταῦτα οὔτως⁵ δύλιγα, ὥστε ἐλογιζόμην⁶ ὡς πεντακισχιλίους ἐνταῦθ⁷ εἶναι. Τότε δ' ὑπὸ τῶν πολεμίων τὸ δεῖπνον παρεσκευάζετο. Εἶτα δ' ἐπειδὴ δῆλοι ἐγιγνόμεθα, ἀκοντίοις τε καὶ λίθοις ἐβαλλόμεθα⁷, τραύματα δ' οὐκ ἐλαυβάνομεν.

Ο στρατηγός. Ἀγγέλλεις χρήσιμα, ὃ νεανία ἐκ γὰρ τῆς ἀγγελίας σου τὸν τῶν πολεμίων ἀριθμὸν μανθάνομεν. Δῆλον οὖν ἐστιν, ὅτι ὁρθὸς ἀεὶ⁸ ἀγαθὸς ἐνομίζου στρατιώτης.

12. Τὸ μῆλον τῆς "Εριδος.

Θέτις ἡ θεὰ ἐν τοῖς γάμοις αὐτῆς πάντας τοὺς θεοὺς ἔδέχετο πλὴν τῆς "Εριδος. Διὸ¹ ἡ "Ερις ὀργίζεται καὶ μῆλον χρυσοῦν εἰς τὸ μέσον τῶν θεῶν ὁύπτει. Ἐπὶ δὲ τοῦ μήλου ἦδε ἡ ἐπιγραφὴ ἦν· «Τῇ καλλίστῃ». Ἐκεῖ ἐν τοῖς θεοῖς ἦσαν ἡ τε "Ἡρα καὶ ἡ Ἀθηνᾶ καὶ ἡ Ἀφροδίτη, ἡ τῇ τοῦ σώματος χάριτι² τῶν ἄλλων διέφερεν⁹. Ἐπειδὴ δ' ἐκάστη αὐτῶν ἔλεγε καλλίστη τε καὶ τοῦ μήλου ἀξία εἶναι, ἐπὶ πολύ τε ἥριζον καὶ τὴν τῆς ἑορτῆς φαιδρότητα⁴ διέλυνον. Οἱ μὲν οὖν ἄλλοι θεοὶ διὰ τὴν ἔριν ἐκ τῶν γάμων φεύγειν ἤναγκάζοντο. Ζεὺς δ' αὐταῖς συμβουλεύει Πάριδι τῷ Πριάμου ἐπιτρέψαι τὴν ἔριν⁵ κρίνειν. Οὗτος δ' ἐπὶ τῆς "Ιδης τὰ τοῦ Πριάμου θρέμματα⁶ ἔνεμεν⁷. Εριμῆς οὖν, ὁ τῶν θεῶν κῆρυξ, ἐπὶ χρυσοῦ ἄρματος τὰς θεὰς εἰς τὴν "Ιδην ἄγει. Πάρις δὲ θαυμάζει μὲν τό τε βασιλικὸν τῆς "Ἡρας σχῆμα⁸ καὶ τὴν λαμπρὰν τῆς Ἀθηνᾶς κόρων⁹ καὶ ἀσπίδα καὶ τὴν τῆς Ἀφροδίτης χάριν, ἐγκειρίζει δὲ τὸ μῆλον τῇ Ἀφροδίτῃ.

13. Ἰφιγένεια ἡ ἐν Αὐλίδι.

"Ἐπεὶ¹ Ἀγαμέμνων τοὺς "Ελληνας εἰς τὴν Αὐλίδα συνέλε-

ξεν, ἐκεῖ ἐθήρευσε καὶ ἔλαφον τῆς Ἀρτέμιδος ἵεράν² κατετόξευσεν. Οὗτο τὴν θεὰν ἔξωργισεν, ἢ νηνεμίᾳ τὸν τῶν Ἑλλήνων πλοῦν ἐκώλυσε. Μάτην οἱ Ἑλληνες τὴν θεὰν ἴκετευσαν. Κάλχας δ' ὁ μάντις παρθένον τῇ Ἀρτέμιδι θῦσαι ἐκέλευσεν. Οἱ ἄλλοι ἡγεμόνες ἐπεισαν τὸν Ἀγαμέμνονα Ἰφιγένειαν τὴν θυγατέρα θῦσαι. Ἀγαμέμνων οὖν τὴν θυγατέρα ἐπὶ τὸν βωμὸν ἐκόμισεν. Ἡ δὲ θεὰ ἔλαφον μὲν ἐπὶ τὸν βωμὸν ἐπειψεν, Ἰφιγένειαν δ' ἐν νεφέλῃ εἰς τὸ ἐν τῇ Ταυρικῇ χερονήσῳ ἵερὸν ἐκόμισεν. Οἱ τῶν Ἑλλήνων ἡγεμόνες τὴν ἔλαφον ἐθυσαν, εἴτα δ' ἐκ τῆς Ἐλλάδος ἐπὶ τὴν Τροίαν ἐστράτευσαν. Ἰφιγένεια δ' ἐν τῇ τῶν Ταύρων χώρᾳ ἴερεια τῆς Ἀρτέμιδος γίγνεται.

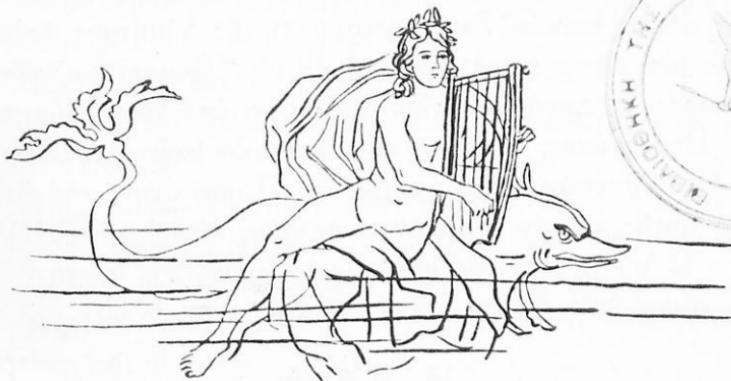
14. Οἱ Γίγαντες.

Οἱ παλαιοὶ ποιηταὶ τοὺς Γίγαντας τέκνα τῆς Γῆς ὀνομάζουσιν. Οἱ Γίγαντες τοὺς ἀνθρώπους τῷ σώματι ὑπερέβαλλον¹. Ἀντὶ ποδῶν τοῖς Γίγασιν οὐραὶ δρακόντων² ἦσαν καὶ τῇ ταχυτῇ δ' ὅμοιοι τοῖς δράκοις ἦσαν οἱ Γίγαντες. Πατὴρ τοῖς Γίγασιν οὔτε νόμοι Ἠσαν οὔτε δίκη³. Τῆς ἀδικίας δ' ἔνεκα ἐχθροὶ τοῖς θεοῖς Ἠσαν οἱ Γίγαντες. Τοῖς Γίγασιν ἐν νῷ ἦν τοὺς θεοὺς ἐκβαλεῖν⁴ τοῦ Ὀλύμπου. Οἱ τῶν Γιγάντων καὶ τῶν Ὀλυμπίων θεῶν ἀγῶν δεινὸς⁵ ἦν. Τέλος δ' οἱ Ὀλύμπιοι τοὺς Γίγαντας ἥφαντισαν.

15. Ἀρίων ὁ κιθαρῳδός.

Ἀρίων δὲ Μηθυμναῖος, ἐνδοξότατος κιθαρῳδός, παρὰ Περιάνδρῳ, τῷ τῶν Κορινθίων τυράννῳ, πολὺν χρόνον διέτριψε. Μετὰ δὲ τοῦτο ἐκ τοῦ τῆς Κορίνθου λιμένος ἔρχεται δὲ Ἀρίων πρὸς τοὺς Ἰταλίας Ἑλληνας καὶ τοὺς γείτονας αὐτῶν, τοὺς Σικελιώτας. Ἐκεῖ πολλῶν περὶ τὴν τέχνην ἀγώνων μετέχει καὶ ἐκ τῶν ἐν τοῖς ἀγῶσι νικῶν τιμᾶς μεγάλας λαμβάνει. Οἱ ἐν Ἰταλίᾳ καὶ Σικελίᾳ Ἑλ-

ληνες πλούσια δῶρα καὶ ἀργύριον¹ τῷ Ἀρίονι προσφέρουσιν. Εἴτα δ' ἐκ τοῦ τῶν Ταραντίνων λιμένος πλούσιος εἰς Κόρινθον οὗτος ἐπορεύετο. Ἐν τῇ θαλάττῃ οὐχ οἱ χειμῶνες², ἀλλ' ἡ τῶν ναυτῶν κακία κίνδυνον τῷ Ἀρίονι φέρει.

Ἐβουλεύοντο³ γὰρ οὗτοι τὸ τοῦ Ἀρίονος ἀργύριον ἀρπάσαι καὶ αὐτὸν φονεῦσαι. Ἀρίων δὲ τὸν φόνον φεύγει⁴ καὶ εἰς τὴν θάλατταν πίπτει. Ἐκ δὲ τῶν κυμάτων σύ, ὦ Ἀπόλλον, ἔσωσας τὸν κιθαρῳδόν δελφῖνα γὰρ ἐκέλευσας, ὥδαῖμον⁵, κομίσαι αὐτὸν εἰς λιμένα.

16. Αἱ οἰκίαι τῶν ἀρχαίων θεῶν.

Περὶ τὴν γῆν, ὡς οἱ παλαιοὶ ποιηταὶ λέγουσιν, ὁ ἀήρ ἐστιν, ὑπὲρ δὲ τοῦ ἀέρος ὁ αἰθήρ. Ἐν τῷ αἰθέρι οἱ θεοὶ τὰς οἰκίας αὗτῶν εἰχον. Αἱ τῶν θεῶν οἰκίαι χρυσοῦ καὶ γαλκοῦ ἦσαν, αἱ δὲ ἐσθῆτες¹ αὐτῶν πορφυραῖς καὶ οἱ ζωστῆρες ἀργύρου. Ἐν τῷ αἰθέρι αἰώνιον ἔσαρ ἦν καὶ οἱ τοῦ αἰθέρος οἰκήτορες² ἄλυπον εἰχον βίον. Ο βίος τοῖς θεοῖς ἀπὸ τοῦ νέκταρος³ καὶ τῆς ἀμβροσίας⁴ ἦν. Ἡβῆ δὲ ἡ θεὰ ἐν χρυσοῖς κρατήρσι τὸ νέκταρ τοῖς θεοῖς ἐκόμιζε.

17. Δημήτηρ καὶ Περσεφόνη.

Δημήτηρ θεὰ τῆς γεωργίας ἦν. Τῇ Δήμητρι θυγάτηρ ἦν Περσεφόνη. Τὴν τῆς Δήμητρος θυγατέρα Πλούτων, ὁ ἐν "Ἄδου ἄρχων, ἡρπασε καὶ ἀνήρ αὐτῆς ἐγένετο. Ἐπεὶ δὲ ἡ Δημήτηρ μεστὴ δργῆς τὴν θυγατέρα ἀνεζήτει καὶ τὴν γῆν καρποὺς φέρειν ἐκώλυε, Ζεὺς ἐπέτρεψε τῇ τῆς Δήμητρος θυγατρὶ δόκτῳ μὲν μῆνας παρὰ τῇ μητρὶ ἐν τῷ Ὀλύμπῳ διατρίβειν¹, τέτταρας δὲ παρὰ τῷ ἀνδρὶ Πλούτωνι ἐν "Άδου. Δήμητρος καὶ Περσεφόνης, τῆς θυγατρός, λαμπρὸν ἱερὸν ἐν Ἐλευσῖν ἦν. Οἱ Ἀθηναῖοι τὴν Δήμητρα καὶ Περσεφόνην, τὴν θυγατέραν αὐτῆς, τοῖς ἐν Ἐλευσῖνι μυστηρίοις ἐθεράπευνον². Ἡδονάδέ. «Ω Δήμητερ, σεμνὴ³ μῆτερ, καὶ Περσεφόνη, σεμνὴ θύγατερ, γάρ οἱν⁴ ὑμῖν ἔχομεν παρέχετε γὰρ καλὰ δῶρα».

18. Ἡ Λυκία.

Υψηλὰ ὅρη τὴν Λυκίαν ἀπὸ τῆς ἄλλης Ἀσίας χωρίζει. Ἡ τῆς Λυκίας χώρα πολλὰ ὑψηλὰ ὅρη ἔχει. Εἰς ἄρκτον¹ τὸ ὄρος Ταῦρος βλέπει, θαυμάσιον τὸ ὑψος καὶ τὸ μέγεθος. Ὄλιγα στενὰ διὰ τῶν ὁρῶν εἰς τὴν Λυκίαν φέρει, οἷον² τὰ παρὰ τὸν Ξάνθον ποταμὸν στενά. Αἱ τοῦ ποταμοῦ Ξάνθου πηγαὶ ἐν τῷ ὄφει Ταύρῳ εἰσίν. Ὁ ποταμός, εῦρος³ μὲν πλέθρου⁴, βάθος δὲ ὀργυιᾶς⁵, εἰς τὴν Λυκίαν θάλατταν ἐμβάλλει⁶. Παρὰ τὸν ποταμὸν ἄλση κέδρων ἔστι καὶ πλατάνων. Οἱ παλαιοὶ τὸ κάλλος καὶ τὸ μέγεθος τῶν δένδρων ἐγκωμιάζουσι, τὸ τοῦ οἴνου πλῆθος καὶ τὸ τῶν ἄλλων καρπῶν.

19. Διάλογος.

Ἀριστοφάνης ὁ κωμῳδοποιὸς Θηραμένει καὶ Ἐρατοσθένει καὶ Θεαγένει, νεανίαις Ἀθηναίοις, ἐντυγχάνει¹.

Θηρ. Χαῖρε, Ἀριστόφανες.

Αριστ. Χαίρετε, Θηράμενες, Ἐρατόσθενες, Θεάγενες. ποῖ² πορεύεσθε;

Θηρ. Εἰς τὴν ἀγοράν, ἔνθα³ Σωκράτης διατρίβει ἄσμενοι⁴ Σωκράτους ἀκούομεν. Καὶ σύ;

Αριστ. Εἰς τὸ θέατρον καινὴν γὰρ κωμῳδίαν, Νεφέλας ὄνομα, διδάσκω, Σωκράτην δὲ καὶ τοὺς ἄλλους σοφιστὰς ἐπισκώπτω.

Ἐρατ. Σὺ Σωκράτην ἐπισκώπτεις;

Αριστ. Ὡ Ήράκλεις⁵! Σωκράτην ἐπισκώπτω, δτι καινὰ δαιμόνια εἰσάγει.

Θηρ. Σωκράτης οὐ σοφιστής ἐστιν, ἀλλὰ σοφός· ώς Ἀπόλλων λέγει, Σωκράτης Σοφοκλέα καὶ Εύριπίδην καὶ πάντας τοὺς ἀνθρώπους σοφίᾳ ὑπερβάλλει.

Αριστ. Αριστοφάνους πάντ' ἐπισκώπτειν ἐστί. Χαῖρε, Θεάγενες, καὶ οἱ ἄλλοι.

Θεαγ. Καὶ σὺ χαῖρε, Αριστόφανες.

20. Ἡ Σφῆγξ.

Ἡ Σφῆγξ δεινὸν τέρας ἦν, πρόσωπον μὲν ἔχον παρθέ-

νου, σῶμα δὲ λέοντος καὶ πτέρυγας ὅρνιθος¹, ἥδετο² δὲ ἀν-

θρωπίνοις κρέασιν. Αὕτη ἐπὶ πέτρας πρὸ τῶν Θηβῶν διέτριψε καὶ τοῖς διαβάταις τόδε τὸ αἰνιγμα προύβαλλε³. «Τί ἔστιν, δὲ τετράπουν καὶ δίπουν καὶ τρίπουν γίγνεται;» Πάντα δέ, ὅστις τὸ αἰνιγμα οὐκ ἔλυε, κατεσπάραττεν. Οὗτως οὖν πολλοὶ διεφθείροντο⁴, πέρας δὲ τοῦ φόνου οὐκ ἦν. Διόπερ Κρέων, δὲ Θηβῶν βασιλεὺς, μεγάλα τούτῳ γέρα ἐπιγγέλλετο⁵, δις τὴν χώραν τοῦ τέρατος ἀπαλλάξειν ἔμελλεν. Οἰδίπους οὖν εἰς Θήβας ἐλθὼν τὸ αἰνιγμα ἔλυσε. «Τοῦτο τὸ ζῷον», λέγει, «δὲ ἄνθρωπός ἔστι. Βρέφος μὲν γὰρ ὃν δὲ ἄνθρωπος τοῖς τετράποσιν ὁμοίως ἔρπει⁶, ἔπειτα βαίνει⁷ δίπους, ἐν δὲ τῷ γῆρᾳ βακτηρίαν προσλαμβάνει καὶ τρίπους γίγνεται». Οὗτῳ δὴ Οἰδίπους μὲν τῶν τοῦ Κρέοντος γερῶν τυγχάνει, Σφίγξ δὲ κατὰ τῆς πέτρας κρημνίζεται.

21. Ἀριστείδου καὶ Ἀλεξάνδρου διάλογος.

Αρ. Τί πράττωμεν, δὲ Ἀλέξανδρε, ἵνα τῷ πατρὶ καὶ τῇ μητρὶ χαρὰν παρέχωμεν;

Αλ. Τί πράττωμεν; Ἐχω τινὰ ἐν νῷ ἐὰν ταῦτα πράξωμεν, χαρὰν μεγάλην τῷ πατρὶ καὶ τῇ μητρὶ παρέχομεν.

Αρ. Τίνα δὴ¹ ταῦτ’ ἔστι; Βούλει² μοι λέγειν;

Αλ. Πῶς γὰρ οὖ; Ὑπακούωμεν, δὲ φίλε, τοῖς τοῦ πατρὸς καὶ τῆς μητρὸς καὶ τῶν διδασκάλων λόγοις· μανθάνωμεν. ἐπιμελῶς τὰ μαθήματα· φεύγωμεν³ τὰς κακὰς διμιλίας⁴. ἀεὶ τάγαθὰ πράττωμεν καὶ μηδέποτε λύπην τινὶ παρέχωμεν· τοὺς πρεσβυτέρους σέβωμεν καὶ μηδέποτε αὐτοῖς ἀντιλέγωμεν. Ἐὰν πάντα ταῦτα πράττωμεν, ὡγαθέ, μεγάλην χαρὰν τῷ πατρὶ καὶ τῇ μητρὶ παρέχομεν.

Αρ. Χάριν σοι ἔχω ἐπὶ τῇ συμβουλῇ, δὲ Ἀλέξανδρε, καὶ ήδεως, ἢ κελεύεις⁵, πράξω.

22. Οἱ γέρανοι τοῦ Ἰβύκου.

“Ιβύκος δὲ ποιητὴς ἐκ τῆς Ἑλλάδος εἰς τὰς τῆς Ἰταλίας πόλεις ἦκε¹. Χρόνον μὲν οὖν ἵκανὸν ἐν ταῖς πόλεσι ταύταις διέτριψεν. Ἐπεὶ δὲ ἐκ τῶν πόλεων τούτων, δόξαν καὶ χρήματα συνέλεξε, πάλιν εἰς τὴν Ἑλλάδα ἤκεν. “Οτε δὲ ἦν ἐν τῷ δάσει τῷ μεταξὺ θαλάττης καὶ τῆς Κορίνθου ἀκροπόλεως, λησταὶ δύο τὸν ποιητὴν ἐφόνευσαν.” Ιβύκος δὲ ἐν ᾧ ἀπέθνησκε, γεράνους, οἵ ὑπὲρ τοῦ δάσους ἥσαν, οὗτοις ἵκετευσεν «Ὤ γέρανοι, τὴν τῶν ληστῶν ὑβριν² μηνύετε³». Οἱ Κορίνθιοι τὸ μὲν Ἰβύκου πτῶμα εὑρίσκουσι, τὸνς ληστὰς δ’ οὐ. Οἱ μὲν οὖν μάντεις ἄλλοι ἄλλα ἔλεξαν, δλίγῳ δὲ χρόνῳ ὕστερον οἱ γέρανοι οὕτω τοὺς ληστὰς ἀπεκάλυψαν. “Οτε γὰρ πλεῖστοι Κορίνθιοι ἐν τῷ θεάτρῳ ἥσαν, γέρανοι δὲ ὑπὲρ τοῦ θεάτρου διέβαινον, τῶν ληστῶν ὁ ἔτερος πρὸς τὸν ἔτερον ἔλεξεν «Ὤ Τιμόθεε, οἱ τοῦ Ἰβύκου γέρανοι». Θεαταὶ δέ τινες, οἱ τούτων ἤκουσαν, τοῖς τῆς πόλεως πρωτάνεσι⁴ τὸ πρᾶγμα ἀγγέλλουσιν. Οὗτοι δὲ τοὺς ληστὰς ἀνακρίνουσιν, οἱ τὴν αἰσχρὰν πρᾶξιν φαίνουσι καὶ θανάτῳ ὑπὸ τῶν πρωτάνεων κολάζονται.

23. Περὶ τῆς Φοινίκης.

Οἱ παλαιοὶ περὶ τῆς Φοινίκης τάδε λέγουσιν «Ἡ τῶν Φοινίκων χώρα πλουσία ἐστίν. Οἱ ποταμοὶ αὐτῆς παντοίους ἰχθῦς ἔχουσι, τὰ δὲ ἐν αὐτῇ δάση τῶν δρυῶν καὶ πιτύων ἔξοχά ἐστιν. Αἱ δρύες οὐ μόνον τοῖς συστὸν τροφὴν παρέχουσιν, ἀλλὰ καὶ πρὸς ναυπηγίαν χρήσιμοί εἰσιν, ὡς καὶ αἱ πίτνες. Τὰ τῶν Φοινίκων ἀστη ἐπιθαλάττια ἐστι. Τῶν ἀστεων ἡ Τύρος μάλιστα θαυμαστή ἐστιν. Ἐν τῷ ἀστει τούτῳ τὸ Ἡρακλέους ιερὸν θαυμαστὸν τὸ κάλλος ἦν, ἐν δὲ τῷ ιερῷ τὸ χρυσοῦν τοῦ θεοῦ ἀγαλμα ἦν δέκα πήχεων² ὑψος. Ἡ μὲν νῆσος Τύρος ἀμφὶ γιλίους πήχεις ἀπέχει τῆς γῆς, τὰ δὲ τοῦ ἀστεως αὐτῆς τείχη ἐκατὸν πήχεων ὑψος ἐστί».

24. Περὶ Ἀχιλλέως.

Ἀχιλλέως γονεῖς ἦσαν Πηλεὺς καὶ Θέτις. Ἐπεὶ¹ δὲ τῶν γονέων ὁ μὲν πατὴρ βασιλεὺς ἦν θυντός, ἡ δὲ μήτηρ θεὰ ἀθάνατος, Ἀχιλλεὺς ἀθάνατος μὲν οὐκ ἦν, τῶν δὲ θυντῶν βασιλέων ὁρμῇ² τε καὶ ἀνδρείᾳ ἐπρώτευεν. Ὅτε δὲ Ἀγαμέμνων καὶ Μενέλαος, οἵ βασιλεῖς, ἐπὶ Τοιίαν ἐστράτευον, Θέτις, ἵνα τὸν Ἀχιλλέα ἀποκρύψῃ, πρὸς τὸν τῆς νήσου Σκύρου βασιλέα

Αυκομήδη ἔπειμψεν. Ἐκεῖνος οὖν Ἀχιλλέα σὺν τῇ θυγατρὶ καὶ ὄλλαις παρθένοις ἔπαιδευε καὶ ἐσθῆτας Ἀχιλλεύς, ώς αὗται, εἶχε καὶ παρθένος ὑπὸ πάντων ἐνομίζετο. Ἄλλον Ὁδυσσεὺς τοῦτο πυνθάνεται· εὐθὺς δὲ εἰς Σκύρον ἔρχεται καὶ ὅδον ἀποκαλύπτει. Ἐνῷ γάρ Ἀχιλλεὺς σὺν ταῖς παρθένοις ἔπαιζεν, ἐξαίφνης Ὁδυσσεὺς ἐκραύγασε· «Πολέμοι ἥκουσι». Τότε δὴ αἱ μὲν παρθένοι περίφοβοι φεύγουσιν, Ἀχιλλεὺς δὲ οὐ. Καὶ δὲ Ὁδυσσεὺς, «Ὤ οὐ Ἀχιλλεῦ», λέγει, «οὐ με λανθάνεις⁴. Αἴ μὲν

έσθητες αὗται ταῖς παρθένοις ἀρμόττουσι, τοῖς δ' ἀνδράσι τοῖς ἀγαθοῖς οἱ πόλεμοι καὶ αἱ νῆκαι. Συστρατεύσεις οὖν ἡμῖν καὶ τὴν τοῦ Πάριδος ὑβριν⁵ μεθ' ἡμῶν παύσεις». Οὕτως οὖν Ἀχιλλεὺς σὺν τοῖς ἄλλοις βασιλεῦσιν εἰς Τροίαν ἐστράτευσε.

25. Ἡ θήρα τοῦ κάπρου.

Ἐκ πολλοῦ χρόνου οἱ γεωργοὶ ἐν πόνοις¹ εἰσί· κάπρος γὰρ τὸν ἐν τοῖς ἀγροῖς σῖτον διαφθείρει. Μάτην δ' ἐνεδρεύσουσιν² οἱ γεωργοὶ τὸ θηρίον. Οὗτοι δὲ λίγοι ὅντες οὐ φονεύσουσιν αὐτόν. Ἀθρόοι οὖν τὸν κάπρον θηρεύσομεν, θηρευτὰς δ' ἔχομεν πολλοὺς καὶ ἀγαθούς. Οἱ γὰρ ἐκ τῶν πλησίον κωμῶν νεανίαι ἔκουσίως τοῖς θηρευταῖς ἡμῶν συγκινδυνεύσουσι· φιλόθηροι³ γάρ. Ἄλλα καὶ τῶν οἰκετῶν⁴ οὐκ δὲ λίγους κελεύσομεν τῆς θήρας μετέχειν. Καὶ οἱ μὲν οἰκέται τὸ δάσος, ἐνῷ δὲ κάπρος ἐστί, κύκλῳ περικλείσουσιν, οἵ δὲ θηρευταὶ ἴχνεύσουσι καὶ τοξεύσουσι τὸ θηρίον. Ἡ οὖν θήρα ἡμῶν, ὡς πιστεύομεν, τοὺς τῶν γεωργῶν παύσει πόνους.

26. Γοργὼ ἡ Κλεομένους θυγάτηρ.

Ἄρισταγόρας δὲ Μιλήσιος χρήμασιν ἔπειθε¹ Κλεομένη, τὸν Σπάρτης βασιλέα, τοῖς Μιλησίοις βοηθῆσαι. Γοργὼ δ' ἡ Κλεομένους θυγάτηρ τὴν τοῦ πατρὸς φιλοζορηματίαν μανθάνει καὶ αὐτῷ λέγει· «὾ Πάτερ, οὐκ ἔχεις αἰδῶ²; Ἀντὶ χρημάτων κινδύνους τῇ πατρίδι παρέξεις; Οὐ πράξεις τοῦτο, ἀλλὰ τὸν ξένον ἀποδιώξεις». Κλεομένης τοῖς τῆς Γοργοῦς λόγοις τὸ έαυτοῦ ἀμάρτημα³ αἰσθάνεται⁴ καὶ τῇ Γοργοῖ λέγει· «Καλῶς λέγεις, ὦ Γοργοῖ». Οὕτως οὖν τῇ τῶν λόγων πειθοῖς τὸν πατέρα ἡ Γοργὼ τοῦ ἀμαρτήματος ἀπέτρεψε.

27. Δημάρατος.

Οτε Ξέρξης ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα ἐστρατεύκει, ἐν τῷ πῶν

Περσῶν στρατοπέδῳ καὶ Δημάρατος ὁ Σπαρτιάτης ἦν. Οὗτος πρότερον μὲν Λακεδαιμονίων ἐβεβαίστηκει, οἱ δὲ Σπαρτιᾶται ἐπεφυγαδεύκεσαν αὐτὸν. Ἀπὸ τούτου οὖν τοῦ χρόνου ἐν Πέρσαις ἐβεβιοτεύκει καὶ τότε παρ' αὐτῷ τῷ Ξέρξῃ ἦν. Ἐπεὶ οὖν οἱ Πέρσαι ἐν Δορίσκῳ ἐγγὺς τοῦ "Ἐβρου ποταμοῦ ἐστρατοπεδεύκεσαν, Ξέρξης πρὸς Δημάρατον ἔλεξεν· «Ὦ ἐστρατοπεδεύκαμεν, νῦν μὲν ἥδη ἐν τῇ Εὐρώπῃ ἐστρατοπεδεύκαμεν καὶ ἐν μικρῷ χρόνῳ στρατεύσομεν ἐπὶ τοὺς σοὺς δομοφύλους. Ἄλλὰ στρατεύσουσι κάκεῖνοι ἐφ' ἡμᾶς;» Οἱ δὲ Δημάρατος, «Ὦ βασιλεῦ», λέγει, «οὐ κινδυνεύσω, εἰ τάληθή λέξω;» «Οὕτε πρότερον», εἶπεν ὁ Ξέρξης, «ἐκεινδυνεύκεις, ὃ Δημάρατε, τάληθή μοι λέγων, οὔτε νῦν κινδυνεύσεις». Καὶ ὁ Δημάρατος μετὰ τοῦτο, «Ὦ Πέρσα», λέγει, «δῆλον ὅτι¹ στρατεύσουσιν οἵ γε² Λακεδαιμόνιοι, εἰ καὶ ἡ ὑμετέρα στρατιὰ ἀναρίθμητός εἴστι».

28. Κτησίας ὁ ἱατρός.

Κτησίαν τὸν ιατρὸν ἐπιστήμονα καὶ σώφρονα ἄνδρα εἰ-
ναι λέγουσιν. Οὗτος ιατρὸς ὁν τοῦ Ἀρταξέρξου, τοῦ τῶν Περ-
σῶν βασιλέως, ὃν οἱ Ἑλληνες διὰ τὴν ἀγαθὴν μνήμην Μνῆ-
μονα ωνόμαζον, τάδε περὶ Ἀρταξέρξου λέγει· «Μήτηρ Ἀρτα-
ξέρξου ἡ Παρύσατις, γυνὴ χαρίεσσα, ἐστίν, ἀδελφὸς δὲ ὁ Κῦ-
ρος, νεανίας καλὸς καὶ χαρίεις. Πάντες τὸν Κῦρον εὐδαίμονα
ἄνδρα λέγουσιν, Ἀρταξέρξην δὲ κακοδαίμονα. Ο μὲν τῶν
ἀδελφῶν φίλος ἔστι τῇ μητρὶ, ὁ δ' οὐ. Ἀρταξέρξης δυνατὸς,
ἄρχων ἔστιν, ἀλλ' οἱ Πέρσαι ἀκοντεῖς μὲν ὑπακούουσιν αὐτῷ,
ἐκόνγτες δὲ Κύρῳ».

29. Χελώνη καὶ λαγώς.

⁷ Ην ποτε ἀγὼν δρόμου λαγῳ ταχεῖ πρὸς χελώνην βραδεῖαν, ἡ δ' ὁδός, ἦν διαγύσειν ἔμελλον, οὐ βραχεῖα, ἀλλὰ μα-

κοὶ ἦν. Ἐπεὶ δὲ φύσει χελώνη μὲν βραδεῖά ἔστι, ταχὺς δ' ὁ λαγώς, δὲ ἀγών ἀπ' ἀρχῆς οὐκ ἦν ἵσος. Οὐ μέντοι διὰ τοῦτο δὲ λαγώς πρῶτος εἰς τὸ τέρμα ἤλθεν. Οὗτος γὰρ ἐπεὶ τοῖς τα-

χέσι ποσὶν ἐπίστευε², μετὰ τὸ ἥμισυ τῆς ὅδοῦ εἰς ὅπνον βαθὺν πίπτει, ἡ δὲ χελώνη ἐπεὶ τὴν ἑαυτὴν βραδυτῆτα ἐγίγνωσκε, συνεχῶς ἐβάδιζεν, ἕως εἰς τὸ τέρμα ἤλθε.

30. Οἰδίπους καὶ Τειρεσίας.

Ἐπεὶ τάχιστα¹ δὲ πατροκότονος Οἰδίπους τῶν Θηβῶν ἐβασίλευσε, δεινὴ νόσος ἐμπίπτει τοῖς Θηβαίοις. Ἀπόλλων δὲ τοῖς δυστυχέσι Θηβαίοις τάδε ἐμαντεύσατο²: «Τῆς νόσου ἀπαλλαγὴν ἔξετε, εἰ τὸν Λαῖον ἀσεβῆ φονέα ἐκ τῆς πόλεως διώξετε». Ἐπεὶ δὲ φονεὺς ἄγνωστος ἦν, Οἰδίπους Τειρεσίαν τὸν μάντιν μεταπέμπεται³, ἵνα αὐτὸν δηλώσῃ. Ἐπεὶ δὲ δύ μάντις οὐκ ἐβούλετο τάσεβῆ τοῦ βασιλέως ἔργα λέγειν, πολὺν μὲν χρόνον σιγὴν εἶχε, τέλος δὲ ἔλεξε τάδε: «὾ Οἰδίπου, πρότερον μὲν εὐτυχῆς ὅν ἔλεγες, ὡς ψευδεῖς οἱ τῶν θεῶν χρησμοί εἰσι· νῦν δὲ οὐκέτι⁴ ἐν ἀσφαλεῖ ὅν πιστεύεις τοῖς μάντεσι καὶ κελεύεις με τάληθῇ λέγειν. Τὰ μέλλοντα οὔτε σοὶ οὔτε τοῖς συγγενέσιν ἥδεα⁵, ἀλλὰ λύπης πλήρη καὶ φοβερά». Ταῦτ' ἐπεὶ βασιλεὺς ἤκουσεν, ὠνείδισε τῷ γέροντι καὶ ἔλεξε ψευδῆ πᾶσαν εἶναι τὴν μαντικήν. Τότε Τειρεσίας τάληθῇ φαίνει⁶: «Σύ», λέγει, «Λάϊον τὸν σὸν πατέρα πεφόνευκας, σὺ δὲ ἐκ τῆς πόλεως φεύγων τῆς νόσου ταύτην ἀπαλλάξεις». Καὶ Τειρεσίας μὲν

ἐπεὶ ταῦτ' ἔλεξεν, ἀπέρχεται, Οἰδίπους δὲ ἀληθεῖς εὑρίσκει τοὺς τοῦ μάντεως λόγους καὶ τὰ ἑαυτοῦ δύματα ἐκκόπτει⁸.

31. Βατραχομυομαχία.

⁹ Ήν ποτε ἐν ἄστει μῆς, Ψιχάρπαξ τὸ ὄνομα. Γαλῆ δέ τις ἐδίωκέ ποτε τὸν μῆν ὡς ἀγρεύσουσα¹ αὐτόν, ὁ δὲ ταχὺς τοὺς πόδας ὃν τὴν γαλῆν ἔφευγε καὶ πρὸς λίμνην ἤκεν. Ἡ λίμνη εὐρεῖα ἦν καὶ πολλῶν πήχεων τὸ βάθος, ἐν δὲ τῷ βαθεῖ αὐτῆς ὕδατι ἰχθύες πολλοὶ καὶ βάτραχοι ἐτρέφοντο. Τῶν βατράχων Φυσίγναθος ἐβασίλευεν, ὃς τότε ὑπὸ πίτυϊ πρὸς τῇ λίμνῃ οὔσῃ ἦν καὶ ἐκεῖθεν ἀνέκραζε τὸ βρεκεκέξ κοάξ κοάξ. Οὕτω δὴ Ψιχάρπαξ τῷ τῶν βατράχων συντυγχάνει βασιλεῖ.

Καὶ δὲ Φυσίγναθος, «Πόθεν ἥκεις», λέγει, «ὦ μῆ; Ἐγὼ μὲν βασιλεύς εἰμι τῶν βατράχων, Φυσίγναθος τὸ ὄνομα. Ἀλλὰ λέγε καὶ σὺ τό τε σὸν γένος καὶ τὸ ὄνομα· τῶν γὰρ μυῶν βιούλοιμι φίλος εἶναι». Ο δὲ Ψιχάρπαξ ἀποκρίνεται· «Ἐγὼ Ψιχάρπαξ τὸ ὄνομα, ὦ βατράχων βασιλεῦ, ἥκω ἐκ τοῦ ἄστεως γαλῆν φεύγων, γονέας δὲ ἔχω Τρωξάρην καὶ Λειχομύλην. Πάνυ² μὲν χαίρω, ὦ Φυσίγναθε βασιλεῦ, ἐπὶ τῇ σῇ εὐνοίᾳ, ἀλλ’ οὐκ ἔστι³ τοὺς μῆς φίλους τοῖς βατράχοις γίγνεσθαι· δῆλον γάρ, ὅτι οὐκ δικαιοῖ τοῖς μυσὶν οἱ βάτραχοί εἰσι τὴν φύσιν, οὐδὲ τὸ τῆς ὑμετέρας λίμνης ὕδωρ ἥδεα σῆτα⁴ φέρει· ὥστε κίνδυνός ἔστι μὴ οἱ μύες τάχιστα λιμῷ διαφθειρόμεθα πάντες». «Ψεύδει⁵ τῆς γνώμης, ὡγαθέ», ἀποκρίνεται δὲ Φυσίγναθος· «ἔχουσι γὰρ καὶ οἱ βάτραχοι παντοῖα σῆτα καὶ ἄλλα ἀγαθὰ πολλὰ ἐκ τῶν βαθειῶν καὶ εὐρειῶν λιμνῶν. Ἄλλ’ ὦ μῆ, καθέξου ἐπὶ τοῦ ἐμοῦ νώτου καὶ ἔσται σοι εὐθὺς ἵδεῖν, ὅτι τάληθη λέγω καὶ θαυμάσει τὰ ἐμὰ εὐρέα βασίλεια καὶ πάντα τὰ ἐν τῷ βαθεῖ ὕδατι ἀγαθά».

Τοῖς μὲν οὖν Φυσιγνάθου λόγοις πειθόμενος δὲ Ψιχάρπαξ ἐπὶ τὸ τοῦ βατράχου νῶτον καθέξεται. Καὶ φέρων δὴ τὸν

Ψιγάρπαγα Φυσίγναθος εἰς μέσην τὴν λίμνην ἤκεν. Ἐξαίφνης δὲ ὑδρα⁶ φαίνεται δεινὴ τὸ τε μέγεθος καὶ τὸ εῖδος⁷. Καὶ Φυσίγναθος μὲν τὴν ὑδραν φεύγει, Ψιγάρπαξ δὲ εἰς τὸ ὑδωρ καταπίπτει καὶ ἐν τῇ βαθείᾳ λίμνῃ ἀποπνίγεται.

"Αλλος δὲ μῆς τὸ πρᾶγμα ἵδων τοῖς ἄλλοις μυσὶ λέγει, οἱ δὲ μύες ἐκκλησίαν⁸ συνάγουσι. Καὶ Τρωξάρτης μέν, δ Ψιγάρπαγος πατήρ, τοὺς ἔταιρους⁹ ἐκέλευσεν ἐπὶ τοὺς βατράχους στρατεύσασθαι, ἵνα τὸν τοῦ παιδός φονέα κολάσωσιν, οἱ δ' ἄλλοι μύες τοῖς Τρωξάρτου λόγοις πείθονται καὶ τοῖς ταχέσι ποσὶ καὶ ὀξεῖσι ὀδοῦσι πιστεύοντες τὸν πόλεμον τοῖς βατράχοις προαγγέλλουσιν.

Οὕτω δὴ οἱ μύες καὶ οἱ βάτραχοι ποδὸς τὴν μάχην ὅπλιζοντο. Καὶ τοῖς μὲν μυσὶ κνημῖδες ἥσαν κύαμοι¹⁰, θώρακες δὲ φύλλα δρυός, κράνη¹¹ δὲ καρύων λέπυρα¹², δόρατα δὲ ὀξεῖς στάχυνες, τοῖς δὲ βατράχοις δόρατα μὲν ἥσαν σχοῖνοι¹³, κράνη δὲ κόχλοι¹⁴. Ἐπεὶ δὲ συνήθοισαν τὸ στράτευμα οἱ θρασεῖς μύες ἐπὶ τοὺς βατράχους ἐπορεύοντο. Τῶν δ' ἡγεμόνων τὰς φάλαγγας ταξάντων δεινὴ γίγνεται μάχη. Ἀνδρείως γὰρ μαχόμενοι οἵ τε μύες καὶ οἱ βάτραχοι πολλοὺς τῶν ἐναντίων ἐφόρνευσαν. Τέλος δ' οἱ μύες οὐ μόνον ἀριθμῷ καὶ θάρσει, ἀλλὰ καὶ ἴσχυί καὶ ταχυτῆτι τῶν πολεμίων διάφοροι δ' ὄντες τὰς τῶν βατράχων τάξεις ἐτάραξαν. Ἐν ᾧ δ' οἱ βάτραχοι ἔφευγον, οἱ καρκίνοι σωτῆρες αὐτῶν γίγνονται· τοῖς γὰρ στόμασι τὰ ὅτα καὶ τοὺς πόδας καὶ τὰς οὐρὰς τῶν μυδῶν ἔκοψαν.

32. Κροῖσος καὶ Σόλων.

Κροῖσος δ τῶν Λυδῶν βασιλεὺς πάντων τῶν τότε βασιλέων δυνατώτατός τε καὶ πλουσιώτατος εἶναι ἐνοιμῆστο. Στράτευμα μὲν γὰρ εἶχε πολεμικώτατον καὶ ἀνδρειότατον, πόλεις δ' εὐδαιμονεστάτας καὶ πολυανθρωποτάτας. Ἐπειδὴ δὲ φιλοξενώτατός τε καὶ ἐλευθεροτάτος¹ πάντων τῶν τότε βασιλέων

ῆν, πολλοὶ τ' ἄλλοι ἀνδρες σοφοὶ εἰς Σάρδεις ἥλθον καὶ δὴ καὶ Σόλων, ἐνδοξότατος τότε ἦδη ὁν, ὅτι τοῖς Ἀθηναίοις τοὺς νόμους ἐγεγράφει. Κροῖσος εὐνούστατα² ἐδέξατο αὐτὸν καὶ λαμπρότατα ἔκέλευσε τοὺς θεράποντας τὸν ἔνον περιάγειν περὶ τὸν θησαυρούς, ὅπως ἐπὶ τούτοις θαυμάζῃ τὸν βασιλέα. «Ἐπειτα δὲ ἔλεξε τάδε· «Ὥ οὐκέτε Ἀθηναῖε, ἀκούω σε καὶ σοφώτερον καὶ ἐμπειρότερον τῶν ἄλλων Ἑλλήνων ὄντα, ὅτι διὰ πολλῶν χωρῶν καὶ πόλεων πορεύει, ἵνα τοὺς ἀνθρώπους καὶ τὸν τρόπους³ αὐτῶν γιγνώσκῃς. Νῦν οὖν λέγε μοι, τίς πάντων τῶν ἀνθρώπων εὐδαιμονέστατός ἐστιν». Ἡλπίζε δὲ Κροῖσος αὐτὸς ὑπὸ Σόλωνος εὐδαιμονέστατος νομίζεσθαι. Σόλων δὲ οὐ τὰ ἡδίω, ἀλλὰ τὰ ἀληθέστερα προκρίνων, «Ὥ βασιλεῦ», λέγει, «Τέλλον τὸν Ἀθηναῖον εὐδαιμονέστατον πάντων τῶν ἀνθρώπων νομίζω. Οὗτος γὰρ χρηστότατος ἦν ἀνὴρ καὶ παῖδες αὐτῷ καλοὶ κάγαθοὶ ἦσαν καὶ λαμπροτάτη ἡ τοῦ βίου τελευτή. Μαχόμενος γὰρ ἀνδρείτατα τοῖς πολεμίοις ἐφονεύθη, οἱ δὲ πολῖται ἔθαψάν τ' αὐτὸν κάλλιστα καὶ ἐν μεγίστῃ είχον τιμῇ».

Τοῦτον τὸν λόγον θαυμάσας δὲ Κροῖσος, «Τίνα δέ», εἶπε, «μετὰ Τέλλον τὸν Ἀθηναῖον εὐδαιμονέστατον νομίζεις;» Ό δὲ εἶπε· «Κλέοβιν καὶ Βίτωνα τοὺς Ἀργείους. Ἐρωμενέστατοι⁴ γὰρ ἦσαν οὗτοι καὶ ἐν τοῖς ἀγῶσιν οὐδενὸς χείρους, ἀθλα δὲ ἐλάμβανον πλεῖστα καὶ λαμπρότατα. Ή δὲ μήτηρ αὐτῶν ἱέρεια ἦν τῆς Ἡρας. Οὕστις δέ ποτε ἔορτῆς τῆς Ἡρα, ἢ νόμος⁵ ἦν τὴν μητέρα αὐτῶν ἐφ' ἀμάξης κομίζεσθαι εἰς τὸ ιερόν, πέντε καὶ τετταφάκοντα σταδίους⁶ τῆς πόλεως ἀπέχον, οἱ νεανίαι αὐτοὶ τὴν ἄμαξαν εἴλκυσαν, ἐπεὶ ἐκ τοῦ ἀγροῦ οἱ βόες οὐκ ἐν ὕρᾳ⁷ παρεγίγνοντο⁸. Ἀρίστη δὲ ἦν αὐτοῖς ἡ τοῦ βίου τελευτή. Ή γὰρ μήτηρ ηὔξατο τῆς Ἡρα τοῦτο τοῖς παισὶ παρέχειν, δὲ ἀνθρώπῳ ἀριστον εἶναι οἱ θεοὶ νομίζουσι. Μετὰ ταύτην δὲ τὴν εὐχὴν τὸν νεανίας θύσαντας καὶ ἔορτά-

σαντας μετὰ τῶν πολιτῶν γλυκύτατος καὶ βαθύτατος ὅπνος καταλαμβάνει καὶ οὕτως ἀποθνήσκουσι».

Τότε δὴ Κροῖσος βαρύτερον ἥδη φέρων⁹, ὅτι Σόλων αὐτὸν μέγιστον ὄντα βασιλέα ἡττώ ἐνόμιζεν ἐκείνων τῶν ἴδιωτῶν, «Ὦ ξένε Ἀθηναῖε», εἶπε, «τὴν δ' ἐμὴν εὐδαιμονίαν ἐν πείονι τιμῇ ἔχεις ἢ τὴν βραχεῖαν ἐκείνων τύχην»; Ο δὲ Σόλων, «Ὦ βασιλεῦ», λέγει, «πλοῦτον μὲν ἔχεις πλείω καὶ δύναμιν

μεῖζῳ πολλῶν ἀνθρώπων, εὐδαιμονα δ' οὐ πρότερον λέξω, πολὺν ἄν σε εὖ τελευτίσαντα ἀκούσω». Κροῖσος δὲ τότε μὲν ἀπέπεμψε τὸν Σόλωνα οὐδ' ἐλαχίστην αὐτῷ χάριν ἔχων, ὑστερον δέ, ὅτε Κῦρος ιρείτων γενόμενος ἐν τῇ μάχῃ ἔμελλεν αὐτὸν ζῶντα κατακαῦσαι, ἀμεινον τὴν τοῦ Ἀθηναίου γνώμην ἔκρινε.

33. Παρακέλευσις Μιλτιάδου πρὸς τοὺς στρατιώτας.

Ἐπεὶ Μιλτιάδης τὴν τῶν Ἀθηναίων στρατιὰν ἐν Μα-

ραθῶνι παρέταξε, τάδε τοῖς στρατιώταις πρὸ τῆς μάχης ἔλεξε· «Πάντες γιγνώσκετε, ὅτι νῦν¹ οὐ μόνον ὑπὲρ δόξης, ἀλλὰ καὶ ὑπὲρ σωτηρίας καὶ ἐλευθερίας τῆς πατρίδος μάχεσθε· μηδεὶς οὖν ἐκ τῆς τάξεως φευγέτω, μηδὲ τὸν παραστάτην² καταλεπτέω, ἀλλὰ πάντες μένετε μετὰ θάρρους, διώκετε τοὺς πολεμίους καὶ ώς πλείστους αὐτῶν φονεύσατε. Οἱ στρατιῶται ὑπακούοντων τοῖς λογαροῖς καὶ τὰ κελεύσματα³ αὐτῶν πραξάντων. Ἐκαστος μεῖζον θάρρος τῶν ἄλλων στρατιωτῶν ἔχέτω καὶ νομισάτω αὐτὸς τῆς νίκης αἴτιος ἔσεσθαι. Ἐὰν δ' οὗτοι, ὃ φίλοι, πράξητε, τοὺς πολεμίους εἰς φυγὴν τρέψετε καὶ τὴν πατρίδα σώσετε. Ἐπὰν δὲ σὺν τοῖς θεοῖς τοὺς πολεμίους διώξωμεν, σύ, ὃ τοὺς πόδας τάχιστε Θέρσιππε, σπεῦσον εἰς τὴν πόλιν καὶ ἄγγειλον τοῖς πολίταις τὴν νίκην».

34. Παῖς καὶ ἐπαίτης.

Παῖς τις ἐπαίτη καθ' ὁδὸν συντυγγάνει καὶ ὅβιολὸν αὐτῷ ἔγχειρίζει. Οἱ ἐπαίτης τῇ τοῦ παιδὸς εὐσπλαγχνίᾳ εὐφραίνεται καὶ αὐτῷ λέγει· «Χάριν σοι ἔχω, ὃ παῖ· ὁ Θεὸς ἀεὶ σε ὑγιᾶ διαφυλάττοι καὶ εὐδαιμονίαν σοι παρέχοι· εἴθε καὶ οἱ σοὶ γονεῖς ὑγιαίνοιεν καὶ τὴν αὐτῶν οὐσίαν αὐξάνοιεν ἄλυπον τὸν βίον διάγοις καὶ ἀεὶ ἀγαθὴ ἔργα πράττοις». Οἱ δὲ παῖς χαρᾶς πλήρης τῷ ἀγαθῷ ἐπαίτη ἀποκρίνεται· «Ἄπολαύσαιμι τῶν ἀγαθῶν, ἂν εὕχει· ἀλλὰ καὶ σύ, ὃ φίλε, ὑγιαίνοις καὶ εὖ πράξειας¹· εἴθε καὶ σοὶ καὶ τοῖς σοῖς τέκνοις εὐδαιμονίαν ὁ Θεὸς πέμψειε καὶ πολλῶν ἀγαθῶν ἀπολαύσαιτε».

35. Ὁ τρίτος ἄθλος¹ τοῦ Ἡρακλέους.

Ἡρακλεῖ τὴν Λερναίαν ὕδραν φονεύσαντι Εὔρυσθεὺς ἐπέταξεν ἔμψυχον εἰς Μυκήνας κομίσαι τὴν Κερυνῖτιν ἔλαφον, χρυσᾶ μὲν κέρα τὴν οἵσαν, ἐν Οἰνόῃ δὲ διατρίβουσαν. Ἡν δ' ἡ ἔλαφος τῆς Ἀρτέμιδος ἴερά. Ἡρακλῆς οὖν μήτε φονεύ-

σαι μήτε παῖσαι² αὐτὴν θέλων ἐνιαυτὸν δλον ἐδίωξε. Τέλος δ' ἡ ἔλαφος τῇ διώξει κάμνει³ καὶ εἰς τὸ Ἀρτεμίσιον ὅρος φεύγει. Μέλλουσα δ' ἐκεῖθεν τὸν ποταμὸν Λάδωνα διαβαίνειν ὑφ' Ἡρακλέους συλλαμβάνεται. Οὗτος δ' ἐπὶ τῶν ὕμιν τοῦτην κομίζων συντυγχάνει Ἀρτέμιδι. Τῇ δὲ θεῷ γαλεπαινούσῃ⁴

Ἡρακλῆς ἔλεξεν «Οὐχ ὕβρει, ὦ Ἀρτέμι, ἀλλ' ἀνάγκῃ τὴν ἔλαφον διώξας συνέλαβον· αἴτιος δὲ τούτου Εὔρυσθεύς ἐστιν ὃ τοῦτο προστάξας». Καὶ ἡ μὲν θεὰ ταῦτ' ἀκούσασα οὐκέτ' ὠργίζετο, ὃ δ' ἥρως ἔμψυχον τὴν ἔλαφον εἰς Μυκήνας κομίσας Εὔρυσθεῖ ἐγχειρίζει.

36. Κτίσις τῆς πόλεως Καδμείας.

Ἄγγινοι τῷ τῶν Φοινίκων βασιλεῖ δύο ἦσαν παῖδες, Εὔρωπη καὶ Κάδμος. Ἐπεὶ δὲ Ζεὺς τὴν Εὔρωπην ἀπῆγαγεν, Ἄγγινῳ τῷ υἱῷ εἶπε· «Τὴν πατοίδα λίπει καὶ τὴν ἀδελφὴν ἐπανάγαγε». Κάδμος οὖν ἐπεὶ οὐδαμοῦ τὴν ἀδελφὴν ἦνδε, πρὸς τὸ ἐν Δελφοῖς μαντεῖον ἤλθεν. Ἀπόλλων δ' αὐτῷ εἶπεν·

«Ἐὰν ἐν τῷ πεδίῳ² βοῦν ἵδης, ἐλθὲ μετ' αὐτῆς ἐν ᾧ δ' ἂν τόπῳ ἔκεινη ἔλθῃ, πόλιν κτίσον». Ἀπελθὼν δὲ κατὰ τοῦ Παρνασσοῦ ὁ Κάδμος βοῦν εἶδεν, οἵαν δὲ θεὸς εἶπε καὶ εἰς Βοιωτίαν μετ' αὐτῆς ἤλθε. Τότε δράκων τις μέγας ἦξ ἄντρου προῆλθεν³, ὃς τοὺς τοῦ Κάδμου ἑταίρους φονεύσας καὶ αὐτῷ ἐπῆλθε. Κάδμος δὲ ἀκοντίφ έκεινον βαλὼν⁴ ἐφόρευσεν. Ἀθηνᾶ δὲ προσελθοῦσα ἐκέλευσεν αὐτὸν τοὺς τοῦ δράκοντος ὀδόντας εἰς τὴν γῆν βαλεῖν⁵. Βαλόντος δὲ αὐτοῦ τούτους ἄνδρες ἔνοπλοι ἐκ τῆς γῆς ἐξῆλθον. Οὗτοι ἔσφαξαν ἀλλήλους πλὴν πέντε. Τούτους δὲ ἀγαγών Κάδμος εἰς τὸ πεδίον ἔκτισε πόλιν, ἣν Καδμείαν ὡνόμασε.

37. Ἀνοικοδόμησις τῶν τειχῶν τῶν Ἀθηνῶν.

Μετὰ τὴν ἐν Πλαταιαῖς μάχην οἱ Ἀθηναῖοι Θεμιστοκλέους συμβουλεύσαντος τὰ τοῦ ἀστεως τείχη πάλιν ἴδουν. Τότε δὲ πρέσβεις τῶν Λακεδαιμονίων ἐλθόντες Ἀθήναζε εἴπον· «Ὤ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὰ τείχη, ἢ ἰδούτε, οὐκ ἔσται ὑμῖν ἕκανά· οἱ γὰρ Πέρσαι ὑμᾶς πάλιν φυγαδεύσουσι· τότε δὲ τοῖς μὲν Πέρσαις ὥφελιμα ἔσται, ὑμῖν δὲ καὶ πᾶσι τοῖς Ἑλλησι βλαβερά· μὴ οὖν ἰδούτε τὰ τείχη». Οὕτως οἱ τῶν Λακεδαιμονίων πρέσβεις τοὺς Ἀθηναίους τῆς τῶν τειχῶν ἰδρύσεως ἔπανυσαν καὶ εἰς τὴν Σπάρτην ἀπῆλθον. Θεμιστοκλῆς δὲ εἶτα ἐν τῇ βουλῇ τάδε εἶπεν· «Ἐγὼ νῦν εἰς Σπάρτην πρεσβεύσω¹, ἀπόντος δέ μου συμβουλεύώ ὑμῖν ἰδοῦσαι παντὶ τρόπῳ τὰ τείχη· ἰδούσαντες δὲ καὶ ἄλλους πέμψατε πρέσβεις». Ἀπόντος οὖν τοῦ Θεμιστοκλέους οἱ Ἀθηναῖοι τὰ τείχη ἴδουσαν, ἔπειτα δὲ ἄλλους πρέσβεις εἰς Σπάρτην ἔπεμψαν. Ἔπειδὲ ἐκεῖσε ἤλθον, Θεμιστοκλῆς αὐτοὺς πρὸς τοὺς ἐφόρους ἤγαγεν. Οἱ δὲ εἶπον· «Ὤ Θεμιστόκλεις, οὐ πιστεύομέν σοι· ἄλλοι γὰρ λέγουσιν Ἀθηναίους τὰ τείχη ἰδούειν». Θεμιστοκλῆς δὲ εἶπεν· «Ἐὰν μὴ πιστεύητε τάληθη με λέγειν, πέμψατε πρέ-

σινεις Ἀθήναζε, ἐμὲ δὲ ἔχετε ὅμιλον». Ὅτε δὲ οἱ τε Λακεδαιμονίων καὶ οἱ Ἀθηναίων πρέσβεις εἰς Ἀθήνας ἤλθον, Θεμιστοκλῆς τοῖς ἑφόροις εἶπεν· «Ἀθηναῖοι νῦν, ὃ Λακεδαιμόνιοι, τὰ τείχη ἴδρυκασιν ἐγὼ δὲ εἰμὶ ὁ ταῦτα τούτοις συμβεβουλευκώς· ἐνόμιζον γὰρ ἡμῖν μὲν ἔξεῖναι² τείχη ἴδρυειν, ὡμῖν δὲ οὐ προσήκειν³ ἡμᾶς κωλύειν· καὶ γιγνώσκω μὲν ὅτι νῦν ἐφ' ὡμῖν εἰμι⁴, μὴ μέντοι καὶ ὥμετις ἐπιλανθάνεσθε⁵, ὅτι οἱ πρέσβεις ὡμῶν ἐν Ἀθήναις ἔχονται⁶. Ἰνα οὖν τούτους πάλιν ἔχητε, ἀνάγκη ὡμῖν λῦσαι με». Τότε δὴ οἱ ἑφόροι Θεμιστοκλέα ἀπέπεμψαν.

38. Λόγος τοῦ Περικλέους πρὸς τοὺς Ἀθηναίους

“Οτε ἐπὶ τὴν Ἀττικὴν ἔμελλον οἱ Λακεδαιμόνιοι στρα-

τεύεσθαι, τάδε Περικλῆς τοῖς Ἀθηναίοις ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ

εῖπεν· «Οἱ πολέμιοι ταῖς τε προτέραις ἡτταις καὶ τῇ ἡμετέρᾳ εὐδαιμονίᾳ ἀχθόμενοι¹ εἰς πόλεμον παρασκευάζονται καὶ μετ' οὐ πολὺ ἐπὶ τὴν χώραν ἥμιν στρατεύσουσιν. Ἀντιπαρασκευα-ζώμεθα οὖν καὶ ἡμεῖς, ἵνα μὴ ἡ ἡμετέρα χώρα ὑπ' αὐτῶν διαρράξηται. Τὰ φρούρια καλῶς φυλαττέσθω καὶ ἐπιτήδεια ἐν αὐτοῖς συγκομιζέσθω, οἵ δὲ φρούραρχοι πρὸς τὴν τῶν πο-λεμίων ἔφοδον παρασκευάζέσθων, ἵνα μὴ ἀπαράσκενοι κατα-λαμβάνωνται. Ἀναγκαῖον δ' ἔτι ἔστιν ἥμιν καὶ τὰς ναῦς πα-ρασκευάζεσθαι, ἵνα τὰς ἔκείνων ἀκτὰς ληζόμεθα² καὶ στρα-τιὰν συνάγειν, ἵνα καὶ ἡμεῖς ἐπὶ τὴν ἔκείνων χώραν στρα-τεύσθωμεθα. Οἱ δ' ἄν ὑπῆρχε τὰ φρούρια φυλάττητε ἢ ἐπὶ τοὺς πολεμίους στρατεύσθε, γενναίως μάχεσθε καὶ τῆς πατρίου³ ἀρετῆς⁴ μὴ ἐπιλανθάνεσθε. Οἱ δὲ θεοί, οὓς πάντων μάλιστα σεβόμεθα, μὴ παύοιντο νίκην τε καὶ δόξαν ἥμιν παρέχοντες.

39. Δεύτερος λόγος τοῦ Περικλέους πρὸς τοὺς Ἀθηναίους.

Οὐ μόνοι, ὦ Ἀθηναῖοι, ἐπὶ τοὺς πολεμίους στρατευσό-
μεθα. Ἐχομεν συμμάχους πιστοὺς καὶ ἀνδρείους, οἵ ἀθρόοι
ἐκπορεύονται¹. Οἱ τούτων στρατηγοὶ συμβουλεύσονται² ἥμιν
περὶ τῆς στρατείας, τὰς δ' ὀρθὰς αὐτῶν συμβουλὰς ἀποδεξό-
μεθα. Πρὸ δὲ τῆς στρατείας, ὃ πολῖται, εὐξόμεθα περὶ τῆς
νίκης τοῖς θεοῖς, οἵ τοῖς μὲν πολεμίοις οὐ βοηθήσουσιν, ὅτι
τὴν εἰρήνην ἔλυσαν, ἥμιν δ' οὐ παύσονται προστατοῦντες.

40. Ἐτεοκλῆς καὶ Πολυνείκης.

Οἱ τοῦ Οἰδίποδος υἱοί, Ἐτεοκλῆς καὶ Πολυνείκης, πρῶ-
τον μὲν κοινῇ τῶν Θηβαίων ἔβασίλευσαν· μετ' οὐ πολὺν δὲ
χρόνον Ἐτεοκλῆς φεύγειν Πολυνείκη ἔβιάσατο. Τοῦτον ἔδέ-
ξατο Ἀδραστος, ὃ τῶν Ἀργείων βασιλεύς· οὗτος δὲ καὶ Πο-
λυνείκης μετ' οὐ πολὺ ἐπὶ Θήβας ἐστρατεύσαντο. Ἐπεὶ δ' αἱ

ἀντίπαλοι στρατιαὶ παρέταξαντο, Ἐτεοκλῆς μὲν καὶ Πολυνείκης ἀλλήλους ἐφόρευσαν, οἱ δὲ θεοὶ Θηβαίοις τὴν νύκτην παρέσχον. Κρέων δ' ὁ μετὰ τὸν Ἐτεοκλέους θάνατον τῶν Θηβαίων ἄρξας, τὸ μὲν Ἐτεοκλέους σῶμα θάψαι ἐκέλευσε, τὸ δὲ Πολυνείκους, ἐπεὶ οὗτος ἀλλοτρίους ἄνδρας συνελέξατο καὶ ἐπὶ τὴν ιδίαν πόλιν ἐστρατεύσατο, ἀταφον κατέλιπε, θάνατον τῷ θάψοντι αὐτὸν προειπών. Ἀντιγόνη δ' ἡ Ἐτεοκλέους καὶ Πολυνείκους ἀδελφή, νυκτὸς τὸ τοῦ ἀδελφοῦ σῶμα ἔθαψε. Κρέων δὲ τὴν Ἀντιγόνην μετεπέμψατο καὶ ὀνειδίσας αὐτῇ ἐκέλευσε ζῶσαν θάψαι.

41. Ἄρμόδιος καὶ Ἀριστογείτων.

Ἐπεὶ φίλοι τινὲς τοῦ Ἄρμοδίου καὶ Ἀριστογείτονος συνηθροισμένοι ἦσαν, Ἅρμόδιος εἶπεν «὾ οὐ ἄνδρες, ὑπὸ μὲν Θησέως ἢ τε τῶν Κρητῶν ἀδικίᾳ καὶ ὕβρις ἐλέλυτο καὶ ἡ πολιτεία καὶ βασιλεία ἴδουτο. Μετὰ δὲ τὸν τοῦ Κόδρου θάνατον, ἐπεὶ ἡ βασιλεία τοῖς προγόνοις ἡμῖν ἐπέπαυτο, οὐδεὶς ἐτυράννευσε, πλὴν Ηπειρότατος καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ, οἱ δουλεύειν ἡμᾶς ἀναγκάζουσιν. Ἀλλ' εἰς τὸ δουλεύειν οὐθὲν ἡμεῖς πεπαίδευσθε, οὐτ' ἐγὼ πεπαίδευμαι· πεπαίδεύμεθα δέ, ὃ ἄνδρες, ἐλεύθεροι εἶναι. Ἰνα δ' ἡ πατρὸς ἡμῶν ἐλεύθερα ἦ, τοὺς τυράννους ἀνάγκη φονεῦσαι. Φονεύσωμεν οὖν αὐτὸὺς καὶ ἴδούσωμεν ἐλευθερίαν».

42. Εὐχὴ μητρός.

Εἴθε οἱ ἔμοὶ υἱοὶ εὖ πεπαιδευμένοι εἰεν καὶ ἀεὶ ἀγαθὰ ἐργάζοιντο¹. Εἴθε πάντες εὖ αὐτοὺς λέγοιεν², μηδεὶς δὲ μέμψαιτο. Φυλάξαιντο³ τὰς κακὰς διμιλίας, αἵ τοὺς νέους παντὸς μᾶλλον διαφθείρουσι καὶ μηδέποτε ψεύσαιντο⁴. Εἴθε, ὃ υἱοί, εὖ γεγυμνασμένοι εἴητε καὶ φιλοπατρίαν ἔχοιτε. Εἴθε μετὰ θάρρους ἐπὶ τοὺς τῆς πατρίδος πολεμίους στρατεύσαισθε καὶ

τούτους σὺν τοῖς ἄλλοις στρατιώταις τρέψαισθε⁵. Εἴθε ύποδεξαίμην ποτὲ νικητὰς τοὺς ἔμοὺς υἱοὺς καὶ εὐθὺς ἀποθάνοιμι.

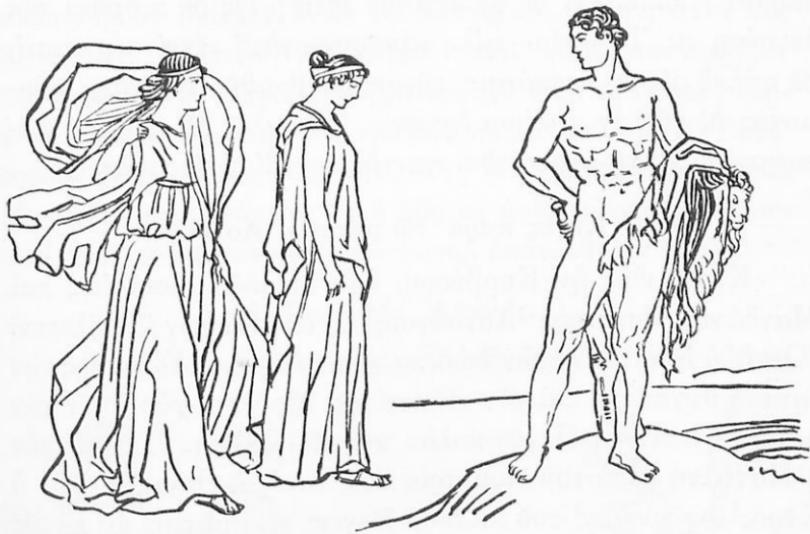
43. Κατάλυσις τῆς τοῦ Κροίσου ἀρχῆς.

Κροίσος, ὁ Λυδῶν βασιλεύς, εὐδαιμονέστατος ὑφ' ἀπάντων ἐνομίζετο. Κίνδυνος δ' ἦν, μὴ ὑπὸ Κύρου, τοῦ Περσῶν βασιλέως, καὶ ἡ Λυδία ἐπιβουλευθῆ καὶ ἡ Κροίσου βασιλεία καταλυθῆ. Πέμψας οὖν πρόσθεις εἰς Δελφοὺς ὁ Κροίσος ἐμαντεύσατο¹, εἰ ἐπὶ Κῦρον στρατεύσαιτο. Ἡ δὲ Πυθία, «Ἐὰν στρατεύσῃ, ὃ Κροίσε,» εἶπεν, «ἐπὶ τοὺς Πέρσας, μεγάλη ἀρχὴ καταλυθήσεται». Ἀκούσαντι δὲ Κροίσῳ πολλὴ ἐλπὶς ἦν, ἐὰν στρατεύσηται, τὴν Κύρου ἀρχὴν καταλύσειν. Συνεβούλεύετο οὖν τοῖς φίλοις, ὅπως ἂν ἄριστ'² ἐπὶ τοὺς Πέρσας πορευθείη. Καὶ οἱ μὲν ἄλλοι Κροίσῳ συνεβούλευσαν πολλῷ στρατεύματι στρατεύσασθαι, ἵνα Κῦρον τῆς ὑβρεως³ παύσῃ. Σάνδανις δέ, ὁ σοφώτατος τῶν τότε Λυδῶν, ἐκάλυε τὸν Κροίσον λέγων· «Ὥα βασιλεῦ, σοφοῦ ἀνδρός ἐστιν εὗ βουλεύσασθαι. Ἐὰν οὖν ἐμοὶ πεισθῆς, οὐ πορεύσει ἐπὶ Κῦρον. Ἐὰν μὲν γὰρ ἡ Περσῶν ἀρχὴ καταλυθῆ, οὐδὲν ὄφελος ἐσται τοῖς Λυδοῖς. Οἱ γὰρ Πέρσαι λέγονται πενέστατοι εἶναι. Εἰ δ' ἡ ἡμετέρα δύναμις ὑπὸ τῶν Περσῶν καταλυθείη, οὐκ ἀν κωλυθεῖεν εἰς τὴν ἡμετέραν χώραν πορευθῆναι. Τῶν δ' ἡμετέρων ἀγαθῶν γευσάμενοι οὐκέτ' ἀν κινδυνεύοντες παύσαιντο, πρὸν ἀν Σάρδεις διαλυθῶσι καὶ πάντες οἱ Λυδοὶ τῷ Κύρῳ δουλεύσωσιν». Οὕτω μὲν οὖν ὁ σοφώτατος τῶν Λυδῶν συνεβούλευσε· Κροίσος δ' οὐκ ἐπείσθη, ἀλλὰ στρατευσάμενος μεγάλην ἀρχὴν κατὰ τὸν τοῦ Ἀπόλλωνος χρησμὸν κατέλυσεν· ἡ γὰρ Κροίσου ἀρχὴ ὑπὸ Κύρου κατελύθη.

44. Ἡρακλῆς, Ἄρετὴ καὶ Κακία.

‘Ως πάντες, ὅτε ἔφηβοί εἰσι, κρίνουσιν, εἰ τὴν διὰ τῆς ἀρετῆς ὁδὸν τρέψονται ἐπὶ τὸν βίον ἢ τὴν διὰ τῆς κακίας,

οὗτο καὶ Ἡρακλῆς τηλικοῦτος γενόμενος ἐν μεγάλῃ ἀποδίᾳ
ἶν, ποτέραν τῶν ὄδῶν τούτων τρόποιτο. Σκοπουμένῳ¹ δ' αὐ-
τῷ ἐφάνησαν γυναῖκες δύο. Ἡ μὲν οὖν ἔτέρα τὰ ὅμματα πλή-
ρη αἰδοῦς καὶ ἀπλῆν τὴν ἐσθῆτα εἶχεν, ἡ δ' ἔτέρα τὴν ἐσθῆτα
ποικίλην² εἶχε καὶ πολλάκις εἰς ἑαυτὴν ἀπέβλεπε. Καὶ πλησια-
ζουσῶν αὐτῶν τῷ Ἡρακλεῖ, ἐκείνη μὲν ἀεὶ τὸν αὐτὸν τρόπον
προύβαινεν³, αὕτη δὲ ως τάχιστα προσδραμοῦσα τάδε εἶπεν·
«Ορῶ⁴ σε, ὃ Ἡράκλεις, ἀποροῦντα, ποίαν ὄδὸν ἐπὶ τὸν βίον

τράπῃ. Ἐὰν οὖν ἔμοι ἐπιτρέψῃς σεαυτόν, τὴν ἥδιστην τε καὶ
δύστην ὄδὸν ἄξω σε καὶ τῶν μὲν ἥδονῶν πασῶν μέτοχος, τῶν
δὲ πόνων ἀπειρος διάξεις τὸν βίον, ἀφθονίαν ἔχων σίτων καὶ
ποτῶν καὶ τῶν ἄλλων ἥδονῶν. Καὶ οὐ φόβος, μή ποτε ἀπο-
ρία⁵ σε τούτων καταλάβῃ· τοῖς γὰρ ἔμοις φίλοις ἄνευ πόνου
πάντα τὰ τοιαῦτα γίγνεται». Καὶ δ' Ἡρακλῆς ταῦτ' ἀκούσας,
«Ὦ γύναι», εἶπεν, «ὄνομα δέ σοι τί ἔστιν;» Ἡ δέ, «Οἱ μὲν
ἔμοι φίλοι», εἶπεν, «ὄνομάζουσί με Εὔδαιμονίαν, οἱ δ' ἔχθροι
Κακίαν». Καὶ ἐν τούτῳ ἡ ἔτέρα γυνὴ πλησιάσασα τάδε εἶπε·

«Καὶ ἐγὼ ἦκω πρὸς σέ, ὃ Ἡράκλεις, οὐκ ἄπειρος οὖσα τῶν τε σῶν γονέων καὶ τῆς σῆς φύσεως. Διὸ ἐλπίζω σε, ἐὰν τὴν πρὸς ἐμὲ ὄδὸν τράπῃ, βέλτιστον ἐν ἀνθρώποις γενήσεσθαι. Πάντων δὲ τῶν ἀγαθῶν, ὅσα ἐν τῇ γῇ ἔστιν, οὐδὲν ἄνευ πόνου καὶ ἰδρῶτος τοῖς ἀνθρώποις παρέχεται. Ἐὰν οὖν ἀγαθὸς γενέσθαι θέλῃς, σὺν ἐμοὶ πονήσεις⁶, οὐδὲν δ' ἐτοῦμον εὑρήσεις». Ἡ δὲ Κακία, «Ὄ νεανία», εἶπε, «τί ἔτι μέλλεις⁷ ἐμοὶ ἐπεσθαὶ⁸ ταύτης ἀκούσας τοὺς λόγους;» Ἡ δ' Ἀρετή, «Ὄ τλῆμον⁹», εἶπε, «τί δὲ σὺ ἀγαθὸν ἔχεις; Τίς δὲ πιστεύει σοι λεγούσῃ τι; Ἐγώ εἰμι φύλη μὲν συνεργὸς¹⁰ τεχνίταις, πιστὴ δὲ φύλαξ οἴκων δεσπόταις, εὔνους δὲ βοηθὸς οὐκέταις, σύμμαχος δὲ τῶν ἐν πολέμῳ ἔργων». Ἡρακλεῖ δὲ ταῦτ' ἀκούσαντι ἔδοξε¹¹ τῇ Ἀρετῇ διὰ παντὸς τοῦ βίου ἐπεσθαι.

45. Ὁ Κῦρος παρὰ τῷ πάππῳ Ἀστυάγει.

Κῦρος νίδις ἦν Καμβύσου, τοῦ Περσῶν βασιλέως καὶ Μανδάνης, θυγατρὸς Ἀστυάγους, ὃς τῶν Μήδων ἐβασίλευεν. «Οτε δ' ὁ Κῦρος ἦν ἐτῶν δώδεκα, μετεπέμψατο Ἀστυάγης τὴν ἑαυτοῦ θυγατέρα καὶ τὸν νίδιον αὐτῆς ἐβούλετο γὰρ ἵδεῖν τὸν παῖδα, ὃν πάντες ἔλεγον καλὸν κάγαθὸν εἶναι. Ἡλθεν οὖν ἡ Μανδάνη μετὰ τοῦ νίδιοῦ πρὸς τὸν πατέρα. Θαυμάζων δ' ὁ Κῦρος τὸν κόσμον¹ τοῦ πάππου ἔλεγεν «Ὄ μῆτερ, ὡς καλός μοι ὁ πάππος ἔστιν». Ἡρώτησεν οὖν ἡ μῆτηρ· «Πότερος καλλίστων φαίνεται σοι εἶναι ὁ σὸς πατὴρ ἢ ὁ πάππος;» Κάκεινος εἶπεν· «Ὄ μῆτερ, Περσῶν μὲν κάλλιστός ἔστιν ὁ ἐμὸς πατὴρ, Μήδων δὲ οὗτος ὁ ἐμὸς πάππος κάλλιστος. Ἀμφοτέρους δ' διμοίως διτέργω²». Ἐξ ἀρχῆς μὲν Κῦρος τὸν πάππον ὡς τὸν ἑαυτοῦ πατέρα ἔστεργεν, ἐξ οὐδὲν δὲ πολυτελῆ ἐσθῆτα καὶ ἄλλον πολὺν κόσμον παρ' αὐτοῦ ἔλαβεν, ἥδιστον αὐτῷ παρὰ τῷ πάππῳ βιοτεύειν ἐφαίνετο. Πάσῃ τῇ ἐν Μήδοις διαίτῃ Κῦρος πάνυ ἔχαιρεν ἐμάνθανε γὰρ ἱπτεύειν τε καὶ θηρεύειν. Τὰ

μέντοι ἀπλούστερα δεῖπνα τὰ ἐν Πέρσαις ἡδίω ἐνόμιζεν εἶναι. Καὶ τοῦτο δὲ βαρέως ἔφερεν, διὰ Σάκας, οὓς ἦν τοὺς ἀνθρώπους παρὰ τὸν βασιλέα εἰσάγειν, πολλάκις αὐτὸν τῆς πρὸς τὸν πάππον εἰσόδου ἐκώλυεν. Ἐπεὶ δὲ ἡ μήτηρ πρὸς τὸν ἄνδρα ἐπανέρχεσθαι ἔμελλεν, Ἀστνάγης πρὸς τὸν Κῦρον τάδε εἶπεν· «Ὥα παῖ, μένε παρ' ἡμῖν. Τὴν ἡμετέραν δίαιταν ἡδίω εἶναι νομίζω ἢ τὴν ἐν Πέρσαις. Ἐξουσίαν γάρ σοι παρέχω ἐπὶ μὲν τῶν ἐμῶν ἵππων ἐλαύνειν καὶ τὰ θηρία τὰ ἐν τῷ παραδείσῳ ἡμῶν διώκειν, ἐν δὲ τῷ δεῖπνῳ λαμβάνειν, ἀπό τα σοι ἡδιστά ἐστιν. Ωντινών σὺ δρέγει³, ταῦτα ἡδέως σοι παρέξω. Ταῦτά, οἴσπερ ἐν Πέρσαις εὐφραίνει, καὶ παρ' ἡμῖν σοι ὑπάρξει καὶ οὐδεὶς τῆς παρ' ἐμὲ εἰσόδου σε ἔτι κωλύσει». Ταῦτ' ἀκούσας Κῦρος ἡδέως κατέμενε καὶ ἐν Μήδοις ἐτρέφετο. Ἐπεὶ δὲ ἐν ταύτῃ τῇ ἥλικιά ἦν, ἐν ᾧ ἦδη τὰ ἀνδρὸς ἔργα πράττουσιν οἱ νέοι, ἐκέλευσεν αὐτὸν δὲ πατήρ ἐπανελθεῖν οἰκαδε.

46. Περὶ τῆς Ἀθηνᾶς.

Ἀθηνᾶ Διὸς θυγάτηρ ἦν. Ἐν τῇ τῶν Ἀθηνῶν ἀκο-

πόλει τὸ τῆς Ἀθηνᾶς λαμπρὸν ἵερὸν καὶ τὸ χρυσελεφάντινον ἄγαλμα, κλεινὸν¹ Φειδίου τοῦ τεχνίτου ἔργον, ἦν. Ἐνταῦθα καὶ ἡ ἱερὰ ἐλαία, τῆς Ἀθηνᾶς δῶρον, ἦν. Τῇ Ἀθηνᾶ παντοίας τέχνας, οἷον τὴν ὑφαντικήν καὶ τὴν τεκτονικήν, οἱ ἀρχαῖοι Ἑλληνες προσάπτουσιν. Οἱ Ἀθηναῖοι ἔօρταις τὴν Ἀθηνᾶν ἐθεράπευσον. Αἱ παρθένοι δ' ἦδον· «Ω Ἀθηνᾶ, σεμνὴ θεά, τὰς Ἀθήνας καὶ τὴν ἀκρόπολιν φύλαττε».

47. Ό πρωτος περίπλους τῆς Λιβύης.

Νεκῶς, ὁ τῶν Αἴγυπτίων βασιλεύς, οὐ μόνον κατὰ γῆν μεγάλην δύναμιν παρεσκευάσατο, ἀλλὰ καὶ τῇ ναυτικῇ τέχνῃ τὸν νοῦν προσέχων Φοίνικας ἄνδρας μετεπέμψατο ἵνα τοὺς Αἴγυπτίους τὴν ναυπηγίαν διδάξωσιν. Ἐβουλεύσατο δὲ καὶ τὸν ἴσθμὸν τὸν μεταξὺ Λιβύης καὶ Ἀσίας διορύξαι, ἵνα τοῖς πλοίοις διέκπλουν ἐκ τοῦ Ἀραβίου κόλπου εἰς τὴν πρὸς βορρᾶν θάλατταν παράσχῃ. Ἐν νῷ γὰρ εἶχεν ἄνδρας πέμψαι ἐπὶ πλοίον, ὅπως διὰ τῆς διώρυχος ἀεὶ πρὸς μεσημβρίαν πλέοντες τὸν τῆς Λιβύης περίπλουν εῦροσιν. Ἐπαύσατο δ' ὅμως τοῦ ἔργου μαντείψι¹ τινὶ πειθόμενος. Παυσάμενος δ' ὁ Νεκῶς τοῦ τῆς διώρυχος ἔργου, ὅμως τῷ τῆς Λιβύης περίπλῳ προσεῖχε τὸν νοῦν καὶ μεταπεμψάμενος τοὺς Φοίνικας ἔπειθεν αὐτοὺς τούτῳ ἐπιχειρῆσαι τῷ ἔργῳ. Πείσας δ' αὐτοὺς ἔπειψεν εἰς τὸν Ἀράβιον κόλπον, ἔνθα πολλὰ πλοῖα αὐτῷ ἦν. Παρασκευασάμενοι δ' οὗτοι ταχέως πάντα τὰ εἰς τὸν πλοῦν οὐκ ἐμέλλησαν² ἀνάγεσθαι³. Οὕτω δὴ πρῶτον μὲν ἀεὶ πρὸς μεσημβρίαν, εἴτα δὲ πρὸς βορρᾶν πλέοντες, τοίτῳ ἔτει διὰ τῶν Ἡρακλείων στηλῶν εἰς τὴν Αἴγυπτον ἥλθον καὶ τῷ βασιλεῖ τὰ περὶ τὸν πλοῦν λέγοντες πολλὴν ἥδονὴν παρεῖχον.

48. Αἴγενς καὶ Μίνως.

Ἄνδρογεων, τὸν τοῦ Μίνω τιόν, εἰς Ἀθήνας ἐλθόντα

οἱ Παλλαντίδαι φιλικῶς ἐδέξαντο. Αἰγεὺς δ' ὁ τῶν Ἀθηναίων βασιλεὺς φοβούμενος, μὴ ἔκεινοι, Μίνω βοηθοῦντος, ἔαυτὸν τῆς ἀρχῆς ἐκβάλωσι, τῷ Ἀνδρόγεφ ἐπεβιούλευσε καὶ αὐτὸν ἔφόνευσε. Μίνως οὖν τοῦτο μαθὼν εὐθὺς στρατιὰν συνέλεξεν ὡς τοὺς Ἀθηναίους τιμωρησόμενος. Καὶ ἡγάγκασεν αὐτούς, τὰ Ἀνδρόγεφ ὅστα ἀπολαβών, δι᾽ ἐνάτου ἔτους ἐπτὰ νεανίας καὶ τοσαύτας παρθένους εἰς Κρήτην πέμπειν βορὰν τοῦ Μινωταύρου.

49. Περὶ τῶν ἐν Ἀθήναις νομισμάτων.

Ἐν Ἀθήναις χρυσᾶ τε καὶ ἀργυρᾶ καὶ χαλκᾶ νομίσματα ἐκόπτετο. Χαλκοῦν ἦν οὐ μόνον τὸ λεπτόν, ὃ μικρότατον ἦν τῶν νομισμάτων, ἀλλὰ καὶ τὸ ἐπταπλοῦν τοῦ λεπτοῦ, ὃ καὶ ὄνομα ἦν χαλκοῦς. Τὸ δὲ δίχαλκον τοτὲ μὲν χαλκοῦν, τοτὲ δ' ἀργυροῦν ἦν, τὸ δὲ τετράχαλκον ἀεὶ ἀργυροῦν. Ὁκτὼ δὲ χαλκοῖ ἵσοι ἦσαν τῷ ὀβολῷ, ἕξ δὲ ὀβολοὶ ἵσοι τῇ δραχμῇ. Ἡσαν δὲ καὶ δ ὀβολὸς καὶ ἡ δραχμὴ ἀργυρᾶ νομίσματα. Ἀργυροῦς δ' ἦν καὶ δ στατήρ, δς καὶ τετράδραχμον ώνομά-ζετο. Ἐκόπτοντο δὲ καὶ χρυσοῖ στατῆρες· ἣ δὲ τοῦ χρυσοῦ στατῆρος τιμὴ δεκαπλασία ἦν τῆς τοῦ ἀργυροῦ. Αἱ μναὶ δὲ καὶ τὰ τάλαντα νομίσματα οὐκ ἦν κεκομμένα, ἀλλ' ὀνόματα μόνον ἡ ἀριθμοί. Ωνόμαζον γὰρ οἱ Ἀθηναῖοι ἑκατὸν δρα-χμὰς μνᾶν, ἔξικοντα δὲ μνᾶς τάλαντον.

50. Περὶ τῆς τῶν Σπαρτιατῶν ἀπλότητος.

Οἱ Λυκούργου, τοῦ Σπαρτιατῶν νομοθέτου, νόμοι ἀπλοῖ ἦσαν. Οἱ παλαιοὶ τοὺς Σπαρτιάτας τῶν ἀπλῶν τρόπων ἐθαύ-μαζον. Νόμος ἦν αὐτοῖς τὰς οἰκίας ἀνευ ἀργυροῦ καὶ χρυσοῦ κόσμου εἶναι. Ἄπλη ἦν ἐν Σπάρτῃ καὶ ἡ τῶν παίδων παι-δεία, ἀπλαῖ δὲ καὶ αἱ τῆς ἀνδρείας τιμαὶ ἐλαίας γὰρ στέφανος τῆς νίκης τιμὴ καὶ τοῦ στρατηγοῦ κόσμος ἦν. Μάλιστα δ' οἱ

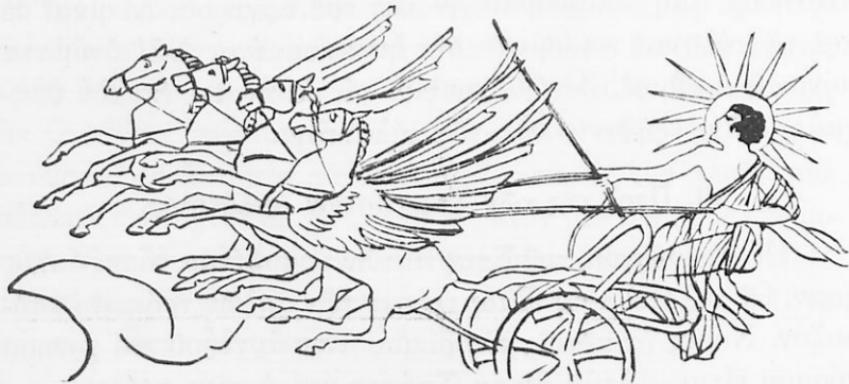
παλαιοὶ τὴν ἀπλῆν δίαιταν καὶ τὰ ἐν τοῖς συσσιτίοις ἀπλᾶ σῖτα, οἵον τὸν μέλανα ζωμόν, ἐγκωμιάζουσι.

51. Ὁ Ἀδης.

Ἐνδον¹ γῆς τόπος ἔστι σύμπλεως² σκότους καὶ φόβου, ὃν οἱ παλαιοὶ Ἀδην ὀνομάζουσιν. Ἐν Ἀδου οἰκίαι ἐμπλεψφ² ψυχῶν εἰσιν, ἃς ἐκεῖσε Ἐρμῆς, ὁ τῶν θεῶν ἄγγελος³, ἄγει. Περιέχεται⁴ δὲ ὁ τόπος φοβεροῖς ποταμοῖς, οἵ τὸν ἔκρουν⁵ εἰς δεινὴν ἔχουσι λίμνην, φόβου ἀνάπλεων². Μετὰ τὸν διὰ τῆς λίμνης πλοῦν αἱ ψυχαὶ τῇ εἰσόδῳ πλησιάζουσιν. Ἡ εἴσοδος χαλκαῖς πύλαις κλείεται καὶ ταύτας ὁ Κέρβερος φυλάττει. Τοῦ Ἀδου ἄρχουσι Πλούτων καὶ Ηερσεφόνη, κριταὶ δὲ ἄλλοι τε καὶ Μίνως ἔστιν. Οἱ κριταὶ τοῖς μὲν ἀγαθοῖς ἔλεφ⁶ εἰσι καὶ τὰς ψυχὰς αὐτῶν εἰς χώραν ἥδονῶν πλέαν² ἄγουσι, τοῖς δὲ πακοῖς πακόνοι⁷ εἰσὶ καὶ τὰς ψυχὰς αὐτῶν εἰς τὸν τῶν ξημῶν τόπον πέμπουσι.

52. Οἱ θεοὶ τῶν Ἑλλήνων.

Ομηρος τὸν Δία θεῶν καὶ ἀνθρώπων πατέρα λέγει. Ζεὺς

ἐν τῷ Ὄλύμπῳ ἔβασίλευεν. Οἱ παλαιοὶ ποιηταὶ γυναικαὶ τοῦ Διὸς τὴν Ἡραν λέγουσιν εἶναι. Διὸς πολλοὶ παῖδες ἥσαν, οἵον

νίεῖς μὲν Ἀπόλλων καὶ Ἐρμῆς, θυγατέρες δὲ Ἄθηνᾶς καὶ Ἀρτεμις. Ἐν τοῖς Διὸς γόνασι τὰ τῶν ἀνθρώπων πράγματα ἦν. Ἐκ Διὸς καὶ τὰ ὄνειρατα ἦν· διὸς δὲ ἄλλοι λέγουσιν, ἡ τῶν ὄνειράτων οἰκία ἐγγὺς τοῦ Ἀδου ἦν. Ποσειδῶν, τὸν Διὸς ἀδελφὸν τῶν ὄντων ἀρχεῖν λέγουσι. Τὸν Ποσειδῶνος ἄρμα ἵπποι διὰ τοῦ ὄντος ἥλιαννον, ἐν δὲ τῇ χειρὶ τὴν τρίαιναν εἶχεν οὐτος. Πλούτων δέ, ὁ Διὸς ἀδελφός, ἐν Ἀδου ἐβασίλευεν. Ὁ Πλούτωνος καὶ Περσεφόνης, τῆς γυναικός, θρόνος μέλας ἦν. Ὁ μὲν τὰς τοῦ Ἀδου κλεῖδας εἶχεν, ἡ δὲ ἐν ταῖς χερσὶ δᾶδας· παρὰ δὲ τῷ θρόνῳ κύνων θαυμαστὸς τὸ μέγεθος καὶ τὴν μορφὴν ἦν, Κέρβερος δύνομα λέγουσι δὲ τὸν κύνα ἐλέφαντι ὅμοιον εἶναι τὸ μέγεθος, τὴν δὲ τοῦ κυνὸς οὐρὰν τῇ δράκοντος ὅμοιαν.

53. "Αδμητος καὶ "Αλκηστις.

"Αλκηστις ἡ Ἀδμήτου, τοῦ Θετταλῶν βασιλέως, γυνὴ ἐνδοξοτάτη ἦν. "Οτε γὰρ Ἀδμήτου θάνατος ἐγγὺς ἦν, τῶν μάντεων τις εἶπεν· «Ἐὰν ἄλλος τις εἰς Ἀδου ἔλθῃ, Ἀδμητος ἐν τῷ βίῳ ἔτι ἔσται». Τῇ γυναικὶ μᾶλλον δὲ Ἀδμητος ἢ δὲ ἴδιος αὐτῆς βίος φίλος ἦν. Τῆς οὖν γυναικὸς εἰς Ἀδου ἐλθούσης, Ἀδμητος τὸν βίον εἶχεν. Ἡρακλῆς δὲ πεὶ τοῦτο ἤκουσε, πιστεύων ταῖς ἴδιαις χερσὶν εἰς Ἀδου ἤλθε καὶ τὴν τοῦ Ἀδμήτου γυναῖκα ἐκ τῶν τοῦ θανάτου χειρῶν πάλιν εἰς τὴν γῆν ἤγαγεν. Ο δὲ Ἀδμητος τῇ γυναικὶ εἶπεν· «Ω γύναι, τῷ Ἡρακλεῖ πολλὴν ἔχωμεν χάριν· ἐάν ποτε πάλιν εἰς Θετταλίαν ἔλθῃ, φίλος ἡμῖν ἔσται ξένος».

54. "Οπως Σίνων τοὺς Τρῶας ἔψευσεν!.

Οἱ Ἀχαιοὶ ὅτε δολερῶς ἀπὸ Τροίας ἔφευγον, τόν τε ἔύλινον ἵππον, πολλοὺς τῶν ἱγειμόνων ἔχοντα, καὶ Σίνωνα κατέλιπον. Οἱ δὲ Τρῶες, ἐπεὶ ἐκ τῆς πόλεως ἐλθόντες τὸν ἵππον

ἔθαύμασαν, δπόσος ἦν, Σίνωνα ἐν λίμνῃ κεκρυμμένον εἶδον.
Προσαχθεὶς δ' οὗτος ἡρωτήθη.

— Ποδαπὸς εῖ; Πῶς κεκοσμημένος², πόθεν εἰς τὴν λίμνην ἤκεις;

— Ἀχαιός εἴμι· οἱ μὲν Ἀχαιοὶ ἐκόσμησάν με ώς σφάξοντες, ἐγὼ δ' ἔφυγον.

— Διὰ τί;

— Ἐγὼ μὲν οὐδὲν ἡδίκησα· Κάλχας δὲ τοὺς Ἀχαιοὺς ἐκέλευσε νεανίαν θῦσαι, ἵνα εὖ πλεύσωσι.

— Ποι δ' οἱ Ἑλληνες πλέουσιν;

— Οίκαδε³, εἰς τὴν Ἑλλάδα.

— Ποῖον δὲ χρῆμα⁴ ἔστιν οὗτος ὁ ἕππος;

— Ἀνάθημα⁵ τῇ Ἀθηνᾷ.

— Διὰ τί δὲ τοσοῦτον κατεσκευάκασι;

— Τοσοῦτον κατεσκευάκασιν, ὅσον τοῦ ὑμετέρου τείχους τὸ ὑψος ἔστιν, ἵνα μὴ διὰ τῶν πυλῶν κομίσητε. Ἐὰν δ' εἰς τὴν ὑμετέραν ἀκρόπολιν κομισθῇ, ή Ἀθηνᾶ εἰς ἀεὶ ὑμᾶς σώσει.

Τοσαῦτα μὲν δὲ τοὺς Τρῶας ἐκέλευσε τὸν ἕππον ἀφανίσαι δόλον ὄντα τῶν Ἀχαιῶν. Τοῖς μὲν οὖν Τρωσὶν ἀδηλον ἦν, δποτέρῳ πιστεύτεον εἴη. Ἐξαίφνης δ' ἐκ τῆς θαλάττης δράκοντες δύο ἔξοριμάσαντες τῷ τε Λαοκόντι καὶ τοῖς παισὶν αὐτοῦ προσέβαλον. Οἱ μὲν οὖν Λαοκόνων ἐπόνησεν ώς τοὺς παῖδας σώσων, ἔσωσε δ' οὐδέτερον. Οἱ δράκοντες ἀμφοτέρους τοὺς παῖδας καὶ τὸν Λαοκόντα ἐφόνευσαν. Τοῦτο οἱ Τρῶες ζημίαν⁶ παρὰ τῶν θεῶν εἶναι νομίζοντες τὸ τεῖχος διέσκαψαν⁷ καὶ τὸν ἕππον εἰς τὴν ἀκρόπολιν ἐκόμισαν. Νυκτὸς δ' οἱ Ἑλληνες πάλιν εἰς Τροίαν ἤκον. Ἐν τῷ αὐτῷ οὖν χρόνῳ καὶ οἱ ἐκ τοῦ ἕππου καὶ οἱ ἐκ τῶν νεῶν τοὺς Τρῶας φονεῦσαι ἐπεγείρησαν.

ΜΕΡΟΣ Β

55. Ἡ παρὰ τὸν Γρανικὸν ποταμὸν μάχη.

Οἱ Ἕλληνες τῇ Ἀλεξάνδρου ἀνδρείᾳ ἐκπλαγέντες εἰς τὸν Ἰσθμὸν πάντες πλὴν Λακεδαιμονίων συνελέγησαν καὶ ἐψηφίσαντο¹ ἔχειν μὲν ὑγεμόνα Ἀλέξανδρον, στρατεῦσαι δὲ σὺν αὐτῷ ἐπὶ τὸν Πέρσας, ὃν πολλάκις πρότερον ἐβλάβησαν. Ἀλέξανδρος οὖν πολλοὺς Μακεδόνας τε καὶ Ἕλληνας λαβὼν εἰς τὴν Ἀσίαν διαβαίνει καὶ τοῖς Ηέρσαις παρὰ τὸν Γρανικὸν ποταμὸν πρῶτον μάχεται. Ἐπεὶ δὲ αἱ ἀντίπαλοι στρατιὰ συνεπλάκησαν, κατ’ ἀρχὰς μὲν ἡ μάχη ἀμφίρροπος ἦν, τέλος δὲ στραφέντες οἱ Ηέρσαι εἰς φυγὴν ἐτράπησαν. Τῶν Περσῶν πολλοὶ μὲν κατεκόπησαν, τινὲς δὲν τῷ ποταμῷ ἐπνίγησαν. Τοσοῦτον δὲ ἦν τὸ τῶν κατακοπέντων πλῆθος, ὥστε τὸ τοῦ ποταμοῦ ὄδωρ τῷ αἷματι βαφὲν ἐπὶ πολλάς, ὃς λέγεται, ἡμέρας ἐρυθρὸν ἦν. Ἐν τῇ μάχῃ ταύτῃ τὸ τοῦ Ἀλεξάνδρου κράνος λέγεται ὑπὸ Ηέρσου τινὸς ἀποκοπῆναι, ὃς ἦμέλησε μὲν Ἀλέξανδρον φονεῦσαι, πληγεὶς² δὲν ὑπὸ Κλείτου τοῦ σκοποῦ ἥμαρτε³. Μετὰ δὲ τὴν μάχην Ἀλέξανδρος τριακοσίας πανοπλίας Ηερσικὰς εἰς Ἀθήνας ἐπεμψεν ἀνάθημα εἶναι τῇ Ἀθηνᾷ καὶ ἐπίγραμμα ἐπιγραφῆναι ἐκέλευσε τόδε: «Ἀλέξανδρος δὲ Φιλίππου καὶ οἱ Ἕλληνες πλὴν Λακεδαιμονίων ἀπὸ τῶν βαρβάρων τῶν ἐν τῇ Ἀσίᾳ».

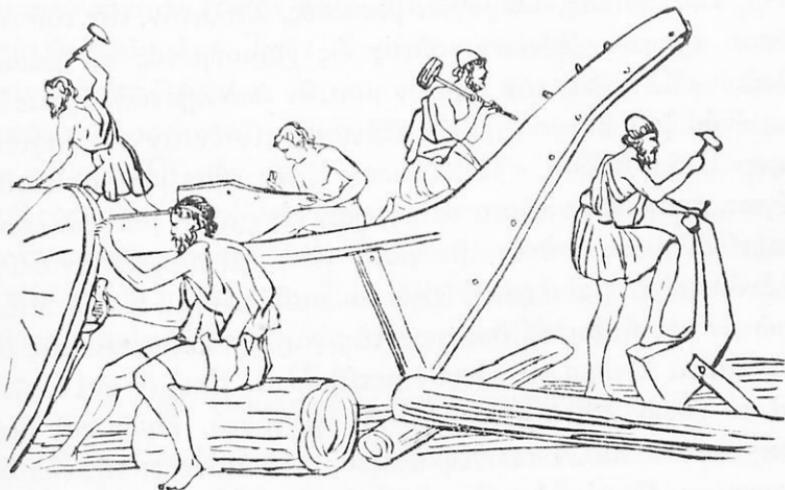
56. Οι Ἀθηναῖοι ἀνοικοδομοῦσι καὶ
τειχίζουσι τὰς Ἀθήνας.

Μετὰ τὴν ἐν Πλαταιαῖς μάχην ἐφρόντισαν οἱ Ἀθηναῖοι, ὅπως τὴν πόλιν ἀνοικοδομήσουσι καὶ τειχιοῦσι. Λακεδαιμόνιοι δὲ ἀκούσαντες μέλλειν τοὺς Ἀθηναίους τὴν πόλιν τειχιεῖν πρέσβεις ἔπειμψαν Ἀθήναζε, οἵ τάδε εἶπον· « Ὡ οὐδρες Ἀθηναῖοι, εἰ τὴν πόλιν τειχιεῖτε, οἱ βάρραροι στρατεύσαντες ἐπ’ αὐτὴν φυγαδεύσουσι πάλιν ὑμᾶς καὶ δριητήριον ποριοῦνται ». Θεμιστοκλῆς δὲ τοῖς Ἀθηναίοις εἶπε· « Τειχιοῦμεν τὴν πόλιν ἀκόντων τῶν Λακεδαιμονίων. Λόγῳ μὲν αὐτοῖς χαριούμεθα, ἔργῳ δὲ ὡς τάχιστα τειχιεῖτε αὐτήν. Ἡ πόλις ψηφιεῖται τρεῖς πρέσβεις εἰς Σπάρτην πέμψαι. Πρῶτον μὲν ἐγὼ εἰς Σπάρτην κομισθήσομαι καὶ ἐνταῦθα διατρίψω, ἐώς ἂν τὴν πόλιν ἵκανος τειχίσητε· τότε δὲ οἱ δύο ἔτεροι πρέσβεις ἐκεῖσε κομισθέντων». Οὕτως οἱ Λακεδαιμόνιοι φευσθήσονται τῆς ἐλπίδος.

57. Ἀργοναῦται.

Πελίαν, τὸν τῆς ἐν Θετταλίᾳ Ἰωλκοῦ βασιλέα, μαντευσάμενον¹ περὶ τοῦ μέλλοντος ἐκέλευσεν δὲ θεὸς φυλάξασθαι τὸν μονοσάνδαλον. Ἐπεὶ οὖν Ἰάσων ἐπὶ θυσίαν ἤλθε μονοσάνδαλος (διαβαίνων γὰρ ποταμόν τινα τὸ ἔτερον τῶν πεδίλων ἀπέβαλε²), Πελίας λέγειν αὐτὸν παρεκελεύσατο³, τίνος ξημίας ἄξιον νομίζοι τοῦτον, ὁφέλειαν δέ τοι τὸν ποταμόν τοῦτον τὸν πεδίλων δέρας κομίσαι». Τοῦτο ἀκούσας Πελίας εὐθὺς πορευθῆναι αὐτὸν ἐκέλευσεν, ἵνα τοῦτο πράξῃ. Ο δὲ Ἀργφ συνεβούλεύσατο⁵. Υπὸ τούτου, Ἀθηνᾶς συμβουλευσάσης, ναῦς κατεσκευάσθη, ἥ νπ’ αὐτοῦ Ἀργφ ὀνομάσθη. Καὶ συλλεξάμενος Ἰάσων τοὺς ἀρίστους τῆς Ἑλλάδος, τοὺς Ἀργοναύτας ὄνομασθέντας, ἐπορεύθη.

‘Ως δ’ οἱ Ἀργοναῦται ἐπὶ τὸν Φᾶσιν ποταμὸν ἥλθον,
Ιάσων πρὸς Αἴγτην, τὸν τῆς Κολχίδος βασιλέα, ἔρχεται καὶ
τὰ παρὰ Πελίου ἀγγέλλει. ‘Ο δ’ ἐθέλειν εἶπεν αὐτῷ χαρίσα-
σθαι⁶, διὸ γέλοιτο, ἐφ’ ὃ τε⁷ ὑπ’ ἔκεινου τοὺς χαλκόποδας καὶ
πυρίπονους⁸ ταύρους ὑπὸ ζυγὸν ἀχθῆναι καὶ ὀδόντας δράκον-
τος σπαρῇναι. Ιάσονι οὖν ἐν πολλῇ ἀπορίᾳ ὅντι Μήδεια, ἡ
τοῦ Αἴγτου θυγάτης, βοήθειαν ἐπηγγέλλετο, ἐφ’ ὃ τε⁹ ἐπὶ¹⁰
γάμῳ ὑπ’ ἔκεινου ἀχθῆναι καὶ εἰς τὴν Ἑλλάδα κομισθῆναι.
Καὶ παρέσχεν αὐτῷ φάρμακόν τι αὕτη εἰποῦσα· «Παῦσαι

τοῦ φόβου καὶ προθύμως ἐπὶ τὰ κελευσθέντα πορεύθητι· δι-
ἔμοι γὰρ πάντων τῶν κινδύνων ἀπαλλαγήσει. Τούτῳ τῷ φαρ-
μάκῳ χρῖσαι τήν τε ἀσπίδα καὶ τὸ δόρυ καὶ τὸ σῶμα, ἵνα μὴ
ὑπὸ τῶν ταύρων φονευθῆσ¹¹ ὅταν γὰρ τούτῳ χρίσῃ τό τε σῶμα
καὶ τὰ ὅπλα, ἀδύνατόν ἐστιν εἰς μίαν ἡμέραν σε ὑπὸ πυρὸς
ἢ ὑπὸ σιδήρου βλαβῆναι. Σπειρομένων δὲ τῶν ὁδόντων, ἐκ τῆς
γῆς ἄνδρες ἔνοπλοι ἐπὶ σὲ ἀναδύσονται¹², ἐφ’ οὓς βάλλε ἐκ τοῦ
ἀφανοῦς λίθους· ὅταν δὲ διὰ τούτους ἐρίζοντες μάχωνται
πρὸς ἀλλήλους, τότε φόνευσον αὐτούς». Καὶ Ιάσων χρισά-

μενος τῷ φαρμάκῳ τό τε σῶμα καὶ τὰ ὅπλα πάντα ταῦτα ἔπραξεν. Ως δὲ τὸ χρυσόμαλλον δέρας ὁ βασιλεὺς αὐτῷ παρασχεῖν οὐκ ἥθελε, πρὸς Μήδειαν ἥλθεν, ἵνα μετὰ ταύτης βουλεύσηται. Αὗτη δὲ νυκτὸς αὐτὸν ἐπὶ τὸν φυλάττοντα δράκοντα ἤγαγε καὶ τοῦτον φαρμάκοις κατεκοίμισεν. Εὔθυνς δ' Ἰάσων καὶ Μήδεια τὸ δέρας ἔχοντες ἐπὶ τὴν ναῦν ἔφυγον καὶ ὡς τάχιστα οἱ Ἀργοναῦται τὴν Κολχίδα ἀπέλιπον.

58. Μίδας καὶ Διόνυσος.

Ἐπεὶ Μίδας, ὁ Φρυγῶν βασιλεύς, Σειληνόν, τὸν τοῦ Διονύσου τροφόν, ἔξενισεν, οὕτως ὡς χαριούμενος τῷ βασιλεῖ ἔλεξεν «Ὦ Μίδα, τὸν τροφόν μου, δν ὑπὸ ληστῶν ἀρπασθῆναι ἐνόμιζον, σύ γε φιλικῶς ἔξενισας τί οὖν ἀν σοι χαρισαίμην;» Καὶ ὁ Μίδας, «Ὦ Διόνυσε», εἶπεν, «ὅτε μοι χαριεῖσθαι λέγεις, ποίησόν με πάντα ταῖς χερσὶν εἰς χρυσὸν μεταβάλλειν». Ταῦτ' ἀκούσας ὁ θεὸς ἐθαύμασε μέν, ἐπείσθη δέ ἐν δλίγῳ δ' ἐνόμιζε τὸν βασιλέα τῇ ὕβρει κολασθῆσθαι. Καὶ ὁ Μίδας πρῶτον μὲν ἥσθη τῇ δυνάμει τὰς γὰρ τραπέζας καὶ τὰς θύρας καὶ τὰ δένδρα εἰς χρυσὸν μετέβαλλεν. Ἐπεὶ δὲ καὶ ὁ σῖτος καὶ τὸ ὄδωρο καὶ ὁ οἶνος χρυσᾶ ἐγίγνοντο, λιμῷ καὶ δίψῃ ἀναγκασθεὶς πάλιν τῷ θεῷ ἔλεξεν «Ὦ Διόνυσε, τῆς ἐλπίδος ἔψευσμαι τῇ γὰρ δυνάμει οὐχ, ἢ ἥλπιζον, πεπόρισταί μοι, ἥδονή καὶ εὐδαιμονία, ἀλλὰ τάναντία· σὺ δὲ καὶ πρότερον κεχάρισάι μοι καὶ νῦν δεύτερον χάρισαι· σῶσόν με ἐκ τοῦ κακοῦ παύσας τὴν δύναμιν». Οὐ δὲ νομίζων τὸν Μίδαν ἴκανῶς κεκολάσθαι ἔλεξεν «Ἴνα σωθῆς, ἐν τῷ Πακτωλῷ ποταμῷ λοῦσαι». Εὔθυνς οὖν ἐκεῖνος ἐλούσατο καὶ ὁ μὲν ποταμὸς ἀπὸ τούτου τοῦ χρόνου χρυσοῦ ἔγεμε, Μίδας δὲ τῶν παθῶν ἐσώθη.

59. Νιόβη.

Νιόβη, γυνὴ Ἀμφίονος, τοῦ Θηβῶν βασιλέως, ἐπεὶ νίονς

μὲν ἔπτά, θυγατέρας δ' ἵσαρίθμους ἔτεκεν¹, ἐπὶ τῷ τῶν παίδων πλήθει ἥλαζονεύετο.² Ότε δέ ποτε αἱ Θηβαῖαι εὐχαῖς καὶ θυσίαις τὴν Λητώ ἐτίμων, ἥρότα, τίνα τῶν θεῶν τιμῆν. Ἐκεῖναι μὲν δὴ εἶπον· «Λητώ τιμῶμεν, ἦν πολλοὶ τῶν παίδων ἔνεκεν εὐχαῖς καὶ θυσίαις τιμῶσι». Καὶ ἡ Νιόβη, «Σιγᾶτε», εἶπεν, «ἴνα σαφῶς ἀκούητε, ἂν ἐγὼ κελεύω ὑμᾶς δρᾶν³ καὶ ἂν μή. Τὸν μὲν Δία τιμῶμεν, τὴν δὲ Λητώ μὴ τιμᾶτε οὔτω, Τιτᾶνος μὲν θυγατέρα οὖσαν, παῖδας δὲ δύο μόνους, Ἀπόλλωνα καὶ Ἀρτεμιν, τεκοῦσαν. Ἐγὼ γὰρ καὶ εὐγενείᾳ⁴ ἔκεινην νικῶ καὶ πολὺ πλείους ἔτεκον παῖδας. Εἰ δὲ τολμῆτε αὐτὴν τιμᾶν, ξημία ἀν ὑμῖν εἴη». Ταῦτ' ἀκούσασαι αἱ Θηβαῖαι τὴν Λητώ τιμᾶν οὐκέτ' ἐτόλμων. Λητώ δὲ τὴν υἱοὺν ἀκούσασα τοὺς ἔστητης παῖδας ἔρωτῷ· «Τί δρᾶτε; Νιόβη οὐκ ἔρεται τὰς Θηβαίας ἐμὲ τιμᾶν». Οἱ οὖν Λητοῦς παῖδες τὴν Νιόβην οὐκέτ' εἴων υφρίζειν⁵, ἀλλ' Ἀπόλλων μὲν πάντας τοὺς μείοντας αὐτῆς, τοὺς μὲν ἴπτεύοντας, τοὺς δ' ἄλλα δρῶντας, κατετόξευσεν, Ἀρτεμις δὲ πάσας τὰς θυγατέρας. Τότε δὴ Νιόβη οὐκ ἔπαύσατο δακρύουσα, πρὶν ὑπὸ Διὸς εἰς πέτραν μετηλλάγη⁶.

60. Θεμιστοκλῆς καὶ Εὐρυβιάδης.

Ἐπεὶ οἱ ἐν Σαλαμῖνι Ἑλληνες ἤκουσαν τοὺς Πέρσας εἰς τὴν Ἀττικὴν εἰσελθόντας καὶ τὰ πάντα διαρπάζοντας καὶ καίοντας, ἐδόκει ἐνίοις τῶν στρατηγῶν ἀπὸ Σαλαμῖνος πρὸς τὸν Ἰσθμὸν δρμασθαι¹, ἵνα τὴν Πελοπόννησον φυλάττωσι. Μελλόντων δὲ τῶν Ἑλλήνων δρμασθαι, Θεμιστοκλῆς πρὸς τὸν Εὐρυβιάδην ἥλθε καὶ αὐτὸν ἐπειρᾶτο² πείθειν τὰ βεβουλευμένα διαλῦσαι λέγων τάδε· «Μὴ ἔστι τοὺς Ἑλληνας εἰς τὸν Ἰσθμὸν δρμασθαι. Φοβοῦμαι γάρ, μὴ ἔξαπατῷ νομίζων τοὺς συμμάχους ἐκεῖ ναυμαχίαν συνάψειν. Ἐὰν νῦν οἱ Ἑλληνες ἀπὸ Σαλαμῖνος δρμῶνται, οὕτως πάντες τρέψονται. Καὶ ἥττῳ⁴ ἀν ἡ Ἑλλὰς διὰ ταύτην τὴν ἀφροσύνην. Ἀλλὰ πειρῶ-

διαλῦσαι τὰ βεβούλευμένα πείθων τοὺς στρατηγοὺς αὐτοῦ μένειν. Ταῦτα πρᾶξας μεγάλην ἀν κτῷο⁶ δόξαν». Καὶ πειθόμενος Θεμιστοκλεῖ ὁ Εὑρωνιάδης συνήγαγε τοὺς στρατηγοὺς εἰς συνέδριον. Ἐν τῷ συνεδρίῳ οὐκ ἥτιατο⁷ Θεμιστοκλῆς τοὺς συμμάχους, ώς φυγὴν μηχανῶντο, ἀλλ᾽ ἔδει⁸ πως πρὸς Εὑρωνιάδην εἴπεν· «Ἐν⁹ σοὶ νῦν ἐστι τὴν Ἑλλάδα σώζειν, ἐὰν ἐμοὶ πειθόμενος αὐτοῦ μένῃς καὶ μὴ δρμῇ πρὸς τὸν Ἰσθμόν.

Πρὸς γὰρ τοῦ Ἰσθμοῦ ναυμαχίαν συνάπτοντες ἡττόμεθ' ἀν ναῦς ἔχοντες βαρυτέρας καὶ ἀριθμὸν ἐλάττους, αὐτοῦ δὲν Σαλαμῖνι ὁρδίως ἀν τοὺς πολεμίους νικῆμεν ἐν στενῷ αὐτοὺς κατακλείσαντες. Ἐὰν τοῦτο δρῶμεν, εὖ βουλευσόμεθα. Οἱ δὲν εὗ βεβούλευμένοι τοῖς θεοῖς συμμάχοις χρῶνται. Τὰ γὰρ τῶν ἀνθρώπων πράγματα ὑπὸ θεῶν κυβερνᾶται». Τούτοις τοῖς λόγοις πεισθέντες οἱ Ἑλληνες συμβάλλουσι¹⁰ τοῖς βαρβάροις καὶ λαμπρότατα αὐτοὺς νικῶσι.

61. Ἐπιστολή.

Ἄλεξανδρος Ἀριστοτέλει χαίρειν.

Νικῶν οὐκέτι πλανόμεθα, ἀλλὰ Δία Ἀμμωνα θεῶματι.
 Ἄλλος ἄκουσον ἐν νῷ μοι ἦν τὸν θεὸν ἐπερφτᾶν. Ἡρότων
 τὸν ἐν Μέμφιδι ἀρχιερέα περὶ τῆς πορείας. Οὐ δ' εἰπε· «Μὴ
 τόλμα, Ἀλέξανδρε, μὴ πειρῶ πρὸς Ἀμμωνα πορεύεσθαι. Εἰ
 τολμώης, ἥττῳ ἂν τῆς ἐρήμου. Κίνδυνός ἔστι, μὴ πλανόμε-
 νος τελευτᾶς, μὴ ἀπαντες τελευτᾶς. Αἱ πέντε Καμβύσου τοῦ
 βασιλέως μυριάδες πλανόμεναι ἥττῶντο οὐ τῶν πολεμίων,
 ἀλλὰ τῆς ἐρήμου. Διὰ τί οὐκ ἀγαπᾶς τὴν Αἴγυπτον ἔχων;
 Ἀγαπῶμέν σε, Ἀλέξανδρε. Τίς οὐκ ἂν σε ἀγαπόῃ; Οὐ νικῶν
 τιμᾶται». Ἐγὼ δ' ἐκέλευσα πάντα παρασκευάσαι. Ἐκ τῆς
 Μέμφιδος δομόμενοι ἐπορεύθημεν παρὰ τὴν θάλατταν εἰς
 Παραιτόνιον, ἐντεῦθεν δὲ διὰ τῆς ἐρήμου ἡγεμόνας² ἔχοντες,
 μὴ πλανόμεθα. Οὕτε δένδρον οὔτε ὅρος ἐθεώμεθα, δλίγας
 δὲ πηγάς. Ωρούμεθα δ' ἥδη νυκτός, ἵνα μὴ τοῦ καύματος
 ἥττώμεθα. Τῇ ἔκτῃ ἡμέρᾳ θεῷο ἂν, Ἀριστότελες, ἐν τῷ ἀέρι
 λίμνην καὶ οἰκίας καὶ χαριέστατον ἄλσος. Ἐξαίφνης δ' οὐδὲν
 ἦν θεᾶσθαι. Τῇ δ' ὁγδῷη ἡμέρᾳ ἐβύσων «Θεῷ, ὃ Πτολεμαῖς,
 θεᾶσθε, ὃ φίλοι, τοὺς δύο κόρακας, τοῦ Λιός ἀγγέλους καὶ
 τῆς ὄδοῦ ἡγεμόνας. Οὐκέτι κίνδυνος, μὴ ἥττώμεθα». Καὶ
 οὕτως ἦν. Τῇ γὰρ ἐνάτῃ ἡμέρᾳ Ἀμμωνα ἐθεώμεθα. Οὐδέν
 ἥδιον ἦν τοῖς θεωμένοις. Οἱ ἱερεῖς ἡμᾶς μάλα ἐτίμων. Αὐτῆς τοι
 μαντευσάμενος μάλιστα ἐτιμώμην· διὸ γὰρ θεὸς προσηγόρευσέ
 με Ἀμμωνος μήτρα.

62. Καμβύσης καὶ Αἴγυπτοι.

Ἐπεὶ Καμβύσης, διὸ Ηερσῶν βασιλεύεις, οὐκ ηὐτοῖς¹ ἐπὶ²
 τοὺς Αἰθίοπας στρατεύων, ἥθυμει² μὲν ἴσχυρος ὀννῶν³ μὴ
 γέλωτα τοῖς Αἴγυπτίοις ποιοίη, δμως δ' αὐτῷ ἐδόκει εἰς τὴν
 Αἴγυπτον ἀναχωρεῖν⁴. Εἰς Μέμφιν δ' ἐλθὼν ἔτι μᾶλλον ἡγ-

νάκτει· οἱ γὰρ ἐνοικοῦντες ηὔθυμοιν καὶ ἑορτὰς ἥγον⁵ δοκοῦντες ἔχειν τὸν Ἀπιν, δὸν πολὺν χρόνον ἔζητον. Οὐ δὲ Καμβύσης τῇ ἑαυτοῦ ἀτυχίᾳ χαίρειν ἐκείνους ὑποπτεύων, τοὺς ἄρχοντας καλεῖ καὶ ἐρωτᾷ, τί τότε μὲν ἐποίουν τοῦθ' οἱ πολῖται, πρότερον δὲ αὐτοῦ παρόντος οὐ. Ἀκούων δὲ τὰ περὶ τὸν Ἀπιν καὶ τοῖς αὐτῶν λόγοις ἀπιστῶν ἀναιρεῖν⁶ αὐτὸν ἡθέλησε. Διὸ τοὺς ιερέας τὸν Ἀπιν ἄγειν ἐκέλευσε· καὶ οἱ μὲν τοῦτ' ἐποίουν, δὸν δὲ Καμβύσης τῷ ξίφει τὸν τοῦ Ἀπιδος παίει μηρόν. Καὶ ὁέοντος τοῦ αἵματος ἐλοιδόρει⁷ τοὺς ιερέας, ὅτι βοῦν καλοῖεν θεόν. Ἐκέλευσε δὲ καὶ ὁ αἰδίζειν αὐτοὺς καὶ ἀναιρεῖν, ὅντιν ἀν ἑορτάζοντα καταλαμβάνοισθ⁸. Καὶ τὸν μὲν Ἀπιν νοσοῦντα οἱ ιερεῖς ἐθεράπευνον, ἐπεὶ δ' οὐκ ἔσωσαν, ἐν τῷ ιερῷ ἔθαψαν· τὸν δὲ Καμβύσην μαίνεσθαι⁹ πάντες ἐνόμιζον, ὅτι τοσαῦτα εἰς τοὺς θεοὺς ἀσεβοίη.

63. Καμβύσης καὶ Σμέρδις.

Καμβύσῃ ἀδελφὸς ὁμοπάτριος καὶ ὁμομήτριος Σμέρδις ἦν, δὸς πάλαι¹ ὑπ' αὐτοῦ ἐφθονεῖτο, ὅτι μόνος πάντων τῶν Περσῶν δυνατὸς ἦν τὸ τοῦ Αἰθίοπος τόξον τείνειν². Τοῦτον οὖν βασιλεὺς γενόμενος δὸς Καμβύσης ἀπέπεμψεν ἐξ Αἰγύπτου εἰς τοὺς Πέρσας, ἵνα μηκέτι λυποῖτο ὁώμη τε καὶ ἀρετῆ ὑπ' αὐτοῦ κρατούμενος³. Ὁλίγῳ δ' ὕστερον ὄναρ⁴ ἐδόκει αὐτῷ ἀνήρ τις ἐκ τῶν Περσῶν ἀγγέλλειν, ὅτι Σμέρδις ἐν τῷ βασιλείῳ θρόνῳ καθεζόμενος τῇ κεφαλῇ τοῦ οὐρανοῦ φαύσι. Ἐνθυμούμενος⁵ οὖν, ὅτι οἱ Πέρσαι τὸν νεανίαν περὶ πολλοῦ ποιοῖντο καὶ φοβούμενος, μὴ ἐκεῖνος τῆς βασιλείας ἐπιθυμοίη, Πρηξάσπους, δὸν πιστότατον ἥγεῖτο⁷, ἐδεῖτο⁸ Σμέρδιν φονεῦσαι. Τὸ οὖν βούλεσθαι τὸν ἀδελφὸν φονεῦσαι καὶ τοῦτο πάντες ἥγοῦντο οὐ σμικρὸν τεκμήριον⁹ τῆς Καμβύσου μανίας εἶναι.

64. Τὸ τέλος τοῦ Καμβύσου.

Καμβύσης δὲ μετὰ Κῦρον Περσῶν βασιλεύσας, εἰς πολλοὺς τῶν ὑπηκόων ἔξαμαρτάνων¹, τῶν φίλων ἀπεγυμνοῦτο οὐκ ἐνθυμούμενος, ὅτι ή τῶν ἀρχομένων εὔνοια μόνη τὴν τῶν βασιλέων ἀρχὴν δοθοῖ. Ἐν δὲ τοῖς Πέρσαις κατὰ τὸν χρόνον τοῦτον δύο ἄνδρες Μάγοι ἀδελφοὶ μισοῦντες τὸν τῶν Περσῶν ζυγὸν ἡξίουν τὴν τῶν Μήδων ἀρχὴν ἐπανορθοῦν. Καὶ τοῦτον οὐκ ἐδόκει αὐτοῖς χαλεπὸν² εἶναι, ὅτι δὲ ἔτερος αὐτῶν καὶ τὸ εἶδος³ διμοιότατος ἦν τῷ Καμβύσου ἀδελφῷ καὶ ταὐτὸν εἶχεν ὄνομα, Σμέρδιν. Οὗτος οὖν δὲ Σμέρδις ἐπὶ τὸν βασιλείου θρόνον ἐκαθέζετο⁴. Τὸ δὲ Περσῶν πλῆθος ἐνόμιζε τὸν Καμβύσου ἀδελφὸν Σμέρδιν ζῆν, ὅτι Προηγάσπης, δὲ φονεύσας αὐτόν, οὐκ ἐτόλμα τὸ πρᾶγμα δηλοῦν⁵. Οἱ μὲν οὖν Πέρσαι ηδέως ἐδέχοντο τὴν Σμέρδιος ἀρχὴν καὶ ζηλοῦντες αὐτοῦ τὴν ἀρετὴν καὶ πάλαι ἀγανακτοῦντες, ὅτι Καμβύσης ἄνδρας τοὺς ἀναιτιωτάτους⁶ μαστιγοῖη ἦν θανάτῳ ζημιοῖη⁷. Οἱ δὲ Μάγοι κήρυκας διέπεμψαν καὶ ἄλλοσε καὶ δὴ καὶ εἰς τὴν Συρίαν (ἐτύγχανε γὰρ Καμβύσης τὸ στράτευμα ἐν Ἐκβατάνοις τῆς Συρίας σκηνοῦν⁸) δηλοῦντας, ὃς οἱ Πέρσαι οὐκέτι Καμβύσου ὑπήκοοι εἶναι ἀξιοῖεν, ἀλλὰ τὴν τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ Σμέρδιος ἀρχὴν προτιμῶν. Καμβύσης δὲ ἴσχυρῶς ἐπὶ τῇ ἀγγελίᾳ ταύτῃ ἥνιατο, ἀληθῆ ἡγούμενος λέγειν τοὺς κήρυκας, ψεύσασθαι δὲ τὸν Προηγάσπη. Μεταπεμψάμενος δὲ ὁ Καμβύσης τὸν Προηγάσπη, «Ὤ Προηγάσπες», εἶπεν, «οὕτω σὺ οἴει⁹ τὴν ἐμὴν πίστιν βεβαιοῦσθαι¹⁰; Ἐγὼ μὲν γάρ σε ἐκέλευσα τὸν Σμέρδιν φονεῦσαι καὶ οὐδέν σε ἐναντιούμενον ἐπειμιφα εἰς τοὺς Πέρσας, σὺ δὲ ὡς καλῶς μου ὑπήκουσας, ὑπὸ τούτων τῶν κηρύκων νῦν δηλοῦται ἀγγέλλουσι γάρ, ὅτι ἐκεῖνος μὲν ζῆ, οἱ δὲ Πέρσαι ὑπακούοντες τοῖς λόγοις· Ὁ δὲ εἶπεν· «Ὤ δέσποτα, νῦν μὲν θυμοῖ¹¹ ψευδέσι πειθόμενος λόγοις· ταχέως δὲ ἂν τοῖς ἐμοῖς λόγοις

δηλοῖτο, ὅτι ἐγὼ ἀεὶ δικαίως τῆς σῆς πίστεως ἡξιούμην. Τί δὲ κάνω καρπούμην¹² ἄπιστος γενόμενος; 'Ο δ' ἀνὴρ, ὃς νῦν τοὺς Πέρσας δουλοῦται, καλεῖται μὲν Σμέρδις καὶ τὸ εἶδος ὄμοιοῖτ' ἂν τῷ σῷ ἀδελφῷ, ἔστι δ' ὡς ἐμοὶ δοκεῖ, Μάγος τις, ἀδελφὸς τοῦ Πατιζείθους, φὸς ὃν εἰς Αἴγυπτον στρατευσάμενος ἐπέτρεψας τὸν σὸν οἶκον φυλάττειν ». Τότε Καμβύσης ἐννοῶν, ὅτι μάτην τὸν ἀδελφὸν ἐφόνευσεν, οἰκτίσει τὴν τύχην αὐτοῦ καὶ εὐθὺς ἀναπηδᾷ ἐπὶ τὸν ἵππον ἐν νῷ ἔχων τὴν ταχίστην εἰς Σοῦσα στρατεύεσθαι, ἵνα οἱ Μάγοι ὡς τάχιστα ξημιῶνται. 'Αναπηδῶντος δ' αὐτοῦ ἀπογυμνοῦται τοῦ κολεοῦ¹³ τὸ ξίφος καὶ παίει αὐτοῦ τὸν μηρόν. Τῶν δ' ιατρῶν οὐδυναμένων τὸ τραῦμα ἰᾶσθαι¹⁴ τελευτῇ Καμβύσης ἔτη ἐπτά, καὶ μῆνας πέντε βασιλεύσας.

65. Θεμιστοκλέους φυγή.

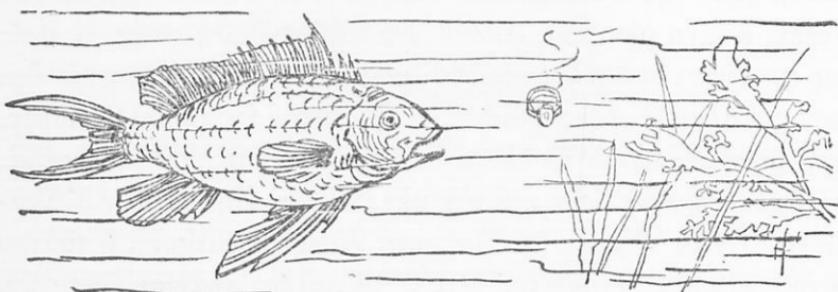
Θεμιστοκλῆς, κωλύσας τῇ ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχίᾳ τὸν Ξέρξην τοῦ τὴν Ἑλλάδα δουλῶσαι, μάλιστα ὑπὸ τοῦ τῶν 'Αθηναίων δήμου ἐτιμήθη. Μετ' ὀλίγον δέ, πολλῶν αὐτῷ φυσιογνώμαντον, οἱ 'Αθηναῖοι ἐφυγάδευσαν αὐτόν. 'Οτε δὲ φυγὰς ἐν 'Αργει ἦν, οἱ τῶν Λακεδαιμονίων ἔφοροι Παυσανίαν, τολμήσαντα γράψαι τῷ τῶν Περσῶν βασιλεῖ τὴν Ἑλλάδα δουλώσειν, ἐθανάτωσαν. 'Επειτα δὲ πρέσβεις εἰς 'Αθήνας πέμψαντες εἶπον « Ὡ άνδρες 'Αθηναῖοι, τὸν μὲν Παυσανίαν ἡμεῖς ἐτιμωρησάμεθα θανατώσαντες καὶ τετελεύτηκεν οὗτος, ὃς ἀξιος ἦν. Μάρτυρες δὲ πολλοὶ ἐδήλωσαν, ὅτι καὶ Θεμιστοκλῆς προδότης ἔστι. Διὸ ἀξιοῦμεν καὶ ὑμᾶς τὸν προδότην τιμωρήσασθαι ». Καὶ οἱ 'Αθηναῖοι πιστεύσαντες τοῖς Λακεδαιμονίοις θάνατον αὐτοῦ ἀπόντος κατεψηφίσαντο. 'Ο δ' ἔξ 'Αργους πρῶτον μὲν εἰς Κέρκυραν ἐφυγεν, ἐντεῦθεν δ' εἰς τὴν 'Ηπειρον πρὸς 'Αδμητον τὸν βασιλέα. 'Εκεῖθεν δ' εἰς 'Ασίαν ἥλθεν, ἔνθα καὶ ἐτελεύτησε.

66. Ἀντιόπη καὶ οἱ νῖοὶ αὐτῆς.

Τῶν Θήβων ἐβασίλευε ποτε Νυκτεύς, τῶν δὲ τέκνων αὐτοῦ ἔζη μόνη ἡ θυγάτηρ Ἀντιόπη. Ἡ μὲν οὖν τὸν πατέρα οὐκ αἰδεσθεῖσα¹ ἐκ τῶν βασιλείων² εἰς Σικυῶνα ἔφυγε, Νυκτεὺς δέ, ἐπεὶ φυγοῦσαν τὴν θυγατέρα ἥκουσε, σπασάμενος³ τὸ ξύφος ἔαυτὸν ἐφόνευσεν. Ἐν δὴ Θήβαις Λύκος δυνατώτατος ὡν τῇ βασιλικῇ ἐχρῆτο δυνάμει, στρατεύσας δ' εἰς Πελοπόννησον, Ἐπωπέα τὸν βασιλέα, οὗ γυνὴ ἦν Ἀντιόπη, ἐν Σικυῶνι κατέκλεισεν, εἴτα δὲ τὴν πόλιν ἐκπολιορκήσας κατέκαυσε καὶ τὸν βασιλέα ἐφόνευσε, τὴν δ' Ἀντιόπην ἀπέσπασεν. Ἐπεὶ δ' Ἀντιόπη, πρὶν τὴν ὄδὸν τελέσαι, ἐν τῷ Κιθαιρῶνι παῖδας δύο ἔτεκεν, ἑκείνη μὲν ὑπὸ Λύκου εἰς Θήβας ἤχθη, τοὺς δὲ παῖδας φονεῦσαι οἱ δοῦλοι ἐκέλευσθησαν. Ἐπεὶ δὲ τούτοις μὲν ἥρκεσε καταλιπεῖν τοὺς παῖδας, οἱ δὲ μόνοι ἐν τῷ δάσει ἦσαν, ὅστε ζῆν μὲν ἔτι, πεινῆν δὲ καὶ διψῆν, ποιμήν τις ἐλθὼν παρέλαβεν αὐτοὺς καὶ ἔθρεψε καὶ τὸν μὲν ἐκάλεσε Ζῆθον, τὸν δ' Ἀμφίονα. Ἐν δὲ Θήβαις τῇ Ἀντιόπῃ Λύκος καὶ Δίοκη, ἡ τούτου γυνή, χαλεπῶς⁴ ἐχρῶντο. Ὁτε δ' οἱ παῖδες νεανίᾳ ἐγένοντο, Δίοκη ποτὲ τὴν Ἀντιόπην παρ' ἔαυτῃ ἔχουσα ἐπὶ τὸν Κιθαιρῶνα ἤλθε καὶ τοὺς ποιμένας προσκαλέσασα ἐκέλευσε τὴν Ἀντιόπην ἐκ ταύρου δῆσαι⁵, ἵνα ἐλκυσθεῖσα τελευτήσῃ. Ζῆθος δὲ καὶ Ἀμφίων ἀκούσαντες τὴν Ἀντιόπην μητέρα αὐτῶν εἶναι, Δίοκην, ὑφ' ἧς ἡ μήτηρ πολλάκις ὑβρίσθη καὶ κατεγελάσθη, ἀντὶ τῆς μητρὸς δῆσαι ἐπεχείρησαν. Τότε δὲ Δίοκη, ἡ πρότερον πολλάκις ὑβρίζουσα ἐπὶ τοῖς τῆς Ἀντιόπης πάθεσιν ἐγέλασεν, ἔτρεσέ⁶ τε καὶ ἔκλαυσε. Δεθεῖσα δ' εἰλκύσθη ὑπὸ ταύρου κατὰ τὸ δάσος ὥστ' αἰσχρῶς ἐτελεύτησεν. Ἐντεῖθεν δ' οἱ ἀδελφοὶ ἐπὶ τὰς Θήβας ἐστρατεύσαν καὶ τὸν Λύκον φονεύσαντες, αὐτοὶ μὲν ἐβασίλευσαν, τὴν δὲ μητέρα πάση θεραπεύᾳ ἐθεράπευον⁷.

67. Ἡ τοῦ Πολυκράτους σφραγίς.

Πολυκράτης, ὁ τῆς Σάμου τύραννος, φιλίαν καὶ συμμαχίαν πεποιημένος πρὸς Ἀμασιν, τὸν τῆς Αἰγύπτου βασιλέα, ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ τοσούτῳ τῇ δυνάμει ἵσχυσεν, ὥστε μεγίστην ἐν πάσῃ τῇ Ἑλλάδι δόξαν ἔκτήσατο. Πάντες, ὅσοι πρὸς αὐτὸν ἐπολέμουν, οὐκ ηὗτάχουν. Ἀκούσας δὲ τοῦτο Ἀμασίς ἔγραψεν αὐτῷ τάδε· «Ἡδύ ἐστιν ἀκούειν ἄνδρα φίλον καὶ σύμμαχον εὔτυχοῦντα· ἐμοὶ δ' αἱ σαὶ μεγάλαι εὐτυχίαι οὐκ ἀρέσκουσι. Παντὶ ἀνθρώπῳ ὅρισται τὸ μὴ ἐν ἅπασιν εὔτυχεῖν· οἱ δ' ἀν διὰ παντὸς τοῦ βίου εὔτυχήσωσιν, οὗτοι κακῶς τελευτῶσιν. Οἱ γὰρ θεοὶ τῇ τῶν ἀνθρώπων εὐδαιμονίᾳ φθονοῦσι. Σὺ οὖν

πάντα ἔκτήσω, ὅσα τὸν τοῦ ἀνθρώπου βίον κοσμεῖ. Δεῖ οὖν πρὸς τύχης μεταβολὴν παρεσκευάσθαι. Διὰ τοῦτο παραινὼ¹ σοι τὴν τύχην βιάσασθαι καὶ αὐτὸν τὴν σεαυτοῦ εὐτυχίαν ἐλάττῳ ποιεῖν. Ἐμοὶ οὖν νῦν πειθόμενος ὅδε ποίησον· σκόπει², τί σοι τῶν κτημάτων πλείστου ἄξιόν ἐστι καὶ τίνος ἀποστεղμεὶς μάλιστα ἀνιάσει³. τοῦτο, ἵνα μὴ ἀγανακτήσωσί σοι οἱ θεοί, ἀπόβαλε οὕτως, ὥστε μηκέτι εἰς ἀνθρώπους ἐλθεῖν».

Ἐνθυμούμενος δὲ Πολυκράτης ἐνόμισε σφραγῖδα σμαράγδου λίθου χρυσόδετον, ἵνα ἐφόρει, ἥδιστον ἑαυτῷ κειμήλιον εἴναι. Ὅπως οὖν ταύτην ἀπορρίψῃ, πεντηκόντορον⁴ πληρώσας ἀνήχθη εἰς τὸ πέλαγος. Ως δ' ἀνεχώρησε μακρὰν ἀπὸ

τῆς νήσου, τὴν σφραγῖδα, πάντων δρώντων, όντας εἰς τὴν θάλατταν, εὐθὺς οἴκαδε κατέπλευσε λυπούμενος. Πέμπτη δ' ἡμέρα ὑστερον ἀλιεύς τις εἰς τὰ βασίλεια ἥλθεν ἵχθυν μέγαν καὶ καλὸν τῷ τυράννῳ δωρεῖσθαι ἀξιῶν. Εἰσαχθεὶς οὖν πρὸς αὐτὸν ἔλεξε τάδε· «Ὥ Βασιλεῦ, ἐγὼ τόνδε τὸν ἵχθυν οὐκ ἡξιώσα εἰς ἄγορὰν φέρειν, ἀλλά μοι ἐδόκει σοῦ τ' εἶναι ἀξιος καὶ τῆς σῆς ἀρχῆς· διὰ τοῦτο ἡκώ δεόμενός σου δέξασθαι αὐτόν». Ο δ' ἡσθεὶς τοῖς λόγοις, «Εὗ ἐποίησας», εἶπε, «καὶ γάριν διπλῆν σοι ἔχω τῶν τε λόγων καὶ τοῦ δώρου καὶ ἐπὶ δεῖπνόν σε καλῶ». Ο μὲν οὖν ἀλιεὺς ὑπεροχαίρων οἴκαδε ἀπήγει. Τὸν δ' ἵχθυν τέμνοντες οἱ θεούποντες ενδρίσκουσιν ἐν τῇ γαστρὶ αὐτοῦ τὴν τοῦ Πολυκράτους σφραγῖδα. Καὶ τεθαυμακότες αὐτίκα⁵ ταύτην ἐκόμισαν τῷ βασιλεῖ. Ο δὲ θεῖον εἶναι τὸ πρᾶγμα ἡγούμενος ἔγραψε πάντα πρὸς Ἀμασιν. Οὗτος πεπεισμένος, ὅτι οὐκ εὗ τελευτήσειν ἔμελλε Πολυκράτης τὰ πάντα εὔτυχῶν, ἐπεὶ καὶ ἀ ἀπέβαλεν, ηὗρεν, ἔπειψε κηρυκα εἰς Σάμον λέξοντα, ὅτι ἡ φιλία αὐτῶν διαλέλυται. Ἐφοβεῖτο γὰρ μή, εἰ τὴν πρὸς Πολυκράτη φιλίαν διαφυλάξειε, δεινῆς τινός ποτε καὶ μεγάλης συμφορᾶς μετέχειν ἀναγκασθείη.

68. Ο Ὀδυσσεὺς παρὰ τῷ Πολυφήμῳ.

Μετὰ τὴν Ἰλίου ἄλωσιν Ὁδυσσεύς, ὁ τῆς Ἰθάκης βασιλεύς, ἐν τῇ θαλάττῃ ἐπλανᾶτο, πολλὰ κινδυνεύων καὶ πονῶν. Πλανώμενοι δ' Ὁδυσσεὺς καὶ οἱ ἑταῖροι αὐτοῦ πρὸς νῆσόν τινα ὠρμίσαντο¹ ὑπὸ τῶν Κυκλώπων οἰκουμένην. Οἱ δὲ Κύκλωπες ἦσαν γίγαντες δεινοὶ μέγεθός τε καὶ ὁρμην, φύουν δ' ἐν ἄντροις² τρεφόμενοι ἀπὸ τῶν ἀγελῶν. Πάντας δὲ τοὺς Κύκλωπας μεγέθει τε καὶ ὁρμῇ ἐνίκα Πολύφημος, δις καταφρονῶν τῶν ἄλλων οὕποτ' αὐτοῖς ὠμίλει³. Εἰς τούτου οὖν τὸ ἄντρον Ὁδυσσεὺς καὶ οἱ ἑταῖροι αὐτοῦ ἥλθον.

Καὶ ὁ Πολύφημος αὐτοὺς ἡρώτησε· «Τίνες ἐστέ, ὃς ξένοι,

καὶ τίνος ἔνεκα ἥκετε; Τὴν δὲ ναῦν ποῦ ἔχετε;» Ταῦτ' ἀκούσαντες οἱ μὲν ἄλλοι μάλα ἐφοβήθησαν, Ὁδυσσεὺς δὲ θαρρῶν τάδε εἶπεν «Ἡμεῖς Ἀχαιοί ἐσμεν τῶν ἐπὶ Τροίαν στρατευσάντων, οἵ πολὺν χρόνον ἐν τῇ θαλάττῃ πλανηθέντες καὶ πολλὰ πονήσαντες ἴκέται παρὰ σὲ ἥκομεν. Ναῦς δ' ἡμῖν οὐκέτι ἔστιν, ἐπεὶ Ποσειδῶν αὐτὴν κατέδυσεν⁴. Ἄλλος δὲ βέλτιστε, μὴ ἀδικήσῃς ἡμᾶς, ἄλλος ὁ φέλησον· Ζεὺς γὰρ ζημιοῖ μὲν τὸν τοὺς ἴκέτας ἀδικοῦντα, τὸν δὲ ὁ φελοῦντα τιμᾷ». Οἱ μὲν δὴ ταῦτ' εἶπε. Πολύφημος δὲ ἀμελῶν τῶν Ὅδυσσεώς λόγων δύο τῶν ἑταίρων φονεύσας κατέφαγε.

Τοῦτο θεασάμενοι οἱ μὲν ἄλλοι ἔταῖροι ἀνεζώρησαν· Ὅδυσσεὺς δὲ δόλον μηχανώμενος Πολυφήμῳ κύπελλον ἡδέος οἴνου φέρει. Γευσάμενος δὲ τοῦ οἴνου ὁ Κύκλωψ δεύτερον κύπελλον αἴτει λέγων «Οἱ σὸς οἴνος ἥδιστός ἐστιν, ὃ ξένες ἄλλος ἔνεγκέ μοι δεύτερον κύπελλον γεύσασθαι. Εἰπὲ δέ μοι καὶ τὸ σὸν ὄνομα, ἵνα ὑπὸ σοῦ εὐεργετηθεὶς κάγώ σε εὐεργετήσω». Ὅδυσσεὺς δὲ τῷ Πολυφήμῳ πάλιν οἴνον φέρων, «Ἐρωτᾶς με», εἶπεν, «ὦ Κύκλωψ, τὸ ἐμὸν ὄνομα ἐγὼ δέ σοι τοῦτο δηλώσω. Οὗτίς μοι ὄνομά ἐστιν· Οὗτιν πατήρ τε καὶ μήτηρ καὶ οἱ ἔμοι ἔταῖροι καλοῦσιν. Ἄλλα φίλα φρονῶν εὗ⁵ ἡμᾶς ποιήσειας, ὦ Πολύφημε». Πρὸς ταῦτα ὁ Κύκλωψ μεθύων ἥδη εἶπεν «Εὗ σε ποιήσω, ὦ Οὗτι, πίστευσόν μοι τελευταῖον γάρ σε κατέδομαι πάντων τῶν ἑταίρων».

Μετὰ ταῦτα Πολύφημος βαθὺν ὑπνον κοιμηθεὶς τυφλοῦται ὑπὸ τῶν Ἀχαιῶν. Μέγα δὲ βιωντος αὐτοῦ οἱ ἄλλοι Κύκλωπες βοηθήσαντες⁶ ἥρωτων «Τί λυπηθείς, ὦ Πολύφημε, οὕτω βοᾶς; Τίς ἀδικεῖ σε; Ἄρα μή τις πειρᾶται σε φονεῦσαι; Ἄρα μή τις τολμᾶ τὰς σὰς αἴγας ἄγειν;» Οἱ δὲ ὀδυνώμενος⁷, «Οὗτις», εἶπεν, «ἐτόλμησέ μ' ἀδικῆσαι· Οὗτις πειρᾶται με φονεῦσαι». Κάκενοι τῷ ὄνόματι ἔξαπατηθέντες εἶπον «Εἰ μηδείς σε ἀδικεῖ, δῆλον, ὅτι βοᾶς νοσήσας· νοσοῦντι δὲ

ημεῖς οὐκ ἄν σοι βοηθήσαμεν. Ἀλλ' αἴτησον Ποσειδῶνα τὸν πατέρα βοήθειαν, διὸ σε ἵάσεται». Ταῦτα συμβουλεύσαντες αὐτῷ ἀπεχώρησαν.

Οδυσσεὺς δὲ τοὺς ἑταίρους ὑπὸ τὰς τῶν κριῶν γαστέρας δῆσας ἡλευθέρωσεν ἐκ τοῦ ἄντρου. Ἡδη δ' ἦν ἐν τῇ νηὶ καὶ μέγα βοήσας, «Ὥ Κύκλωψ», εἶπεν, «ἔξηπατήθης ὑπ' ἔμοιο καὶ ὁδύμην κρείττων ὥν ἡττήθης τῆς ἐμῆς σοφίας· ἔστι γάρ μοι ὅνομα Ὄδυσσεύς, ἀλλ' οὐκ Οὔτις». Ταῦτ' ἀκούσας Πολύφημος Ποσειδῶνι τῷ πατρὶ τάδε ηὔξατο· «Ἄκουσον, ὃ Πόσειδον, ἔμοιο τοῦ νίοῦ καὶ ἴασαι τὸν ὄφθαλμόν, τὸν δ' Ὁδυσσέα, διὸ μὲν ἐτύφλωσε, ζημίωσον. Εἴθε πολλὰ ἔτη πλανώμενος κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλατταν πολλὰ πονοίη καὶ μηδὲ ἥκων οἴκαδε τῶν κακῶν ἀπαλλαγείη, ἀλλ' ὑπ' ἐκθρῶν ἐπιβουλεύοιτο». Καὶ ἥκουσε Ποσειδῶν τοῦ νίοῦ ταῦτα αἰτοῦντος.

69. Περὶ τοῖν Διοσκούροιν.

Τὸ Διοσκούρῳ ἐλεγέσθην νίῳ Διὸς εἶναι. Ἐπρωτεύετην δ' ἀγῶσι γυμνικοῖς, Κάστωρ μὲν τῷ δρόμῳ, Πολυδεύκης δὲ τῇ πυγμῇ. Διὰ τοῦτο φύλακε καὶ προστάτα τῶν παλαιστῶν ἐλεγέσθην. Ὁτε δέ ποτε εἰς τὴν Πελοπόννησον ἐστρατευσάσθην, ὑπὸ τῶν πολεμίων δὲ Κάστωρ ἐτρώμένιος δ' ὑπὸ κερούνος κατεκαύθη. Ἐπεὶ δ' ὁ μὲν Πολυδεύκης ἀθάνατος ἦν, θνητὸς δὲ δὲ Κάστωρ, ἐντεῦθεν² ἀμφοτέρῳ τὴν μὲν ἐτέραν ἥμέραν ἐν τῷ οὐρανῷ δριοῦ ἐλεγέσθην εἶναι, τὴν δὲ ἐν Ἀδου. Πρὸ πλοῦ οἱ Ἑλλῆνες καὶ τὸ Διοσκούρῳ ὥδε ἱκέτευον· «Ὥ Διοσκούρῳ, εὔνω ὅντε λάμπετον ἥμīν ἐν κινδύνῳ». Ἐν γὰρ τῷ πλῷ, ὅτε³ ἀστέρες δύο ἐν τῷ ἰστῷ λαμποίτην, οἱ ναῦται ἐπίστευον τὸν κίνδυνον τοῖν ἀστέροιν παυθήσεσθαι· εἶναι⁴ γὰρ τὸ Διοσκούρῳ. Μάλιστα δὲ τὸ ἥρωε τούτῳ ἐν Πελοποννήσῳ παρεκαλείσθην.

70. Ἐκούσιος θάνατος τοῦ Κόδρου.

Κόδρου τῶν Ἀθηνῶν βασιλεύοντος στρατιὰν μεγάλην ἥγειραν¹ οἱ Πελοποννήσιοι, ἵνα εἰς τὴν Ἀττικὴν ἐμβάλωσι² καὶ τὴν χώραν καταστρεψάμενοι³ διανείμωνται. Καὶ πρῶτον μὲν εἰς Δελφοὺς ἀποστείλαντες τὸν θεὸν ἐπηρώτων, εἰ αἰρήσουσι⁴ τὰς Ἀθήνας. Τοῦ δὲ θεοῦ σημίναντος, ὅτι τὴν πόλιν αἰρήσουσιν, ἐὰν μὴ τὸν τῶν Ἀθηναίων βασιλέα ἀποκτείνωσιν, ἐστράτευσαν ἐπὶ τὰς Ἀθήνας. Κλεόμαντις δέ τις, Δελφὸς ἀνήρ, ἀκούσας τὸν χρησμόν, ἄνδρα ἀπέστειλεν ἀπαγγελοῦντα τοῦτον τοῖς Ἀθηναίοις. Καὶ οὕτως ἦν φιλόπολις⁵ ὁ ἔκεινων βασιλεὺς Κόδρος, ὥστε καὶ τὸν θάνατον ὑπέμεινε, ἵνα τὴν πόλιν σώσῃ. Τῶν γὰρ Πελοποννησίων ἐν τῇ Ἀττικῇ ἐστρατοπεδευμένων, πτωχικὴν στολὴν περιβληθείς⁶, ἵνα τὸν πολεμίους σφήλειεν⁷, ἔξηλθε τῆς πόλεως καὶ φρύγανα συλλέγειν προσεποιεῖτο. Ἀπήγνησαν δ' αὐτῷ ἄνδρες δύο ἐκ τοῦ τῶν πολεμίων στρατοπέδου. Τούτων τὸν ἔτερον Κόδρος τῷ δρεπάνῳ ἀπέκτεινεν, ἵνα τὸν ἔτερον παροξύνῃ⁸. Ὁ δὲ περιλελειμμένος⁹, κρίνας αὐτὸν πτωχόν τινα ὑλοτόμον εἶναι, ἀπέκτεινε Κόδρον. Μετ' ὀλίγον δὲ χρόνου κήρυκες ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων ἀποσταλέντες εἰς τὸ τῶν πολεμίων στρατόπεδον ἤλθον. Οὗτοι ἐσήμηναν, ὅτι Κόδρον ἐκεῖνοι ἀπεκτόνεσαν καὶ τὸ τοῦ βασιλέως σῶμα, ἵνα θάψωσιν, ἥτησαν. Πελοποννήσιοι δὲ τὸν μὲν νεκρὸν τοῖς ἐπὶ τούτῳ ἀποσταλεῖσι κομίσαι ἐπέτρεψαν, σφαλέντες δὲ τῆς ἐλπίδος εἰς τὴν Πελοπόννησον ἀνεχώρησαν.

71. Βελλεροφόντης.

Βελλεροφόντης, ὁ Γλαύκου νίος, τὸν ἀδελφὸν ἀκοντείνας ἐκ Κορίνθου πρὸς Προῖτον, τὸν Τίρυνθος βασιλέα, ἔφυγεν, ὃς αὐτὸν τοῦ φόνου ἐκάθηρε. Διαβληθέντα¹ δ' αὐτὸν ὑπὸ τῆς γυναικὸς Ἀντείας, ὡς ἐπιβουλεύοι αὐτῇ, Προῖτος εἰς Λυκίαν πρὸς Ἰοβάτην τὸν πενθερὸν ἐπιστολὰς ἔχοντα ἀπέ-

στειλεν, ἐν αἷς ἐγέγραπτο Βελλεροφόντην ἀποκτεῖναι. Ἰοβάτης οὖν τῷ γαμβρῷ χαρίσασθαι βουλόμενος ἀπέστειλε² Βελλεροφόντῃ τὴν Χίμαιραν ἀποκτεῖναι, ἥγονύμενος αὐτὸν ὑπὸ τοῦ θηρίου διαφθαρήσεσθαι. Ἡ γὰρ Χίμαιρα τὰ μὲν πρόσθια λέοντος, τὰ δὲ ὄπισθια δράκοντος, τὸ δὲ μέσον τοῦ σώματος ἀγρίας αἰγὸς εἶχε· φλόγας δὲ πυρὸς ἀποπνέουσα τήν τε χώραν διέφθειρε καὶ τὰ βιοσκήματα ἐλυμαίνετο³. Ἀναπηδήσας οὖν δὲ Βελλεροφόντης ἐπὶ τὸν Πίγασον, ἵππον πτερωτόν, ὃν ἡ Ἄθηνᾶ αὐτῷ ἐδωρήσατο, εἰς ὕψος ἀρθεὶς καὶ ἀπὸ τούτου τοξεύσας τὴν Χίμαιραν ἀπέκτεινεν. Ἐπεὶ οὖν πάλιν ἤλθεν, ἔκπλαγεὶς δὲ Ἰοβάτης ἐνετείλατο⁴ αὐτῷ δεύτερον ἀρασθαι κίνδυνον, τὸν πρὸς Ἀμαζόνας. Ὡς δὲ καὶ ταύτας διέφθειρε, τοὺς ἀνδρείᾳ Λυκίων ὑπερέχειν δοκοῦντας⁵ συναγείρας ἐπέστειλεν αὐτοῖς Βελλεροφόντην ἀποκτεῖναι ἐνεδρεύσαντας. Ὡς δὲ καὶ οὗτοι ὑπὲν αὐτοῦ πάντες διεφθάρησαν, θαυμάσας τὴν δύναμην αὐτοῦ δὲ Ἰοβάτης παρ’ αὐτῷ μένειν τὸν Βελλεροφόντην ἦξιώσει τῇ θυγατρὶ συνοικίσας καὶ ἀποθνήσκων τὴν βασιλείαν αὐτῷ κατέλιπε.

72. Στρατεία Καμβύσου ἐπὶ τοὺς Αἴγυπτίους.

Καμβύσης, δὲ Ηέρσων βασιλεύς, εἰς τὴν Αἴγυπτον εἰσεβεβλήκει, ἵνα Ἀμασιν, τὸν τῶν Αἴγυπτίων βασιλέα, ἐκ τῆς χώρας ἐκβάλῃ, ὅτι ὑπὲν αὐτοῦ ἐσφαλτο. Τὴν γὰρ Ἀμάσιος θυγατέρα γυναῖκα ἀγαγέσθαι αὐτοῦ ἐπιθυμοῦντος, οὗτος τὴν μὲν θυγατέρα οὐκ ἀπεστάλκει, ἀλλη δέ τις παρθένος ἐκείνη δημοίᾳ οὖσα ἀπέσταλτο. Ἐπεὶ δὲ ἐν τούτῳ ἐτελεύτησεν δὲ Ἀμάσις, δὲ τούτου υἱὸς στράτευμα συλλέξας ὑπέμεινεν¹ αὐτὸν ἐν τῷ τοῦ Νείλου στόματι τῷ πρὸς ἔω² κεκλιμένῳ³. Οἱ Αἴγυπτοι ἐπὶ πολὺ ἀνδρείως ἥμιναντο· τέλος δὲ οἱ Ηέρσαι τὴν τάξιν αὐτῶν ἐκλιναν καὶ αὐτοὺς διεσπαρμένους ἐτρέψαντο. Οἱ οὖν Καμβύσης πολλοὺς καὶ αὐτὸς τῶν στρατιωτῶν ἀπέστει-

λε ναῦν εἰς Μέμφιν κήρυκα ἄγουσαν, ἵνα εἰρήνην ποιήσαιτο. Τῆς δὲ νεώς ἀποσταλείσης, δύλιγφ ὑστερον ἡγγέλθη, ὅτι Μεμφῖται τὴν μὲν ναῦν διεφθαρκότες, τὸν δὲ κήρυκα ἀπεκτονότες εἴεν. Ταύτη δὲ τῇ ἀδικίᾳ παροξυνθεὶς ὁ Καμβύσης ὃς τὴν πόλιν διαφθερῶν ἀπῆρε⁴. Καὶ τῆς πόλεως διαφθαρείσης, δισχιλίους τῶν Αἰγυπτίων λυμηνάμενος⁵ ἀπέκτεινε· τοσούτων γὰρ οἱ δικασταὶ οἱ ἐκ τῶν εὐγενεστάτων Περσῶν κριθέντες θάνατον κατεψηφίσαντο, ὅτι ὑπὸ τῶν Αἰγυπτίων ἡ ἀποσταλεῖσα ναῦς διέφθαρτο.

73. Τὰ Τέμπη τὰ Θετταλικά.

Τὰ καλούμενα Τέμπη τὰ Θετταλικὰ χῶρος ἦν μεταξὺ κείμενος τοῦ τ' Ὀλύμπου καὶ τῆς Ὀσσης.⁶ Ερρει δὲ διὰ μέσου αὐτοῦ ὁ Πηνειός ποταμός. Εἰς τοῦτον δὲ καὶ ἄλλοι ποταμοὶ ἔρρεον καὶ εἰργάζοντο¹ αὐτὸν μέγαν. Διατριβᾶς² δ' εἶχε ποικίλας καὶ παντοδαπάς ὁ τόπος οὗτος, οὐκ ἀνθρωπίνης χειρὸς ἔργα, ἀλλὰ τῆς φύσεως. Κιττός τε πολὺς ἔκει ἥκμαζε καὶ ἐπὶ τῶν ὑψηλῶν δένδρων ἀνεῖρε³ καὶ περὶ αὐτὰ περιειλίττετο. Τὸ πᾶν ἔκει ἔφερατο θάλλον⁴ καὶ ἥδονὴν τοῖς ὀφθαλμοῖς παρεῖχε.

74. Οἱ Λακεδαιμόνιοι ἐν Θεομοπόλαις.

Λακεδαιμόνιοι οὐκ εἰώθεσαν¹ πρὸ τῆς τῶν Καρνείων ἑορτῆς πανστρατιῷ στρατεύεσθαι.² Επειψαν οὖν εἰς Θεομοπύλας Λεωνίδαν σὺν τριακοσίοις μόνον Σπαρτιάταις, ἐπεὶ ἥκηκόεσαν, ὅτι Ξέρξης, ὁ Περσῶν βασιλεύς, ἐπλησίαζε. Τοῖς Σπαρτιάταις εἴποντο³ περὶ τοὺς τετρακισχιλίους Ἑλληνας. Ξέρξης δ' ἐπεπόμφει ἱππέας τινὰς ἐλέγχοντας⁴, διόποι οἵσαν οἱ πολέμιοι καὶ ὅτι ἐποίουν. Οἱ ὑπὸ Ξέρξου σταλέντες σκοποὶ οὐχ ἅπαν τὸ στρατόπεδον ἔωράκεσαν, ἀλλὰ μόνον τὸ ἔξω, τῶν τειχῶν ἐπανελθόντες δ' εἶπον αὐτῷ· «Ὥ βασιλεῦ, τοῦθ

ὅπερ ἔοράκαμεν, ἔξέπληξεν ἡμᾶς· οἱ γάρ πολέμιοι οὐκ ἀνδράσιν ἐοίκασιν⁴ ἐπὶ μάχην πορευομένοις, ἀλλ' ἔορτὴν ἄγουσι τὸ τείχος καὶ τὴν τάφρον, ἥ τοῖς Λακεδαιμονίοις δρόσωνται⁵, ἐπύλεκτοι⁶ φυλάττουσιν δπλῖται, οἱ δὲ πρὸ τοῦ τείχους ἄνδρες ἀληλιψάμενοι γυμνάζονται». Ξέρει εἴπετο Δημάρατος δ Ἀρίστωνος, φυγὰς⁷ Λακεδαιμόνιος, διν Ξέρξης ἐρωτᾶν εἰώθει, δπότε τι μανθάνειν περὶ Λακεδαιμονίων βούλοιτο. Εἶπεν οὖν τότε αὐτῷ Ξέρξης «Ἀκήροα τὸν Ἑλληνας θαυμαστὰ καὶ γελοῖα ποιεῖν εἰπέ μοι, τί ἐν νῷ ἔχουσιν;» «Ω βασιλεῦ», εἶπεν δ Δημάρατος, «πολλάκις ἥδη διείλεξαί μοι καὶ πολλὰ περὶ τῶν ἀνδρῶν τούτων ἀκήροάς μου καὶ νῦν οὖν ἄκουσον. Οἱ ἄνδρες οὗτοι προθυμότατοί εἰσι τῆς εἰσόδου ἡμᾶς κωλύειν καὶ τοῦτο παρασκευάζονται. Εἰθισμένοι γάρ εἰσι Λακεδαιμόνιοι, ἐπειδὰν κινδυνεύειν μέλλωσι, τήν τε κόμην κτενίζεσθαι καὶ ἀληλιψάμενοι γυμνάζεσθαι».

75. Ἐπαμεινώνδας καὶ Πελοπίδας.

Πελοπίδας τὸν Θηβαίων τυράννουν Λεοντιάδην, Ἄρχιαν καὶ Φίλιππον νυκτὸς ἀποκτείνας ἄμα τῇ ἡμέρᾳ τὸν σαλπιγκτὴν τὸν πολίτας ἀνιστάναι ἐκέλευσε. Καθιστάντος δ' αὐτοῦ ἐν τάξει τὸν στρατιώτας προσῆλθον καὶ ἄλλοι καὶ Ἐπαμεινώνδας. Τότε πάντας ἐν τάξει καταστήσας δ Πελοπίδας τὴν τῶν Θηβῶν ἀρρόπολιν ἐπολιόρκει, ἔως τὴν Λακεδαιμονίων φυλακὴν ἔξέβαλεν. Εἶτα δὲ Λακεδαιμόνιοι μὲν ὡς τὸν Βοιωτοὺς ἀπὸ τῶν Θηβαίων ἀποστήσοντες¹ καὶ τὸν Θηβαίους τιμωρησόμενοι² Κλεόμβροτον εἰς τὴν Βοιωτίαν ἐπεμψαν, Θηβαῖοι δὲ στράτευμα ἀνθιστᾶσιν³ Ἐπαμεινώνδαν αὐτῷ ἐπιστήσαντες⁴. Οὗτος τὴν φάλαγγα λοξὴν στήσας τοὺς Λακεδαιμονίους ἐνίκησε. Ταύτη δὲ τῇ νίκῃ τὴν τῶν Θηβαίων ἐν τῇ Βοιωτίᾳ ἀρχὴν καθίστησι. Δι' ὅπερ τὸν Ἐπαμεινώνδαν καὶ Πελοπίδαν οἱ Θηβαῖοι πολλάκις τοῖς στρατεύμασιν ἐφί-

στασαν. Ἰνα δὲ τὸν Λακεδαιμονίων συμμάχους ἀποστήσειεν Ἐπαμεινώνδας, εἰς τὴν Λακεδαιμονίαν ἐστράτευσε καὶ τὸν μὲν Μεσσηνίους ἀφίστησιν, Ἀρκάδες δ' αὐτοῦ κελεύσαντος πόλεως κοινῆς τὰ τείχη ἴστασι.

76. Περὶ τῆς τῶν Ἀθηναίων ἡγεμονίας.

Ἐπεὶ Παυσανίας ὁ Λακεδαιμόνιος, ὃς τῶν Ἑλλήνων ἐν Πλαταιαῖς προειστήκει, τοῖς μὲν βαρβάροις περὶ προδοσίας διελέγετο καὶ βασιλεῖ ἔγραφεν ἐπιστολάς, τὸν δὲ συμμάχους αἴσχιστα ὑβριζε¹, συστάντες² οἱ Ἑλληνες ἐκέλευσαν τὸν Ἀθηναίους τῶν Ἑλληνικῶν πόλεων προστασθαι. Ἡδέως οἱ Ἀθηναῖοι τὴν ἡγεμονίαν ἐδέξαντο ἄλλως τε καὶ³ ἐλπίζοντες πάντα καταστήσεσθαι⁴, ἥ⁵ ἀριστα αὐτοῖς ἐδόκει. Προστάντες οὖν οἱ Ἀθηναῖοι τῶν συμμάχων ἔταξαν⁶, ἃς τε τῶν πόλεων χρήματα ἔδει παρέχειν καὶ ἀς ναῦς. Καὶ οἱ Ἑλληνοταμίαι τότε πρῶτον ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων κατεστάθησαν⁷, οἱ τὸν τῶν συμμάχων φόρους ἐδέχοντο. Οἱ μέντοι σύμμαχοι ταχέως ἤχθεσθησαν⁸ τῇ τῶν Ἀθηναίων ἡγεμονίᾳ καὶ διέσταντο⁹. Πολλοὶ γὰρ ὃς πολέμου οὐδὲν δεόμενοι¹⁰ οὔτε τὰς ναῦς ἐπλήρουν οὔτε τοὺς φόρους ἐτέλουν¹¹. Οἱ δὲ Ἀθηναῖοι ἀναγκάζοντες αὐτοὺς ταῦτα ποιεῖν καὶ τὸν ἀνθισταμένους κολάζοντες λυπηρὰν¹² καθίστασαν τὴν ἑαυτῶν ἀρχήν¹³, ὥστε πολλοὶ τῶν συμμάχων ἀφίσταντο¹⁴. Τὸν δὲ πλείστους τῶν ἀφεστηκότων ὄρδινος οἱ Ἀθηναῖοι παρεστήσαντο¹⁵. Αὐτοὶ γὰρ τοῖς τῶν συμμάχων χρήμασιν ἴσχυρότεροι κατέστησαν, ἐκεῖνοι δ' ὅπότε ἀποσταῖεν, ἀπαράσκευοι καὶ ἄπειροι εἰς τὸν πόλεμον καθίσταντο.

77. Αἱ Συμπληγάδες πέτραι.

Ἐπεὶ οἱ Ἀργοναῦται, ὃν Ἰάσων προέστη, ως τὸ χρυσόμαλλον δέρας κομιοῦντες ἔξεπλευσαν, εἰς Θράκην πρὸς Φινέα, μάντιν τυφλόν, ἥλθον. Οἱ μάντις συνεβούλευσεν αὐτοῖς, πῶς

ἄν τὸν πλοῦν ποιήσαιντο, ἵνα μὴ ὑπὸ τῶν Συμπληγάδων πετρῶν διαφθαρῶσιν. «Ἐν τῇ τοῦ Εὐξείνου Πόντου εἰσόδῳ», εἶπε, «δύο ἔστήκασι¹ πέτραι, αἱ Συμπληγάδες καλούμεναι. Δεῖ δ' αὐτὰς συστῆναι², ἐάν τις διαπλεῦσαι³ ἐπιχειρήσῃ. Εἴ λιμεῖς προσπλεύσαιτε, συσταῖεν ἄν αἱ πέτραι καὶ τὴν ὑμετέραν ναῦν διαφθείρειαν. Υμεῖς μέντοι μὴ ἀποστῆτε⁴ τοῦ πλοῦ, ἀλλ' ἀπολύσατε περιστερὰν εἰς τὰς πέτρας ὅταν αὗται διαστῶσιν⁵. ἐάν ταύτην μὴ διαφθείρωσιν αἱ πέτραι, αὐτοὶ διαπλεύσατε, ὅταν αὗται πάλιν διαστῶσι. Νεδὼς δὲ διαπλευσάσης δεῖ αὐτὰς εἰς ἀεὶ διεστάναι». Ταῦτ' ἀκούσαντες οἱ Ἀργοναῦται ἀπέπλευσαν. Ἐπεὶ δὲ τὰς πέτρας εἶδον διαστάσας, περιστερὰν ἀπέλυσαν. Καὶ τῆς μὲν περιστερᾶς αἱ πέτραι συστᾶσαι τὴν οὐρὰν περιέκοψαν, ὅτε δ' αὖθις διέστασαν, διέπλευσεν ἡ Ἀργώ καὶ ἐξ ἔκείνου τοῦ χρόνου διεστᾶσιν αἱ Συμπληγάδες.

78. Περὶ νομοθετῶν.

Οἱ νομοθέται νόμους τιθέασιν, ἵνα μὴ ἀδικία διαφθείρῃ τὰς πόλεις. Εὔρεγετεὶ τὴν πατρίδα, ὃς ἀν αὐτῇ νόμους θῆ ἀγαθούς. Οἱ ταῖς πόλεσι νόμους ἀγαθοὺς τιθέντες οὐ μείονος τιμῆς ἔξιοι νομίζονται ἢ οἱ τοὺς πολεμίους νικῶντες. Τοῖς Κρητὶς νόμους πρῶτος ἔθηκε Μίνως, βασιλεὺς σοφώτατος καὶ δικαιότατος· λέγουσι δ' αὐτὸν τοὺς νόμους θεῖναι Διὸς συμβουλεύσαντος. Διὸ ἐτίθεσαν αὐτὸν οἱ παλαιοὶ Ἑλληνες ἐν τοῖς τροισὶ κριταῖς τοῖς ἐν Ἀδου τοὺς τετελευτικότας κρίνουσιν. Ἐν τοῖς ἐνδοξοτάτοις ἀνδράσι τίθεμεν τὸν Λυκοῦργον καὶ τὸν Σόλωνα, τοὺς ταῖς ἑαυτῶν πόλεσι νόμους ἀγαθοὺς θέντας. Λυκοῦργος μὲν τοῖς Σπαρτιάταις τοὺς νόμους ἔθηκε, Σόλων δέ, ὃν οἱ παλαιοὶ εἰς τοὺς ἐπτὰ σοφοὺς ἐτίθεσαν, τοῖς Ἀθηναίοις.

79. Ὁ Νεῖλος ποταμός.

Οἱ Νεῖλος ποταμὸς ἐκ τῆς Αἰθιοπίας ὁέων ἐξίησι¹ νῦν

δυοῖν στομάτοιν εἰς τὴν θάλατταν, τὸ πάλαι δέ ἐπτὰ στόματιν ἔξιει. Κατ' ἕτος δὲ Νεῖλος ὅδωρ πολὺ ἐπὶ τὴν γῆν οὐκέτι πηλὸν καταλείπων τοὺς ἀγροὺς παμφιωτάτους τίθησι². Λέγουσι δὲ καὶ τὸ ὅδωρ, δὲ τὰ φρέατα τὰ ἐν τῇ Αἰγύπτῳ ἀνίστιν³, ἐκ τοῦ Νείλου ποταμοῦ ὁρεῖν. Ἐν τῷ ποταμῷ τρέφεται πολλὰ καὶ μεγάλα θηρία, οἷον κροκόδειλοι καὶ ποτάμιοι ἵπποι. Οἱ ποτάμιοι ἵπποι διωκόμενοι ἐκ τε τῆς όντος καὶ τοῦ στόματος ὅδωρ πολὺ ἀνιᾶσιν, ή δὲ φωνή, ἣν τὸ θηρίον ἀνίησι, μᾶλλον τῇ βοὸς ἢ τῇ ἵππου φωνῇ ἔσικε.

80. Μεγαλοφροσύνη Ἀθηναίων.

Μετὰ τὴν ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχίαν οἱ Πέρσαι τοῖς Ἀθηναίοις εἰρήνην καὶ συμμαχίαν συνθέσθαι¹ ἐφίεντο² εἰ γὰρ οὗτοι αὐτοῖς προσθεῖντο, ὁρδίως ἥλιπιζον ἀπάσις τῆς Ἑλλάδος κρατήσειν³. Μαρδόνιος μὲν οὖν, δὲ Ξέρξου στρατηγός, Ἀλέξανδρον, τὸν τῶν Μακεδόνων βασιλέα, εἰς Ἀθήνας ἐπειψε λέξοντα, ὅτι βασιλεύς, ἐὰν συμμαχίαν αὐτῷ συνθῶνται, οὐ μόνον τὴν γῆν αὐτῶν ἐλευθέραν καὶ αὐτόνομον ἔάσει, ἄλλὰ καὶ ἄλλης γῆς, ἥστινος ἀν ἐφιῶνται, κυρίους ποιήσει. Οἱ δέ ἀπεκρίναντο· «Ἐως ἂν δὲ ὁ ἥλιος τὴν αὐτὴν ὄδὸν πορεύηται, οὐκ ἐθελήσομεν τοῖς Πέρσαις συνθέσθαι⁴». Καὶ τέκνα μὲν καὶ γυναῖκας εἰς τὰς νήσους ὑπεξέθεντο⁵, αὐτοὶ δὲ τὴν πόλιν προέμενοι⁶ εἰς τὰς ναῦς κατέφυγον. Μαρδόνιος δὲ κρατήσας τῆς πόλεως δεύτερον ἄγγελον εἰς Σαλαμῖνα ἀπέστειλεν, εἰ νῦν δὴ μεταθεῖντο⁷ οἱ Ἀθηναῖοι τὴν γνώμην γιγνώσκοντες, ὅτι αὐτὸς κύριος τῆς Ἀττικῆς ἦν ἀπάσης. Ἀθηναῖοι δὲ καὶ αὖθις⁸ τὸν ἄγγελον ἀπέπεμφαν. Τότε δὴ Μαρδόνιος δργισθεὶς τά τε τείχη τῆς πόλεως κατέσκαψε⁹ καὶ τὰ ιερὰ καὶ τὰς οἰκίας κατέκαυσε.

81. Σόλων.

Ἀθηναῖοι, ἐπεὶ περὶ τῆς Σαλαμῖνος πρὸς τοὺς Μεγαρέας

πολεμοῦντες πολλάκις ἡττήθησαν, ὑφέμενοι¹ τὴν νῆσον προεῖντο² καὶ νόμον ἔθεντο μήτε γράψαι μήτ’ εἰπεῖν αὐθίς, ὃς δέοι περὶ τῆς νῆσου κινδυνεύειν. Σόλων δ’ οὐδεμίαν ἡμέραν παρείλις³ ἐσκοπεῖτο, ὅπως ἂν τοὺς πολίτας πείσειε τὴν νῆσον μὴ ἀνεῖναι⁴. Τέλος δ’ ἐπενόησε τόδε· μανίαν προσποιούμενος εἰς τὴν ἀγορὰν ἵεται⁵ καὶ ἐλεγείαν⁶, ἵνα συνετεθείκει, ἄδει, ἦς δο νοῦς⁷ ὅδε ἦν· «Μὴ προησθε τὴν νῆσον, ἵνα οἱ θεοὶ αὐτοὶ ἡμετέραν εἶναι βουλόμενοι μεταξὺ τῆς Μεγαρίδος καὶ τῆς Ἀτ-

τικῆς τεθείκασι. Μόνοι οἱ ἀνόητοι ταῦτα τὰ κειμένηα ἀνιᾶσιν, ὃ ἂν τοὺς θεοὺς ἑαυτοῖς παρέχοντας συνιῶσιν. Αὐθίς οὖν ἐπὶ τοὺς πολεμίους στρατευώμεθα καὶ μὴ ὑφιώμεθα, ἵνα μὴ ἀνάξιοι τῆς τῶν θεῶν εὔνοίας εἶναι δοκῶμεν». Τότε δὴ Ἀθηναῖοι Σόλωνα οὐ μόνον ἀφεῖσαν δίκην⁸ οὐκ ἐπιθέντες, ἀλλὰ καὶ στρατηγὸν κατέστησαν ως τῇ νήσῳ ἐπιστρατεύσοντα. Μετὰ ταῦτα περὶ τῆς πολιτείας⁹ στασιάζοντες¹⁰ οἱ Ἀθηναῖοι τὸν Σόλωνα διαλλακτὴν¹¹ καὶ νομοθέτην κατέστησαν, δις νόμους τῇ ἑαυτῶν πόλει θήσει. Πρῶτον μὲν οὖν ἔταξε Σόλων τὰ ὑπάρ-

χοντα τῶν χρεῶν ἀφεθῆναι καὶ μηδένα ἐπὶ τοῖς σώμασι¹² δα-
νεῖσθαι. Οὕτω τοὺς πέντας τοῦ ἄχθου ἀφεικὼς¹³ καὶ πολλοὺς
ἄλλους ἀγαθοὺς νόμους τεθεικὼς εἰς δέκα ἔτη ἀπεδήμησε.

82. Ἡ τοῦ Κύρου σωτηρία.

Ἄστυάγει, τῷ τῶν Μήδων τελευταίῳ βασιλεῖ, θυγάτηρ
ἡν, ἥ ὄνομα Μανδάνην ἔθετο. Αὕτη μέγαν φόβον αὐτῷ ἐνετί-
θει, ἐπεὶ ὑπὸ τῶν θεῶν ἐδεδήλωτο, ὅτι δὲ Μανδάνης νίδις τῆς
βασιλείας ἐφήσοιτο. Ἐπεὶ οὖν ἡ Μανδάνη παῖδα ἔτεκεν, Ἀρ-
πάγῳ τῷ στρατηγῷ παρήγγειλεν δὲ βασιλεὺς τοῦτον ἀφανίσαι.
Ο δὲ Ἀρπάγος, ἐπεὶ τὸ παιδίον παρέλαβε, προσελθὼν ποιμένι
τινὶ εἶπε· «Τὸ παιδίον τοῦτο ἔκθες εἰς ἔρημον τόπον. Ἐὰν δὲ
μὴ ἔκθῆς αὐτό, ἀλλὰ τρόπῳ τινὶ ἀφῆς, χαλεπωτάτην δίκην
ἔγω σοι ἐπιμήσω ἐμοὶ γὰρ ἐπιτέτακται φροντίσαι, ὅπως δὲ
παῖς ἐκτεθῆσεται· καὶ οὐκ ἀφήσομαι αὐτοῦ, ποὺν ἀν ἐκκείμε-
νον θεάσωμαι». Ο δὲ ποιμὴν οὐκ ἔξεθηκε τὸ παιδίον, ἀλλ’
οἴκαδε κομίσας ἐφῆκε τῇ γυναικὶ θρέψαι. Ἡ γὰρ γυνὴ αὐτοῦ
ἰδοῦσα τὸ παιδίον, «Μὴ ἔκθῆς», εἶπε, «τοῦτο τὸ παιδίον· δὲ
γὰρ ἐμὸς παῖς ἄρτι ἐτελεύτησε· τὸν μὲν οὖν ἐμὸν ἐν τόπῳ ἐφῆ-
μῳ προέμενοι προτιμῶμεν τῷ Ἀρπάγῳ ὡς ἐκκείμενον, τὸν δὲ
τῆς Ἀστυάγους θυγατρὸς ἐμοὶ ἄφες ὡς ἔξ ήμῶν ὄντα». Ο οὖν
ποιμὴν τὸν παιδα μὴ ἐκθεῖναι πείθεται· περιμείς δὲ τὸν νε-
κρὸν τὸν τοῦ ἑτέρου πόσμον ἔξεθηκεν εἰς τι ὅρος, ἥ δὲ γυνὴ
αὐτοῦ τὸν ὑστερον Κῦρον δόνομασθέντα ἔτρεφεν, ἄλλο τι
ὄνομα καὶ οὐ Κῦρον θεμένη.

83. Σπερθίας καὶ Βοῦλις.

Δαρεῖος πειρώμενος¹, εἰ οἱ Ἑλληνες ἔαυτοὺς παραδώ-
σουσι, κήρυκας γῆν καὶ ὑδωρ αἰτήσοντας ἀπέστειλεν αὐτοῖς.
Καὶ πολλοὶ μὲν τῶν Ἑλλήνων, ἢ Δαρεῖος ἥτησεν, ἔδοσαν, Λα-
κεδαιμόνιοι δὲ τοὺς κήρυκας εἰς φρέαρ εἰσέβαλον². Ἐπεὶ δὲ

διὰ τοῦτο τὸ ἀμάρτημα οἱ θεοὶ χαλεπήναντες³ αὐτοῖς θυσιμένοις⁴ οὐκέτι ἐδίδοσαν τὰ ίερὰ καλὰ γίγνεσθαι⁵, ἐφοβοῦντο οἱ ἄρχοντες, μὴ ἡ πόλις διαφθαρῇ, ἐὰν μὴ δίκην⁶ τοῦ φόνου ἔκοψα δῆ. Καὶ ἀλίας⁷ συλλεγείσης ἥρωτῶν οἱ ἄρχοντες, εἰ τις βούλοιτο ἑαυτὸν ἐκδοῦναι⁸ τοῖς Πέρσαις, ἵνα δίκην τῆς ὕβρεως δοίη. Ἐνθα δὴ Σπερθίας τε καὶ Βοῦλις, ἀνδρες Σπαρτιᾶται, δίκην ἐπιγγείλαντο δώσειν Ξέρξῃ, τῷ μετὰ Δαρεῖον βασιλεύσαντι, τῆς πρὸς τοὺς κήρυκας ὕβρεως. Οὗτοι τοίνυν εἰς τοὺς Πέρσας ἀπεστάλησαν, ἵνα δίκην δοῖεν. Ξέρξης δὲ θαυμάσας αὐτῶν τὸ φιλόπατρι⁹ εἰς τὴν πατρίδα ἀπέπεμψε.

84. Τάνταλος καὶ Πέλοψ.

Ταντάλῳ, τῷ τῶν Φρυγῶν βασιλεῖ, μεγάλαι τιμαὶ ὑπὸ τῶν θεῶν ἀπεδίδοντο. Φύλος γὰρ τοῖς θεοῖς, ὡς ὑπὸ τῶν παλαιῶν ποιητῶν παραδίδοται, ἐγένετο καὶ τῆς τούτων τραπέζης αὐτῷ μετεδίδοτο. Εἰ καὶ τοσαῦται δ' αὐτῷ ὑπὸ τῶν θεῶν τιμαὶ ἀπεδέδοντο, ὅμως πρὸς αὐτοὺς οὕτος ἡγνωμόνησε. Πρῶτον μὲν γὰρ ὑπὸ αὐτοῦ τοῖς ἀνθρώποις τὰ τῶν θεῶν ἀπόρρητα προυδόθη, εἴτα δὲ μετεδόθη αὐτοῖς ὑπὸ αὐτοῦ κλέψαντος τοῦ νέκταρος καὶ τῆς ἀμβροσίας. Τέλος δὲ Πέλοψ ὁ υἱὸς ὑπὸ αὐτοῦ ἀποσφαγεὶς τοῖς θεοῖς παρετέθη. Τοῦτο δ' ἐποίησεν, ἵνα ἵδοι, εἰ οἱ θεοὶ συνεῖν, διὰ τοὺς παρατιθεῖτο. Πλὴν δὲ τῆς Δήμητρος οἱ λοιποὶ θεοὶ τὸν δόλον συνεῖσαν, διὸ δὲ Ζεὺς εἶπε· «Πέλοπι μὲν ὁ βίος ἀποδοθήσεται, διὸ δὲ πατὴρ αὐτοῦ δίκην ἡμῖν χαλεπωτάτην δώσει». Κελεύσαντος οὖν τοῦ Διὸς Τάνταλος μὲν εἰς τὸν Τάρταρον ἔρριφθη, ἵνα ἐκεὶ δίκην τῆς ἀγνωμοσύνης δοίη, Πέλοπι δὲ εἰς τὸν βίον πάλιν κατασταθέντι ἡ βασιλεία παραδίδοται. Μετ' ὀλίγον δὲ ἐκβλήθεις διὸ Πέλοψ ὑπὸ Ἰλίου, τοῦ τῶν Τρώων βασιλέως, εἰς τὴν νῆσον ἔπλευσεν, ἡ οὔνομα Ἀπόλλων.

85. Δάμων καὶ Φιντίας.

Διονυσίφ, τῷ τῶν Συρακοσίων τυράννῳ, Φιντίας τις ἐπεβιβουλεύκει¹. Μέλλων δὲ δίκην δώσειν τοῦ ἀδικήματος ἵκέτευε τὸν Διονύσιον μεθεῖναι² αὐτόν, ἔως ἂν εἰς τὴν πατρίδα πορευθεὶς τὰ αὐτοῦ διαθῆται³: «Δόσω δέ», εἶπε, «τῶν φίλων τινὰ ἐγγυησόμενον». Τοῦ δὲ τυράννου λέγοντος, ὅτι μεθήσει αὐτὸν εἰς ὡρισμένον χρόνον, ἐὰν τοιοῦτον ἔχῃ φίλον, ὃς εἰς τὸ δεσμωτήριον αὐτὸν παραδόσει ἀντ' ἔκείνου, δ Φιντίας Δάμωνα, τῶν ἑταίρων τινά, ἐκέλευεν ἐγγυήσασθαι. Οὗτος εὐθὺς παρέδωκεν αὐτὸν τῷ τυράννῳ φίλιαν, οἱ δ' ἔλεγον μεμηνέναι τὸν Δάμωνα. Τῇ δὲ τελευταίᾳ ἡμέρᾳ ἄπας δ δῆμος συνείλεκτο καραδοκῶν⁵, πότερον δ Φιντίας ποιήσει, δ συνέθετο⁶, ἢ προέμενος τὸν φίλον πέφευγε. Τῆς δὲ ὥρας συγκλειούσης⁷ πάντες μὲν ἀφεῖσαν τὴν ἔλπιδα, δ δὲ Φιντίας δρόμῳ ἥκεν ἀπαγομένου ἥδη πρὸς θάνατον τοῦ Δάμωνος. Θαυμαστῆς οὖν τῆς φιλίας ἄπασι φανείσης Διονύσιος τὸν ἐπιβουλεύσαντα ἀφῆκε καὶ ἥτισατο τοὺς ἄνδρας τρίτον αὐτὸν εἰς τὴν φιλίαν προσέσθαι⁸.

86. Πρίαμος καὶ Ἀχιλλεύς.

Ἐκτωρο Ἀχιλλεῖ μέλλων ἀγωνιεῖσθαι, «Ὦ Ἀχιλλεῦ», εἶπε, «νῦν ἢ αὐτὸς ἀπολοῦμαι ἢ σὲ ἀπολῶ. »Ομνυμι δὲ τὸ σὸν σῶμα μὴ λυμανεῖσθαι, ἐάν μοι Ζεὺς νίκην δῷ· ἀλλὰ τὰ μὲν δπλα σου συλήσας ἀνακρεμῷ μνημεῖα¹ τῆς νίκης, τὸ δὲ σῶμα τοῖς σοῖς ἑταίροις ἀποδώσω. Ταῦτὸ δὲ καὶ σὺ ἐμοὶ ὅμοσον». Οὐ μέντοι ἐπείσθη Ἀχιλλεύς, ἀλλ' ἐπεὶ τὸν Ἐκτορα ἀπέκτεινε, δήσας τὸ σῶμα ἐκ τοῦ ἀρματος διὰ τοῦ πεδίου εἴλκεν ἐπιδεικνύς, ὅτι τοῦ ἔχθροῦ οὔτε ζῶντος φείδεται² οὔτε ἀπολωλότος. Καὶ ἔνδεκα μὲν ἡμέρας τὸ σῶμα γυμνὸν ἔκειτο καὶ ἄταφον. Τῇ δὲ δωδεκάτῃ Ζεὺς τὸν Πρίαμον ἐλεήσας² ἄρμα ἐκέ-

λευσε ζεῦξαι, ἵνα πολυτελῆ λύτρα κομίσας τὸν Ἀχιλλέα πείσῃ τὸ τοῦ Ἔκτορος σῶμα αὐτῷ ἀποδοῦναι. Πρίαμος μὲν οὖν τοὺς ἵππους ζεύξας, λαμπροὺς πέπλους καὶ τρίποδας καὶ τάλαντα χρυσοῦ δέκα εἰς τὸ ἄρμα ἐνέθηκε· τὴν τοῦ Ἀχιλλέως δὲ δογὴν φοβούμενος οἶνον ἐν κρατήρι ἐκέρασε καὶ σπείσας³ τῷ Διὶ τάδε ηὔξατο· «Ζεῦ πάτερ, σύ με ἐπίρρωσον τέρας⁴ ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ πέμψας». Καὶ μέγας ἀετὸς ἐν δεξιᾷ ἐφάνη. Ἔνθα⁵ δὴ ὁ γέρων ἐπιρρωσθεὶς ἀνέβη ἐπὶ τὸ ἄρμα αὐτός τε καὶ ὁ κῆρυξ. Ἐν δὲ τῇ ὅδῷ Ἐριῆς ὑπὸ Λιὸς ἀποσταλεὶς παρέστη αὐ-

τοῖς καὶ τὰς τοῦ στρατοπέδου πύλας ἀναπετάσας τὴν Ἀχιλλέως ἔδειξε σκηνήν. Ἐπεὶ δὲ καὶ τὴν τῆς αὐλῆς θύραν ἀνέῳξεν, ἦν οὐδεὶς τῶν θυητῶν μόνος ἀνοιγγύνων ἐδύνατο, πρὸς τὸν Ὀλυμπίον ἀπῆλθε. Πρίαμος δὲ εἰσελθὼν καὶ τὸν Ἀχιλλέως γονάτων ἀφάμενος μετὰ πολλῶν δακρύων ἰκέτευσε τὸ τοῦ σῶμα ἀποδοῦναι. Η δὲ Ἀχιλλέως δογὴ κατεσβήκει. Ζεὺς γὰρ πέμψας τὴν Θέτιν ἐκέλευσεν αὐτὸν τὰ λύτρα δέξασθαι. Διὸ Ἀχιλλεὺς τὸ τοῦ Ἔκτορος σῶμα λοῦσαι καὶ καλῶς ἀμφιέσαι καὶ ἐπὶ τὸ Πριάμου ἄρμα θεῖναι ἐκέλευσε.

87. Ἀλέξανδρος πρὸ τῆς παρὰ τὰ Γαυγάμηλα
μάχης τοῖς στρατηγοῖς παρακελεύεται.

Ἀλέξανδρος τοῦ παρὰ τὰ Γαυγάμηλα στρατοπέδου τῶν Περσῶν περὶ τοὺς τριάκοντα σταδίους ἀπέχων τὴν φάλαγγα ἐστησε καὶ νυκτὸς μετά τινων τῶν στρατιωτῶν ἅπαντα τὸν ἔκει χῶρον περιῆλθεν, ἵνα ἴδῃ, εἰ σκόλοπες πεπιγότες ἐν τῇ γῇ ἀφανεῖς εἴεν. Πέρσης γάρ τις συλληφθεὶς εἰρήκει, ὅτι σκόλοπες τοῖς Πέρσαις ἐπεπήγεσαν, ἵνα οἱ τῶν Μακεδόνων ἵπποι τοὺς ἀναβάτας σφῆλωσι¹. Μετὰ ταῦτα δὲ συγκαλέσας Ἀλέξανδρος τοὺς ἡγεμόνας, ἵνα αὐτοῖς παρακελεύσηται τοὺς στρατιώτας ἐπιρρωνύμαι καὶ περὶ τῆς μάχης τὴν ἑαυτοῦ γνώμην ἐπιδείξηται, ἔλεξε τοιάδε: «Ὑμᾶς μὲν διὰ τὴν ἀρετὴν ἡγεμόνας ἀποδειχθέντας οὐ κοὴ νῦν ἐπιρρωσαῖς πάλαι γὰρ ἐπέρρωσθε ὑπὸ τῶν πολλάκις ἥδη ἐπιδειγμένων καλῶν ἔργων τοὺς δὲ στρατιώτας ἀνάγκη ἐπιρρόννυνται, ἵνα μὴ τὸ φρόνημα αὐτῶν τὴν τοσαύτην τῶν πολεμίων δύναμιν θεασαμένων κατασβεσθῇ. Δεῖ τοίνυν αὐτοῖς ἐπιδείκνυνται, ὅτι πρὸς τοὺς αὐτοὺς ἄνδρας ἀγωνιούμεθα, οἵπερ ἥδη παρὰ Γρανικόν τε καὶ ἐν Ἱσσῷ ἡττήθησαν». Τούτοις δὴ τοῖς λόγοις τοὺς στρατηγοὺς ἐπιρρώσας τὰς λαμπάδας ἐκέλευσεν ἀποσβεσθῆναι καὶ ἀναπαύσασθαι τοὺς ἄνδρας.

88. Οἱ Περσικοὶ πόλεμοι.

Τοὶς οἱ Πέρσαι ἐπὶ τοὺς Ἐλληνας ἐστρατεύσαντο, ἵνα τὴν Ἑλλάδα καταστρέψαιντο. Καὶ τὸ μὲν πρῶτον Μαρδόνιος πολλὰς μὲν ναῦς ἔχων, πολλὰς δὲ πεζῶν μυριάδας, πόλεμον αὐτοῖς ἤρατο¹. Τῶν δὲ νεῶν περιπλεουσῶν τὸν Ἀθω τριακοσίας δικειμών διέφθειρε καὶ ὑπὲρ δύο μυριάδας ἀνθρώπων, τῶν δὲ πεζῶν πολλοὺς οἱ Θρᾷκες κατέκοψαν. Μαρδόνιον οὖν παύσας τῆς στρατηγίας Δαρεῖος, Δῆτιν καὶ Ἀρταφέρνην ἐκέλευσε τούς

τ' Ἀθηναίους καὶ τοὺς Ἐρετριᾶς καταστρέψασθαι. Οἱ δὲ τὴν Περσικὴν στρατιὰν τριήρεσιν ἔξακοσίαις διαβιβάσαντες, πρῶτον μὲν τοὺς Ἐρετριᾶς ἐν τρισὶν ἡμέραις κατεστρέψαντο, τῇ δὲ τετάρτῃ εἰς Μαραθῶνα τὴν στρατιὰν ἔξεβίβασαν. Μιλτιάδης δὲ τὰς τῶν Ἀθηναίων τάξεις ἐπ' αὐτοὺς ἥγαγε καὶ τετρακοσίους καὶ ἔξακισχιλίους κατακόψας, τοὺς λοιποὺς πρὸς τὰς ναῦς ἀπῆλασεν². Οἱ δ' Ἀθηναῖοι οὐ πλείους τῶν δύο καὶ ἑνενήκοντα καὶ ἑκατὸν ἀνδρῶν ἀπολέσαντες εἰς τὸ ἄστυ ἤλθον. Ἐλέγετο δ' ἡ μὲν τῶν Περσῶν στρατιὰ πεντήκοντα μυριάδων ἀνθρώπων εἶναι, οἱ δ' Ἀθηναῖοι ἐνακισχίλιοι ἦσαν καὶ μετ' αὐτῶν ἐν τῷ εὔωνύμῳ³ κέρᾳ γύλιοι Πλαταιεῖς ἥγωνισαντο. Δεκάτῳ δ' ἔτει ὑστερον τῆς ἐν Μαραθῶνι μάχης οἱ Πέρσαι, Ξέρξου βασιλεύοντος, αὗθις ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα κατὰ γῆν τε καὶ θάλατταν ἐστρατεύσαντο. Καὶ πεζῶν μὲν ἥμχοισε βασιλεὺς μυριάδας ἑβδομήκοντα καὶ ἑκατόν, ἵπτας δ' ὀκτακισμυρίους, ναῦς δ' ἑπτὰ καὶ διακοσίας καὶ γιλίας. Καὶ κατὰ γῆν μὲν Λεωνίδας καὶ οἱ περὶ αὐτὸν τριακόσιοι Σπαρτιῆται μεθ' ἐπτακοσίων Θεσπιέων τρεῖς ἡμέρας τῷ τῶν πολεμίων πλήθει ἀντεῖχον⁴, τῇ δὲ τετάρτῃ οἱ Πέρσαι τῇ Ἐφιάλτου προδοσίᾳ ὅπισθεν αὐτῶν γενόμενοι⁵ πάντας κατέκοψαν. Ἐν δὲ τῇ ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχίᾳ οἱ Ἕλληνες ναῦς ἔχοντες τριακοσίας καὶ ὅγδοήκοντα δυοῖν δεούσας τοὺς Πέρσας ἐτρέψαντο. Τῷ δ' ὑστέρῳ ἔτει μιᾷ ἡμέρᾳ δὶς οἱ Ἕλληνες ἐνίκησαν τοὺς βαρβάρους ἐν Πλαταιαῖς τε καὶ ἐν Μυκάλῃ.

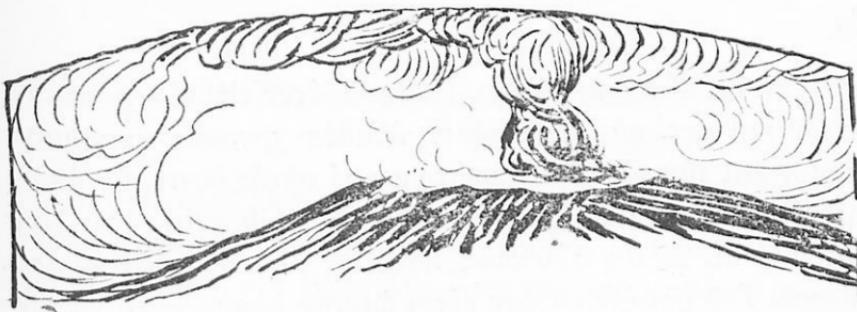
89. Περὶ τῶν Ἀθηνῶν.

Πρὸ μὲν τῶν Μηδικῶν ἐνὶ λιμένι ἐχρῶντο¹ Ἀθηναῖοι, τῷ Φαλήρῳ, μετὰ δὲ τὰ Μηδικὰ τρισίν. Οἱ δύο ἄλλοι, δὲ Πειραιεὺς καὶ ἡ Μουνυχία, ἐνὸς ἀνδρὸς ἔργον, τοῦ Θεμιστοκλέους, ἦσαν. Τῶν τριῶν λιμένων δὲ Πειραιεὺς ἀριστος καὶ μέγιστος ἦν. Ο τοῦ Πειραιῶς περίβολος², ἔργον Θεμιστο-

κλέους, ἔξήκοντα σταδίων ἦν. Ἐνταῦθα πέντε μὲν λαμπραὶ στοαι ἦσαν, νεώσοικοι δ' ἐνενήκοντα καὶ τέτταρσι ναυσί, ναύσταθμον δὲ τετρακοσίαις. Τὸ μὲν Φαληρικὸν τεῖχος, ἔργον τοῦ Κύμωνος, τριάκοντα καὶ πέντε σταδίων ἦν, τὰ δὲ μακρὰ τείχη τὰ πρός τὸν Πειραιᾶ, ὃν τὸ μὲν βόρειον ἔργον τοῦ Κύμωνος, τὸ δὲ νότιον τοῦ Περικλέους, τετταράκοντα σταδίων ἐκάτερον. Οἱ τῶν Ἀθηνῶν περίβολοι, ἔργον Θεμιστοκλέους, ἔξήκοντα σταδίων ἦν. Ἐν τῷ ἀστει μύριαι μὲν οἰκίαι

καὶ ὀκτωκαίδεκα μυριάδες οἰκητόρων, ἐλευθέρων καὶ δούλων, ἦσαν. Ἐν δὲ μέσῃ τῆς πόλει ἡ Ἀκρόπολις ἦν, ἑκατὸν καὶ πεντήκοντα ποδῶν³ ὕψος, πεντακοσίων ποδῶν εὖρος καὶ ἑπτακοσίων ἔξήκοντα πήγεων μῆκος. Κατὰ τὴν ἀρχὴν τὴν τοῦ Πελοποννησίων καὶ Ἀθηναίων πολέμου τοῖς Ἀθηναίοις ἦσαν δπλῖται μὲν μόριοι καὶ τρισχίλιοι, ἄνευ τῶν ἐν τοῖς φρουροῖς μυρίων καὶ ἔξακισχιλίων ἀπό τε τῶν πρεσβυτάτων καὶ νεωτάτων καὶ τῶν μετοίκων, ἵππεῖς δὲ χίλιοι καὶ διακόσιοι, τοξόται δὲ χίλιοι καὶ ἔξακόσιοι, τριήρεις δὲ τριακόσιαι.

ΜΕΡΟΣ Γ'.

90. Ὁ εύσεβῶν χῶρος.

Ἐν Σικελίᾳ συνέβη ποτὲ δύακα πυρὸς¹ ἐκ τῆς Αἴτνης δύῆναι πρός πόλιν τινὰ τῶν ἔκει κατοικουμένων. Οἱ μὲν οὖν ἄλλοι πρὸς φυγὴν ὕδησαν τὴν αὐτῶν σωτηρίαν ζητοῦντες· εἷς δέ τις τῶν νεωτέρων γνοὺς² τὸν πατέρα οὐ δυνάμενον ἀποβῆναι³, ἀλλὰ ἐγκαταλαμβανόμενον⁴, ἀράμενος⁵ ἔφερεν ἐκ τῆς πόλεως. Τοῦ δὲ φροντίου βαρυτέρου ὅντος καὶ αὐτὸς ἐγκατελήφθη. Ἐξ ὧν δὲ μετὰ ταῦτα συνέβη, ἔστι⁶ γνῶναι, ὅτι τοῖς περὶ τοὺς γονέας εὐσεβέσιν εὐμενῶς ἔχει τὸ θεῖον. Ὁ γὰρ πυρὸς δύαξ τὸν τόπον ἔκεινον, ἐν τῷ δὲ εὐσεβῆς νήσος μετὰ τοῦ πατρὸς ὑπελέιπτο, περιρρυεὶς ἀπέσβη. Καὶ ἐσώθησαν οὗτοι μόνοι, ἀφ' ὧν καὶ τὸ χωρίον τῶν εὐσεβῶν χῶρος προσηγορεύθη, τοῖς δ' ἄλλοις πᾶσι κακῶς ἡ φυγὴ ἀπέβη· οὐ γὰρ ἀπέδρασαν⁷ τὸν ὄλεθρον, ἀλλὰ κατὰ τοῦ πυρὸς δύακος καταδύντες⁸ ἀπώλοντο.

91. Ἔρμης καὶ ύλοτόμος.

Ύλοτόμος ποταμὸν διαβαίνων τὸν ἑαυτοῦ πέλεκυν ἀπόλεσεν. Ἀπορῶν οὖν παρὰ τὸν ποταμὸν ἐκάθισεν καὶ ἐπὶ τῇ τοῦ πελέκεως ἀπωλείᾳ ὠδύνετο¹. Ἔρμης δ' ἀκούσας αὐτοῦ ὀδυρομένου ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ ἀνέδυ² καὶ τὴν αἰτίαν τῆς θλί-

ψεως γνούς, οἰκτίρει³ αὐτόν. Εὐθὺς τοίνυν εἰς τὸν ποταμὸν κατέδυ καὶ μετ' οὐ πολὺ πάλιν ἀναδὺς χρυσοῦν ἀνεκόμισε πέλεκυν καὶ τὸν ὑλοτόμον ἡρώτησεν, εἰ οὗτός ἐστιν, δὸν ἀπωλωλέκει. Ὁ δ' ἄνθρωπος οὐ πεφυκὼς ψεύδεσθαι οὐκ ἔφη τοῦτον εἶναι. Αὖθις δ' ὁ θεὸς καταβὰς ἀργυροῦν ἀνεκόμισε πέλεκυν. Τοῦ δὲ οὐδὲ τοῦτον εἶναι ἔαυτοῦ λέγοντος, τὸ τρίτον δὲ θεὸς ἔγνω⁴ καταδῦναι καὶ τὸν ἐκείνου πέλεκυν ἀνακομίσαι. Οὐκ ἔφθη⁵ δὲ δεῖξας καὶ ὁ ὑλοτόμος τοῦτον ἀληθῶς εἶναι τὸν ἀπωλολότα ἔλεξεν. Ἐνταῦθα δὴ δὸς Ἐρμῆς γνοὺς τὴν δικαιοσύνην αὐτοῦ, «Ἐγνων», εἶπεν, «ὦ ἄνθρωπε, πεφυκότα σε ἀληθεύειν. Διὰ τοῦτο οὐ μόνον ἀποδίδωμί σοι τὸν σὸν πέλεκυν, ἀλλὰ καὶ προστίθημι τὸν τε χρυσοῦν καὶ τὸν ἀργυροῦν. Οὐ γὰρ ἂν μᾶλλον ἡσθεῖεν οἱ θεοὶ ἢ γνόντες τοὺς ἀνθρώπους δικαίους ὅντας, ἐπεὶ ή δικαιοσύνη ἀρίστῃ τε καὶ καλλίστη ἔφу τοῖς ἀνθρώποις ἀρετῇ». Ὁ δ' ὑλοτόμος χάριν ἔχων τῷ θεῷ ἀπέβη καὶ ἥκων παρὰ τοὺς ἑταίρους τὰ συμβάντα ἔγγειλε.

Τῶν δὲ φίλων αὐτοῦ τις τὰ ἵσα κερδᾶναι βουλόμενος τὸν ποταμὸν διαβαίνων τὸν ἔαυτοῦ πέλεκυν ἔξεπίηδες ἀφῆκεν εἰς τὸ ὄδωρο καταδῦναι· τοῦτο δὲ ποιήσας μέγα ὀδύρατο. Ἄλλ' ἀπέβη αὐτῷ κακῶς ἡ ἀπάτη. Ἐπιφανεὶς γὰρ δὸς Ἐρμῆς καὶ ἐκείνῳ καὶ τὴν αἰτίαν γνοὺς τῆς λύπης, καταδὺς διμοίως χρυσοῦν ἀνεκόμισε πέλεκυν καὶ ἡρώτησεν, εἰ τοῦτον ἀπολέσειε. Τοῦ δ' ἀποκριναμένου, «Νὴ Δία, δὸς ἐστίν», δὸς θεὸς ὀργισθείς, «Ὤ κάκιστε», εἶπεν, «ἀπόβηθι ψεύστης ἀλούς⁶. Καὶ ἔδει καταγνῶναι⁷ σου θάνατον· τί γὰρ αἴσχιον ἢ ἀλῶναι ψευσάμενον; Ἄλλ' οὐδὲ δὸς πέλεκύς σοι ἀποδοθήσεται». Ταῦτα εἶπὼν δὸς Ἐρμῆς εἰς τὸν ποταμὸν κατέδυ, δὸς ἄνθρωπος ἀπέβη γνούς, ὅτι δὸς ψευδόμενος ἔαυτὸν βλάπτει.

92. Οι Πέρσαι πορθοῦσι τὴν Βοιωτίαν
καὶ τὴν Ἀττικήν.

”Αγγελος ἔξ Ἀθηνῶν εἰς Σαλαμῖνα ἐλθὼν ἥγγειλε τὴν Ἀττικὴν ἀπασαν βαρβάρων ἐμπεπλῆσθαι καὶ αὐτοῖς πεπορθῆσθαι¹. Ο γὰρ διὸ Βοιωτίας διαπορευόμενος τῶν Ηερσῶν στρατὸς τὰς τῶν Πλαταιῶν καὶ Θεσπιῶν πόλεις ἐμπρήσας εἰς τὴν Ἀττικὴν εἰσέβαλε καὶ πάντα διγραζεν. Ἐνέποησε δὲ Θεσπιάς τε καὶ Πλαταιὰς ἀκούσας Θηβαίων, ὅτι οὐκ ἐμήδιτον. Ἐλθόντες δ' εἰς Ἀθήνας οἱ Πέρσαι καταλαμβάνουσιν ἔρημον τὸ ἄστυ καὶ τινας ὀλίγους ενδίσκουσι τῶν Ἀθηναίων ἐν τῇ Ἀκροπόλει ὄντας, οἵ τῷ μαντείῳ πειθόμενοι ἔύλοις αὐτὴν περιέφραξαν, εἴ πως τῆς εἰσόδου κωλύειν δύναιντο τοὺς βαρβάρους. Οἱ δὲ Πέρσαι ἐναντίον² τῆς Ἀκροπόλεως στρατοπεδευσάμενοι χρόνον πολὺν ἐπολιόρκουν αὐτήν, ὡς εἰσοδός τις αὐτοῖς ἐφάνη κατὰ τὸ τῆς Πανδρόσου, τῆς Κένροπος θυγατρός, ἵερον. Ορῶντες δ' οἱ Ἀθηναῖοι τοὺς βαρβάρους εἰς τὴν Ἀκρόπολιν εἰσελθόντας οὐκέτι ἡπίσταντο, ὅπως τῷ ἀμέτρῳ αὐτῶν πλήθει ἀντισταῖεν. Καὶ οἱ μὲν αὐτῶν κατὰ τοῦ τείχους³ ἑαυτοὺς κατέρριψαν, οἱ δ' εἰς τὰ ἵερὰ κατέφυγον. Οἱ δὲ Πέρσαι τοὺς μὲν ἑκέτας ἀπέκτειναν, τὰ δ' ἵερὰ συλήσαντες τὴν Ἀκρόπολιν καὶ τὴν πᾶλιν πᾶσαν ἐνέποησαν. Οἱ δ' ἐν Σαλαμῖνι Ἑλληνες ἀκούσαντες ἐμπρησθείσας τὰς Ἀθήνας οὐ μικροῦ φόβου καὶ ἀθυμίας ἐνεπλήσθησαν.

93. Ἀρίστιππος ὁ φιλόσοφος.

”Ἀρίστιππος, ὁ Κυρηναῖος φιλόσοφος, ἐδίδασκε τοὺς νέους μισθοῦ. Προσαγαγόντος οὖν αὐτῷ ποτε Ἀθηναίου τινὸς τὸν νῖόν, ἵνα αὐτὸν διδάξῃ, ἢτήσατο δραχμὰς πεντακοσίας μισθόν. Ἀγασθέντος δὲ τοῦτο τοῦ πατρὸς καὶ εἰπόντος «Ἀλλὰ τοσούτου δύναμαι ἀνδράποδον πρίασθαι»· «Πρώ», εἶπεν ὁ

φιλόσοφος, «καὶ ὅταν τοῦτο πρίγ, δύο ἔξεις ἀνδράποδα· ἐν μὲν ἀνδράποδον ἔσται ὁ οὐδὲς μὴ διδαχθείς, ἔτερον δέ, ὅπερ τῶν πεντακοσίων πρίατο ἄν δραχμῶν».

94. Πατὴρ καὶ θυγατέρες.

Δύο θυγατέρων Ἀθηναίῳ τινὶ οὐσῶν τὴν μὲν ἡγάγετο¹ κηπουρός, τὴν δὲ κεραμεύς. Μετ' οὐ πολὺ δὲ πρὸς τὴν τοῦ κηπουροῦ ἐλθὼν ὁ πατὴρ ἡρώτα, πῶς μετὰ τοῦ ἀνδρὸς διάγοι καὶ ἐν τίνι αὐτοῖς εἴη τὰ πράγματα. Ἡ δέ, «Πάντα μὲν ἐμοὶ πάρεστιν», ἔφη, «καὶ ὁ ἀνὴρ ἀγαθός ἐστιν, ἐν' δὲ τοῦτο, εἰ εὐχεσθαι παρεί², εὐχοίμεθ' ἄν τοῖς θεοῖς, ὅμβρῳ τὴν γῆν ἀρδεύειν³». Οὐ πολλῷ δ' ὑστερον πρὸς τὴν τοῦ κεραμέως ἥλθε καὶ ἡρώτα, εἰ εὐδαιμονες εἶναι. Ἡ δ' ἔφη· «Νὴ Δία, οὐ φῆμι εὐδαιμονεστέρους εἶναι ήμδν ἀνθρώπους. Πάντων γάρ, ὅσα οἱ θεοὶ τοῖς ἀνθρώποις παρέχουσιν, ήμιν μέτεστιν. Ἐν δὲ μόνον, εἰ ἔξῆν, ηὐχόμεθ' ἄν τοῖς θεοῖς, ἥλιον ἀεὶ λαμπρὸν εἶναι, ἵνα ὁ κέραμος ἔηραίηται». Ο δὲ πατὴρ ἔφη· «Εἰ σὺ μὲν ἥλιον ἐπιζητεῖς, ή δὲ ἀδελφή σου ὅμβρον, πατέρα ὑμῶν χοή με συνεύχεσθαι;»

95. Ὁ Ἀρισταγόρας παρὰ τῷ Κλεομένει.

Ἄρισταγόρας, ὁ Μιλήτου τύραννος, ἀποστήσας τῶν Περσῶν τοὺς Ἰωνας, εἰς Σπάρτην ἐπορεύετο τοὺς Λακεδαιμονίους πείσων βοηθῆσαι τοῖς Ἰωσιν. Ἐβασίλευε δὲ τότε τῶν Σπαρτιατῶν Κλεομένης. Ως οὖν Ἀρισταγόρας τούτῳ πρῶτον εἰς λόγους συνήσι, τάδε ἔφη πρὸς αὐτόν· «Μὴ θαυμάσῃς, ὃ Κλεόμενες, τὴν ἐμὴν σπουδὴν τῆς ἀφίξεως. Πῶς γὰρ φήσις; Οὐκ ἄλγος¹ μὲν ήμιν ἐστιν, ὑμῖν δέ, οὓς προεστάναι φαμὲν τῆς Ἑλλάδος, ὅνειδος², Ἰωνας δούλους τῶν Περσῶν εἶναι; Ἄλλ' ἴθι, ὃ βασιλεῦ, κοινῇ ἰωμεν εἰς πόλεμον πρὸς τοὺς Πέρσας τοὺς ἐν τῇ Ἀσίᾳ Ἑλληνας ἐλευθερώσοντες. Τοῦτο δ'

νμῖν οὐ φημι χαλεπὸν ἔσεσθαι· οὕτε γὰρ οἱ Πέρσαι ἄλκιμοι³ εἰσιν, οὐθὲ⁴ ὑμᾶς τις ἀν φαίη ἀπείρους εἶναι τῶν πολεμικῶν.⁵ Εἳναν δὲ πρὸς αὐτοὺς ἡγετε πολεμήσοντες, καὶ ἀθλα⁶ ὑμῖν προτεθήσεται λαμπρότατα, πλῆθος χρυσοῦ τε καὶ ἀργύρου καὶ χαλκοῦ καὶ ἐσθῆτος ποικίλης καὶ ὑποξυγίων. Ταῦτα δ' ὑμῶν ἔσται ὥντων εἰς τὴν Ἀσίαν». Ταῦτα μὲν ἔφη Ἀρισταγόρας· Κλεομένης δέ, «⁷Ω ξένε», ἔφη, «οὐκ εὐθὺς τὴν γνώμην σοι ἀποφανοῦμαι τὴν ἐμήν, ἀλλὰ βουλευσάμενος τρεῖς ἡμέρας».

Τρισὶν οὖν ἡμέραις ὑστερον πάλιν εἰς λόγους Ἰὼν μετ' Ἀρισταγόρου δὲ Κλεομένης ἡρῷτησεν αὐτόν, διπόσων ἡμερῶν φαῖεν⁸ οἱ Ἱωνες εἶναι τὴν ὅδὸν τὴν ἀπὸ θαλάττης εἰς τὰ Σοῦσα. Εἰπόντος δ' αὐτοῦ, ὅτι τριῶν μηνῶν φασιν εἶναι τὴν ὅδόν, δὲ Κλεομένης τὸν Ἀρισταγόρου λόγον ὑφαρπάσας⁹, «¹⁰Ω ξένε», ἔφη, «συμβουλεύω σοι πρὸ τῆς ἐσπέρας ἐκ τῆς Σπάρτης ἀπιέναι· τριῶν γὰρ μηνῶν ὅδὸν οὐδέποτε εἴσιν ή Σπαρτιατῶν στρατιά». Ταῦτα οὖν εἰπὼν δὲ Κλεομένης εἰς τὴν οἰκίαν ἦει· ἡκολούθει δ' αὐτῷ μετὰ ὁρίδου ἵκετηρίας δὲ Ἀρισταγόρας καὶ ως ἱκέτης πάλιν ἔπειθεν διμολογῆσαι αὐτῷ, ἀ αἰτούῃ. Πρὸς δὲ τούτοις καὶ δώσειν αὐτῷ ἔφη πρῶτον μὲν δέκα τάλαντα, ὑστερον δὲ πεντήκοντα. ¹¹Ην δὲ Κλεομένει θυγάτηρ, ὄνομα Γοργώ, ἐτῶν ἔννέα· τοῦτο τὸ παιδίον παρειστήκει αὐτῷ, ὅτε δὲ Ἀρισταγόρας λόγους περὶ τῶν δώρων ἐποιήσατο. Καὶ εὐθὺς, «¹²Ω πάτερ», ἔφη, «διαφθερεῖ σε δὲ ξένος, ἐὰν μὴ ἀποστὰς ἦης». Κλεομένης δὲ ἡσθεὶς τῇ τοῦ παιδίου παραινέσει εἰς ἔτερον οὐκημα ἦει, Ἀρισταγόρας δὲ ἐπανήγει εἰς τὴν Ἀσίαν.

96. Μηδὲν κακὸν εἰσίτω.

Μοχθηρὸς¹ ἀνθρωπος ἐπὶ τῆς θύρας τῆς ἑαυτοῦ οἰκίας ἐπέγραψε· «Μηδὲν κακὸν εἰς τὸν ἐμὸν οἶκον εἰσίτω». Διογένης δὲ δὲ φιλόσοφος συνειδὼς τῷ ἀνθρωπῷ ἐκείνῳ μοχθηρῷ καὶ κακῷ ὅντι, παριὼν² πρὸ τῆς θύρας καὶ τὴν ἐπιγραφὴν ἀνα-

γνοὺς ἔφη· «Εἰ μηδενὶ κακῷ εἰς τὸν οἶκον εἰσιέναι ἔξεστιν, δοῦτον οἴκου κύριος ποῦ ἀν εἰσίοι;»

97. Τὸ ἐν Ὀλυμπίᾳ ἄγαλμα τοῦ Διός.

Ἡ Ὀλυμπία ἡ ἐν τῇ Πισάτιδι κειμένη ἔνδοξος ἦν διὰ τοὺς ἀγῶνας τοὺς Ὀλυμπιακούς. Ἐκοσμεῖτο δὲ τῷ πλήθει τῶν ἀναθημάτων, ἅπερ ἐκ πάσης ἀνέκειτο τῆς Ἑλλάδος. Κάλλιστον δὲ πάντων καὶ μέγιστον τὸ τοῦ Διὸς ἄγαλμα ἦν, δοῦ Φειδίσ σὸν Ἀθηναῖος χρυσελεφάντινον ἐποίησε. Καίπερ γὰρ

τοῦ τεχνίτου καθήμενον ποιήσαντος τὸν Δία, σχεδόν τι ἥπτετο τὸ ἄγαλμα τῆς τοῦ ναοῦ ὁροφῆς. Ἐκάθητο δ' ὁ Ζεὺς ἐπὶ θρόνου μεγαλοπρεποῦς, στέφανος δ' ἐλαίας ἐπέκειτο αὐτοῦ τῇ κεφαλῇ. Ἐν μὲν τῇ δεξιᾷ ἄγαλμα Νίκης ἐκ χρυσοῦ καὶ ἐλέφαντος ἔφερεν, ἐν δὲ τῇ ἀριστερᾷ σκῆπτρον είχεν, ἐφ' οὗ ἀετὸς καθῆτο. Ο δὲ θρόνος, ἐφ' οὗ ὁ θεὸς καθῆστο, ποικίλος μὲν χρυσῷ καὶ πολυτίμοις λίθοις, ποικίλος δ' ἐβίένφ τε καὶ ἐλέφαντι ἦν.

98. Ἀριστίππου ἀποφθέγματα.

Ἄριστιππος δὲ φιλόσοφος ἐρωτηθεὶς ὑπό τινος, διὰ τί οἱ μὲν φιλόσοφοι ἐπὶ τὰς τῶν πλουσίων θύρας ἵοιεν, οἱ δὲ πλούσιοι οὐκ ἐπὶ τὰς τῶν φιλοσόφων, ἀπεκρίνατο, ὅτι οἱ μὲν ἴσασιν, ὅν δέονται, οἱ δ' οὐ. Καὶ ὑπ' ἄλλου τινὸς ὅμοιόν τι ποτε ἐρωτηθείς, «Ἔσθι», ἔφη, «ὅτι καὶ οἱ ἱατροὶ ἐπὶ τὰς τῶν νοσούντων θύρας ἔρχονται».

Δεξαμένου δ' αὐτοῦ μὲν ἀργύριον παρὰ Διονυσίου, τοῦ τῶν Συρακουσῶν τυράννου, Πλάτωνος δὲ βιβλίον, πρὸς τὸν ὁνειδίζοντα, «Οὐκ οἰσθα», ἔφη, «ὅτι ἐγὼ μὲν χρημάτων ἐνδεής εἰμι, Πλάτων δὲ βιβλίων;» Καὶ ἄλλοτέ ποτε λοιδορηθείς, ὅτι ἀργύριον παρὰ πλουσίου τινὸς ἐδέξατο, «Τὸ ἀργύριον», ἔφη, «ἐδέξάμην, ἵνα οἱ πλούσιοι εἰδεῖεν, εἰς τίνα δεῖ τοῖς χρήμασι χρῆσθαι».

Εἰς Κόρινθον αὐτῷ πλέοντί ποτε συνέβη ταραχθῆναι καὶ δεῖσαι εἰπόντος οὖν τιγος πρὸς αὐτὸν δεδιότα, «Ἔμεῖς μέν, οἱ φιλόσοφοι οὐκ ἔσμεν, οὐ δέδιμεν, ὑμεῖς δ' οἱ φιλόσοφοι δέδιτε», «Οὐ γὰρ περὶ ὅμοιάς», ἔφη, «ψυχῆς δέδιμεν ἐκάτεροι».

99. Ἀριστομένης καλεῖ τοὺς Μεσσηνίους εἰς ἀγῶνα ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας.

Μεσσήνιοι ἡττηθέντες κατὰ τὸν πρῶτον Μεσσηνιακὸν πόλεμον ὑπὸ Λακεδαιμονίων, οἱ μὲν αὐτῶν εἰς Σικυῶνα καὶ Ἀργος καὶ Ἀρκαδίαν ἀπεχώρησαν, οἱ δὲ πολλοὶ κατὰ τὰς πατούδας ἔκαστοι τὰς ἀρχαίας διελύθησαν. Λακεδαιμόνιοι δὲ τὰς πόλεις τῶν Μεσσηνίων κατασκάψαντες τοὺς ἀγροὺς αὐτοῖς ἐφεῖσαν¹ ἔχειν ἐφ' ὃτε τῶν καρπῶν πάντων τοὺς ὑμίσεις αὗτοῖς ἀποφέρειν² καὶ μήτε στασιάσαι ποτὲ μήτε μεταβαλεῖν μηδὲν τῶν καθεστώτων. Τοῖς δὴ Μεσσηνίοις, ὅσοι οὐκ ἀνέστασαν³ ἐκ τῆς γύρως, παρήγει ὁ χρόνος ὀδυρομένοις καὶ στενά-

ζουσι. Τοιαῦτα πάσχοντες ἥδη πολλὰ ἔτη ἄμεινον ἐγίγνωσκον⁴ ἥ τεθνάναι καλῶς ἥ καὶ ἐκ τῆς Πελοποννήσου φεύγοντες οἰχεσθαι· καὶ δὴ καὶ παρώξυνον ἀλλήλους Λακεδαιμονίων ἀφίστασθαι. Οὐχ ἥκιστα δὲ τοῦτο⁵ ἔσπευδον⁵ οἱ νεώτεροι, τῇ τῶν πατέρων τύχῃ διδαχθέντες, ὡς κακῶς αὐτοὶ διακείσονται, ἐπειδὰν ἡβήσωσιν⁶. "Αριστοί δὲ καὶ πλεῖστοι τούτων περὶ τὴν Ἀνδανίαν τεθραμμένοι ἦσαν, ἐν δὲ αὐτοῖς Ἀριστομένης, νεανίας πάντων τῶν ἡλικιωτῶν τόλμη τε καὶ γνώμη διαφέρων⁷. "Ἐγνωσαν⁸ οὖν οἱ Μεσσήνιοι ἀγγέλους πέμπειν εἰς Ἀργείους καὶ Ἀρκάδας βοήθειαν αἰτήσοντας. Ἐπειδὴ δὲ αὐτοῖς καὶ τἄλλα παρεσκεύαστο καὶ οἱ σύμμαχοι προθυμότεροι ἦσαν προσεδόχων, ἦσαν, ἀπέστησαν ἔτει τρίτῳ τῆς δευτέρας καὶ τριακοστῆς Ὁλυμπιάδος, πεντηκοστῷ δὲ καὶ ἔκτῳ, ἀφ' οὗ ἡ Ἰθώμη ἔάλω.

100. Μάχη παρὰ τὰς Δέρας τῆς Μεσσηνίας. Τυρταῖος.

Καὶ πρῶτον μὲν συνέβαλον Λακεδαιμονίοις μαχόμενοι ἐν Δέραις τῆς Μεσσηνίας τῷ πρώτῳ ἔτει τοῦ πολέμου, πρὸν τοὺς συμμάχους αὐτοῖς παρεῖναι. Ἡ δὲ μάχη κρίσιν¹ οὐκ εἶχε, καίπερ πολλῶν ἑκατέρῳ θριψθεν τρωθέντων καὶ ἀποθανόντων². Μετὰ τὴν μάχην ταύτην οἱ Μεσσήνιοι Ἀριστομένη τῆς ἀρετῆς θαυμάζοντες στρατηγὸν αὐτοκράτορα³ ἀπέδειξαν⁴. Τὴν δὲ πολιτείαν τὴν τῶν Λακεδαιμονίων κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον στάσεσι διεσπασμένην⁵ εἰς ἀνὴρ κατέστησε⁶, Τυρταῖος δὲ Ἀφιδναῖος. Ἔνιοι δέ φασι, χρήσαντος⁷ τοῦ Ἀπόλλωνος, τοὺς Λακεδαιμονίους σύμβουλον αἰτήσαι τοὺς Ἀθηναίους· τοὺς δὲ τῆς ἐκείνων ὑβρεως μνησθέντας πεισθῆναι μὲν τῷ θεῷ, πέμψαι δὲ Τυρταῖον, γραμμάτων διδάσκαλον, ἐλπίζοντας αὐτόν, ὅτε τὸν ἔτερον τοῖν ποδοῖν χωλὸν ὄντα καὶ ἀπειρον τοῦ πολέμου, μὴ διδάξειν ἐκείνους, δπως τοὺς Μεσσηνίους κρατήσουσιν⁸. Ἀλλὰ ταῦτα μὲν φανερά ἐστιν ὑστερον πλασθέντα· δὲ Τυρταῖος,

δστισοῦν ἦν, σύμβουλος ηὑρέθη ἄριστος. Ποιητὴς γὰρ ὁν ποιήμασι τοὺς Λακεδαιμονίους παρόξυνε τοὺς πατέρας ἀναμηνήσκων αὐτούς, οἵ τε ζορίματά τε καὶ σώματα πλεῖστ' ἀναλόσαντες οὐκ ἀπέστησαν τοῦ πολέμου, πολὺν δὲ Ἰθώμῃ ἔάλω. Εἴπετο δὲ καὶ τοῖς ἔξιοῦσι καὶ παρῆν μαχομένοις ἀεὶ κελεύσων μεμνήσθαι, ώς καλὸν μὲν ἀθλὸν πρόκειται τοῖς ἀγαθοῖς⁹ ἀνδράσιν, οἵ δὲ κακοὶ οὐδὲ φεύγοντες ἀποδράσονται τὸν θάνατον.

101. Νίκη τοῦ Ἀριστομένους ἐπὶ τῷ καλουμένῳ Κάπρου σήματι.

Ἄλλὰ καὶ Μεσσίγνιοι ἐμέμνηντο τῆς τῶν πατέρων ἀρετῆς εὗρεῖδότες, ὅτι Λακεδαιμόνιοι οὕποτε¹ αὐτοῖς συγγνώσονται² τοσαῦθ' ἡμιαρτηκόσιν². Ηὔξηθη δ' αὐτοῖς ή δύναμις πολλῇ βοηθείᾳ οὐ μόνον τῶν πρότερον ἐκ τῆς πατρίδος πεφευγότων Μεσσηνίων, ἀλλὰ καὶ τῶν ἄλλων Πελοποννησίων. Πανταχοῦ γὰρ τῆς Πελοποννήσου ἀπίκθητο³ τὸ τῶν Λακεδαιμονίων ὄνομα, ὥστε καὶ Ἡλεῖοι καὶ Ἀρκάδες καὶ τῶν Ἀργείων καὶ Σικυωνίων πολλοὶ μαθόντες τὴν ἐν Δέραις μάχην παρεσκευάσαντο ώς τοῦ ἀγῶνος μεταληφόμενοι⁴. Τοῖς δὲ Λακεδαιμονίοις οἱ μὲν Κορίνθιοι, ὥσπερ καὶ πρότερον, παντρατιῷ προσέθεντο, τῶν δὲ Λεπρεατῶν οὐκ ὀλίγοι, ἀτέ⁵ ἀπεκθομένων τοῖς Ἡλείοις. Ἄλλὰ γὰρ ἄριστον βοηθὸν προσειλήφεσαν τὸν Τυρταῖον, οὗ τὰ ἐμβατήρια ἥδειν οἱ στρατιῶται ώς τοὺς θυμοὺς⁵ αὐξήσοντες ἐμεμαθήκεσαν. Μάχην δὲ συνήψαν ἐνιαυτῷ ὑστερον τοῦ περὶ τὰς Δέρας ἀγῶνος ἐπὶ τῷ καλουμένῳ Κάπρου σήματι. Καὶ οἱ Λακεδαιμόνιοι, καίπερ τῶν πολεμίων οὐδὲν λειφθέντες⁶, ὅμως ἡττήθησαν.

102. Ὁ Ἀριστομένης ἐμβάλλει εἰς τὴν Λακωνικήν. Νίκη τῶν Σπαρτιατῶν ἐπὶ τῷ καλουμένῃ Μεγάλῃ τάφῳ.

Ταύτης τῆς νίκης τυχόν Ἀριστομένης τούς τ' ἐπιλέκτους καὶ ἄλλους τῶν Μεσσηνίων ἄγων ἐσπέρας ἐξήλασεν¹ ώς τοὺς

ἐν Φαραΐς Λακεδαιμονίους καταληφόμενος. Καὶ μεγάλης λείας ἐλπίζων τεύξεσθαι οὐκ ἔψεύσθη· οἱ γὰρ Μεσσήνιοι τοὺς ἀμυνομένους διαφθείραντες οὐ μόνον τὴν πόλιν διήρπασαν, ἀλλὰ καὶ Ἀνάξανδρον, τὸν τῶν Λακεδαιμονίων βασιλέα, βοηθήσαντα ἐτρέφαντο. Τρωθέντος δὲ τοῦ Ἀριστομένους οὐκ ἐδίωξαν τοὺς πολεμίους, ἀλλὰ τὴν λείαν φέροντο ἀπελάσαντες. Ἰαθεὶς δ' ὁ Ἀριστομένης αὐτῇ τῇ Σπάρτῃ ώς μειζόνων τευξόμενος ἐπεβούλευε· λέγεται δ' ὑφ' Ἐλένης καὶ Διοσκούρων ὅναρ φανέντων ἀποτραπῆναι. Τρίτῳ δ' ἔτει τοῦ πολέμου αὖθις συνέβαλον ἐπὶ τῇ καλουμένῃ Μεγάλῃ τάφῳ. Ἐνταῦθα δ' οἱ Μεσσήνιοι τῶν Λακεδαιμονίων ἡττήθησαν, καίπερ ἀνδρείως ἀμυνάμενοι· περιληφθέντες² γὰρ ὑπὸ τῶν πλειόνων ταχέως ἔκαμπον. Τραπέντων δ' αὐτῶν τοσοῦτο πλῆθος ἀνηλώθη, ὥστε πρότερον ἐλπίσαντες πρὸς τῇ χώρᾳ, ἢν πάλαι εἰλήχεσαν, καὶ τὴν Λακεδαιμονίαν προσλήψεσθαι, τότε καὶ πάσης σωτηρίας ἐνόμιζον ἀμαρτήσεσθαι.

**103. Οἱ Μεσσήνιοι εἰς Εἶραν ἀποχωροῦσιν.
Οἱ Ἀριστομένης ἐν τῇ Λακωνικῇ ἀλίσκεται.**

Ἐπὶ τούτοις λύπῃ καὶ δογῇ δεδηγμένος ὁ Ἀριστομένης ἀγείρει πάντας, ὅσοι ἐκ τῆς μάχης κεκμηκότες ἀπέφυγον καὶ πείθει εἰς Εἶραν τὸ ὄρος ἀναβῆναι. Συνεληλαμένους¹ οὖν εἰς τοῦτο τὸ χωρίον ἐποιιόρκουν οἱ Λακεδαιμόνιοι, ἐλπίζοντες αὐτοὺς διὰ ταχέων καμεῖσθαι ἀμυνομένους. Οἱ δὲ Μεσσήνιοι ὑπέμενον τὴν πολιορκίαν ἔτη ἔνδεκα· δρῶντες γὰρ τὴν Ἀριστομένους ἀνδρείαν οὐκ ἐπαύοντο ἐλπίζοντες πάντα καλῶς ἀποβήσεσθαι. Καὶ μὲν δὴ οὗτος τριακοσίους ἐπιλέκτους ἀνδρας λαβὼν τὴν τε Λακωνικὴν καὶ τὴν Μεσσηνίαν, σχεδὸν πᾶσαν τῶν πολεμίων οὖσαν, διήλαυνε² τοὺς ἀγροὺς τέμνων³. Ἐπαρθεὶς⁴ δὲ τῇ εὔτυχίᾳ εἰς μέσην τὴν πολεμίαν προήλαυνε

καὶ δὴ καὶ Ἀμύκλας τὴν πόλιν ἔφθασε καταλαβών. Τοῦτο πυθόμενοι οἱ Λακεδαιμόνιοι ἐβουλεύσαντο, ὅπως αὐτὸν συλλήψονται, πρὶν πᾶσαν τὴν χώραν αὗτοῖς τμηθῆναι καὶ τὰς πόλεις διαρπασθῆναι. Εἰσβαλόντων οὖν ποτε τῶν περὶ Ἀριστομένη εἰς τὴν Λακωνικὴν ἔλαθον ἐκεῖνοι πάσῃ δυνάμει προσιόντες καὶ περιλαβόντες αὐτοὺς ἐνίκησαν. Ἀριστομένης γὰρ λίθῳ τὴν κεφαλὴν βληθεὶς οὐκ ἐδύνατο τὸ πλῆθος ἀμύνασθαι⁶ καὶ αὐτός θ' ἐάλω καὶ τῶν ἑταίρων αὐτοῦ περὶ τοὺς πεντήκοντα.

104. Ὁ Ἀριστομένης ἐν τῷ Καιάδᾳ. Σωτηρία αὐτοῦ.

Ἀριστομένη καὶ τοὺς ἄλλους Μεσσηνίους τοὺς ἐν τῇ Λακωνικῇ ἑαλωκότας ἔγνωσαν οἱ Λακεδαιμόνιοι ἐμβαλεῖν¹ εἰς τὸν Καιάδαν, βάραθρον βαθὺ ἐν τῷ Ταῦγέτῳ εἰς ὃ τοὺς κακούργους ἐμβάλλειν εἰώθεσαν. Οἱ μὲν οὖν ἄλλοι καταρριφθέντες αὐτίκα ἀπώλοντο. Ἀριστομένη δ', ὡς φασιν, ἀετὸς ἀνεῖχε² ταῖς πτέρυξι πίπτοντα καὶ εἰς τὸ βάραθρον κατήνεγκεν οὐδὲν κακὸν παθόντα. Καὶ δύο μὲν ἡμέρας ἐν αὐτῷ ἐκείτο οὐπώποτ' εἰς ἀνθρώπους ἀφίξεσθαι οἰόμενος, ἀλλ' ἐκεῖ λιμῷ ἀποθανεῖσθαι, τῇ δὲ τρίτῃ ἀλώπεκα εἶδε τὰ τῶν τεθνεώτων ἑταίρων σώματα κατεσθίουσαν. Θαυμάσας οὖν, ὅπως αὗτῇ εἰς τὸ βάραθρον εἰσεληλύθει, ἐσκόπει, πῶς ἀν αὐτῇ δύναιτο σπέσθαι ἔξιούσῃ. Σκεψάμενος δ' ηὗρε τήνδε τὴν μηχανήν³. Χρόνον μέν τινα ἐπισχὼν⁴ ἥσυχως εἶχεν· ἐπεὶ δ' ἡ ἀλώπηξ ἐγγύτερον ἦλθεν, ἔξαίφνης αὐτῆς ἐπελάβετο⁵, τῇ δ' ἐτέρᾳ χειρὶ τὴν οὐλαμύδα⁶ προυβάλλετο, ὅπότε ὡς δηξιούμενη πρὸς αὐτὸν στρέφοιτο. Καὶ ἡ μὲν ἀλώπηξ ἀπέτρεχεν, Ἀριστομένης δ' οὐκ αὐτὴν μεθίει, ἀλλ' εἴπετο, τὰ μὲν συνθέων, τὰ δὲ καὶ ἐφελκόμενος ὑπὸ τοῦ θηρίου. Ὁψὲ δέ ποτε ὀπήν τε εἶδεν ἀλώπεκι διαδύεσθαι⁷ ἵκανὴν καὶ φῶς δι' αὐτῆς. Ταύτην οὖν τὴν ὀπήν εύ-

ρυτέραν ποιήσας ταῖς χερσὶ καὶ διαδὺς ἐσώθη καὶ εἰς τὴν Εἶραν ἀφίκετο.

105. Ὁ Ἀριστομένης νικᾶ τῶν Λακεδαιμονίων συμμάχους Κορινθίους, συλληφθεὶς δὲ καὶ αὐθὺς σώζεται.

Ολίγῳ δὲ χρόνῳ ὑστερον καὶ τοῖς πολεμίοις φανερὸς ἐγένετο ζῶν. Τοῖς γὰρ Κορινθίοις παρακληθεῖσιν¹ ὑπ’ ἔκεινων ἐδοξε² στρατιὰν ἀποστεῖλαι εἰς Λακεδαιμονα, ἵν αὖτοι ποτὲ³ ἡ Εἶρα. Πυθόμενος δ’ ὁ Ἀριστομένης τοὺς Κορινθίους ἀτακτοτέρους ὅντας κατὰ τὴν πορείαν καὶ ἀφυλακτότερον στρατοπεδεύομένους, ἐπέθετο αὐτοῖς νυκτὸς καὶ καταλαβὼν αὐτοὺς καθεύδοντας ἀπέκτεινε πολλοὺς καὶ τὴν τῶν στρατιῶν σκηνὴν διήρπασεν· οἱ δὲ λοιποὶ ἀνεχώρησαν εἰς τὴν πατρίδα. Οἱ μὲν οὖν Κορίνθιοι ἀπωσθέντες βαρέως ἔφερον, οἱ δὲ Λακεδαιμόνιοι τὰ γεγενημένα ἀκούσαντες ἀθύμιως εἶχον, ἀμα δὲ καὶ ἐπῆρε Ὅακίνθια· ὥστε σπεισάμενοι τοῖς Μεσσηνίοις οἴκαδ’ ἀπῆσαν.

Κρῆτες δὲ τοξόται, οὓς Λακεδαιμόνιοι μισθοφόροις παρεκεκλήκεσαν, καταλαβόντες ποτὲ τὸν Ἀριστομένη (τῶν γὰρ σπονδῶν γεγενημένων ἀσφαλῶς ὅφετο πορεύεσθαι) οὐδὲν ἐφρόντιζον τῶν σπονδῶν, ἀλλὰ δήσαντες αὐτὸν ἀπήλαυνον. Ἡσαν δ’ οἱ πάντες ἐπτά· καὶ οἱ μὲν δύο αὐτῶν εἰς Σπάρτην ἐπορεύθησαν τὰ γεγενημένα ἀγγελοῦντες, οἱ δ’ ἄλλοι ἐσπέρας ἐπιγενομένης εἰς ἀγρὸν τινὰ τὸν δεδεμένον εἰσέωσαν. Ἐν ταῦθ’ ὥκει γυνή τις μετὰ τῆς θυγατρός, ἦ δέναρ ἐδοξε τῇ προτέρᾳ νυκτὶ λύκους λέοντ’ εἰς τὸν ἀγρὸν ἄγειν δεδεμένον καὶ ὅνυχας οὐκ ἔχοντα, αὐτὴν δὲ λύσασαν τοὺς δεσμοὺς καὶ εὐροῦσαν τοὺς ὅνυχας δοῦναι αὐτῷ καὶ τοὺς λύκους διασπασθῆναι ὑπὸ τοῦ λέοντος. Τότε δ’ ὁρῶσα τοὺς ἄνδρας ἥρωτησε τὴν μητέρα, τίς δὲ δεδεμένος εἴη ἀνήρ· μαθοῦσα δέ, ὡς Ἀρι-

στομένης κέκληται, εύθὺς συνῆκε τὸ ἐνύπνιον. Καὶ καθευδόντων τῶν Κρητῶν ὑπὸ τοῦ οἴνου, ὃν πολὺν αὐτοῖς ἔδεδώκει, τοὺς Ἀριστομένους δεσμοὺς διέτεμεν ὁ δὲ ἔιφος λαβὼν παρ’ αὐτῆς καὶ ἀποκτείνας τοὺς Κρῆτας ἀπέφυγεν. “Υστερὸν δέ, ὅτε Γόργος ὁ Ἀριστομένους γυναικαὶ ἀγαγέσθαι ἐβουλήθη, τὴν χάριν δὲ πατὴρ ἀπέδωκε τῇ κόρῃ· ταύτην γὰρ συνάψισε⁴ τῷ Γόργῳ.

106. “Αλωσις τῆς Εἰρας.

Οὐ πολὺ δὲ ὑστερὸν Λακεδαιμόνιοι τὴν Εἰραν προδοσίᾳ ἔλλον, τῶν Μεσσηνίων ἐνδέκατον ἥδη ἔτος ἀνδρειότατα ἀντεσχηκότων¹. Ἐπειδὴ γὰρ διὰ τὸ τῶν ἀνθρώπων πλῆθος οὐ πᾶσιν ἔξην² ἐντὸς τῶν τειχῶν καθέσθαι, ἔνιοι τὰ ἔξω αὐτῶν κατέσχον. Ἐν δὲ τούτοις αὐτομολός τις Λακεδαιμόνιος ἦν, βουκόλος Ἐμπεράμου, ἀνδρὸς ἐν Σπάρτῃ ἐντίμου³. Οὗτος οὖν ἐν χειμερίᾳ⁴ καὶ ἀσελήνῳ νυκτί, ὕοντος⁵ πολλῷ, τοὺς φυλάττοντας τῶν Μεσσηνίων τὴν φρουρὰν ἀπολιπόντας ἐορακώς, εἰς τὸ τῶν Λακεδαιμονίων στράτευμα ἔρχεται, οὗ Ἐμπεράμος προειστήκει. Καὶ πρῶτον μὲν τοῦ δεσπότου ἔδεήθη τὴν αὐτομολίαν ἑαυτῷ συγγνῶναι. Τούτου δὲ ὑποσχομένου μηδὲν αὐτὸν πείσεσθαι κακὸν εἶπε τάδε· «Ἐὰν ἐμοὶ πεισθῆς, ὦ Ἐμπεράμε, οὐκέτι πολὺν χρόνον τοῖς τείχεσι προσκαθεδεῖ⁶, ἀλλὰ ταύτῃ τῇ νυκτὶ αἰρήσεις αὐτά. Οἱ γὰρ φύλακες τὸν χειμῶνα⁷ οὐκ ἀνασχόμενοι⁸ τὴν φρουρὰν ἀπολελοίπασι⁹ μηδένα ὑμῶν τῇ πολιορκίᾳ προσέξειν τὸν νοῦν ἐλπίζοντες. Εἰ οὖν βούλει, ἐγὼ ὑμᾶς ἄξω¹⁰ καὶ ὁρδιον ὑμῖν ἔσται τὰ τείχη ἐλεῖν ταῦτα, οἵς προσκαθεζόμενοι τοσαῦτα πεπόνθατε κακά».

Ταῦτ’ εἰπὼν τῷ Ἐμπεράμῳ μεγάλας ἐνέβαλεν ἐλπίδας πάντα γὰρ ἔδόκει αὐτῷ καλῶς εἰρῆσθαι. Μετὰ δὲ ταῦτα τοῖς μὲν στρατιώταις προεῖπε παρασκευάσασθαι, τὸν δὲ βουκόλον ἡγεῖσθαι¹¹ ἐκέλευσε. Λακεδαιμόνιοι δὲ τῷ ἡγεμόνι¹² ἐφέσπον-

το, τούτου ἀεὶ ἔχόμενοι¹³, ἵνα μὴ τῆς ὁδοῦ ἀμάρτοιεν. Οὐ γὰρ ἦν οὕτ’ ἴδεῖν οὐδὲν διὰ τὸ σκότος, οὐτ’ ἀκοῦσαι διὰ τὸν χειμῶνα. Ἀνελθόντες δ’ εἰς τὴν Εἶραν, ὡς τάχιστ’ εἰς τὰ τείχη ἀνέβαινον, κλίμακάς τε προστιθέντες καὶ ὅτῳ τις ἐδύνατο ἄλλῳ τρόπῳ. Τῶν δὲ πολεμίων ἐμπεπτωκότων πρῶτοι ἥσθιοντο Γόργος τε ὁ Ἀριστομένους καὶ Ἀριστομένης αὐτός, Θέοκλός τε ὁ μάντις καὶ Μάντικλος ὁ Θεόκλου καὶ Εὔεργετίδας. Οὗτοι οὖν ἔδραμον κατὰ τὴν πόλιν τοὺς πολίτας ἐπὶ τὸν ἐσχατὸν καὶ ἀναγκαιότατον παρακαλοῦντες ἀγῶνα. Οἱ δὲ οὐδὲ τὰ δπλα ἀπαντα ἀναλαβόντες, ἀλλ’ ὅτῳ τις προχείρῳ μάλιστα ἐντύχοι¹⁴ ἀρπάζοντες, ἥμυνον¹⁵ τῇ πατρίδι. Ἐλπίζοντες δὲ ταύτην σώσειν οὐκ ἀπειρήκεσαν¹⁶, ἀλλὰ μαχόμενοι τὴν νύκτα διῆγον. Λακεδαιμόνιοι δ’ ἄτ’ ἀπειροι ὅντες τῶν τόπων, οὐκ ἔτολμων θρασύτερον προϊέναι¹⁷. Ἐπειδὴ δ’ ἡ νὺξ παρεληλύθει καὶ ὑπ’ ἀμφοτέρων τὰ πράγματα κατώφθη, Λακεδαιμόνιοι μὲν ἰσχυρότερον ἐπέθεντο, τοὺς δὲ Μεσσηνίους Ἀριστομένης ἐπὶ τὴν ἐσχάτην τόλμην παρόξυνε¹⁸. Καὶ οἱ Μεσσηνίοι τρεῖς ἡμέρας καὶ τρεῖς νύκτας οὐκ ἐπαύοντο μαχόμενοι. Ἀριστομένης δ’ ἴδων τοὺς Μεσσηνίους οὐκέτι δυναμένους τὸ τῶν πολεμίων πλῆθος ἀνασχέσθαι, ἐκέλευσε τὰς γυναικας καὶ τοὺς παῖδας εἰς τὸ μέσον λαβόντας συλλεγῆναι καὶ ἔαυτῷ ἐπισπέσθαι, ὅποι ἔξιδον παράσχοι. Ἐπειδὴ δὲ πάντες αὐτῷ συνειλεγμένοι ἦσαν, ἀπεχώρει, ὡς αὐτοῖς προειρήκει. Οἱ δὲ περὶ Ἐμπέραμὸν διέστησαν ὡς αὐτοὺς διήσοντες¹⁹, ἀτέ τοὺς ἀνθρώπους δρῶντες ἀπεγνωκότας τὰ πάντα²⁰ καὶ ἔτοίμους ὅντας τὰ ἐσχατα παθεῖν. Οὗτοι δ’ εἴτα ἡ Εἶρα οὐδὲ Λακεδαιμονίων ἔλλω.

107. Οἱ Μεσσηνίοι κατοικίζονται εἰς Ζάγκλην.

‘Οπόσοι τῶν Μεσσηνίων περὶ τὴν Εἶραν ἡ ἄλλοθι που τῆς Μεσσηνίας ἡττηθέντες ἐγκατελήφθησαν¹, τούτους εἰς τοὺς

Εἴλωτας Λακεδαιμόνιοι κατέστησαν. Οἱ δὲ τὰ ἐπιθαλάττια οἰκοῦντες εἰς Κυλλήνην τῆς Ἡλιδος ἀποπλεύσαντες τοῖς εἰς τὴν Ἀρκαδίαν ἀποσωθεῖσι Μεσσηνίων ἅμ' αὐτοῖς γῆν ἀναζητήσαι παρεκελεύσαντο, ἔνθα ἐν ἡσυχίᾳ οἰκῆσαι δυνήσονται. Οἱ δ' ἡσθέντες τῇ παρακελεύσει Ἀριστομένους ἐδεήθησαν εἰς ἀποικίαν σφίσιν ἥγησασθαι². Ο δ' ἥγαντιώθη μὲν αὐτοῖς οὐδέν, συμπλεύσεσθαι δ' οὐκ ἔφη αὐτός, ἀλλὰ Γόργον καὶ Μάντικλον ἥγεμόνας ἔδωκε. Διανοηθεὶς γάρ, ὅτι ὁὗστ' ἀν δυνηθείη ἐν Ἐλλάδι διάγων τοὺς Λακεδαιμονίους βλάπτειν, οὐκ ἥβουλήθη εἰς τὴν ἔξενην ἀπαλλαγῆναι³. Καὶ συλλεγέντες εἰς τὴν Κυλλήνην τὸν μὲν χειμῶνα αὐτοῦ διέτριψον ἅμα δὲ τῷ ἔαρι ἔβουλεύοντο, ποῖ πλέοιεν. Ἐνθα δὴ Γόργος μὲν συνεβιούλευσε τὴν Ζάκυνθον καταλαβόντας καὶ νησιώτας ἀντ' ἡπειρωτῶν γενομένους τὰ τῆς Λακωνικῆς ἐπιθαλάττια δηοῦν⁴ ναυσὶν ἐπιπλέοντας Μάντικλος δ' ἥγούμενος τούτου μόνου δεῖν ἐπιμεληθῆναι, δπως γῆν ἀγαθὴν ατήσονται, εἰς τὴν Σαρδὼ παρεκελεύετο πλεῦσαι. Ἐν δὲ τούτῳ Ἀναξίλαος, Ἀλκιδαμίδου ἀπόγονος, τοῦ μετὰ τὴν Ἰθώμης ἄλωσιν εἰς Ρήγιον τῆς Ἰταλίας ἀπφισμένου, μετεπέμψατο αὐτοὺς καὶ εἰς Ἰταλίαν ἀναχθέντας μετὰ τοῦ Ἀναξιλάου ἐπὶ τοὺς ἐν Ζάγκλῃ τῆς Σικελίας ληστὰς ὠρμήθησαν⁵. Ἀλούσης δὲ τῆς πόλεως, Ἀναξίλαος μὲν φήμη δεῖν πάντας ἀποκτεῖναι τοὺς Ζαγκλαίους, Γόργος δὲ καὶ Μάντικλος ἐνθυμηθέντες, ὅσα κακὰ αὐτοὶ ὑπὸ Λακεδαιμονίων ἐπεπόνθεσαν, ἔπεισαν αὐτὸν τοῖς Ζαγκλαίοις καταλλαγῆναι⁶. Καὶ ἀπὸ τούτου τοῦ χρόνου κοινῇ ἀμφότεροι ὕκουν τὴν πόλιν εύδαιμονα οὖσαν καὶ καλήν· τὸ δ' ὄνομα μεταβαλόντες Μεσσήνην αὐτὴν ἐκάλεσαν τὸν

ΤΜΗΜΑ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

ΜΕΡΟΣ Α'

1. Ὁ πιστὸς φίλος.

Εἰς τοὺς λόγους τῶν πιστῶν φύλων πάντοτε πιστεύομεν. Ἐχομεν
ἔμπιστοσύνην¹ εἰς τοὺς πιστοὺς φίλους. Ὁ πιστὸς φίλος δὲν ἔγκατα-
λείπει τὸν φίλον εἰς τοὺς κόπους καὶ τοὺς κινδύνους. Οἱ καλοὶ ἀν-
θρώποι καὶ εἰς κινδύνους δὲν ἔχουν φόβον² διότι³ ἔχουν τὸν θεὸν πι-
στὸν φίλον.

2. Ἡπειροι, νῆσοι, χερσόνησοι.

Αἱ ἡπειροι, αἱ νῆσοι, αἱ χερσόνησοι ἔχουν διάφορα ὄνόματα.
Γνωσταὶ εἰς τοὺς ἀρχαίους ἡπειροι ἦσαν ἡ Εὐρώπη, ἡ Ἀσία καὶ ἡ
Λιβύη. Ἀπὸ τὰς νήσους⁴ ἔνδοξος ἦτο ἡ μὲν Νάξος διὰ τὰς ἀμπέλους⁵,
ἡ δὲ Δῆλος διὰ τὸν ναὸν τοῦ Ἀπόλλωνος. Ἀπὸ τὰς χερσονήσους ὄνο-
μάζομεν ἐνταῦθα τὴν Θρακικὴν χερσόνησον καὶ τὴν Πελοπόννησον.

3. Πολεμικὴ παρασκευή

Ὁ στρατηγὸς γυμνᾶζει τὸν στρατὸν εἰς⁶ τὰ ὅπλα, τὰ δὲ φρούρια
ἔχει γεμάτα⁷ ἀπὸ τρόφιμα⁸. Ὁ στρατὸς φυλάττει τὰς κορυφὰς⁹ μὲ τόξα
καὶ μὲ ἀκόντια καὶ μὲ ἄλλα ὅπλα. Οἱ γεωργοὶ φέρουν σῖτον καὶ πρό-
βατα εἰς τοὺς ἔχυροὺς τόπους. Ἄν τοι ἔχθροὶ ὑπερβαίνουν τὰ ὅρια,
οἱ γεωργοὶ ἀπὸ τοὺς ἀγροὺς καταφεύγουν εἰς τὰ φρούρια.

4. Ὁ φόνος τοῦ κάπρου.

Καὶ χθὲς ἔκυνηγοῦμεν¹ τὸν κάπρον, ὁ ὅποιος κατέστρεψε² τοὺς
ἀγρούς. Πολλὰς ἡμέρας μάτην κατεδιώκομεν αὐτόν. Ὁ κάπρος ἐτρέ-
πετο εἰς φυγὴν³, ὅτε οἱ κυνηγοὶ ἥρχοντο πλησίον⁴ αὐτοῦ. Τέλος χθὲς
εἰς τῶν νέων ἔδιδε συμβουλὴν⁵ νὰ ἀνάψωμεν⁶ πυράν. Οἱ κυνηγοὶ
μὲ τὰ καιόμενα ξύλα ἥρχοντο πλησίον τοῦ κάπρου. Οὗτος δὲ ἥρχετο
πλησίον τῆς πυρᾶς, ἡ ὅποια προξενεῖ⁷ εὐχαρίστησιν εἰς αὐτόν. Τότε
ἔρριπτομεν βέλη⁸ καὶ τοιουτορόπως ἐφονεύσαμεν τὸν κάπρον.

5. Οἱ στρατιῶται.

Εἰς τοὺς στρατιώτας ἡ δειλία φέρει ἐντροπήν¹. Οὐχὶ πάντοτε ἡ ἥττα φέρει ἐντροπὴν εἰς τὸν στρατιώτην διότι οὐχὶ πάντοτε ἡ ἀνδρεία, ἀλλὰ πολλάκις καὶ ἡ τύχη εἶναι αἰτία τῆς νίκης. Εἰς τὰς ἐκστρατείας οἱ ἀρχαῖοι εἶχον ἀνάγκην² ἀπὸ δριτάς, ἀπὸ πελταστάς, ἀπὸ ἀκοντιστάς, ἀπὸ σφενδονήτας καὶ ἀπὸ τοξότας.

6. Ὁ γεωργός.

Οἱ γεωργοὶ μὲ τοὺς διαφόρους καρποὺς καὶ αὐτοὶ τρέφονται καὶ εἰς τοὺς λοιποὺς ἀνθρώπους παρέχουν τροφήν. Εἰς πολλοὺς ἀνθρώπους, πρὸ πάντων¹ δὲ εἰς τοὺς γεωργούς, ἡ ζωὴ εἶναι γεμάτη² ἀπὸ κόπους³. Οἱ κόποι τῶν γεωργῶν πολλάκις εἶναι μάταιοι διότι βλαβερὰ ζῶα καταστρέφουν τοὺς καρπούς.

7. Κόραξ καὶ ἀλώπηξ.

Κάποτε ἔνας κόραξ ἀρπάσας τεμάχιον τυροῦ ἀπὸ μίαν ἀγροτικὴν οἰκίαν καὶ κρατῶν¹ αὐτὸν εἰς τὸν ὄνυχάς του ἤλθε καὶ ἐκάθισεν ἐπάνω εἰς τὴν σκάλαν τῆς αὐλῆς. Μία δὲ ἀλώπηξ τρέχει κάτω ἀπὸ τὴν σκάλαν καὶ λέγει εἰς αὐτόν. «Ὦ κόραξ, πόσοι² ὠραῖοις³ εἴσαι! Πόσον ὠραίους ὄνυχας καὶ ὠραίας πτέρους γας ἔχεις! » Ἀν εἴχες καὶ φωνήν, θὰ ἦσο⁴ βασιλεὺς τῶν πτηνῶν». Ὁ κόραξ πιστεύει εἰς τὸν κόλακα καὶ κράζει δυνατά⁵ διὰ νὰ δείξῃ, διὰ τοῦτο ἔχει καὶ φωνήν. Συγχρόνως⁶ δὲ ἀνοίγει καὶ τὸν ὄνυχάς του καὶ τὰς πτέρους γας. Καὶ ἡ μὲν ἀλώπηξ ἀρπάζει τὸν τυρόν⁷ μία δὲ κουκούβαγια ἀπὸ τὸ πλησίον⁷ δένδρον εἴπεν· «Ὦ κόραξ, φωνὴν μὲν ἔχεις, νοῦν δὲ δέχι».

8. Διάλογος Λάχητος καὶ Ἀλκιβιάδου.

«Οἱ Λάχης μετὰ τὴν μάχην τοῦ Δηλίου συναντᾶ¹ τὸν Ἀλκιβιάδην εἰς τὰς Ἀθήνας.

Λάχης. Χαῖρε, ὁ Ἀλκιβιάδη! χρεωστῶ εὐγνωμοσύνην² εἰς τὸν θεούς, διότι εἴσαι ὑγιῆς.

Ἀλκιβ. Καὶ σὺ χαῖρε, ὁ Λάχης. Καὶ μετὰ τὴν ἥτταν μας ἔχω ἐλπίδας εἰς τὴν νίκην.

Λάχης. Οἱ καλοὶ πολῖται φροντίζουν³ διὰ τὴν πατρίδα.

Ἀλκιβ. Νὰ ἔχῃς ἐλπίδας, ὁ ἀγαπητέ⁴. Ἀλλὰ σὺ ποῦ πηγαίνεις⁵;

Λάχης. Εἰς τὴν ἀγοράν, ὅπου πωλοῦνται ὅπλα· διότι αἱ περικυνημῖδες μου καὶ τὰ ἄλλα ὅπλα μου εἶναι ἄχρηστα ἐνεκα τῆς μάχης.

Ἀλκιβ. Ἀλλ', ὁ Λάχης, ἀξιεπαίνους νομίζω τὰς ἀσπίδας καὶ τὰ ἄλλα ὅπλα τοῦ ἐργοστασίου⁶ τῶν ἀδελφῶν Λυσίου καὶ Πολεμάρχου.

Λάχης. Ὁρθὰ λέγεις· Χαῖρε.

Ἀλκιβ. Καὶ σὺ χαῖρε.

9. Ἡ Ἰφιγένεια εἰς τὴν Αὐλίδα.

Οτε οἱ Ἑλληνες εἰς τὴν Αὐλίδα ἥτοι μάζοντο πρὸς ἀπόπλουν, ὃ Ἀρτεμις ἔστειλε¹ νηνεμίαν, ἐπειδὴ ὁ Ἀγαμέμνων ἐφόνευσε μὲ τόξον ἔλαφον ἀφιερωμένην² εἰς αὐτήν. Οἱ ἡγεμόνες τῶν Ἑλλήνων μάτην παρεκάλεσαν³ τὴν Ἀρτεμιν. Οἱ Κάλχας διέταξε⁴ νὰ θυσιάσουν παρθένον εἰς αὐτήν. Οἱ ἄλλοι ἡγεμόνες εἶπον εἰς τὸν Ἀγαμέμνονα· «Θὰ θυσιάσῃς τὴν κόρην σου, διότι σὺ συνήθοισες τὸν στρατὸν καὶ σὺ ἔπαινες τὴν εὔνοιαν τῆς θεᾶς». Καὶ ἔφερε⁵ μὲν ὁ Ἀγαμέμνων τὴν κόρην του Ἰφιγένειαν εἰς τὸν βωμόν, ἀλλὰ ἡ Ἀρτεμις ἔστειλεν ἔλαφον ἀντὶ τῆς Ἰφιγένειας. Οἱ Κάλχας ἐθυσίασε τὴν ἔλαφον, ἢ δὲ Ἀρτεμις ἔφερε τὴν Ἰφιγένειαν εἰς τὸν ἐν τῇ Ταυρικῇ χερσονήσῳ ναόν.

10. Περὶ τῶν ἐλεφάντων.

Οἱ ἐλέφαντες ἔχουν μεγάλην δύναμιν. Οἱ ἀνθρώποι κυνηγοῦντοὺς ἐλέφαντας ἐνεκα τῶν ὅδόντων των διότι οἱ ὅδόντες τῶν ἐλεφάντων ἔκπαλαι εἶναι πολύτιμοι¹. Ἀπὸ τοὺς ὅδόντας τῶν ἐλεφάντων κατεσκευάζοντο ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων καὶ ἄλλα κοσμήματα καὶ ἀγάλματα. Οἱ ἀρχαῖοι καὶ ἔξεστράτευον ἐπάνω εἰς ἐλέφαντας. Εἰς τὸ στράτευμα τοῦ Πύρρου, τοῦ βασιλέως τῆς Ἡπείρου, ὑπῆρχον πολλοὶ ἐλέφαντες· μὲ τοὺς ἐλέφαντας δὲ ὁ Πύρρος πολλάκις ἐνίκησε τοὺς ἐχθρούς².

11. Ὁ Εὔξεινος Πόντος.

Εἰς τὸν Εὔξεινον Πόντον εἶχον οἱ ἀρχαῖοι Ἑλληνες πολλὰς ἀποκλίας, οἵον τὴν Σινώπην καὶ τὴν Τραπεζοῦντα. Μεταξὺ τῶν γειτονῶν τῶν πόλεων τούτων ὑπῆρχον πολλοὶ πολεμικοὶ καὶ ἀνδρεῖοι. Ἡ Σινώπη εἶχε δύο λιμένας. Εἰς τοὺς δύο τούτους λιμένας ὑπῆρχον ὅχι μόνον ναύσταθμοι¹, ἀλλὰ καὶ ναοὶ καὶ βωμοὶ τῶν θεῶν τῆς θαλάσσης. Οἱ ναοὶ ἦσαν ἔργα καλῶν ἀρχιτεκτόνων. Κατὰ τὸν χειμῶνα τὰ πλοῖα ἦσαν εἰς τοὺς λιμένας· διότι μεγάλαι τρικυμίαι ἐτάραττον τὴν θάλασ-

σαν. Κατὰ τὸν χειμῶνα ἡ χώρα σκεπάζεται² ἀπὸ χιόνι, κατὰ δὲ τὸν ἄλλον χρόνον οἱ βισκοὶ ὀδηγοῦν³ τὰ ποίμνια εἰς τὰ λειβάδια⁴.

12. Οἱ φύτοις τῶν ἀρχαίων Ἀθηνῶν.

Εἰς τὰς Ἀθήνας ὑπῆρχον πολλοὶ φύτοις. Οἱ ἀρχαῖοι ἔγκωμιά· ζουν δέκα ἀπὸ τοὺς φύτοις τῶν Ἀθηνῶν. Οἱ λόγοι τῶν Ἀθηναίων φητόρων θαυμάζονται ἀπὸ ὅλους. Ἀπὸ τοὺς φύτοις ἄλλοι μὲν ἐπρότευνον εἰς τὰς συνελεύσεις τοῦ λαοῦ, ἄλλοι δὲ εἰς τὰς δίκας. Ἀπὸ ὅλους τοὺς ἀρχαίους φύτοις θαυμάζομεν τὸν Δημοσθένη.

13. Περὶ τῶν ζῴων.

Ζῷα ὑπάρχουν καὶ εἰς τὴν ἔηράν καὶ εἰς τὴν θάλασσαν. Ἀπὸ τὰ ζῷα ἄλλα μὲν εἶναι ἡμερα, ἄλλα δὲ ἄγρια. Εἰς τὰ ἡμερα ζῷα ἀνήκουν διπός καὶ ὁ ὄνος, εἰς δὲ τὰ ἄγρια διλύκος καὶ ἡ ἄρκτος. Οἱ ἄνθρωποι φονεύουν τὰ ἄγρια ζῷα δχι μόνον ἔνεκα τροφῆς, ἄλλὰ καὶ ἔνεκα ἀσφαλείας. Εἰς τὰ ἄγρια ζῷα ἡ θέα τῆς φωτιᾶς προξενεῖ φόβον.

14. Γονεῖς καὶ τέκνα.

Τὰ τέκνα εἶναι ἀγαπητὰ εἰς τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα. Οἱ πατέρες καὶ αἱ μητέρες παρέχουν πολλὰ ἀγαθὰ εἰς τοὺς υἱοὺς καὶ τὰς θυγατέρας (των). Ἡ εὐτυχία τῶν υἱῶν καὶ τῶν θυγατέρων προξενεῖ χαρὰν εἰς τοὺς πατέρας καὶ τὰς μητέρας. Τὰ τέκνα διφεύλουν εὐγνωμοσύνην εἰς τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα (των). Εἰς τοὺς υἱοὺς καὶ τὰς θυγατέρας διομόζει νὰ ὑπακούουν εἰς τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα (των).

15. Περὶ τῆς Θεσσαλίας.

Εἰς τὴν Θεσσαλίαν ὑπάρχουν ψηλὰ βουνά, οἷον ὁ Ὄλυμπος καὶ ἡ Πίνδος. Ὁ Ὄλυμπος εἶναι θαυμάσιος κατὰ τὸ ὑψοῦ¹ καὶ τὸ μέγεθος. Εἰς τὸν Ὄλυμπον είχον τὰς κατοικίας των οἱ Ὄλύμπιοι θεοί, καθὼς λέγει ὁ Ὄμηρος εἰς τὰ ποιῆματά του. Αἱ κορυφαὶ τοῦ βουνοῦ τούτου καὶ κατὰ τὸ θέρος² εἶναι γεμάται ἀπὸ χιόνι³. Ὄλιγα στενὰ φέρουν εἰς τὴν Θεσσαλίαν διὰ μέσου τῶν βουνῶν, οἷον ἀπὸ τὰ νότια⁴ μὲν αἱ Θερμοπύλαι, ἀπὸ τὰ βόρεια⁵ δὲ τὰ πλησίον τοῦ Πηνειοῦ ποταμοῦ στενὰ τῶν Τεμπῶν. Αἱ μὲν Θερμοπύλαι ἔχουν παντοτινὴν⁶ δόξαν ἔνεκα τοῦ θανάτου τοῦ Λεωνίδου, τὰ δὲ Τέμπη εἶναι θαυμάσια κατὰ τὴν ὥραιότητα⁷. Ὁ Πηνειός ποταμός, τοῦ δποίου αἱ πηγαὶ εὐρίσκονται εἰς τὸ βουνὸν τῆς Πίνδου, χύνεται⁸ διὰ μέσου τῶν Τεμπῶν εἰς τὴν θάλασ-

σαν. Πλησίον τοῦ ποταμοῦ ὑπάρχουν ὑψηλοὶ βράχοι⁷ καὶ δάση ἀπὸ δάφνας, ἀπὸ πλατάνους καὶ ἀπὸ ἄλλα δένδρα.

16. Ὄνομαστοὶ Ἀθηναῖοι.

Ἐνδοξα εἶναι τὰ ὄνόματα τοῦ Θεμιστοκλέους, τοῦ Περικλέους, τοῦ Σοφοκλέους καὶ τοῦ Δημοσθένους. Τὸν Θεμιστοκλῆ δικαίως ὡνόμαζον οἱ ἀρχαῖοι σωτῆρα τῆς Ἑλλάδος διότι μὲ τὴν συμβουλὴν αὐτοῦ κατεσκεύασαν οἱ Ἀθηναῖοι στόλον, μὲ τὸν διοῖν ἐνίκησαν τοὺς Πέρσας εἰς τὴν Σαλαμῖνα. Οἱ χρόνοι τῆς ἀρχῆς τοῦ Περικλέους ὡνομάζοντο «χρυσοῦς αἰών» τῶν Ἀθηνῶν. Αἱ τραγῳδίαι τοῦ Σοφοκλέους ἐπροξένουν μεγάλην τέρψιν¹ εἰς τοὺς Ἀθηναίους. Τὸν Σωκράτην συναντηστρέφοντο² πολλοὶ Ἀθηναῖοι καὶ φιλοσοφίαν ἐδιδάσκοντο ἀπὸ αὐτούν. Εἰς τὸν Δημοσθένην, ὅτε ἐρρητόρευεν³, ἔδιδε προσοχὴν⁴ ὁ λαὸς τῶν Ἀθηνῶν καὶ εὐχαρίστως⁵ ἤκουεν αὐτόν.

17. Τὸ πρὸ τῆς ἐν Λεύκτροις μάχης θαῦμα⁶.

Πρὸ τῆς ἐν Λεύκτροις μάχης αἱ ἱέρειαι τοῦ ναοῦ τοῦ Ἡρακλέους ἐν Θήβαις ἥλθον εἰς τὸ στρατόπεδον τῶν Θηβαίων. Τότε ὁ μὲν Ἐπαμεινώνδας παρέτασσε τὴν φάλαγγα εἰς τὸ ἀριστερὸν κέρας, ὁ δὲ Πελοπίδας εἰς τὸ δεξιὸν κέρας. Αἱ ἱέρειαι ἀναγγέλλουν κάποιο θαῦμα⁷. «Ω Θηβαῖοι, ὅλα τὰ ὅπλα, ὅσα ἦσαν ἐντὸς τοῦ ναοῦ, αἱ ἀσπίδες, τὰ κέρατα καὶ τὰ ἄλλα, ἔξηφανίσθησαν⁸. Ἡ δὲ ἔννοια τοῦ θαύματος εἴναι, ὅτι ὁ Ἡρακλῆς φέρει τὰ ὅπλα ἐναντίον τῶν ἔχθρῶν».

18. Οἱ Λυδοί.

Αἱ πόλεις τῶν Λυδῶν ἦσαν πλούσιαι, ἐπειδὴ ἡ χώρα ἦτο ἔξοχος ἐκ φύσεως. Τὰ βασιλικὰ ἀνάκτορα¹ ἦσαν ἐπάνω εἰς τὴν ἀκρόπολιν τῶν Σάρδεων.² Η ἀνάβασις ἀπὸ τὴν πόλιν εἰς τὴν ἀκρόπολιν ἦτο δύσκολος³ ἐνεκα τοῦ ὑψούς αὐτῆς. Ο Ἡρόδοτος ἐγκωμιάζει τὸν Κροῖσον, τὸν βασιλέα τῶν Λυδῶν, διὰ⁴ τὸν πλοῦτον καὶ τὴν δύναμίν του. Τὸ εἰς παράταξιν⁵ στράτευμα τοῦ Κροίσου ἦτο ὡραῖον κατὰ τὴν θέαν⁶, ἀλλὰ ὅχι ἰσόπαλον⁷ πρὸς τὴν δύναμιν τοῦ Κύρου, τοῦ βασιλέως τῶν Περσῶν.

19. Κυνήγιον ἀγριοχοίρων.

Μὲ τὸν Ἀριστείδην τὸν κυνηγὸν ἐβαδίζαμεν ἀπὸ τὴν πόλιν¹ εἰς ἐν δάσος ἀπὸ πεῦκα² καὶ βαλανιδιές³ διότι αὐτὸς ἥθελε νὰ κυνηγήσῃ.

ἀγριοχοίρους⁴. Σιγὰ· σιγὰ⁵ λοιπὸν προχωροῦμεν⁶ εἰς στενὰ μονοπάτια⁷. Μετ' ὀλίγον βλέπομεν ἔχνη ἀγριοχοίρου εἰς λασπώδη τόπον⁸. Χαίρομεν διὰ τὴν θέαν αὐτῶν καὶ ἀμέσως συναντῶμεν μεγάλον ἀγριόχοιρον. Ἡμεῖς μὲν ἐφοβήθημεν τὴν φοβερὰν ὁρμὴν καὶ δύναμιν⁹ τοῦ ἀγριοχοίρου, ἀλλὰ ὁ Ἀριστείδης ωπτει¹⁰ τὸ ἀκόντιον εἰς τὰ νῶτα τοῦ ἀγριοχοίρου καὶ φονεύει αὐτόν.

20. Περὶ τῶν Αἴγυπτίων.

Οἱ ἴστορικὸς συγγραφεὺς Ἡρόδοτος λέγει περὶ τῶν Αἴγυπτίων τὰ ἔξῆς· «Οἱ Αἴγυπτοι ὑπακούοντες εἰς βασιλεῖς ἔχουν δὲ ἐπὶ τὰ τάξις¹, ἥτοι τὴν τάξιν τῶν ἱερέων, τῶν στρατιωτῶν, τῶν γεωργῶν, τῶν ἐμπόρων, τῶν τεχνιτῶν, τῶν διερμηνέων καὶ τῶν ποιμένων. Ἡ τάξις τῶν ἱερέων τιμᾶται² πάρα πολὺ³. Ἀπὸ τοὺς ἱερεῖς πολλοὶ εἶναι καὶ ἵατροὶ ἢ διδάσκαλοι. Αἱ οἰκίαι τῶν ἱερέων εὐρίσκονται⁴ εἰς τοὺς ναούς. Οἱ Αἴγυπτοι ἔχουν πεζοὺς καὶ ἵππεῖς καὶ ἄρματα. Οἱ πεζοὶ καὶ οἱ ἵππεῖς ἔχουν περικεφαλαίας, ἀσπίδας καὶ ἀκόντια. Οἱ ποιμένες τρέφουν βόδια, χοίρους καὶ πρόβατα. Ὁ πλοῦτος τῶν Αἴγυπτίων εἶναι τὰ βόδια. Οἱ δὲ διερμηνεῖς εἶναι ἀναγκαῖοι, ἐπειδὴ πολλοὶ Ἑλληνες ἔχουν ἐκεῖ ἀποικίας».

21. Διάλογος Ἀριστείδου καὶ Ἀλεξάνδρου.

Ἀρίστ. Αὔριον θὰ κυνηγήσωμεν τὸν κάπρον, ὁ δποῖος καταστρέψει τοὺς καρποὺς τῶν ἀγρῶν μας· θὰ διαμείνωμεν¹ εἰς τοὺς ἀγροὺς ὅλην τὴν ἡμέραν² θὰ κυνηγήσῃς καὶ σὺ μαζὶ μὲ ἡμᾶς;
Ἀλέξ. Θὰ κυνηγήσω εὐχαρίστως³ ἀλλὰ ἔχετε πολλοὺς κυνηγούς;
Ἀριστ. ⁴Ἐχομεν πολλούς, διότι ὅλοι οἱ νέοι τῶν πλησίον χωρίων⁵ θὰ κυνηγήσουν μαζὶ μὲ ἡμᾶς τὸν κάπρον.

22. Λόγος ἐπιτάφιος.

Ωἱ Ἀθηναῖοι, ὁ θάνατος τῶν φονευθέντων εἰς τὸν Μαραθῶνα συμπολιτῶν μας πολλῶν μὲν τὰς ἐλπίδας ἔχει κόψει, ὅλων δὲ τὴν χαρὰν ἔχει διαλύσει· διότι ὅλοι οἱ πολῖται κλαίομεν. Καὶ οἱ μὲν γονεῖς καλῶς εἶχον ἀναθρέψει καὶ ἐκπαιδεύσει αὐτούς, σεῖς δέ, αἱ σύζυγοι καὶ τὰ τέκνα, εἶχετε πιστεύσει, ὅτι αὐτοί ἦσαν οἱ προστάται σας. Τώρα δὲ οἱ ἐχθροὶ ἔχουν φονεύσει ἐκείνους, εἰς τοὺς δποίους εἰχετε τὰς ἐλπίδας σας. Ἀλλὰ ὅχι ἀνευ τιμωρίας ἔχουν φονεύσει αὐτοὺς οἱ Πέρσαι

διότι σεῖς πολὺ μεγαλύτερον¹ ἀριθμὸν ἀνδρῶν ἔχετε φονεύσει, ἔχετε δὲ ἐμποδίσει τὰ στρατεύματα τῶν Περσῶν νὰ εἰσβάλουν² εἰς τὴν πατρίδα μας. Πιστεύομεν, ὅτι αὐτοὶ θεληματικῶς³ καὶ ἔχουν κινδυνεύσει καὶ ἔχουν φονευθῆ⁴ χάριν τῆς πατρίδος. Εἰς τούτους λοιπὸν θὰ ὑπάρχῃ αἰωνίως δόξα καὶ εὐγνωμοσύνη⁵ καὶ ἐκ μέρους τῶν συμπολιτῶν των καὶ ἐκ μέρους ὅλων τῶν Ἑλλήνων.

23. Ἡ ἐκστρατεία τοῦ Ξέρξου.

Ο βασιλεὺς τῶν Περσῶν Ξέρξης, ἀφοῦ συνήθροισεν ἀπὸ ὅλας τὰς χώρας τῆς Ἀσίας ὅλους τοὺς ἴκανους ἄνδρας, ἔξεστράτευσεν ἐναντίον ὅλης τῆς Ἑλλάδος. Ἀναρίθμητον ἦτο τὸ πλῆθος τοῦ ὅλου στρατεύματος. Ἀπὸ ὅλους τοὺς Ἑλληνας, οἱ ὅποιοι ἐπολέμησαν ἐναντίον αὐτοῦ, κατὰ μὲν τὸ ναυτικὸν ἐπρώτευον οἱ Ἀθηναῖοι, κατὰ δὲ τὸ πεζικὸν οἱ Λακεδαιμόνιοι. Ο Λεωνίδας, ὁ βασιλεὺς τῆς Σπαρτῆς, δὲν ὠδήγησεν² ὅλους τοὺς Σπαρτιάτας εἰς τὰς Θερμοπύλας, ἀλλὰ πολλοὶ νέοι εὑρίσκοντο εἰς τὴν Σπαρτην. Ἐξεστράτευσαν δὲ μαζὶ μὲν αὐτὸν καὶ ἄλλοι Ἑλληνες, ἄλλοι μὲν θεληματικῶς, ἄλλοι δὲ χωρὶς νὰ θέλουν.

24. Ἡ Κύπρος.

Οι ἀρχαῖοι λέγουν περὶ τῆς Κύπρου τὰ ἔξῆς «Ἡ νῆσος Κύπρος ἔχει πολλὰ ὅρη. Μεταξὺ τῶν ὁρέων τῆς νήσου εἶναι καὶ ὁ Ὄλυμπος, γεμάτος ἀπὸ βαθείας καὶ δασείας χαράδρας. Οἱ ὀλίγοι ποταμοὶ αὐτῆς εἶναι βαθεῖς καὶ γεμάτοι ἀπὸ ψάρια. Ἡ χώρα εἶναι πλουσία, διότι παράγει¹ οἶνον καὶ ἔχει πολλὰ δάση καὶ μέταλλα. Κατὰ μὲν τὸν χειμῶνα τὰ ὅρη ὀλίγον χρόνον σκεπάζονται ἀπὸ χιόνι, κατὰ δὲ τὴν ἄνοιξιν αἱ πεδιάδες εἶναι γεμάται ἀπὸ ωόδα καὶ ἄλλα ἀνθη. Πρὸ πάντων δὲ ἡ πέριξ τῆς πόλεως Πάφου χώρα καὶ ἡ πλησίον τῆς πόλεως Σαλαμῖνος πεδιάς παρέχουν² εὐχάριστον θέαμα. Αἱ πλησίον τῆς θαλάσσης πεδιάδες ἔχουν πολλοὺς φοίνικας, οἱ ὅποιοι παράγουν γλυκεῖς καρπούς. Ἀπὸ τοὺς καρποὺς τοῦ φοίνικος οἱ γεωργοὶ παρασκευάζουν γλυκὺν οἶνον. Αἱ πλησίον τῆς θαλάσσης πόλεις Πάφος καὶ Σαλαμίς ἔχουν βαθεῖς καὶ ἀσφαλεῖς λιμένας».

25. Ὁ Πυθαγόρας.

Ο φιλόσοφος Πυθαγόρας, ὅτε ἦτο νεανίας, ἤλθεν εἰς τὴν Αἴγυπτον καὶ ἐδιδάχθη πολλὰ ἀπὸ τοὺς ἔκει ἱερεῖς. Ἀφοῦ διέμεινεν εἰς

τὴν Αἴγυπτον ἀρκετὸν¹ καιρόν, ἐπέστρεψεν² εἰς τὴν πατρίδα του Σάμον, ὅτε τύραννος αὐτῆς ἦτο ὁ Πολυκράτης, ὃ δόποιος ἦτο ἀσεβὴς καὶ ἀνόητος³ ἄνθρωπος. Ἐπειδὴ δὲ εἶχεν ὑψηλὰ φρονήματα⁴ καὶ δὲν ἐλησμόνει⁵ τὴν ἐλευθερίαν, ἐμίσει τὴν τυραννικὴν ἔξουσίαν. Ἡλθε λοιπὸν εἰς τὴν Ἰταλίαν διὰ νὰ εἶναι μακρὰν⁶ ἀπὸ τὸν ἀσεβῆ καὶ ἀνόητον τύραννον. Ἐπειδὴ δὲ ἦτο συνετὸς⁷ καὶ ἐγκρατῆς, συνεβούλευε⁸ τοὺς μαθητάς του νὰ εἶναι καὶ αὐτοὶ συνετοὶ καὶ ἐγκρατεῖς, ἀπεμάκρυνε⁹ δὲ τοὺς ἀκρατεῖς καὶ ἀνοήτους. Ἐλεγε δέ, ὅτι αἱ ψυχαὶ τῶν ἀνθρώπων εἶναι ἀθάνατοι καὶ ὅτι αἱ μὲν ψυχαὶ τῶν εὐσεβῶν καὶ συνετῶν ἔρχονται¹⁰ εἰς ἄλλους καλοὺς ἀνθρώπους, αἱ δὲ ψυχαὶ τῶν ἀσεβῶν καὶ ἀνοήτων εἰς ζῆφα ὅμοια μὲν αὐτούς.

26. Κῦρος ὁ νεώτερος.

Ο βασιλεὺς τῶν Περσῶν Δαρεῖος εἶχε δύο υἱούς, μεγαλύτερον μὲν κατὰ τὴν ἡλικίαν τὸν Ἀρταξέρχην, μικρότερον¹ δὲ τὸν Κῦρον. Ὁτε δὲ οὗτος ἔξεπαιδεύετο μαζὶ μὲ τοὺς υἱοὺς τῶν πάρα πολὺ πλουσίων Περσῶν, ἦτο πάρα πολὺ ἐντροπαλὸς² καὶ πάρα πολὺ φιλομαθῆς καὶ πάρα πολὺ εὐπειθῆς εἰς τοὺς γεροντοτέρους. Ὁτε δὲ ἦτο νεανίας, ἐθεωρεῖτο³ πάρα πολὺ ἀνδρεῖος καὶ πάρα πολὺ πολεμικός. Προσέτι δὲ αὐτὸς ἦτο ὠραιότατος κατὰ τὴν μορφὴν⁴ καὶ πάρα πολὺ ἰσχυρὸς κατὰ τὸ σῶμα. Ὁτε δὲ ἔγινε σατράπης τῆς Λυδίας, ἦτο πάρα πολὺ ἴκανὸς καὶ πάρα πολὺ δίκαιος, πάρα πολὺ δὲ εὐνοϊκὸς⁵ καὶ πάρα πολὺ ὠφέλιμος εἰς τοὺς καλοὺς⁶ καὶ ἀνδρείους. Οἱ (εὐρισκόμενοι) εἰς ἔκεινην τὴν σατραπείαν ἦσαν περισσότερον εὐτυχεῖς⁷ παρὰ οἱ (εὐρισκόμενοι) εἰς ἄλλας σατραπείας.

27. Περὶ τῶν Ἑλλήνων, οἱ ὅποιοι ἔξεστρατευσαν κατὰ τῆς Τροίας.

Τὸν παλαιὸν καιρὸν¹ ὠραιοτάτη ἀπὸ ὅλας τὰς Ἑλληνίδας ἦτο ἡ Ἐλένη, ἥ οὐζυγος τοῦ Μενελάου. Ταύτην δὲ ἥρπασεν ὁ Πάρις, ὁ ὠραιότατος ἀπὸ τοὺς υἱοὺς τοῦ Πριάμου. Ἀφοῦ δὲ ἔφερεν αὐτὴν εἰς τὴν Τροίαν, ὁ Μενέλαος καὶ ὁ Ἀγαμέμνων μαζὶ μὲ πάρα πολλοὺς Ἑλληνας ἔξεστρατευσαν ἐναντίον τῶν Τρώων. Τὸ κράτος² τοῦ Μενελάου ἦτο μικρότερον μὲν ἀπὸ τὸ κράτος τοῦ Ἀγαμέμνονος, μεγαλύτερον δὲ ἀπὸ τὸ κράτος τοῦ Ὀδυσσέως. Ο μὲν Ὀδυσσεὺς εἶχε πάρα πολὺ ὀλίγους συντρόφους³, ὃ δὲ Ἀγαμέμνων πάρα πολλούς⁴ ὃ δὲ Μενέλαος

είχεν δλιγωτέρους μὲν ἀπὸ τὸν ἀδελφόν του, περισσοτέρους δὲ ἀπὸ τὸν Ὅδυσσεα. Ἀπὸ ὅλους τοὺς Ἐλληνας ἡγεμόνας ὁ Ἀχιλλεὺς ἦτο πάρα πολὺ ἀνδρεῖος καὶ πάρα πολὺ ταχύς. Ἀπὸ τοὺς ἄλλους δὲ ἡγεμόνας πάρα πολὺ πανοῦργος⁴ ἦτο ὁ Ὅδυσσεύς, πάρα πολὺ δὲ γέρων καὶ πάρα πολὺ σοφὸς ὁ Νέστωρ, πάρα πολὺ δὲ κακὸς ὁ Θερσίτης, ὁ ὅποιος τὴν ἐπιστροφὴν⁵ εἰς τὴν Ἐλλάδα ἐνόμιζε καλυτέραν καὶ εὐκολωτέραν ἀπὸ τοὺς ἀγῶνας εἰς τὴν Τροίαν.

28. Ἄρταβανος.

Ο Ἄρταβανος, ὁ ἀδελφὸς τοῦ Δαρείου, εἶπεν εἰς τὸν Ξέρξην, ὁ ὅποιος ἐσκέπτετο¹ νὰ ἐκστρατεύσῃ ἐναντίον τῆς Ἐλλάδος· «Δὲν σκέπτεσαι ὅρθως νὰ ἐκστρατεύσῃς ἐναντίον τῶν Ἀθηναίων. Διότι ὁ μὲν Μαρδόνιος πρὸ δὲ λίγου² εἰς τὸ συμβούλιον³ τῶν στρατηγῶν διὰ νὰ σὲ κολακεύσῃ εἴπεν, ὅτι ἡ δύναμις αὐτῶν εἶναι μικρὰ καὶ ἀσθενής, πράγματι⁴ ὅμως οἱ Ἀθηναῖοι εἶναι ἀνδρεῖοι καὶ ἐμπειρότατοι τῶν πολεμιῶν (πραγμάτων). Νὰ πιστεύσῃς λοιπὸν εἰς τοὺς ἴδιους μου λόγους καὶ ὅχι⁵ εἰς τὰ ψεύδη ἔκείνων, οἱ ὅποιοι κολακεύουν καὶ νὰ μὴ γίνησι δοῦλοι⁶ τῆς δογῆς σου. Καὶ ὁ ἀδελφός μου Δαρεῖος, ἐπειδὴ δὲν ἐπίστευσεν εἰς τὰς συμβουλάς μου, πάρα πολὺ ἐκινδύνευσεν ὅχι μόνον εἰς τὴν χώραν τῶν Σκυθῶν, ἀλλὰ καὶ ὑστερον, ὅτε ἐξεστράτευσεν ἐναντίον τῶν Ἐλλήνων. Μήτε εἰς τὰ ἀναρίθμητα στρατεύματα νὰ ἐμπιστεύεσαι⁷, μήτε εἰς τὰς γεφύρας τοῦ Ἐλλησπόντου. Διότι εἶναι κίνδυνος, μήπως οἱ θεοὶ ἐμφυτεύσουν φόβον εἰς τὰς ψυχὰς τῶν στρατιωτῶν ἢ τρικυμία⁸ ἐμποδίσῃ τὴν διάβασιν τῶν γεφυρῶν. Αὐτὰ λοιπὸν σκεπτόμενος νὰ μὴ ἐκστρατεύσῃς, ὁ Ξέρξη, διὰ νὰ μὴ διατρέξουν κίνδυνον⁹ οἱ Πέρσαι χωρὶς νὰ εἶναι ἀνάγκη». Αὐτὰ μὲν εἶπεν ὁ Ἄρταβανος, ἀλλὰ ὁ Ξέρξης ἔδωσε πίστιν¹⁰ εἰς τοὺς εὐχαρίστους¹¹ λόγους τοῦ Μαρδονίου.

29. Ο Κῦρος ὁ πρεσβύτερος περὸ τοῦ θανάτου του.

Ἐπειδὴ ὁ Κῦρος ὁ πρεσβύτερος ἐγνώριζεν¹, ὅτι ἐπλησίαζε τὸ τέλος² τῆς ζωῆς του, εἶπεν εἰς τοὺς υἱούς του Καμβύσην καὶ Ταναοξάρην καὶ εἰς ὅλους τοὺς παρευρισκομένους³ φίλους του τὰ ἔξῆς⁴. «὾ Καμβύση καὶ Ταναοξάρη καὶ σεῖς ὅλοι οἱ παρευρισκόμενοι φίλοι, πλησιάζει τὸ τέλος τῆς ζωῆς μου» νὰ μὲ ἀκούσετε σᾶς ἀγαπῶ⁵, ὅπως σεῖς μὲ ἀγαπᾶτε· χρεωστῶ εὐγνωμοσύνην εἰς τοὺς θεούς, διότι εἶναι εὐνοϊκοὶ⁶ εἰς ἐμέ· οἱ Πέρσαι μὲ ἀγαποῦν, διότι κυβερνῶ μὲ δικαιοσύνην καὶ σᾶς,

ῶν υἱοί μου, ἀγαποῦν οἱ Πέρσαι· ὅλοι ἔχουν ἐμπιστοσύνην εἰς σᾶς. Καὶ εἰς σὲ μέν, ὦ Καμβύση, ἀφήνω⁶ τὸν βασιλικὸν θρόνον⁷, διατάσσω⁸ δὲ νὰ εἶσαι σύ, ὦ Ταναοξάρη, σατράπης τῶν Μήδων καὶ τῶν Ἀρμενίων καὶ τῶν Καρδουσίων· ἀρμόζει⁹ δὲ εἰς σᾶς νὰ κυβερνᾶτε¹⁰ μὲ δικαιοσύνην. Σεῖς ὅλοι, ὦ φίλοι, νὰ ἀγαπᾶτε τοὺς υἱούς μου. Σεῖς δέ, ὦ θεοί, νὰ φυλάττετε τοὺς υἱούς μου καὶ τὴν πατρίδα μας· διότι ή δύναμίς σας εἶναι μεγάλη».

30. Περὶ Κάδμου.

“Οχι μόνον ἀπὸ Ἑλληνας εἴχον κτισθῆ¹ πόλεις εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἀλλὰ καὶ ξένοι εἴχον ἐγκατασταθῆ² εἰς αὐτὴν διὰ νὰ κτίσουν πόλεις. Ὁ Κάδμος, ὃ υἱὸς τοῦ Ἀγήνορος, εἴχεν ἐγκατασταθῆ ἀπὸ τὴν Φοινίκην εἰς τὴν Ἑλλάδα καὶ λέγεται, ὅτι ἀπὸ αὐτὸν εἶχε κτισθῆ³ η Καδμεία εἰς τὰς Θήβας. Ἐλέγετο δέ, ὅτι καὶ τὰ γράμματα ἀπὸ αὐτὸν εἴχον φερθῆ εἰς τὴν Ἑλλάδα· διὰ τοῦτο εἴχον ὄνομασθῆ⁴ ταῦτα φοινικικὰ γράμματα.

31. Θάνατος τοῦ Ἀτυος.

“Ο βασιλεὺς τῶν Λυδῶν Κροῖσος εἶχε υἱὸν τὸν Ἀτυν. Διὰ ὄνειρου¹ δὲ ἐφανερώθη² εἰς τὸν Κροῖσον, ὅτι ὁ Ἀτυς θὰ φονευθῇ μὲ σιδηρᾶν αἷχμήν. Διὰ τοῦτο ὁ Ἀτυς ἡμποδίσθη³ ἀπὸ τὸν πατέρα του νὰ ἔχῃ ἀκόντια καὶ δόρατα καὶ ἄλλα ὅπλα. Κατὰ τοῦτο δὲ τὸν χρόνον μεγάλος ἀγριόχοιρος κατέστρεψε τοὺς ἀγροὺς τῶν Μυσῶν. Ἐστάλησαν⁴ λοιπὸν πρέσβεις εἰς τὸν Κροῖσον ἀπὸ τοὺς Μυσούς, διὰ νὰ παρακαλέσουν⁵ νὰ σταλῇ μαζὶ μὲ αὐτοὺς ὁ υἱός του καὶ ἄλλοι νέοι διὰ τὸ κυνήγιον⁶ τοῦ ἀγριοχοίρου. Ὁ Κροῖσος δὲ ἔλεγεν, ὅσα ἐφανερώθησαν εἰς αὐτὸν διὰ τοῦ ὄνείρου. Ὁ Ἀτυς δέ, ἀφοῦ ἥκουσε ταῦτα, εἶπεν· «Ὥ πάτερ, λέγεις, ὅτι ἐφανερώθη διὰ τοῦ ὄνείρου, ὅτι θὰ φονευθῶ μὲ σιδηρᾶν αἷχμήν. Ἄλλ⁷ ὁ ἀγριόχοιρος οὔτε σιδηροῦς ὀδόντας ἔχει οὔτε ἄλλο τίποτε σιδηροῦν· πῶς λοιπὸν εἶναι δυνατὸν νὰ ἐμποδισθῆ⁸ ἀπὸ τὸ ὄνειρον νὰ μὲ στελῆς εἰς τὸ κυνήγιον μαζὶ μὲ ἐκείνους; Τῷρα δὲν ἐκστρατεύομεν ἐναντίον ἔχθρων⁹, ὥστε νὰ φοβηθῆ¹⁰, μήπως φονευθῶ ἀπὸ τὰ ὅπλα αὐτῶν». Τοιουτορόπως ὁ Κροῖσος, ἀφοῦ ἐπέίσθη ἀπὸ τὸν υἱόν¹¹ του, ἐπέτρεψεν εἰς αὐτὸν νὰ ὑπάγῃ¹² διὰ τὸ κυνήγιον τοῦ ἀγριοχοίρου. Ὁ ἀγριόχοιρος κατεδιώχθη ἀπὸ τοὺς κυνηγούς, οἱ ὅποιοι ἐπῆγαν εἰς τὰ ὅρη τῆς Μυσίας. Ἐκεῖ λοιπὸν ἀπὸ ὅλα τὰ μέρη¹³ ἔργι-

πτον¹³ δόρατα καὶ ἀκόντια. Ἀπὸ ἔνα δὲ κυνηγόν, δ ὅποιος ἔρριψεν ἀκόντιον¹⁴ ἐναντίον τοῦ ἄγριοχοίρου, ἐκτυπήθη δ Ἄτυς. Τοιουτορρόπως λοιπὸν δ υἱὸς τοῦ Κροίσου ἐφονεύθη μὲ σιδηρᾶν λόγχην σύμφωνα¹⁵ μὲ τὸ ὅνειρον.

32. Ξέρξης καὶ Ἄρταβανος.

Οτε δ Ξέρξης ἐσκόπευε¹ νὰ ἐκστρατεύσῃ² ἐναντίον τῶν Ἀθηνῶν, δ θεῖος του Ἄρταβανος, θέλων νὰ ἀποτρέψῃ αὐτὸν ἀπὸ τὴν ἐκστρατείαν, εἶπεν· «Ω βασιλεῦ, ἐγὼ συνεβούλευσα κάποτε τὸν πατέρα³ σου καὶ ἀδελφόν μου Δαρεῖον νὰ μὴ ἐκστρατεύσῃ ἐναντίον⁴ τῶν Σκυθῶν. Αὐτὸς διμως δὲν ἐπείσθη εἰς τὴν ἴδικήν μου συμβουλήν. Τοιουτορρόπως δὲ ήμεῖς ἐξεστρατεύσαμεν ἐναντίον τῶν Σκυθῶν, οἱ δοποῖοι ἐνίκησαν τὸν ἀρίστους ἀπὸ τοὺς ἴδικούς μας. Καὶ σὺ τώρα σκοπεύεις νὰ ὁδηγήσῃς⁵ πολὺ πλῆθος τῶν ἴδικῶν σου στρατιωτῶν ἐναντίον τῶν Ἀθηναίων. Λέγω λοιπὸν εἰς σέ, δτι οἱ Ἀθηναῖοι εἶναι πολὺ δυνατώτεροι ἀπὸ τοὺς Σκύθας καὶ κατὰ ἔηρὰν καὶ κατὰ θάλασσαν. Ἐνθυμεῖσαι⁶ βεβαίως⁷, δτι οἱ Ἀθηναῖοι ἐνίκησαν τὰ ἴδικά μας στρατεύματα εἰς τὸν Μαραθῶνα. Ἀν δὲ τώρα θὰ νικήσουν καὶ εἰς ναυμαχίαν⁸, θὰ ἔλθουν⁹ εἰς τὸν Ἑλλήσποντον καὶ θὰ λύσουν τὰς γεφύρας. Καὶ τότε δὲ διετρέξαμεν τὸν κίνδυνον νὰ πάθωμεν τοιοῦτον τι, δτε δ πατήρ σου γεφυρώσας τὸν ποταμὸν Ἰστρὸν ἐξεστράτευσεν ἐναντίον τῶν Σκυθῶν. Τότε ἔσωσε τὸν πατέρα σου ἀπὸ τὸν κίνδυνον δ Ἰστιαῖος δ Μιλήσιος. Τίς ἀνάγκη δὲ νὰ κινδυνεύσωμεν πάλιν; Διὰ τοῦτο νὰ πεισθῆς¹⁰ εἰς τοὺς λόγους μου καὶ νὰ μὴ ἐκστρατεύσῃς ἐναντίον τῶν Ἀθηνῶν».

33. Περὶ τοῦ Ἐρμοῦ.

Οἱ ἀρχαῖοι ποιηταὶ λέγουν, δτι δ Ἐρμῆς ἦτο εὑρετὴς τῆς λύρας. Εἰς τὸν Ἐρμῆν ἀποδίδουν¹ καὶ τοὺς ἀριθμοὺς καὶ τὴν γυμναστικήν. Τοῦ Ἐρμοῦ βιωμὸι καὶ στῆλαι ἥσαν εἰς τὰς δόδούς. Τὰς στήλας τοῦ Ἐρμοῦ ὀνόμαζον οἱ Ἀθηναῖοι Ἐρμᾶς. Εἰς τὰς Ἀθήνας ὑπῆρχον πολλαὶ λίθιναι στῆλαι τοῦ Ἐρμοῦ. Ἐπάνω εἰς τὰς στήλας τοῦ Ἐρμοῦ ὑπῆρχον ἐπιγραφαὶ παρέχουσαι δόηγίας εἰς τοὺς ἀνθρώπους. Μετά τῶν στηλῶν τοῦ Ἐρμοῦ ὑπῆρχον ἔργα περιφήμων τεχνιτῶν. Στῆλαι τοῦ Ἐρμοῦ ἥσαν στόλισμα² τῶν γυμναστηρίων³.

34. Τὰ ταξίδια.

Δύσκολα εἶναι τὰ ταξίδια¹ κατὰ θάλασσαν. Τὰ φεύγοντα² τῆς θαλάσσης φέρουν εἰς τὰ ταξίδια πολλοὺς κινδύνους. Ἡ θάλασσα εἶναι γεμάτη ἀπὸ φοβερὰ³ φεύγοντα μερικαὶ δὲ θάλασσαι φέρουν κινδύνους ἔνεκα τῶν σκοπέλων, οἵ δποῖοι ὑπάρχουν εἰς τὰ φεύγοντα. Οἱ ναῦται δὲν φοβοῦνται τοὺς παντὸς εἴδους κινδύνους τοῦ ταξιδίου. Οἱ ἀρχαῖοι ποιηταὶ ἐγκωμιάζουν τὸ ταξίδιον τῶν Ἀργοναυτῶν εἰς τὴν Κολχίδα⁴ διότι εἶναι δύσκολος καὶ ἡ εἰσόδος πλοίου⁵ εἰς τὸν Βόσπορον καὶ ἡ εὗσθος ἀπὸ αὐτὸν ἔνεκα τῶν φοβερῶν φεύγατων αὐτοῦ.

35. Περὶ τῶν ναῶν.

Οἱ ἀρχαῖοι Ἐλληνες κατεσκεύαζον ὡραίους καὶ λαμπτεοὺς ναοὺς εἰς τοὺς θεοὺς καὶ εἰς τὰς θεάς. Ἐντὸς τῶν ναῶν καὶ ἔμπροσθεν⁶ αὐτῶν ὑπῆρχον βωμοί, πέριξ⁷ δὲ πολλῶν ναῶν ὑπῆρχον δένδρα. Ἐντὸς τῶν ναῶν ὑπῆρχον χρυσᾶ καὶ ἐλεφάντινα καὶ λίθινα καὶ ἔγλινα ἀγάλματα. Οἱ λαὸς ἔφερε πολλὰ δῶρα εἰς τοὺς ναοὺς διὰ τοὺς θεούς⁸. Ἐντὸς⁹ μερικῶν ναῶν ἐτρέφοντο ιερὰ ζῆται τῶν θεῶν, π. χ. εἰς τὸν ναὸν τῆς Ἡρας, ὁ δποῖος ὑπῆρχεν εἰς τὴν νῆσον Σάμον, ἐτρέφοντο παγώνια¹⁰.

36. Ὁ στόλος τῶν ἀρχαίων Ἀθηναίων.

Ὁ στόλος τῶν ἀρχαίων Ἀθηναίων ἦτο περίφημος διὰ τὸ πλῆθος καὶ τὴν ταχύτητα τῶν πλοίων¹¹. Μετὰ τὴν ἐν Μαραθῶνι μάχην οἱ Ἀθηναῖοι κατὰ συμβουλὴν τοῦ Θεμιστοκλέους κατεσκεύασαν ἐκατὸν πλοῖα. Κατὰ δὲ τὸν Πελοποννησιακὸν πόλεμον οἱ Ἀθηναῖοι εἶχον τριακόσια πλοῖα. Τοὺς ἐντὸς τῶν πλοίων στρατιώτας ὠνόμαζον οἱ ἀρχαῖοι ἐπιβάταις. Εἶχον δὲ οἱ Ἀθηναῖοι καὶ ιερὰ πλοῖα, τὴν Πάραλον καὶ τὴν Σαλαμίναν. Τὴν Πάραλον ἔστελλον¹² εἰς τὰς θεωρίας, π. χ. εἰς τὰ Δήλια καὶ ἐντὸς τοῦ πλοίου τούτου ἔφερον¹³ τὰ σφάγια¹⁴ τοῦ δὲ πλοίου τούτου ναύαρχος ἦτο δ ἀρχιθέωρος.

37. Φρουρὸς Θρᾷξ καὶ Σκύθης.

“Οτε κάποτε Λακεδαιμόνιός τις ἐταξίδευσεν¹⁵ εἰς τὸν Εὔξεινον Πόντον, δε εἰς ἐκ τῶν δύο δούλων του ἔψυγεν. “Οτε δὲ οὗτος ἦλθεν εἰς ἐν χωρίον τῆς Θράκης, ἥρωτησεν αὐτὸν δ φρουρός· «Ποῖος είσαι;»

Σ. “Ο Τήρης, δε εἷδος τοῦ Ὀδρύσου.

- Θ. Ποίας ἡλικίας εἶσαι;
- Σ. Εἴκοσιν ἔτῶν.
- Θ. Ἀπὸ ποῖον τόπον εἶσαι; Ἀπὸ ποῦ ἔρχεσαι; Εἰς ποῖον μέρος⁹ θέλεις νὰ ὑπάγης;
- Σ. Εἴμαι Σκύθης· τώρα ἔφυγα ἀπὸ τὴν δουλείαν καὶ θέλω νὰ ἐπιστρέψω⁸ εἰς τὴν πατρίδα μου⁴, εἰς τὴν Σκυθίαν.
- Θ. Μὲ ποῖον τρόπον καὶ πότε ἔγινες δοῦλος;
- Σ. Ὄτε ἥμην παιδίον, μὲ ἥρπασε κάποιος Λακεδαιμόνιος ἀπὸ τὴν πατρίδα μου⁶ καὶ μὲ ἥναγκασε νὰ γίνω δοῦλος.
- Θ. Πόσα ἔτη ἦσο δοῦλος;
- Σ. Δέκα ἔτη.
- Θ. Εἰς ποῖον μέρος κατοικοῦν⁸ οἱ Λακεδαιμόνιοι;
- Σ. Εἰς τὴν Πελοπόννησον.
- Θ. Πόσοι εἶναι;
- Σ. Πόσοι εἶναι, δὲν γνωρίζω. Είναι ὅμως⁷ οἱ ἀνδρειότατοι ἀπὸ δῆλους τοὺς Ἑλληνας. Ὄταν ἔχουν πόλεμον⁸, δὲν ἔρωτοῦν, πόσοι εἶναι οἱ ἔχθροι, ἀλλὰ εἰς ποῖον μέρος εἶναι.
- Θ. Ποῖος εἶναι ἄρχων αὐτῶν;
- Σ. Δύο βασιλεῖς.
- Θ. Ποῖος ἐκ τῶν δύο ἔχει μεγαλυτέραν δύναμιν;
- Σ. Οὔτε ὁ εἷς οὔτε ὁ ἄλλος. Καθεὶς ἀπὸ τοὺς δύο ἔχει τὴν ἴδιαν δύναμιν, διότι καὶ οἱ δύο εἶναι ἀπὸ τὸ γένος τοῦ Ἡρακλέους.
- Θ. Τώρα ἐπιτρέπεται⁹ εἰς σὲ νὰ εἰσέλθῃς εἰς τὸ χωρίον.
-

ΜΕΡΟΣ Β'

38. Θησαυρὸς χωσμένος εἰς τὴν γῆν.

Γεωργός τις προαισθανόμενος, ὅτι θὰ ἀποθάνῃ¹, ἐκάλεσε² τοὺς
υἱούς του καὶ εἶπεν εἰς αὐτοὺς τὰ ἔξῆς· «Ἐχω κρύψει εἰς τὸν ἄγρον
μας τὰ χρήματα, τὰ δποῖα ἔχω· ἂν σκάψετε καὶ πάρετε³ αὐτά, θὰ εὑτυ-
χήσετε⁴». Ἀφοῦ λοιπὸν δὲ πατήρ ἀπέθανεν, δὲ μεγαλύτερος⁵ ἀπὸ τοὺς
ἀδελφοὺς ἥχισε⁶ νὰ διμιῇ⁷ εἰς τοὺς ἄλλους ὡς ἔξῆς⁸. «Ο μὲν πατήρ
μας ἔχει ἀποθάνει⁹, ἔχει δὲ ἀφῆσει¹⁰ θησαυρὸν κρυμμένον εἰς τὸν ἄγρον
μας. Ὡς ἀδελφοί, ἃς σκάψωμεν καλῶς τὸν ἄγρον, διὰ νὰ πάρωμεν¹¹
τὸν θησαυρὸν». Ἔκεινοι δέ, ἀφοῦ ἐπείσθησαν εἰς τοὺς λόγους τούτου,
ἐσκαψαν μὲν καλῶς τὸν ἄγρον, δὲν εἶδον δμως κρυμμένον θησαυρὸν
καὶ θυμωμένοι ἀνεχώρησαν¹². Ὁ ἄγρος, ἐπειδὴ ἐσκάψη καλῶς, ἔδωσε¹³
πολὺν καρπόν. Τότε λοιπὸν¹⁴ οἱ υἱοὶ τοῦ γεωργοῦ ἥννονησαν¹⁵, ποῖος
θησαυρὸς εἶχεν ἀφεθῆ ἀπὸ τὸν πατέρα των εἰς αὐτοὺς καὶ σκάπτοντες
καλῶς κατ¹⁶ ἔτος τὸν ἄγρὸν ἔγιναν εὐτυχεῖς.

39. Ὁδοιπόροι καὶ ἄρκτος.

Μία ἄρκτος ἐπλησίασε δύο φίλους¹, οἱ δποῖοι ἐβάδιζον κάποτε
μαζὶ εἰς ἐν δάσος. Καὶ ἐκεῖνος μέν, δὲ δποῖος πρῶτος εἶδεν αὐτήν,
ἀφοῦ εἶχε φωνάξει², «Ἄρκτος, ἄρκτος!» Ας στραφῶμεν καὶ ἃς φύγω-
μεν», ἐσώθη, ἀφοῦ κατέφυγεν ἐπάνω εἰς ἐν δένδρον· ἐκεῖνος δέ, δὲ δποῖος
ἐγκατελείφθη, κατεδιώκετο ἀπὸ τὴν ἄρκτον. Διὰ νὰ γλυτώσῃ³ δέ, ἐπεσε
κατὰ γῆς καὶ ἐκόπτει τὴν ἀναπνοήν του⁴, ὡσὰν νὰ εἴχεν ἀποθάνει⁵.
Διότι λέγουν, ὅτι ἡ ἄρκτος δὲν ἔγγίζει⁶ νεκρόν. Ἀφοῦ δὲ ἡ ἄρκτος
ἐπλησίασεν⁷ ἐμυρίζετο⁸ καὶ τὰ ὕτα⁹ καὶ τοὺς ὄφθαλμοὺς καὶ τὴν οῖνα
αὐτοῦ. Ἐπειδὴ δὲ ἐνόμισεν, ὅτι αὐτὸς ἦτο νεκρός, ἀφοῦ ἐστράφη, ἀνε-
χώρησεν¹⁰. Ἀφοῦ δὲ αὐτὴ ἀνεχώρησεν, δὲ ἄλλος κατεβαίνων ἀπὸ τὸ
δένδρον εἶπε· «Τί σοῦ εἶπεν ἡ ἄρκτος;» Ἐκεῖνος δὲ εἶπεν· «Μοῦ εἶπεν,
ὅτι δὲ σύντροφός¹¹ μου μὲ ἔχει ἐγκαταλείψει καὶ μὲ συνεβούλευσε νὰ μὴ
ἔχω ἐμπιστοσύνην εἰς φίλους, οἱ δποῖοι εἰς ὧδαν κινδύνου¹² ἐγκατέ-
λειψαν τοὺς συντρόφους των».

40. Καμβύσης καὶ Κροῖσος.

Ο Καμβύσης, δὲ βασιλεὺς τῶν Περσῶν, πολλὰς βλάβας ἐπροξένει¹

εἰς τοὺς Πέρσας. Ἐπειδὴ δὲ Κροῖσος ἐστενοχωρεῖτο² διὰ τοῦτο, ἐδοκίμαζε³ νὰ συμβουλεύῃ τὸν Καμβύσην. Ἐλεγε λοιπὸν εἰς αὐτόν· «Ω βασιλεῦ, ἀν κάμνης ταῦτα, δὲν εἴναι δυνατὸν νὰ ἀποκτᾶς⁴ φύλους, ἀλλὰ χάνεις⁵ καὶ ἔκεινους, τὸν δποίους ἔχεις. Ο δὲ πατήρ σου, ἐφ' ὅσον ἦτο εἰς τὴν ζωήν, ἐμὲ ἔξετίμα περισσότερον ἀπὸ ὅλους⁶ τοὺς συμβούλους καὶ ἐπέτρεπεν εἰς ἐμὲ πολλάκις καὶ σὲ νὰ συμβουλεύω. Κοίταξε⁷ λοιπὸν νὰ μὴ ἀποκτᾶς⁸ ἔχθροὺς καὶ νὰ προσπαθῇς⁹ νὰ ἔξουσιαζῃς¹⁰ τὰς ἐπιθυμίας σου». Ἐκεῖνος δὲ εἶπεν· «Ἐχεις τὴν τόλμην νὰ συμβουλεύῃς καὶ ἐμὲ σύ, ὁ δποῖος καὶ τὸ βασιλεύον¹¹ σου διέλυσες καὶ τὸν πατέρα μου, ὁ δποῖος σὲ εἶχε¹² σύμβουλον, παρεκίνησες¹³ κάποτε νὰ ἐκστρατεύῃ ἐναντίον τῶν Μασσαγετῶν;» Καὶ ἀμέσως¹⁴ ἐλάμβανε τὸ τόξον διὰ νὰ φονεύσῃ αὐτόν, ὁ δὲ Κροῖσος ἔτρεξεν¹⁵ ἔξω. Μετὰ ταῦτα δὲ διέταξε τοὺς ὑπηρέτας¹⁶ νὰ φονεύσουν αὐτόν. Ἐκεῖνοι δέ, ἐπειδὴ ἐγνώριζον, τὸν χαρακτῆρα¹⁷ τοῦ βασιλέως, ἔκρυψαν αὐτὸν δοκιμάζοντες¹⁸, ἀν δὲ Καμβύσης θὰ μετανοήσῃ ταχέως. Ἐπειδὴ δὲ ἔβλεπον, ὅτι δὲ Καμβύσης ἐπόθει τὸν Κροῖσον, ἀνήγγελλον εἰς αὐτόν, ὅτι ἔκεινος ἦτο εἰς τὴν ζωήν. Ο δὲ Καμβύσης ἀφ' ἐνὸς μὲν ηὐχαριστεῖτο¹⁹, ἀφ' ἐτέρου δὲ²⁰ ἐστενοχωρεῖτο διὰ τὴν ἀπιστίαν τῶν ὑπηρέτων καὶ ἐφόνευσεν ὅλους.

41. Διάλογος Σωκράτους καὶ Ξενοφῶντος.

Ξ. Χαῖρε, ὦ Σωκράτη· τί ἔξετάζεις¹;

Σ. Ἐξέταζε καὶ σύ, ὦ Ξενοφῶν.

Ξ. Τί νὰ ἔξετάζω; Ἡ νὰ ἔξετάζωμεν μαζί²; Τί δὲ ἐσκέπτεσο³ τώρα;

Σ. Ἐσκεπτόμην περὶ τῆς εὐσεβείας καὶ τῆς ἀσεβείας⁴ διότι τὸν Σοφοκλῆ ἐνήγαγεν⁴ ὁ υἱός του εἰς τὸ δικαστήριον ὡς παράφρονα, ἐπειδὴ δὲν φροντίζει⁵ οὗτος διὰ τὴν περιουσίαν⁶ του.

Ξ. Ἡκουσα τοῦτο⁷ ποῖος δὲν θὰ ἔλεγεν⁷ αὐτὸν ἀκάριστον;

Σ. Ἔγὼ θὰ ἔλεγον αὐτὸν ἀσεβῆ⁸ νὰ σκέπτεσαι δὲ ὡς ἔξῆς⁸ ποῖος διαπράττει ἀδικίαν⁹;

Ξ. Ἐκεῖνος, ὁ δποῖος δὲν πράττει¹⁰ τὰ δίκαια καὶ ἔκεινος, ὁ δποῖος πράττει¹¹ κάτιτι ὅχι σύμφωνα μὲ τοὺς νόμους¹².

Σ. Ποῖος δὲ διατάσσει τὰ τέκνα νὰ ἀγαποῦν¹³ τὸν γονεῖς των;

Ξ. «Ο νόμος» διότι οὗτος ἐμποδίζει νὰ γίνωνται ἄρχοντες οἱ κακοποιοῦντες τοὺς γονεῖς των. Διότι ὑπάρχει φόβος μήπως οἱ κακοποιοῦντες τοὺς γονεῖς των ἀδικοῦν καὶ τὴν πατρίδα των.

Σ. Ὁρθῶς λοιπὸν¹⁴ δυνάμεθα νὰ λέγωμεν αὐτοὺς ἀδίκους. Οἱ δὲ ἀχάριστοι καὶ τοὺς θεοὺς παραμελοῦν. Διότι ποῖος ἄλλος δύναται νὰ εὐεργετῇ ἡμᾶς περισσότερον¹⁵; Ἐκείνους δέ, οἱ δποῖοι περιφρονοῦν¹⁶ τοὺς θεοὺς, ὅνομάζομεν¹⁷ ἀσεβεῖς.

Ξ. Καλῶς¹⁸. ὁ υἱὸς τοῦ Σοφοκλέους εἶναι ὅχι μόνον ἀχάριστος, ἀλλὰ καὶ ἀδικος καὶ ἀσεβῆς.

Σ. Χαῖρε, Ξενοφῶν.

Ξ. Καὶ σὺ χαῖρε, Σωκράτη.

42. Περὶ τῆς ἐκπαιδεύσεως τῶν Περσῶν.

Τὰ παιδία τῶν Περσῶν ἔδιδασκοντο εἰς τὰ σχολεῖα¹ δικαιοσύνην. Οἱ ἄρχοντες αὐτῶν, οἱ δποῖοι ἔξελέγοντο² ἐκ τῶν γεροντοτέρων, κατὰ τὸ περισσότερον μέρος τῆς ἡμέρας ἔδικαζον αὐτά³. Διότι καὶ τὰ παιδία κάμνουν ἀδικήματα, ὅπως οἱ μεγαλύτεροι κατὰ τὴν ἡλικίαν, ἐπειδὴ πολλάκις παίρνει⁴ κάτιτι τὸ ἐν ἀπὸ τὸ ἄλλο καὶ κτυπᾶ⁵ καὶ κακολογεῖ τὸ ἐν τὸ ἄλλο. Ἐτιμώρουν⁶ δὲ ἐκεῖνα τὰ παιδία, τὰ δποῖα ἔκαμνον κάποιο ἀπὸ αὐτὰ τὰ ἀδικήματα. Αὐστηρῶς δὲ ἐτιμώρουν καὶ τὰ ἀχάριστα παιδία, διὰ νὰ θεωροῦν οἱ ἄνθρωποι πάρα πολὺ σπουδαῖον⁷ τὸ νὰ μὴ παραμελοῦν ἐκείνους ἀπὸ τοὺς δποίους εὐεργετοῦνται Διότι ἐνόμιζον, ὅτι οἱ ἀχάριστοι ὀλίγον⁸ φροντίζουν καὶ διὰ τοὺς θεοὺς καὶ διὰ τοὺς γονεῖς καὶ διὰ τὴν πατρίδα καὶ διὰ τοὺς φίλους. Ἐδίδασκον δὲ οἱ Πέρσαι τὰ παιδία καὶ τὴν πειθαρχίαν καὶ τὴν ἐγκράτειαν φαγητοῦ⁹ καὶ ποτοῦ¹⁰ εὐκόλως δὲ ἐμάνθανον ταῦτα τὰ παιδία, διότι αἱ ἴδιαι ἀρεταὶ ἐφηρῷμόζοντο¹¹ καὶ ἀπὸ τοὺς μεγαλυτέρους κατὰ τὴν ἡλικίαν, τοὺς δποίους πάρα πολὺ σπουδαῖον ἐθεώρουν νὰ μιμοῦνται καὶ διότι τὰ παιδία δὲν ἔτρωγον¹² πλησίον τῆς μητρός των, ἀλλὰ πλησίον τοῦ διδασκάλου.

43. Ἡ ἐκστρατεία τοῦ Ἀγησιλάου εἰς τὴν Ἀσίαν.

Ο βασιλεὺς τῶν Λακεδαιμονίων Ἀγησίλαος, ἐπειδὴ ἥθελε τὴν μὲν ἀλαζονείαν¹ τῶν Περσῶν νὰ ἐλαττώνῃ², τοὺς δὲ Ἐλληνας τῆς Ἀσίας νὰ ἐλευθερώνῃ, ἐνόμιζε καλὸν³ νὰ ἐρωτήσῃ τὸ ἐν Δωδώνῃ μαντεῖον τοῦ Διός. Ἀφοῦ δὲ ὁ θεὸς παρεκίνησεν⁴ αὐτὸν νὰ ἐκστρατεύσῃ εἰς τὴν Ἀσίαν, ἀνακοινώνει⁵ τὸν χρησμὸν εἰς τοὺς ἔφορους. Οἱ ἔφοροι συνεβούλευσαν⁶ τὸν βασιλέα νὰ ἐρωτήσῃ περὶ τούτου καὶ τὸν ἐν Δελφοῖς θεόν. Ο Ἀγησίλαος δὲ ὡς ἔξῆς ζητεῖ τὴν συμβουλὴν⁷ τοῦ

⁷Απόλλωνος» «⁸Αρά γε δὲν νομίζεις καλὸν νὰ διατάξῃς τὰ Ἰδια, τὰ δόποια καὶ ὁ πατήρ σου;» ⁹Επειδὴ δὲ ὁ θεὸς ἐνόμιζε καλὸν νὰ διατάξῃ τὰ Ἰδια, ἐφοδιάζονται μὲ πληρώματα¹⁰ πλοῖα ἀπὸ τὸν ¹¹Αγησίλαον καὶ διαβιβάζονται¹² ἀπὸ τὴν Εὐβοιαν εἰς τὴν ¹³Εφεσον. Εἰς τὴν ¹⁴Ασίαν ὁ ¹⁵Αγησίλαος ἐλευθερώνει μὲν πολλὰς ¹⁶Ἐλληνικὰς πόλεις, ἐλαττώνει δὲ τὴν δύναμιν τοῦ ¹⁷Αρταξέρξου, τοῦ βασιλέως τῶν Περσῶν, ἐπειδὴ ἐνίκησε πολλὰ στρατεύματα αὐτῶν. «Ενεκα δὲ τούτου ἔστειλεν ὁ ¹⁸Αρταξέρξης πρόσβεις εἰς τὴν ¹⁹Ἐλλάδα διὰ νὰ πείσουν μὲ κρήματα τὰς πόλεις νὰ ἐναντιώνωνται κατὰ τῆς Σπάρτης. Οἱ δὲ Λακεδαιμόνιοι, ἐπειδὴ ἐγίνετο γνωστὸν²⁰ εἰς αὐτούς, ὅτι αἱ μέγισται πόλεις τῆς ²¹Ἐλλάδος ἐπιθυμοῦν νὰ ταπεινώνουν τὴν δύναμιν αὐτῶν, βλέποντες, ὅτι ἡ πόλις των εδοίσκετο²² εἰς κίνδυνον, ἐνόμιζον, ὅτι ἡτο ἀνάγκη νὰ ἐκστρατεύσουν ἐναντίον τῶν πόλεων. ²³Αμέσως δέ, ἀφοῦ ἔστειλαν ἀγγελιαφόρον, ἀνακοινώνουν εἰς τὸν ²⁴Αγησίλαον, ὅτι ἡ πόλις διατάσσει αὐτὸν νὰ ἔλθῃ εἰς βοήθειαν²⁵ τῆς πατρίδος. ²⁶Ἐκεῖνος δέ, ἀν καὶ ἀνελογίζετο²⁷ ποίας τιμὰς ἔχανεν²⁸, ὅμως συγκαλεῖ τοὺς συμμάχους καὶ κάμνει γνωστὰς εἰς αὐτοὺς τὰς διαταγὰς²⁹ τῶν ἐφόρων. Εὑθὺς δὲ ἐπειτα ἀφήσας³⁰ τὴν ³¹Ιωνίαν ἐπέστρεψεν εἰς τὴν ³²Ἐλλάδα.

44. Ἀλαζών.

Κάποιος, ἀφοῦ πολὺν χρόνον ἔξενητεύθη¹, ἐπέστρεψεν εἰς τὴν πατρίδα του². «Οποιον δὲ ἀπὸ τοὺς συμπολίτας³ του συνήντα⁴, καυχώμενος⁵ διηγεῖτο εἰς αὐτὸν τὰ ἔξης⁶: «Ἐγὼ ἀπέκτησα⁷ πολλὰς δεξιότητας⁸ εἰς τὰς ἔνεας χώρας⁹ διὰ τὰς δεξιότητας αὐτὰς ποῖος δὲν θὰ μὲ ἐφθόνει; «Οτε ἔμενα μακρὰν τῆς πατρίδος μου, πολλὰ καὶ μεγάλα ἔπραξα¹⁰ καὶ εἰς τὴν Ρόδον ἐπήδησα μέγα πήδημα, τὸ δποῖον κανεὶς ἀπὸ σᾶς δὲν δύναται νὰ πηδήσῃ. «Ως μάρτυρας δὲ παρουσιάζω¹¹ δλους, ὅσοι εἶδον¹², ὅτι ἐπήδησα αὐτὸ τὸ πήδημα». Κάποιος δὲ ἀπὸ αὐτοὺς εἶπεν: «¹³Ω φίλε, δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ παρουσιάσῃς ἄλλους μάρτυρας¹⁴ ἡμεῖς εἴμεθα μάρτυρες¹⁵ ἵδουν ἡ Ρόδος¹⁶ πήδησον. ¹⁷Ἐὰν πηδήσῃς τὸ μέγα πήδημα, ἡμεῖς θὰ ζητήσωμεν νὰ σὲ μιμηθῶμεν¹⁸ εἰς τοῦτο». ¹⁹Ἐκεῖνος δέ, ἀφοῦ ἐσιώπησεν, οὕτε ἐτόλμησεν οὕτε ἐδοκίμασε²⁰ νὰ πηδήσῃ τὸ μέγα πήδημα.

45. Κόραξ καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ.

Κάποτε εἶς κόραξ, ἐπειδὴ ἦσθενησεν, ἐφοβεῖτο, μήπως ἀποθάνῃ¹.

Διὰ τοῦτο ἐφώναξεν² εἰς τὴν μητέρα του τὰ ἔξῆς· «Ὥ μῆτερ, νὰ εὔχεσαι εἰς τοὺς θεοὺς νὰ μὲ βοηθήσουν καὶ νὰ μὲ θεραπεύσουν³ ἐὰν οἱ θεοὶ μὲ θεραπεύσουν, ότι τιμήσω αὐτούς». Ἡ δὲ μῆτηρ του εἶπε· «Νὰ σιωπᾶς, ω̄ τέκνον, καὶ νὰ μὴ δοκιμάσῃς νὰ ζητήσῃς⁴ βοήθειαν ἀπὸ τοὺς θεούς. Ποῖος ἀπὸ τοὺς θεοὺς δύναται νὰ σὲ βοηθήσῃ, ποῖος νὰ σὲ θεραπεύσῃ; Ποῖον ἀπὸ τοὺς θεούς ἐτίμησες; Ὁ καθεὶς ἡδικήθη ἀπὸ σέ⁵ διότι τοῦ καθενὸς τὰ κρέατα ἐδοκίμαζες νὰ κλέπτῃς».

46. Οι Ἑλληνες ἑστεφάνων τοὺς νικητὰς τῶν ἀγώνων.

Ἐκεῖνοι, οἱ ὅποιοι ἐνίκων εἰς τοὺς ἀγῶνας, ἑστεφανώνοντο ἀπὸ τοὺς ἀγωνιοθέτας, οἱ δὲ Ἑλληνες παρὰ πολὺ ἔξετίμων¹ τοῦτο τὸ στεφάνωμα². Ἀπὸ δύο τὸν κόσμον³, ὅπου κατέφουν Ἑλληνες, οἱ ἀγωνισταὶ ἔσπευδον νὰ ἔλθουν⁴ εἰς τὴν Ὀλυμπίαν καὶ εἰς τοὺς ἄλλους ἀγῶνας, διὰ νὰ ἀγωνίζωνται⁵ εἰς τὸ ἄλμα⁶, εἰς τὸν δίσκον, εἰς τὸ ἀκόντιον, εἰς τὸν δρόμον καὶ εἰς τὴν πάλην. Ἐλεγον δέ, ὅτι ή ἵερα ἐλαία, μὲ τὴν δρόσιαν ἑστεφάνων τοὺς Ὀλυμπιονίκας⁷, είχε φυτευθῆ ἀπὸ τὸν Ἡρακλῆ. Ὅλοι ἐμακάριζον ἐκείνους, οἱ ὅποιοι ἑστεφανώνοντο· διότι τὸ ὄνομα ἐκείνου, δ ὅποιος είχε νικήσει, καὶ τὸ ὄνομα τοῦ πατρὸς καὶ τῆς πατρίδος αὐτοῦ ἐκηρύττετο ἀπὸ τὸν κήρυκα, ή δὲ Ὀλυμπιὰς ἐπωνομάζετο ἀπὸ τὸ ὄνομα ἐκείνων, οἱ ὅποιοι ἐνίκων εἰς τὸ ἀγώνισμα τοῦ σταδίου. Εἰς τὴν πατρίδα των οἱ νικηταὶ ἐκρίνοντο⁸ ἀπὸ τοὺς συμπολίτας των ἀξιούμενοι μεγίστων τιμῶν· διότι οὗτοι ἐνόμιζον, ὅτι ἑστεφανώνετο ὅχι μόνον ὁ νικητής, ἀλλὰ καὶ ή πατρίς του.

47. Περὶ σκιᾶς ὄνου.

Οτε κάποτε ὁ ρήτωρ Δημοσθένης ἐδημηγόρει, ἀντελήφθη¹, ὅτι οἱ Ἀθηναῖοι δὲν τὸν ἤκουον, ἀλλὰ συνομίλουν² μεταξύ των. Ἀφοῦ λοιπὸν ἔπαυσε³ νὰ δημηγορῇ, διηγήθη⁴ εἰς αὐτοὺς τὸν ἔξης μῦθον· «Κάποτε εἴς νέος ἐμίσθωσε⁵ κατὰ τὸ θέρος ἓνα ὄνον, διὰ νὰ ὑπάγῃ ἀπὸ τὰς Ἀθήνας εἰς τὰ Μέγαρα, ἥκολούθει δὲ αὐτὸν ὁ κύριος⁶ τοῦ ὄνου. Ἐπειδὴ δὲ ᾖτο μεσημβρία καὶ ἔκαιε πολὺ ὁ ἥλιος, ἥθελον καὶ ὁ νέος καὶ ὁ κύριος τοῦ ὄνου νὰ προφυλαχθοῦν μὲ τὴν σκιὰν τοῦ ὄνου. Ἡμπόδιζε δὲ ὁ εἴς τὸν ἄλλον λέγοντες, ὁ μὲν κύριος τοῦ ὄνου, ὅτι ἐμίσθωσε τὸν ὄνον, ἀλλ᾽ οὐχὶ καὶ τὴν σκιάν του, ὁ δὲ νέος, ὅτι ἐμίσθωσε⁷ καὶ τὸν ὄνον καὶ τὴν σκιάν αὐτοῦ». Ἀφοῦ εἶπε ταῦτα ὁ Δη-

μοσθένης, ἔσιώπησεν· οἱ δὲ Ἀθηναῖοι ἡρώτησαν ἀμέσως· «Μετὰ ταῦτα τί ἔκαμαν ἐκεῖνοι; Ποῖος ἀπὸ αὐτοὺς ἐνίκησε, ποῖος δὲ ἐνικήθη;» «Ο δὲ ρήτωρ ἀγανακτήσας ἐφώναξεν· «Ω θεοί, βλέπετε, ἀπὸ ποιάν νόσον πάσχει⁵ ἡ πόλις μαζί· οἱ Ἀθηναῖοι δηλ. προτιμοῦν⁶ νὰ ἀκούουν τοὺς ρήτορας νὰ λέγουν μύθους⁷ καὶ ὅχι νὰ συμβουλεύουν τὰ συμφέροντα εἰς τὴν πόλιν». Μὲ αὐτὸ τὸ τέχνασμα⁸ ἔπεισε τοὺς Ἀθηναίους νὰ τὸν ἀκούσουν.

48. Ὁ Σωκράτης περὶ ἀδελφῶν.

Κάποτε ἔξεπαιδεύοντο μαζὶ¹ εἰς τὰς Ἀθήνας δύο ἀδελφοί, ἀλλ᾽ ὅμως δὲν εἶχον ἐμπιστοσύνην μεταξύ των, ἀλλὰ ἥσαν ἔχθροι. Διὰ τοῦτο ὁ Σωκράτης εἶπεν εἰς τὸν ἕνα ἀπὸ τοὺς δύο ἀδελφούς· «Δύο ἀδελφοὶ ὅμοιαζουν² μὲ τὰς δύο χεῖρας καὶ μὲ τοὺς δύο πόδας καὶ μὲ τοὺς δύο ὄφθαλμούς. Αἱ δύο χεῖρες καὶ οἱ δύο πόδες καὶ οἱ δύο ὄφθαλμοὶ ἐποιήθησαν ἀπὸ τὸν θεὸν διὰ νὰ βοηθῇ ὁ εἰς τὸν ἄλλον· τοιουτορόπως καὶ οἱ δύο ἀδελφοὶ ἐποιήθησαν ἀπὸ τὸν θεὸν ὅχι διὰ νὰ ἐμποδίζῃ, ἀλλὰ διὰ νὰ βοηθῇ ὁ εἰς τὸν ἄλλον».

49. Ἄγαμέμνων καὶ Κλυταιμήστρα.

Ἄγ. Ὡ Κλυταιμήστρα, ὑγίαινε, χαῖρε. Ἐὰν κυριεύσω¹ τὴν Τροίαν, ἀμέσως² θὰ ἀναγγείλω τοῦτο εἰς σέ.

Κλ. Πῶς θὰ ἀναγγείλῃς τοῦτο, ὦ Ἄγαμέμνων;

Ἄγ. Θὰ ἀποστέλω πολλοὺς φρονούντας³ πλησίον τῆς παραλίας⁴· οὗτοι, ἀφοῦ ἀνάψουν πυρά, ὁ εἰς εἰς τὸν ἄλλον θὰ κάμουν γνωστὴν⁵ τὴν εἰδησιν⁶· ὁ δὲ φρονοῦς τῶν Μυκηνῶν θὰ κάμῃ γνωστὴν τὴν νίκην εἰς σέ.

Κλ. Εἴθε νὰ γίνῃ τοῦτο ἐντὸς διάστημα⁷· Διότι νομίζω, ὅτι οἱ Τρῶες δὲν θὰ ὑπερασπίσουν τὸν ἔαυτόν των⁸ ἐπὶ πολὺν χρόνον.

Ἄγ. Δὲν κρίνεις ὅρθως, ὦ Κλυταιμήστρα· οἱ Τρῶες θὰ ὑπερασπίσουν τὸν ἔαυτόν των ἐπὶ πολὺν χρόνον· ὁ πόλεμος θὰ καταστρέψῃ πολλοὺς ἀπὸ ἡμᾶς· ὁ χρόνος θὰ κάμῃ γνωστὰ τὰ πάντα. Ὅγιαίνε, χαῖρε.

Κλ. Καὶ σὺ ὑγίαινε.

50. Λέων καὶ ὄνος καὶ ἀλώπηξ.

Λέων καὶ ὄνος καὶ ἀλώπηξ, ἀφοῦ ἔκαμαν συμμαχίαν, ἔξηλθον

εἰς κυνήγιον. Ἄφοῦ δὲ ἐφόνευσαν¹ πολλὰ ζῷα, ὃ λέων ἔδωσεν ἐντολὴν² εἰς τὸν ὄνον νὰ διαμοιράσῃ³ τὴν λείαν⁴ ὃ ὄνος διεμοίρασεν αὐτὴν εἰς τρία ἵσα μέρη. Καὶ ὃ λέων δογισθεὶς⁵ ἐφόνευσε τὸν ὄνον καὶ εἶπε· «Τώρα σύ, ὃ ἀλώπηξ, νὰ κάμης τὴν διανομῆν». Ἐκείνη δὲ ἀφήσασα⁶ πολὺ μικρὸν μερίδιον⁷ διὰ τὸν ἑαυτόν της παρεχώρησεν δλην σχεδὸν τὴν λείαν εἰς τὸν λέοντα. Καὶ ὃ λέων εἶπεν· «Ὤ φίλη, ποῖος σὲ ἔδιδαξε⁸ νὰ μοιράσῃς τοιουτούροπως τὴν λείαν;» Ἐκείνη δὲ ἀπήντησεν⁹ «Ἡ συμφορὰ τοῦ ὄνου».

51. Ταυροσθένης ὁ Αἰγινήτης καὶ ὁ πατὴρ αὐτοῦ.

Τ. Τώρα χαῖρε, ὃ πάτερ· θὰ ἀναχωρήσω¹ διὰ τὴν Ὀλυμπίαν² Ἐὰν δὲν ἀποτύχω³ ὡς πρὸς τὰς ἐλπίδας⁴ μου, θὰ νικήσω. Ἡ νίκη θὰ ἀναγγελθῇ εἰς σέ, ὃ πάτερ, τὴν ἰδίαν ἡμέραν.

Π. Εἴθε νὰ μὴ ἀποτύχῃς ὡς πρὸς τὰς ἐλπίδας σου, ὃ υἱέ μου, εἴθε νὰ νικήσῃς. Ἄλλο οὔτε διὰ ἱπτέως οὔτε διὰ ταχυδρόμου⁵ εἴναι δυνατὸν ν ἀναγγελθῆ⁶ ἡ νίκη κατὰ τὴν ἰδίαν ἡμέραν⁷.

Τ. Ὁ ἀγγελιαφόρος μου στολισμένος⁸ μὲ ἐρυθρὸν χρῶμα⁹ θὰ ἀναγγείλῃ τὴν νίκην¹⁰ χαῖρε.

Ο Ταυροσθένης δὲν ἦπατήθη ὡς πρὸς τὰς ἐλπίδας του. Ἐπῆρε¹¹ δὲ μαζί του περιστεράν, ἥ δοποία εἶχε νεοσσούς. Ταύτην στολισμένην μὲ ἐρυθρὸν χρῶμα ἀφησεν ἐλευθέραν¹² κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς νίκης. Ὅπο ταύτης δὲ τῆς περιστερᾶς, ἥ δοποία ἔσπευσε¹³ πρὸς τοὺς νεοσσούς της, ἀνηγγέλθη εἰς τὸν πατέρα τοῦ Ταυροσθένους ἥ νίκη τοῦ υἱοῦ.

52. Γέρων καὶ θάνατος.

Κάποτε εἶς γέρων, ἀφοῦ ἔκοψε ἔύλα, ἔφερεν αὐτὰ ἐπάνω εἰς τοὺς ὄμους του. Ἐπειδὴ δὲ ἐστενοχωρεῖτο¹ ἔνεκα τοῦ βάρους², ἀφησε³ κατὰ γῆς τὸ φορτίον καὶ κλαίων⁴ εἶπεν· «Οἱ θεοὶ ἔδωσαν⁵ εἰς ἐμὲ κακὴν τύχην. Εἴθε νὰ μὲ λυπηθῇ⁶ ὁ Ζεὺς καὶ εἴθε νὰ στείλῃ εἰς ἐμὲ τὸν Θάνατον⁷ διότι, ἀν φανῇ ὁ Θάνατος, θὰ ἀπαλλαχθῶ ἀπὸ δλα τὰ κακά». Αὐτὸς μὲν αὐτὰ εἶπε κλαίων. Ὁ δὲ Ζεὺς ἐλυπήθη αὐτὸν καὶ τοῦ ἐστειλε τὸν Θάνατον. Ὁ Θάνατος ἥρωτιησε τὸν γέροντα, διὰ τί ἔκλαιεν. Ὁ δὲ γέρων ἔζάρωσε⁸ διὰ τὴν παρουσίαν⁹ τοῦ Θανάτου καὶ ἀπήντησε¹⁰ «Βοήθησέ με νὰ σηκώσω¹¹ τὸ φορτίον εἰς τοὺς ὄμους μου¹². Διότι διὰ τοῦτο ἔζήτησα ἀπὸ τὸν Δία νὰ σὲ στείλῃ».

53. Ζώπυρος.

Ο Δαρεῖος, ὅτε ἀνηγγέλθη εἰς αὐτόν, ὅτι οἱ Βαβυλώνιοι εἶχον ἐκδιώξει¹ τὸν σατράπην καὶ εἶχον φονεύσει πολλοὺς ἀπὸ τοὺς Πέρσας, ἀφοῦ συνήθοισε πολὺ στράτευμα, ἥρχισε² τὸν πόλεμον ἐναντίον αὐτῶν. Καὶ ἐπὶ εἴκοσι μὲν μῆνας ἐποιλιόρκει τὴν Βαβυλῶνα· οἱ δὲ ἐχθροὶ μὲ τόσην ἀνδρείαν ὑπερόσπιζον τὸν ἔαυτόν των, ὥστε καμία ἐλπὶς δὲν ἔφαίνετο, ὅτι θὰ κυριεύσῃ τὴν πόλιν διὰ τῆς βίας. Ἐπὶ τέλους δὲ δὸς Ζώπυρος, δὸς ποιοῖς ἡτο ἔμπιστος³ τοῦ βασιλέως, ἐκυρίευσε τὴν Βαβυλῶνα διὰ δόλου. Ἀφοῦ δηλαδὴ οὕτος ἔκοψεν δλόγυρα⁴ τὰ ὤτα του καὶ ἐμαστίγωσε τὸ σῶμα του, ἥλθεν εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ Δαρείου. Καὶ ὅτε δὲ βασιλεὺς ἥρωτησε, ποῖος ἐκακοποίησε⁵ αὐτὸν καὶ διὰ τί, ἀπήντησεν οὗτος ὡς ἔξης· «Ἐγὼ δὲ ἕδιος ἔχω κακοποιήσει τὸν ἔαυτόν μου, διότι θέλω νὰ σὲ ὠφελήσω». Ο δὲ βασιλεὺς ἐκπλαγεὶς ἔφωναξεν· «Ἀνθρωπε, εῖσαι τρελλός;⁶ Τί θὰ κερδίσω ἔγώ, ἐὰν σὺ καταστραφῆς;» Ο δὲ Ζώπυρος ἔκαμε γνωστὸν τὸ τέχνασμα εἰπὼν τὰ ἔξης· «Θὰ σὲ κατηγορήσω⁷ ψευδῶς εἰς τοὺς Βαβυλωνίους καὶ θὰ εἴπω, ὅτι σὺ μὲ ἐκακοποίησες, διότι σὲ συνεβούλευον νὰ λύσῃς τὴν πολιορκίαν τῆς Βαβυλῶνος καὶ νὰ ἀναχωρήσῃς⁸ καὶ ἂν πιστεύσουν εἰς ἐμέ, θὰ ὑποσχεθῶ⁹, ὅτι θὰ βοηθήσω αὐτούς. Οἱ ἐχθροὶ νομίζοντες, ὅτι ἔχει παρουσιασθῆ¹⁰ εἰς αὐτοὺς ἵσχυρὸς σύμμαχος καὶ σωτήρ, θὰ ἐμπιστευθοῦν¹¹ εἰς ἐμὲ καὶ ὅλην τὴν πόλιν καὶ τὰς πύλας αὐτῆς· τότε δὲ θὰ εἴναι κατάλληλος περίστασις¹² νὰ ἐκτελέσω¹³ ἔκεινο, τὸ δόπιον ἔχω κατὰ νοῦν». «Οπως¹⁴ εἴπεν δὸς Ζώπυρος, τοιουτορόπως καὶ συνέβη¹⁵. Καὶ κατ’ αὐτὸν τὸν τρόπον οἱ Πέρσαι ἐκυρίευσαν¹⁶ τὴν Βαβυλῶνα.

54. Διονύσιος ὁ πρεσβύτερος ὁ τύραννος τῶν Συρακουσῶν.

Οτε δὲ Διονύσιος δὸς πρεσβύτερος κατεῖχε¹ τὴν ἀρχὴν τῶν Συρακουσῶν, ἥκολούθουν² αὐτὸν πάντοτε πόλλοι μισθοφόροι, ὅχι μόνον ὅτε ἔξεστράτευεν, ἀλλὰ καὶ ὅτε ἐπορεύετο διὰ μέσου τῆς πόλεως. Διὰ νὰ εἴναι δὲ οὗτοι πιστοὶ εἰς αὐτόν, ἄφηνε³ αὐτοὺς νὰ κάμνουν δὲ, τι ἥθελον⁴. Οτε κάποτε ἐστρατοπέδευεν⁵ ἔμπροσθεν τῆς πόλεως, Ἐρβησσοῦ, ἔξεργάγη στάσις εἰς τὸ στράτευμά του. Τότε δὲ τοὺς μὲν γενναιοτάτους ἐκ τῶν πολιτῶν ἔξεδίωχεν⁶ ἀπὸ τὰς Συρακουσας, πρὸς τοὺς λοιποὺς δὲ πολίτας ἐφέρετο⁷ μὲ ἥπιότητα⁸. Ἀλλὰ δὲν συνήθισε⁹ τοὺς Συρακουσίους νὰ ὑποφέρουν μὲ ἥσυχίαν τὴν ἀρχὴν του καὶ πολλοὶ ἐπροσπάθουν νὰ ἐκδιώξουν ἥ νὰ φονεύσουν αὐτόν. Διὰ τοῦτο ἐλάμβανε με-

γάλας προφυλάξεις¹⁰. Μὲ τοὺς πολίτας συνδιελέγετο μέσα ἀπὸ ἔνα πύργον, ὃ ὅποιος εἶχε κατασκευασθῆ¹¹ πολὺ στερεός. Πέριξ τοῦ κοιτῶνος¹² του εἶχε σκαφῆ¹³ χάνδαξ¹⁴ καὶ ὑπεράνω αὐτοῦ εὑρίσκετο μικρὰ γέφυρα· ταύτην κατὰ τὴν ἐσπέραν αὐτὸς ὁ Ἰδιος ἔσυρε¹⁵ καὶ τὴν πρώιαν αὐτὸς ὁ Ἰδιος ἦνοιγε τὸν κοιτῶνα του. Ἀπὸ φόβον δὲ δὲν ἔκοιμάτο¹⁶ τὴν νύκτα, ἀλλὰ ἐπὶ πολλὰς ὥρας ἦτο ἄγρυπνος¹⁷. Κατ’ αὐτὸν τὸν τρόπον ὅμοιάζε¹⁸ μὲ αἰχμάλωτον καὶ ὅχι μὲ βασιλέα.

55. Μύρμηξ καὶ περιστερά.

Εἰς μύρμηξ, ἐπειδὴ ἐδίψα, ἐβάδισε¹, καθὼς συνήθιζε², πρὸς μίαν πηγήν, ἀλλὰ παρεσύρθη³ ἀπὸ τὸ ὄδωρο καὶ ἐπρόκειτο⁴ νὰ πνιγῇ. Μία δὲ περιστερά, ἡ ὅποια εἶδεν, ὅτι αὐτὸς ἔτρεμε καὶ ἐπάλαιε μὲ τὸν θάνατον⁵, ἔκοψε κλάδον ἑλαίας καὶ ἔρριψεν αὐτὸν εἰς τὴν πηγήν. Ὁ μύρμηξ ἀνέβη⁶ ἐπάνω εἰς τὸν κλάδον καὶ ἐσώθη. Μετ’ ὀλίγον δὲ ὁ μύρμηξ ἔβλεπε⁷ κυνηγόν, ὃ ὅποιος ἐτέντωνε⁸ τὴν χορδὴν⁹ τοῦ τόξου του διὰ νὰ τοξεύσῃ τὴν περιστεράν. Ὁ μύρμηξ ἦθελησε νὰ βοηθήσῃ αὐτὴν καὶ δὲν ἄφησε νὰ φονευθῇ ἔκεινη, ἀπὸ τὴν δόποιαν αὐτὸς εἶχε σωθῆ. Διὰ τοῦτο ἐβάδισε πρὸς τὸν κυνηγὸν καὶ ἐδάγκασε¹⁰ δυνατὰ¹¹ τὸν πόδα του. Ἐκεῖνος δέ, ἐπειδὴ ἐπόνεσεν¹², ἔρριψε κατὰ γῆς¹³ τὸ τόξον του καὶ ἡ περιστερά, ἐπειδὴ ἐτρόμαξεν¹⁴ ἀπὸ τὸν κρότον¹⁵, ἐτράπη εἰς φυγὴν¹⁶ καὶ τοιουτοφόπως ἐσώθη.

56. Ἐπιστολὴ τοῦ στρατηγοῦ Ἀρπάγου πρὸς τὸν Κῦρον.

Ἐπειδὴ ἡ διοίκησις¹ τοῦ βασιλέως τῶν Μῆδων Ἀστυάγους ἔγινε² σκληρα³, ὃ στρατηγὸς Ἀρπάγος καὶ ἄλλοι ἐπιφανεῖς Πέρσαι ἐσκέφθησαν⁴ νὰ ἐκδιώξουν⁵ τὸν Ἀστυάγην ἀπὸ τὸν βασιλικὸν θρόνον καὶ νὰ κάμουν⁶ βασιλέα τὸν Κῦρον. Διὰ νὰ κάμῃ δὲ ὁ Ἀρπάγος τὴν σκέψιν του γνωστὴν εἰς τὸν Κῦρον, ἔστειλεν εἰς αὐτὸν ἐπιστολήν, εἰς τὴν δόποιαν εἶχον γραφῆ τὰ ἔξῆς· «Ὥ υἱὲ τοῦ Καμβύσου, ἔχει δρισθῆ ἀπὸ τοὺς θεοὺς νὰ τιμωρήσῃς⁷ τὸν Ἀστυάγην, ὃ ὅποιος ἦθελησε νὰ σὲ φονεύσῃ, ὅτε ἦσο νήπιον, διὰ νὰ μὴ γίνῃς βασιλεὺς ἀντὶ αὐτοῦ. Τώρα ὅλοι οἱ ἐπιφανεῖς Μῆδοι εἶναι ἔτοιμοι νὰ ἀποσταθσουν⁸ ἀπὸ τὸν Ἀστυάγην καὶ νὰ κάμουν σὲ βασιλέα. Νὰ κινήσῃς λοιπὸν εἰς ἀποστασίαν τοὺς Πέρσας⁹ ἀφοῦ δὲ κινήσῃς αὐτοὺς εἰς ἀποστασίαν καὶ τοὺς συνενώσῃς¹⁰, νὰ ἀντιπαραταχθῆς¹¹ μὲ θάρρος ἐναντίον τοῦ βασιλέως· διότι δὲ βασιλεὺς θὰ διοίσῃ ἀρχηγὸν¹² τοῦ στρατεύματός του ἡ ἐμὲ ἡ

κάποιον ἄλλον ἀπὸ τοὺς φύλους μας. Ἐν ἐγὼ ἦ νάποιος ἄλλος ἀπὸ τοὺς ἐπιφανεῖς Μήδους διορισθῆ¹² ἀρχηγὸς τοῦ στρατοῦ τοῦ βασιλέως, θὰ γίνῃ¹³ ἔκεινο, τὸ δποῖον θέλομεν· διότι ἡμεῖς θὰ ἀποστατήσωμεν ἀπὸ τὸν Ἀστυάγην καὶ ἀφοῦ ἔλθωμεν μὲ τὸ μέρος σου¹⁴, θὰ σὲ κάμωμεν βασιλέα·

57. Χαρώνδας.

Ο Χαρώνδας, ὁ δποῖος εἶχε θέσει νόμους εἰς τὴν πόλιν τῶν Θουρίων, καὶ ἄλλους πολλοὺς ἀξιομνημονεύτους νόμους, εἶχε θέσει καὶ τὸν ἔξης παραδοξότατον περὶ τῆς μεταβολῆς τῶν νόμων ἐπειδὴ δηλ. ἔβλεπεν, ὅτι ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, ὅσοι ἐπεχείρουν νὰ μεταβάλουν¹ τοὺς νόμους, διετάραττον τὰς πόλεις, ἔθεσεν ἴδιαίτερον² νόμον περὶ τούτων. Ὡρίσε³ δηλ. νὰ θέτῃ⁴ εἰς τὸν τράχηλόν του θηλειὰν ἔκεινος, ὁ δποῖος θὰ προτείνῃ τὴν μεταβολὴν⁵ νόμου τινὸς εἰς τὴν συνέλευσιν τῶν πολιτῶν⁶ καὶ νὰ περιμένῃ, ἔως ὅτου νὰ ἀποφασίσῃ⁷ αὕτη περὶ τῆς μεταβολῆς τοῦ νόμου. Καὶ ἂν μὲν ἡ συνέλευσις τῶν πολιτῶν μετέβαλλε τὸν προηγούμενον νόμον, ὁ προτείνας⁸ ἀφήνετο ἐλεύθερος⁹ ἄλλως, ἐπρεπε νὰ θανατωθῇ οὗτος σφιγγόμενος μὲ τὴν θηλειάν. Τοιουτούρπως ἦτο πιθανὸν νὰ προξενεθῇ¹⁰ φόβος εἰς ὅλους καὶ κανεὶς σχεδὸν νὰ μὴ τολμήσῃ νὰ μεταβάλῃ τοὺς νόμους. Καὶ καθ¹¹ δλον τὸν μετὰ ταῦτα χρόνον λέγεται, ὅτι τρεῖς μόνον ἄνδρες εἰς τοὺς Θουρίους ἐπεχείρησαν νὰ μεταβάλουν τοὺς νόμους, οἱ δποῖοι εἶχον γραφῆ ἀπὸ τὸν Χαρώνδαν.

58. Ἀφιερώματα εἰς τὸ μαντεῖον τῶν Δελφῶν.

Οι Δελφοὶ ἦσαν στολισμένοι μὲ τὰ ἀφιερώματα¹, τὰ δποῖα ἀφιερώνοντο² ἀπὸ δληγ τῇ Ἑλλάδᾳ, διότι εἰς τοὺς Δελφοὺς ὑπῆρχε τὸ μαντεῖον τοῦ Ἀπόλλωνος. Ὁχι μόνον ἀπὸ Ἑλληνας εἶχον ἀφιερωθῇ³ ὠραιότατα ἀφιερώματα, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ βαρβάρους. Ἀπὸ τὸν Μίδαν μέν, τὸν βασιλέα τῶν Φρυγῶν, ἀφιερώθη ὁ θρόνος, ἐπάνω εἰς τὸν δποῖον καθήμενος οὗτος ἐδίκαζεν, ἀπὸ τὸν Γύγην δέ, τὸν βασιλέα τῶν Λυδῶν, εἶχον ἀφιερωθῆ χρυσοῖ κρατῆρες, ἀπὸ τὸν Ἀλυάτην δέ, τὸν βασιλέα τῶν Λυδῶν, λέγει ὁ Ἡρόδοτος, ὅτι ἀφιερώθη ἀργυροῦς κρατῆρ⁴ πολλὰ δὲ ἀφιερώματα, π.χ. δύο χρυσοῖ κρατῆρες, χρυσῆ εἰκὼν λέοντος, ἀφιερώθησαν ἀπὸ τὸν Κροῖσον, τὸν βασιλέα τῶν Λυδῶν. Κατὰ τὸν Ἡρόδοτον ἐθαυμάζοντο δλα αὐτὰ τὰ ἀφιερώματα, τὰ δποῖα ἀφιερώθησαν ἀπὸ τὸν Κροῖσον καὶ τοὺς ἄλλους βασιλεῖς.

59. Ὁ Μέγας Ἀλέξανδρος καὶ ὁ Ἰνδὸς τοξότης.

Ὁ Μέγας Ἀλέξανδρος ἤκουσε κάποτε, ὅτι Ἰνδοὶ τοξόται ἥδυναντο¹ τοξεύοντες νὰ περνοῦν² τὸ βέλος των διὰ μέσου δακτυλιδίου³. «Οτε λοιπὸν ἐπιτεθεὶς⁴ κατὰ τοῦ βασιλέως τῶν Ἰνδῶν ἐνίκησε τὸ στράτευμα αὐτοῦ, ὥχμαλωτίσθησαν⁵ ἀπὸ τοὺς Μακεδόνας πολλοὶ καὶ μεταξὺ αὐτῶν ἀρκετοὶ τοξόται. Τότε λοιπὸν ὁ Ἀλέξανδρος, ἀφοῦ ἔκάλεσε τὸν καλύτερον ἀπὸ τοὺς τοξότας, εἶπεν εἰς αὐτὸν «Μανθάνω, ὅτι σεῖς δύνασθε τοξεύοντες νὰ περνᾶτε τὸ βέλος σας διὰ μέσου δακτυλιδίου. Ἐμπρὸς⁶ λοιπὸν ρίψε⁷ αὐτό, διὰ νὰ ἰδωμεν τὴν τέχνην σου. Ἐὰν ρίψῃς αὐτό, θὰ λάβῃς⁸ πολλὰ δῶρα καὶ θὰ ἀφεθῇς ἐλεύθερος». Ἄλλὰ ὁ τοξότης, ἀν καὶ ώρίσθησαν⁹ πολλαὶ ἀμοιβαί, ἥρνηθη νὰ ρίψῃ τὸ βέλος¹⁰ οὐδὲ ἥλλαξε¹¹ γνώμην, ὅτε ὁ βασιλεὺς ἡπείρησεν, ὅτι θὰ ἐπιβάλλῃ¹² εἰς αὐτὸν ὡς τιμωρίαν¹³ τὸν θάνατον, ἐὰν δὲν ρίψῃ τὸ βέλος. Διὰ τοῦτο ὁ Ἀλέξανδρος διέταξε τοὺς ὑπηρέτας νὰ δέσουν τὸν τριχότην καὶ νὰ τὸν ἀπομακρύνουν¹⁴, διὰ νὰ ἐπιβληθῇ εἰς αὐτὸν ἡ δρισθεῖσα τιμωρία. Τότε ὁ τοξότης εἶπεν εἰς τοὺς ὑπηρέτας¹⁵ «Δὲν τιμωροῦμαι¹⁶ δικαίως ἀπὸ τὸν βασιλέα. Δὲν ἔρριψα τὸ βέλος, διότι ἐπὶ τολλὰς ἡμέρας δὲν ἔχω ἔξασκηθῆ¹⁷ εἰς τὴν τέχνην μου καὶ ἐφοβήθην, μῆτες ἀποτύχω¹⁸». Ὁ Ἀλέξανδρος ὅτε ἔμαθε ταῦτα, ἀφησεν αὐτὸν ἐλεύθερον¹⁹ μὲ πολλὰ δῶρα θαυμάσας, διότι ἐπροτίμα²⁰ τὸν θάνατον ἀπὸ τὴν καταισχύνην, διότι ἐπροτίμα δηλ. νὰ θανατωθῇ, παρὰ νὰ φανῇ ὄναξιος τῆς φήμης του.

60. Παῖς ψεύστης.

Κάποτε ἐν παιδίον, τὸ δοποῖον ἔβοσκε¹ πρόβατα, ἐπειδὴ ἥθελεν νὰ προξενήσῃ² φόβον εἰς τοὺς πέριξ εὐρισκομένους³ γεωργούς, ἐφώναξε⁴ «Τρέξατε εἰς βοήθειαν, διότι εἰς λύκος ἐπετέθη κατὰ τῆς ἀγέλης μου». Ἐκεῖνοι δὲ δρομῆσαντες⁵ διὰ νὰ βοηθήσουν ἀντελήφθησαν⁶, ὅτι ἔξηπατήθησαν ἀπὸ τὸ παιδίον. Ἀφοῦ δὲ τὸ παιδίον ἔκαμε τοῦτο δύο καὶ τρεῖς φοράς, κάποτε πραγματικῶς⁷ εἰς λύκος ἐπετέθη κατὰ τῆς ἀγέλης. Τὸ παιδίον ἐφώναξε πάλιν⁸ «Τρέξατε εἰς βοήθειαν, ὃ φίλοι⁹ λύκος, λύκος, μὴ βουλώσετε¹⁰ τὰ ὄτα σας». Ἐπειδὴ δμως ἐκεῖνοι ἐνόμισαν, ὅτι τὸ παιδίον ἔκαμνε τοῦτο κατὰ τὴν συνήθειαν¹¹ του, δὲν ἔδωσαν προσοχὴν¹² εἰς ἐκεῖνα, τὰ δποῖα ἐφώναξεν. Ἐπειδὴ δὲ κανεὶς δὲν ἥλθεν εἰς βοήθειαν τοῦ παιδίου, ὁ λύκος ἐφόνευσε καὶ τὰ πρόβατα καὶ τὸ παιδίον. Τοιουτορόπως ἐτιμωρήθη τὸ παιδίον διὰ τὰ ψεύδη του.

61. Φαέθων.

“Ο νῖδος τοῦ Ἡλίου Φαέθων, ὅτε ἥτο ἀκόμη παιδίον, εἶπε κάποιες εἰς τὸν πατέρα του· «Ὥ πάτερ μου, νὰ μοῦ δώσῃς τὸ ἄρμα σου διὰ¹ μίαν ἡμέραν». ‘Ο δὲ Ἡλιος εἶπε· «Τέκνον μου, δὲν εἶσαι ἀκόμη ρωμαλέος² διαφορετικά³, θὰ σοῦ ἔδιδα αὐτό· τώρα δέ, ἂν σοῦ δώσω αὐτό, εἶναι πιθανὸν⁴ νὰ σὲ φονεύσουν οἱ ἵπποι· τώρα λοιπὸν νὰ μὴ ζητῆσις νὰ σοῦ δώσω αὐτό· ὅταν δὲ γίνης ρωμαλέος νεανίας, θὰ σοῦ δώσω αὐτό». «Καὶ τώρα», εἶπεν ὁ Φαέθων, «εἴμαι ρωμαλέος⁵ ἐὰν μοῦ δώσῃς τὸ ἄρμα σου, θὰ σοῦ τὸ ἐπιστρέψω⁶ τὴν ἑσπέραν⁶». «Σοῦ δίδω αὐτό», εἶπεν ὁ πατήρ, «ἄλλα νὰ εἶσαι προσεκτικός⁸· καὶ σὺ νὰ ἐπιστρέψῃς σῶος καὶ τὸ ἄρμα σῶον νὰ μοῦ ἐπιστρέψῃς». Ἀφοῦ λοιπὸν ὁ πατήρ ἔδωσε τὸ ἄρμα εἰς τὸν Φαέθοντα, οὗτος ἀνεχώρησε. Μετ’ ὀλίγον οἱ ἵπποι ἀπεμακρύνθησαν⁹ ἀπὸ τὸν συνηθισμένον¹⁰ δρόμον καὶ τὸ ἄρμα διηνύνετο⁹ πρὸς τὴν γῆν. Ἐνεκα τούτον καὶ οἱ ποταμοὶ ἔξηραν¹⁰ γῆν, καὶ τὸ ἔδαφος ἐκαίετο. Τότε ὁ Ζεύς, ἐπειδὴ ἥθελε νὰ σώσῃ¹¹ γῆν, τὸν μὲν Φαέθοντα ἔφονευσε μὲν κεραυνόν, τὸ δὲ ἄρμα τοῦ Ἡλίου ἔθεσε πάλιν εἰς τὸν συνηθισμένον δρόμον του.

62. ‘Ο Θεμιστοκλῆς καὶ οἱ Ἀνδριοι.

Οἱ κάτοικοι τῆς νῆσου Ἀνδρου, ὅτε παρεκλήθησαν ἀπὸ τὸν Θεμιστοκλῆν νὰ δώσουν χρήματα διὰ τὸν πόλεμον, δὲν ἔδιδον. Διὰ τοῦτο ὁ Θεμιστοκλῆς εἶπεν εἰς αὐτούς· «Τὰ χρήματα θὰ δοθοῦν¹¹ διότι ἥλθαμεν μαζὶ μὲ δύο μεγάλας θεάς, δηλ. τὴν Πειθῶ καὶ τὴν Ἀνάγκην¹² ἀν λοιπὸν δὲν δώσετε τὰ χρήματα μὲ τὴν θέλησίν σας, θὰ σᾶς ἀναγκάσωμεν νὰ τὰ δώσετε.» Οἱ δὲ Ἀνδριοι ἀπήντησαν· «Εἰς σᾶς μὲν μεγάλαι καὶ εὐτυχεῖς θεαὶ ἔχουν δοθῆ, τὴν δὲ νῆσον μας οὐδέποτε ἔχουν ἐγκαταλείψει δύο θεαί, αἱ ὁποῖαι εἶναι ἴσχυρότεραι ἀπὸ ἐκείνας, δηλ. ἡ Πενία καὶ ἡ Ἀπορία. Προτοῦ ἀπαλλαγῇ ἡ νῆσος μας ἀπὸ αὐτὰς τὰς θεὰς δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ δοθοῦν χρήματα εἰς σᾶς». Αὐτὸι λοιπόν, ἀφοῦ ἀπήντησαν ταῦτα, ἐπειδὴ δὲν ἔδωσαν τὰ ζητούμενα χρήματα, ἐπολιορκήθησαν. Μετ’ ὀλίγον δὲ χρόνον ὁ Θεμιστοκλῆς, ἐπειδὴ ἐνόησεν, διι δὲν ἥτο δυνατὸν νὰ ἔξαναγκάσῃ αὐτοὺς νὰ δώσουν τὰ χρήματα, ἔλυσε τὴν πολιορκίαν καὶ ἀνεχώρησεν ἀπὸ τὴν νῆσον.

63. Σαλπιγκτής.

Εἶς σαλπιγκτής, ὁ δόποῖος συνελήφθη ἀπὸ τοὺς ἔχθρούς, ἐφώνα-
ξεν· «Ὥ ἄνδρες, κινούμενοι ἀπὸ εὐσπλαγχνίαν¹ ἀφήσατέ με, ἐπειδὴ δὲν
σᾶς ἔκαμα τίποτε κακόν² διότι ἐκτὸς ἀπὸ αὐτὴν ἐδῶ τὴν σάλπιγγα
τίποτε ἄλλο δὲν ἔχοι». Ἐκεῖνοι δὲ εἶπον εἰς αὐτόν· «Δὲν θὰ σὲ ἀφήσω-
μεν, ἀλλὰ σὰ σὲ πωλήσωμεν³ ὡς δοῦλον, διὰ νὰ τιμωρηθῆς⁴, δι' ὅσα
κακὰ μᾶς ἔκαμες. Ἐπειδὴ σὺ δὲν ἥδυνασο νὰ πολεμῆς, μὲ τὴν φωνὴν
τῆς σάλπιγγός σου εἰς ἡμᾶς μὲν ἐποξένεις φόβον, τοὺς δὲ φίλους σου
παρεκίνεις⁵ νὰ ἐπιτίθενται μὲ γενναιότητα ἐναντίον ἡμῶν». Ἀφοῦ
εἶπον ταῦτα, ἀπεφάσισαν νὰ πωλήσουν τὸν σαλπιγκτήν.

64. Ὁ φιλάργυρος.

Κάποιος φιλάργυρος, ἐπειδὴ ἐφοβεῖτο, μήπως τὰ οἰκονομικά του¹
περιέλθουν εἰς κακὴν κατάστασιν² καὶ ἥθελε νὰ βάλῃ κατὰ μέρος τὰ
ἀναγκαῖα πρὸς συντήρησίν του κατὰ τὰ γηρατεῖα του³, ἥγόρασε χρυ-
σοῦν βῶλον καὶ ἔχωσεν αὐτὸν εἰς τὴν γῆν. Ὁ δοῦλος του προδώσας
αὐτὸν ἔπεισεν ἔνα φίλον του νὰ κλέψῃ τὸν βῶλον καὶ νὰ δώσῃ καὶ εἰς
αὐτὸν ἐν μέρος ἀπὸ τὸν χρυσόν⁴. Ὄτε δὲ ὁ φιλάργυρος ἀντελήφθη τὴν
κλοπήν, ἐφώναξε κλαίων· «Ὥ Ζεῦ, ἐὰν μοῦ φανερώσῃς τὸν κλέπτην,
διὰ νὰ τιμωρήσω αὐτόν, ὑπόσχομαι⁵, ὅτι θὰ σοῦ ἀνταποδώσω τὴν
εὐεργεσίαν καὶ ὅτι θὰ σοῦ ἀφιερώσω ἀργυροῦν τρίποδα». Κάποιος δέ,
ὁ δόποῖος ἦκουσε ταῦτα, συνεβούλευσεν⁶ αὐτὸν καὶ εἶπε τὰ ἔξῆς· «Νὰ
μετριάσῃς⁷ τὴν λύπην σου καὶ νὰ θέσῃς⁸ ἔνα λίθον εἰς τὸν ἴδιον τόπον
καὶ νὰ νομίζῃς, ὅτι ἔκει ἔχει τεθῆ ὁ χρυσοῦς βῶλος, διότι οὕτε ὁ χρυ-
σοῦς βῶλος σὲ ὠφέλησεν, ὅτε εὐρίσκετο ἔκει».

65. Ἡ κεφαλὴ τῆς Μεδούσης.

«Ο Περσεύς, ὁ δόποῖος ἦτο υἱὸς τοῦ Διὸς καὶ τῆς Δανάης, κατὰ
διαταγὴν¹ τοῦ βασιλέως τῆς Σερίφου Πολυδέκτου λέγεται, ὅτι ἔφερε τὴν
κεφαλὴν τῆς Μεδούσης. Καὶ κατὰ πρῶτον μὲν ὁ Ἐρμῆς καὶ ἡ Ἀθηνᾶ
δεικνύουν εἰς αὐτὸν τὸν δρόμον πρὸς τὰς θυγατέρας τοῦ Φόρκου, αἱ
δόποιαι ἦσαν τρεῖς καὶ εἶχον ἔνα μόνον ὄφθαλμὸν καὶ ἔνα ὄδόντα,
τοὺς δόποίους μετεχειρίζοντο διαδοχικῶς². Ἀφοῦ ἤρπασε τούτους καὶ
ἔκειναι ἔξητουν αὐτούς, εἶπεν· «Ἐάν δεῖξετε εἰς ἐμὲ τὸν δρόμον πρὸς

τὰς Γοργόνας, θὰ σᾶς δώσω αὐτούς». Ὁ Αφοῦ δὲ ἔκειναι ἔδειξαν τὸν δρόμον, ἥλθε πρὸς αὐτάς. Εἶχον δὲ αἱ Γοργόνες ὅφεις μὲν ἀντὶ κόμης, μεγάλους δὲ ὁδόντας ὥσαν ἀγριοχοίρων καὶ χαλκίνας κεῖρας· δεικνύουσαι δὲ τὸν ἑαυτόν των μετεμόρφων εἰς λίθους τοὺς βλέποντας αὐτάς. Σταθεὶς λοιπὸν πλησίον αὐτῶν ὁ Περσεύς, ἐνῷ αὐταὶ ἐκοιμῶντο, στρέψας τὴν κεφαλὴν πρὸς τὰ ὄπισθε³ καὶ κοιτάζων⁴ μέσα εἰς χαλκίνην ἀσπίδα, ἥ ὅποια παρουσίαζε⁵ τὰ ὅμοιώματα⁶ τῶν Γοργόνων, ἀπέκοψε τὴν κεφαλὴν τῆς Μεδούσης, ἥ ὅποια μόνη ἀπὸ τὰς ἀδελφάς της ἦτο ψυητή· Ὁ Αφοῦ δὲ ἔθεσε τὴν κεφαλὴν ἐντὸς σάκκου⁷, ἀνεχώρησεν. Ἐκτοτε ὁ Περσεύς, δσάκις⁸ ἔδεικνυεν εἰς τοὺς ἔχθρούς του τὴν κεφαλὴν τῆς Μεδούσης, μετεμόρφωνεν αὐτοὺς εἰς λίθους.

66. Ὁ δειλὸς κυνηγός.

Κάποιος κυνηγός, ὁ ὅποιος κατεδίωκεν ἔνα λέοντα, ἡρώτησεν ἔνα ἔντονος λεοπότον¹, ἃν ἥδυνατο νὰ δείξῃ εἰς αὐτὸν τὰ ἵχνη τοῦ λέοντος. «Ο λέων», εἶπε, «διὰ νὰ κάμῃ ἐπίδειξιν² τῆς δυνάμεως του, ἥρπασε πολλὰ πρόβατα καὶ τοιουτούρπως πολὺ ἔζημιώσε τοὺς φίλους μου. Διὰ τοῦτο, ἐὰν δείξης εἰς ἔμε τὰ ἵχνη του, θὰ φονεύσω αὐτόν». «Οτε δὲ ὁ ἔντονος εἶπε· «Θὰ σου δείξω ἀμέσως καὶ τὸν ἴδιον τὸν λέοντα», ἔκεινος ἐπάγωσεν³ ἀπὸ τὸν φόβον του καὶ εἶπε· «Μόνον τὰ ἵχνη του νὰ μοῦ δείξης, ὅχι τὸν ἴδιον τὸν λέοντα».

67. Ἀφιξις τοῦ Μεγάλου Ἀλεξανδρού εἰς τὰ Γαυγάμηλα.

«Αφοῦ ὁ Ἀλέξανδρος ὑπέταξε¹ τὴν Αἴγυπτον, ἐπορεύθη εἰς τὸν Εὐφράτην ποταμὸν χωρὶς νὰ τὸν ἐμποδίσῃ κανεῖς² διότι ὅλαι αἱ ἔκει πόλεις ἥνοιξαν θεληματικῶς τὰς πύλας των καὶ ἐβεβαίωσαν ἐνόρκως³ τὴν συνθήκην, τὴν δποίαν παρίγγειλεν ὁ Ἀλέξανδρος νὰ βεβαιώσουν ἐνόρκως, ἐπειδὴ ἐφοβοῦντο, μήπως καταστραφοῦν, ἃν δὲν ὑπετάσσοντο⁴ εἰς αὐτόν. Εἰς τὸν Εὐφράτην ποταμὸν ὑπῆρχον⁴ δύο γέφυραι. Ἀφοῦ δὲ ἐπέρασε τὸν Εὐφράτην, ἐσπευσμένως⁶ ἐπορεύετο εἰς τὸν Τίγρητα ποταμόν⁷ διότι συλληφθέντες μερικοὶ ἀπὸ τοὺς διεσκορπισμένους⁸ ἔχθρούς εἶπον, δτι ὁ Δαρεῖος ἥ κάποιος ἀπὸ τοὺς στρατηγούς του εύθισκετο πλησίον τοῦ Τίγρητος, διὰ νὰ μὴ διέλθουν οἱ Μακεδόνες, ἀφοῦ κατασκευάσουν⁹ γεφύρας. «Οτε δὲ ἥλθεν εἰς τὸν ποταμόν, εἶδεν, δτι οἱ Πέρσαι εἶχον ἐγκαταλείψει τὸν τόπον τοῦτον¹⁰ διότι οἱ σύμβου-

λοι τοῦ Δαρείου συνεβούλευσαν αὐτὸν νὰ συμπλακῆ⁸ πρὸς τοὺς ἔχθροὺς εἰς τὰ Γαυγάμηλα, διότι εἰς τὴν ἐκεῖ πεδιάδα, ἡ ὅποια ἦτο ἀνοικτὴ κατὰ πᾶσαν διεύθυνσιν⁹, δῆλη ἡ μεγάλη στρατιὰ ἥδυνατο νὰ ἐπιδείξῃ τὴν ἀνδρείαν της. Καὶ ὁ Δαρεῖος εὐκόλως πεισθείς, ἀφοῦ ὑπεδείχθη ἡ πεδιὰς εἰς αὐτόν, παρέταξε τὰς ἐκατὸν μυριάδας τῶν πεζῶν εἰς ἐκεῖνον τὸν τόπον. Ἀφοῦ ἀνηγγέλθησαν ταῦτα, οἱ Μακεδόνες διέβησαν τὸν ποταμὸν καὶ ἔσπευδον εἰς τὰ Γαυγάμηλα, διὰ νὰ συμπλακοῦν πρὸς τοὺς βαρβάρους.

68. Οἱ βασιλεῖς τῶν Περσῶν.

Οἱ βασιλεῖς τῶν Περσῶν ἦσαν 12' μερικοὶ δὲ λέγουν, ὅτι ἦσαν 13 οὐχὶ δρῦς, διότι ὁ Σμέρδις ὁ Μάγος δὲν ἦτο ἀπὸ τοὺς Ἀχαιμενίδας. Καὶ ὁ μὲν πρῶτος ἀπὸ αὐτούς, ὁ Κῦρος, ὁ υἱὸς τοῦ Καμβύσου, ὁ ὅποιος ἔγινε βασιλεὺς κατὰ τὸ 3ον ἔτος¹ τῆς 55ης Ὁλυμπιάδος, ἐβασίλευσεν 29 ἔτη· ἦτο δὲ ἡ βασιλεία αὐτοῦ ἐνδιξοτάτη, διότι ὅχι μόνον ἀπήλλαξε τοὺς Πέρσας ἀπὸ τὴν δουλείαν ὑποτάξας τοὺς Μήδους, ἀλλὰ καὶ κατέστρεψε² τὴν δύναμιν τοῦ βασιλέως τῆς Λυδίας Κροίσου κατὰ τὸ 11ον ἔτος τῆς βασιλείας του. Ὁ δὲ υἱὸς αὐτοῦ Καμβύσης ἐβασίλευσεν ἔπτα ἔτη καὶ 5 μῆνας. Μετὰ τὸν Καμβύσην ὁ Μάγος Σμέρδις, ὁ ὅποιος ἔξηπάτησε τοὺς Πέρσας λέγων, ὅτι ἦτο ἀδελφὸς τοῦ Καμβύσου, ἐβασίλευσεν δλίγον χρόνον. Ὅτε δὲ κατὰ τὸν 8ον μῆνα τῆς βασιλείας του ἔπτα ἀπὸ τοὺς ἐπιφανεῖς Πέρσας ἐφόνευσαν τὸν Σμέρδιν, ἔγινε βασιλεὺς ὁ Δαρεῖος, ὁ υἱὸς τοῦ Ὑστάσπου, ὁ ὅποιος βασιλεύσας 36 ἔτη ἀπέθανε κατὰ τὸ 4ον ἔτος τῆς 73ης Ὁλυμπιάδος. Τέταρτος βασιλεὺς τῶν Περσῶν ἦτο ὁ Ξέρξης ὁ Α', ὁ υἱὸς τοῦ Δαρείου, ὁ ὅποιος βασιλεύσας 20 ἔτη ἐφονεύθη κατὰ τὸ 4ον ἔτος τῆς 78ης Ὁλυμπιάδος, πέμπτος δὲ ὁ υἱὸς τοῦ Ξέρξου Ἀρταξέρξης, τὸν ὅποιον οἱ Ἐλληνες ἐπωνόμαζον Μακρόχειρα. Ἀφοῦ δὲ ὁ Ἀρταξέρξης ἐβασίλευσε 40 ἔτη, οἱ δύο ἀπὸ τοὺς τρεῖς υἱούς του, ὁ Ξέρξης ὁ Β' καὶ ὁ Σογδιανὸς ἐβασίλευσαν δλίγον χρόνον, διὰ τοῦτο γένονται οἱ δύο ημέραις τοῦ Σογδιανοῦ. Τὸν Σογδιανὸν ἐφόνευσεν ὁ τρίτος ἀδελφὸς Δαρεῖος, ὁ ἐπονομαζόμενος Νόθος, ὁ ὅποιος ἐβασίλευσεν 20 ἔτη, μέχρι τοῦ 1ου ἔτους τῆς 94ης Ὁλυμπιάδος. Μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Δαρείου τοῦ Νόθου ἐβασίλευσε 45 ἔτη ὁ υἱὸς αὐτοῦ Ἀρταξέρξης, ὁ ἐπονομαζόμενος Μνήμων. Μετὰ τὸν Ἀρταξέρξην τὸν Μνήμονα ἐβασίλευσεν ὁ Ἀρταξέρξης ὁ

³Ωχος 21 έτη. Κατὰ τὸ ζον ἔτος τῆς 110ης Ὁλυμπιάδος ἐφόνευσεν αὐτὸν ὁ ἀρχηγὸς τῶν δορυφόρων Βαγώας καὶ ἀνεβίβασεν⁸ εἰς τὸν θρόνον τὸν νεώτατον υἱὸν τοῦ Ἀρταξέρξου Ἀρσην, ὁ δποῖος, ἀφοῦ ἐβασίλευσε 3 έτη, ἐφονεύθη καὶ αὐτὸς ἀπὸ τὸν Βαγώαν. Τέλος τὸ βασίλειον τοῦ τελευταίου⁴ βασιλέως τῶν Περσῶν Δαρείου τοῦ Κοδομανοῦ κατέλυσεν ὁ Μέγας Ἀλέξανδρος κατὰ τὸ ζον ἔτος τῆς 112ης Ὁλυμπιάδος.

ΜΕΡΟΣ Γ'

69. Διογένης.

“Οτε οἱ Σινωπεῖς κατεδίκασαν¹ εἰς θάνατον τὸν Ἰκέσιον, ἐπειδὴ παρέβη κάποιον νόμον, διὸ τοῦ Διογένης ἐδραπέτευσε (καὶ ἥλθεν εἰς τὰς Ἀθήνας. Ἐκεῖ συναναστρεφόμενος² μὲν πολλοὺς φιλοσόφους, ἐθαύμαζε πρὸ πάντων τὸν κυνικὸν φιλόσοφον Ἀντιοθένη. Ἐπειδὴ δὲ Διογένης περιέπεσεν εἰς μεγάλην πενίαν, δὲν ἥμποροῦσε νὰ διατρέψῃ τὸν δοῦλον του Μάνην³ ὅτε δὲ ἔμαθεν, ὅτι αὐτὸς ἐδραπέτευσε, δὲν ἥθελησε νὰ καταδιώξῃ αὐτόν, ἐπειδὴ ἐδραπέτευσεν, ἀλλὰ εἶπεν· «Ἐλναι ἐντροπή⁴, ἄν, ἀφοῦ δὲ Μάνης ἥμπορεῖ νὰ ζῆσῃ χωρὶς τὸν Διογένην, δὲν ἥμπορεῖ δὲ Διογένης νὰ ζῆσῃ χωρὶς τὸν Μάνην». Λέγεται δέ, ὅτι δὲ Διογένης εἶχεν ἔνα πίθον ὃς κατοικίαν⁵ του καὶ ὅτι ἐφόρεσεν⁶ ἔλαφορότατα⁷ καὶ ἀπλούστατα ἐνδύματα⁸, τὰ δποῖα ἐφόρει⁹ καὶ κατὰ τὸν κειμῶνα καὶ κατὰ τὸ θέρος. Ἀφοῦ δὲ ἔζησε πολὺν χρόνον εἰς τὰς Ἀθήνας, ἀπεφάσισε¹⁰ νὰ πορευθῇ εἰς τὴν νῆσον Αἴγιναν. Συνέβη δὲ εἰς αὐτόν, ὅτε ἐταξίδευε, νὰ συλληφθῇ ἀπὸ πειρατάς, οἵ δποῖοι ἐφεραν¹¹ αὐτὸν εἰς τὴν Κορήτην διὰ νὰ τὸν πωλήσουν. Κάποιος δὲ Ξενιάδης ἀπὸ τὴν Κόρινθον ἤγορασεν αὐτὸν καὶ ἀφοῦ τὸν ἐφερεν εἰς τὴν Κόρινθον, παρέδωσεν εἰς αὐτὸν τὰ τέκνα του διὰ νὰ τὰ ἐκπαιδεύσῃ.

70. Κρίσις τοῦ Κύρου.

Ἐν παιδίον μεγαλόσωμον¹, τὸ δποῖον εἶχε μικρὸν χιτῶνα, ὅτε εἶδεν εἰς τὸ σχολεῖον ἄλλο παιδίον μικρόσωμον, τὸ δποῖον εἶχε μεγάλον χιτῶνα, ἐβγαλε² τὸν ἴδικόν του χιτῶνα, ἐβγαλε³ καὶ τοῦ μικροσώμου παιδίου⁴, χωρὶς αὐτὸν νὰ θέλῃ, τὸν μεγάλον χιτῶνα, τὸν δποῖον αὐτὸν ἐφόρει. Ἐπειτα τὸν μὲν ἴδικόν του χιτῶνα ἐφόρεσεν⁵ εἰς ἐκεῖνο⁶, τὸν δὲ χιτῶνα ἐκείνου ἐφόρεσεν⁷ αὐτός. Τὸ μικρότερον παιδίον ἐπῆγεν⁸ εἰς τὸν διδάσκαλόν των καὶ εἶπε· «Τὸ μεγαλόσωμον ἐκεῖνο παιδίον μοῦ ἐπῆρε⁹ τὸν χιτῶνα μου καὶ τὸν ἐφόρεσεν αὐτό. Νὰ τιμωρήσῃς¹⁰ αὐτὸν μὲ τὴν πρέπουσαν τιμωρίαν». Ὁ διδάσκαλος, ἐπειδὴ ἥθελε νὰ μάθῃ¹¹, ἄν δὲ Κῦρος, διδάσκαλος¹² τὰ δίκαια, ὕστερον¹³ αὐτὸν νὰ δικάσῃ¹⁴ διὰ τοὺς χιτῶνας. Ὁ Κῦρος ἐβγαλεν ἀπόφασιν¹⁵, διτι ἥτο καλύτερον καὶ διὰ τοὺς

δύο νὰ ᾔχῃ ὁ καθένας τὸν χιτῶνα, ὁ ὅποιος τοῦ ἐταιριαζεν¹⁶. Ἀλλὰ ὁ διδάσκαλος ἐτιμώρησε τὸν Κῦρον, διότι δὲν ἐδίκασεν¹⁷ δρυῖς. «Ἐγώ», εἶπε, «δὲν σὲ διώρισα δικαστὴν ἐκείνου, τὸ ὅποιον ταιριάζει, ἀλλὰ ποίου ἀπὸ τοὺς δύο εἶναι ὁ καθένας ἀπὸ τοὺς δύο χιτῶνας».

71. Οι Πέρσαι εἰς τὴν Φωκίδα.

72. Ἀβδηρίτης.

Κάποιος Ἀβδηρίτης ταξιδεύων ἡρώτησε τὸν πηδαλιοῦχον¹, τί²
ῶρα ἦτο. Ἀφοῦ δὲ ὁ πηδαλιοῦχος εἶπεν, ὅτι δὲν ἐγνώριζεν³, ἡρώτησε
πάλιν ὁ Ἀβδηρίτης, πόσον καιρὸν⁴ ἦτο πηδαλιοῦχος εἰς τὸ πλοῖον.

⁷Αφοῦ δὲ ἔκεινος εἶπεν «ἔξι ἔτη», ὁ ⁸Αβδηρίτης ἐφώναξε· «Θαύμασέ με διὰ τὴν σοφίαν μου. ⁹Ἐγὼ μέν, ἐνῷ πρὸ ἔξι μηνῶν ἡγόρασα μίαν οἰκίαν, ὅταν ὁ ἥλιος καταβῆ¹⁰ εἰς τὴν αὐλήν, γνωρίζω νὰ λέγω τὴν ὕδραν, σὺ δὲ ἀπὸ τὸ πλοῖον δὲν ἡμπορεῖς νὰ συμπεράνῃς¹¹, τί ὕδρα εἶναι, ἀφοῦ τόσον χρόνον εἶσαι πηδαλιοῦχος¹² αὐτοῦ».

73. Οἱ Σπαρτιᾶται ἔξερχόμενοι εἰς τὸν πόλεμον.

¹³Οτε οἱ Σπαρτιᾶται ἔξήρχοντο εἰς τὸν πόλεμον, ἐθυσίαζον εἰς τὰς Μούσας¹⁴ ὅτε δὲ ἐπήρχοντο κατὰ τὴν μάχην ἐναντίον τῶν ἀντιπάλων¹⁵ των, μετεχειρίζοντο αὐλητάς. Εἶχον δὲ συνήθειαν¹⁶ νὰ ἐπέρχωνται μὲν κατὰ τῶν ἔχθρων, νὰ μὴ καταδιώκουν δὲ τοὺς τρεπομένους εἰς φυγήν. Μεγάλη καταισχύνη ἦτο δι' αὐτοὺς νὰ τραποῦν εἰς φυγὴν¹⁷ ἢ νὰ ἐγκαταλείψουν¹⁸ τὴν ἀσπίδα των. Διὰ τοῦτο κάποια Σπαρτιᾶτις, ὅτε παρέδιδε τὴν ἀσπίδα εἰς τὸν υἱόν της, ὁ δοποῖος ἐπήγαινεν¹⁹ εἰς τὸν πόλεμον, εἶπεν· «Ο πατήρ σου πάντοτε διέσωζεν αὐτὴν διὰ σέ· καὶ σὺ λοιπὸν νὰ διασώσῃς αὐτήν, ἄλλως²⁰ νὰ μὴ ἐπιστρέψῃς²¹». ²²Η δὲ Γοργώ, ἡ σύζυγος τοῦ Λεωνίδου, ὅτε παρέδιδε τὴν ἀσπίδα εἰς τὸν υἱόν της, ὁ δοποῖος ἐπήγαινεν εἰς τὸν πόλεμον, εἶπεν· «²³Η ταύτην ἢ ἐπὶ ταύτης».

74. Ο ποιητὴς Φιλόξενος καὶ ὁ τύραννος τῶν Συρακουσῶν Διονύσιος.

²⁴Ἐπειδὴ δὲ ποιητὴς Φιλόξενος περιεγέλασε²⁵ κάποτε τὰ ποιήματα τοῦ τυράννου τῶν Συρακουσῶν Διονυσίου, οὗτος εἶπε· «Νὰ ὑπάγῃς εἰς τὰ λατομεῖα²⁶». Καὶ ἀμέσως ἤρχοντο²⁷ οἱ δορυφόροι, διὰ νὰ ὀδηγήσουν ἔκεī τὸν Φιλόξενον²⁸ ἔκεινος δὲ ἀγοργύστως²⁹ ἀπήρχετο· διότι ἐγνώριζεν, ὅτι θὰ ἐπανέλθῃ μετ' ὀλίγον χρόνον. Καὶ πραγματικῶς ἀνεκλήθη τὴν ἐπομένην ἡμέραν. ³⁰Οτε δὲ πάλιν προσεκλήθη νὰ ἀκούσῃ³¹ ποιήματα τοῦ Διονυσίου, ἀφοῦ ἔμεινεν ὀλίγον, ἐσηκώθη³². ³³Οτε δὲ εἶπεν εἰς αὐτὸν ὁ τύραννος· «³⁴Ω Φιλόξενε, ποῦ λοιπὸν θὰ ὑπάγῃς τώρα;» οὗτος εἶπε· «Θὰ ὑπάγω εἰς τὰ λατομεῖα».

75. Η νῆσος Δῆλος.

³⁵Η Δῆλος καὶ αἱ ἄλλαι Κυκλαδες νῆσοι εὑρίσκονται εἰς τὸ Αἰγαῖον πέλαγος. ³⁶Η νῆσος αὐτὴ ἐτιμᾶτο ἀπὸ τοὺς ἀρχαίους ³⁷Ἐλληνας, διότι ἐλέγετο, ὅτι ἔκεī ἐγεννήθησαν ὁ ³⁸Απόλλων καὶ ἡ ³⁹Αρτεμις, τὰ τέκνα τῆς Λητοῦς. Διὰ τοῦτο ἡ Δῆλος ἦτο ἀφιερωμένη εἰς τοὺς δύο τούτους

θεούς. Εἰς τὴν Δῆλον ὑπῆρχε λαμπρότατος ναὸς τοῦ Ἀπόλλωνος, εἰς τὸν διποῖον πολλὰ ἀφιερώματα εἶχον ἀφιερωθῆ ἀπὸ ὅλην τὴν Ἑλλάδα.

76. Κάτων.

Ο Μᾶρκος Κάτων ὑπῆρξεν εἰς ἀπὸ τοὺς ἐνδοξοτάτους ἄνδρας τῆς Ρώμης, ἀλλ᾽ ὅμως¹ κανὲν ἄγαλμα αὐτοῦ δὲν εἶχε στηθῆ². Πολλοὶ λοιπὸν ἔνοι, οἱ διποῖοι ἐγνῶριζον τὰ πολεμικὰ κατορθώματα³ τοῦ Κάτωνος, ἐρχόμενοι⁴ εἰς τὴν Ρώμην παρεξενεύοντο⁵, διότι ἔβλεπον, ὅτι εἶχον στηθῆ ἀγάλματα⁶ πολλῶν ἀδοξοτέρων ἀνδρῶν, τοῦ δὲ Κάτωνος δὲν εἶχε στηθῆ ἀγάλματα⁷ πολλῶν προτιμῶντερον νὰ παραξενεύωνται οἱ ἄνθρωποι, διὰ τί δὲν ἔχει στηθῆ ἀγάλμά μου, παρὰ διὰ τί ἔχει στηθῆ⁸.

77. Ὁ μάντις.

Κάποτε εἰς μάντις ἐκάθητο εἰς τὴν ἀγορὰν καὶ ἐφώναζεν εἰς τοὺς διερχομένους. «Μή προσπερνᾶτε¹, ὃ ἄνθρωποι, ἥξεύρω τὸ παρόν, ἀκόμη δὲ γνωρίζω ἐκ τῶν προτέρων² τὸ μέλλον. Ὅτιος λοιπὸν θέλει νὰ γνωρίζῃ ἐκ τῶν προτέρων τὸ μέλλον, ἃς πλησιάζῃ». Πολλοὶ ἐπλησίαζον διὰ νὰ γνωρίσουν ἐκ τῶν προτέρων τὰ μέλλοντα. Ἐξαίφνης ἥλθεν εἰς ὑπηρέτης, ὃ διποῖος εἶπεν εἰς τὸν μάντιν· «Πήγαινε, διότι κλέπται ἔχουν ἀνοίξει τὰς θύρας τῆς οἰκίας σου καὶ ἔχουν κλέψει, ὅσα ενδισκοντο ἐντὸς αὐτῆς». Ἐσηκωθῆ λοιπὸν ὁ μάντις³ καὶ ἀνεκώρησε ταχέως. Κάποιος δὲ ἀπὸ τοὺς παρευρισκομένους, δτε⁴ εἶδεν, ὅτι αὐτὸς ἔτρεχεν, ἐφώναξεν. «Ὤσυ, ὃ διποῖος, ἐνῷ ἔλεγες, ὅτι γνωρίζεις ἐκ τῶν προτέρων τὰ ξένα πράγματα, δὲν ἐγνῶριζες ἐκ τῶν προτέρων τὰ ἴδια σου».

78. Ἀλκιβιάδης.

Οτε ὁ Ἀλκιβιάδης ἦτο ἀκόμη παιδίον, ἐπειδὴ ἐνικήθη κάποτε εἰς τὴν πάλην¹, ἐδάγκασε τὴν χειρα ἐκείνου, ὃ διποῖος τὸν ἐνίκησεν. Ἐπειδὴ δὲ ἐκείνος, ὃ διποῖος ἐδαγκάσθη, εἶπε· «Δαγκάνεις, ὅπως αἱ γυναῖκες». «Όχι», εἶπεν, «ἄλλα, ὅπως οἱ λέοντες».

Κάποτε ἀπέκοψεν ὁ Ἀλκιβιάδης τὴν οὐρὰν ἐνὸς ὠραίου κυνός, τὸν διποῖον εἶχεν. Ἀφοῦ δὲ ἀπεκόπη ἡ οὐρά τοῦ κυνός, οἱ φίλοι του

ἥρωτησαν αὐτόν· «Διὰ τί ἔκαμες αὐτό;» Ἐκεῖνος δὲ ἀπεκρίθη· «Διὰ νὰ ὅμιλοῦν² οἱ Ἀθηναῖοι περὶ ἐμοῦ».

“Οτε ἀπεσύρθησαν³ οἱ Ἀθηναῖοι ἵππεῖς ἀπὸ τὴν μάχην τοῦ Δηλίου μὴ φροντίζοντες διὰ τοὺς πεζούς, διὸ Ἀλκιβιάδης ἴδων, ὅτι ὁ Σωκράτης εἶχε κουρασθῆ, δὲν ἐπροσπέρασεν⁴, ἀλλὰ παρηκολούθησεν αὐτόν, ἔως ὅτου ἤλθον εἰς ἀσφαλὲς μέρος.

“Οτε εὑρισκόμενος διὸ Ἀλκιβιάδης εἰς τὸ Ἀργος ἥκουσεν, ὅτι οἱ Ἀθηναῖοι εἶχον καταδικάσει αὐτὸν εἰς θάνατον, δὲν ἐδίστασεν⁵ νὰ ἔλθῃ πρὸς τοὺς Λακεδαιμονίους, διὰ νὰ ἐκδικηθῇ⁶ τοὺς Ἀθηναίους.

79. Ο Νικίας καὶ οἱ Συρακόσιοι.

“Οτε ἔμαθον οἱ Συρακόσιοι, ὅτι μέγα στράτευμα τῶν Ἀθηναίων εἶχε φθάσει¹ εἰς τὴν Σικελίαν, ἔξεπλάγησαν² διότι ἐνόμιζον, ὅτι αὐτοὶ ἀμέσως θὰ ἔλθουν³ ἐναντίον τῆς πόλεώς των. Ἐπειδὴ δὲ ὁ Νικίας τρεῖς μῆνας ἔμενεν⁴ ἐκεῖ χωρὶς νὰ κάμνῃ τίποτε, τόσον κατεφρόνησαν αὐτόν, ὡστε ἵππεῖς τῶν Συρακοσίων ἐλθόντες εἰς τὸ στρατόπεδον αὐτοῦ, ἥρωτησαν σκωπτικῶς⁵, ἐὰν ἔχῃ ἔλθει⁶ διὰ νὰ κατοικήσῃ εἰς τὴν Σικελίαν.

80. Πλάτων.

“Οτε κάποιος δοῦλος τοῦ Πλάτωνος ἔκαμε κάποιο μέγα σφάλμα¹, ἐπειδὴ διὸ Πλάτων ἦννόησεν², ὅτι, ἐπειδὴ ἦτο ὀργισμένος, θὰ κτυπήσῃ αὐτὸν μὲ σκληρότητα³, ἔδωσε τὴν μάστιγα εἰς κάποιον ἀπὸ τοὺς ἔκει παρευρισκομένους φίλους του καὶ εἶπεν εἰς αὐτόν· «Νὰ λάβῃς αὐτὴν καὶ νὰ κτυπήσῃς ἔκεινον, διὸ ποῖος ἔσφαλεν».

“Οτε διὸ Πλάτων ἐπῆγεν εἰς τὰς Συρακούσας, ἔγινε μισητὸς⁴ εἰς τὸν τύραννον Διονύσιον, διότι ὅμιλει περὶ δικαιοσύνης καὶ τυραννίδος. Καὶ κατ⁵ ἀρχὰς μὲν διὸ τύραννος ἔσκέπτετο νὰ φονεύσῃ αὐτόν· ἐπειτα δέ, ἐπειδὴ διὸ ἀδελφὸς τῆς γυναικός του Δίων ἦννόησεν αὐτὸν καὶ τὸν παρεκάλεσε, τοῦτο μὲν δὲν ἔκαμε, παρέδωσε δὲ αὐτὸν εἰς τὸν Πόλλιν τὸν Λακεδαιμόνιον, διὸ ποῖος εἶχεν ἔλθει τότε ὡς πρεσβευτής, διὰ νὰ τὸν πωλήσῃ. Καὶ ἔκεινος, ἀφοῦ ἔφερεν αὐτὸν εἰς τὴν Αἴγιναν, τὸν προσέφερεν εἰς πώλησιν⁶. Ο δὲ Ἀννίκερις διὸ Κυρηναῖος ἤλευθέρωσεν⁷ αὐτὸν ἀντὶ εἴκοσι μνῶν καὶ τὸν ἀπέστειλεν εἰς τὰς Ἀθήνας.

οἱ ἀντίπαλοὶ του κατέβαλλον πᾶσαν προσπάθειαν¹¹, διὰ νὰ ἐκδιώξουν αὐτόν, ἀπεσύρθη¹² ἔκουσίως εἰς τὴν Μαγνησίαν, τὴν δποίαν εἶχε λάβει ἀπὸ τὸν βασιλέα. Ἐκεῖ κατφύκει μέχρι τοῦ θανάτου του μὴ ἐκτελέσας μέν, ὅσα συνεφώνησε μὲ τὸν βασιλέα, τιμώμενος δὲ καὶ θαυμαζόμενος ἀπὸ αὐτόν.

82. Λακεδαιμονία.

Κάποια Λακεδαιμονία, ἡ δποία εἶχε στείλει¹ εἰς τὸν πόλεμον πέντε υἱούς, ἐστέκετο ἔμπροσθεν τῆς πόλεως διὰ νὰ πληροφορηθῇ, πῶς εἶχεν ἀποβῆ ἡ μάχη. Ὁτε δὲ ἥλθε κάποιος καὶ εἶπεν, ὅτι δλοι οἱ υἱοί της εἶχον φονευθῆ, εἶπε· «Δὲν ἥρωτησα αὐτό, ἀλλὰ τί κάμνει² ἡ πατρίς». Ἀφοῦ δὲ εἶχε πληροφορηθῆ, ὅτι οἱ Σπαρτιᾶται εἶχον νικήσει³, εἶπεν· «Ἀγογγύστως⁴ ὑπομένω⁵ τὸν θάνατον τῶν υἱῶν μου».

83. Ὁ Γόρδιος δεσμός.

Ο Γόρδιος ἦτο πτωχὸς κάτοικος τῆς Φρυγίας καὶ εἶχεν ἕνα μικρὸν ἀγόρον. Ὁτε δὲ κάποτε ἥροτρία αὐτόν, κάποιος ἀετὸς ἥλθε καὶ ἐκάθισεν ἐπάνω εἰς τὸν ξυγόν. Ἐπειδὴ δὲ ὁ Γόρδιος ἐνόμισεν¹, ὅτι τὸ γεγονός τοῦτο ἦτο θαῦμα², ἥλθεν εἰς τὴν πόλιν Τελμισσόν, διὰ νὰ ἐρωτήσῃ περὶ τούτου· διότι καὶ οἱ ἄνδρες καὶ αἱ γυναῖκες καὶ τὰ παιδία τῆς πόλεως ταύτης ἐγγάριζον τὴν μαντικὴν τέχνην. Κάποια λοιπὸν κόρη συνεβούλευσεν αὐτὸν νὰ θυσιάσῃ εἰς τὸν Δία. Ἀφοῦ δὲ ἐκεῖνος παρεκάλεσεν³ αὐτήν, ἡ κόρη ἀκολουθήσασα ὑπέδειξεν εἰς αὐτόν, ποῦ ἔπρεπε νὰ θυσιάσῃ καὶ πῶς. Ἐπειτα δέ, ἀφοῦ ἔλαβε σύζυγον τὸν Γόρδιον, ἐγέννησεν⁴ υἱόν, τὸν δποῖον ὠνόμασαν Μίδαν. Ὁτε δὲ ὁ Μίδας ἦνδρώθη⁵, συνέβη νὰ περιέλθουν οἱ Φρύγες εἰς διχόνοιαν μεταξὺ των⁶. Ἐπειδὴ δὲ συνάψαντες μάχην μεταξύ των ἔχασαν πολλοὺς ἄνδρας, λυπηθέντες⁷ διὰ τὴν ἀθλιότητα⁸ των ἥρωτησαν τὸν θεόν. Ο θεὸς εἶπεν, ὅτι ἄμαξα θὰ φέρῃ εἰς αὐτοὺς βασιλέα καὶ ὅτι αὐτὸς θὰ φροντίσῃ⁹ διὰ τὴν ὁμόνοιαν τῶν Φρυγῶν. Ἐνῷ δὲ αὐτοὶ ἐσκέπτοντο ἀκόμη περὶ τούτου, ἔπερασεν ἀπὸ¹⁰ ἐκεῖ κατὰ τύχην ὁ Μίδας ἐφ' ἄμαξης. Οἱ Φρύγες ἐχάρησαν, διότι ἐνόμισαν¹¹, ὅτι ὁ Μίδας ἐστάλη εἰς αὐτοὺς ἀπὸ τὸν θεόν. Ἀμέσως λοιπὸν ὁ Μίδας ἔγινε βασιλεὺς τῶν Φρυγῶν. Ἀφοῦ δὲ αὐτὸς ἔγινε βασιλεὺς, κατέπαυσε τὴν ἐπανάστασιν καὶ ἀφιέρωσεν εἰς τὸν Δία τὴν ἄμαξαν τοῦ πατρός του. Ἐλέγετο δὲ τὸ ἔξῆς περὶ αὐτῆς τῆς ἄμαξης, ὅτι δηλ. ἐκεῖνος θὰ γίνῃ κύριος τῆς Ἀσίας, ὁ

δποῖος θὰ λύσῃ τὸν δεσμὸν τοῦ ζυγοῦ τῆς ἀμάξης. Ὅτι δὲ ὁ δεσμὸς ἀπὸ φλοιὸν κρανεῖται καὶ δὲν ἔφαίνετο οὔτε ἀρχὴ οὔτε τέλος αὐτοῦ. Ὁ Μέγας Ἀλέξανδρος λοιπόν, ὅτε ἐπρόκειτο νὰ συγκροτήσῃ μάχην¹¹ πρὸς τὸν Δαρεῖον, ἥθέλησε¹² νὰ λύσῃ τὸν δεσμόν. Ἐπειδὴ δὲ δὲν ἥδυνήθη νὰ λύσῃ αὐτόν, ἐκτύπησε μὲ τὸ ξίφος του καὶ ἔκοψε τὸν δεσμόν.

84. Ὁ τύραννος τῶν Συρακουσῶν Γέλων.

Ὁ Γέλων, ὁ τύραννος τῶν Γελφών, ὅτε ἔγινε κύριος¹ καὶ τῶν Συρακουσῶν, εἰς μὲν τὸν ἀδελφόν του Ἰέρωνα ἀνέθεσε² νὰ φροντίσῃ³ διὰ τὰ ἐν Γέλᾳ, αὐτὸς δὲ ἐφρόντισε διὰ τὰ ἐν Συρακούσαις. Ὅτε δὲ ὁ Ξέρξης ἐσκόπευε⁴ νὰ ἐκστρατεύσῃ ἐναντίον τῶν Ἑλλήνων καὶ οἱ ἐκ τῆς Ἑλλάδος πρέσβεις παρεκάλεσαν τὸν Γέλωνα νὰ συμμαχήσῃ, ἐκεῖνος ἥθέλησε μὲν νὰ πράξῃ τοῦτο, εἶπεν δμως, ὅτι θὰ πολεμήσῃ⁵ μὲ αὐτοὺς ἐναντίον τῶν Περσῶν, ἂν γίνῃ στρατηγὸς ὅλων· διότι ἐνόμιζεν, ὅτι ἄνευ τῆς συμμαχίας του δὲν θὰ νικήσουν¹ τοὺς Πέρσας. Ἐκεῖνοι δὲ στενοχωρηθέντες⁶ ἀπεκρίθησαν, ὅτι δὲν είχον ἀνάγκην στρατηγοῦ, ἀλλὰ στρατεύματος. Ἀφοῦ εἶπον ταῦτα ἀνεχώρησαν⁷. Ἐνῷ δὲ ἐκεῖνοι ἐπολέμουν⁸ ἐναντίον τῶν Περσῶν καὶ ἐνίκων, ὁ Γέλων ἐπολέμησεν ἐναντίον τῶν Καρχηδονίων εἰς τὴν πόλιν τῆς Σικελίας Ἰμέραν καὶ ἐνίκησεν αὐτούς.

85. Ὁ Ἀχιλλεὺς εἰς τὴν Σκύρον.

Ὅτε ὁ Μενέλαος μετὰ τὴν ἀρπαγὴν τῆς Ἐλένης προσεκάλει ὅλους τοὺς Ἑλληνας νὰ ἐκστρατεύσουν ἐναντίον τῶν Τρώων, ἦ μήτηρ τοῦ Ἀχιλλέως Θέτις ἔξεπλάγη. Διότι είχεν ἀκούσει κάποτε ἀπὸ τὸν πατέρα της Νηρέα, ὅτι ὁ Ἀχιλλεὺς ἦ θὰ ἀποθάνῃ εἰς τὴν πατρίδα του γέρων¹ μέν, ἀλλὰ ἀδόξαστος, ἦ θὰ φονευθῇ εἰς ἔτινα χώραν ἀπὸ τοὺς ἔχθροὺς νέος μέν, ἀλλὰ δοξασμένος. Ἐνθυμουμένη² λοιπὸν ἦ Θέτις τούτους τοὺς λόγους, ἔκρυψε τὸν υἱόν της εἰς τὴν νῆσον Σκύρον, διὰ νὰ μὴ εὑρεθῇ ἀπὸ τοὺς Ἑλληνας, οἵ δποῖοι ἐσκόπευον νὰ ἐκστρατεύσουν ἐναντίον τῶν Τρώων. Ἐκεῖ δὲ ἀνετρέφετο μὲ τὰς θυγατέρας τοῦ βασιλέως τῆς Σκύρου Λυκοδήμους ἐνδεδυμένος γυναικεῖα φροέματα. Ὅτε δὲ οἱ ἡγεμόνες τῶν Ἑλλήνων συνήθροισαν τὰ στρατεύματα καὶ προητοίμασαν τὰ πάντα, ἐπληροφορήθησαν³ ἀπὸ τὸν μάντιν Κάλχαντα, ὅτι ματαίως θὰ δαπανήσουν⁴ τοὺς κόπους καὶ τοὺς κινδύνους, ἐὰν ὁ Ἀχιλλεὺς δὲν λάβῃ μέρος εἰς τὸν πόλεμον. Καὶ δὲν ἥδυναντο νὰ εῦρουν αὐτόν, ἂν καὶ τὸν ἔζητον ἐπὶ πολὺν χρόνον. Ἐπὶ τέλους πληροφορηθεὶς ὁ Ὁδυσσεύς,

ὅτι ὁ νεανίας κρυφίως⁵ διέμενεν⁶ εἰς τὴν Σκῦρος ὡς παρθένος μεταξὺ παρθένων, ἥλθεν εἰς τὴν νῆσον μὲν μερικοὺς συντρόφους του προσποιούμενος, ὅτι ἥτο μικρέμπορος⁷. Καὶ ἀφοῦ συνεβούλευσε⁸ τοὺς συντρόφους του, τί ἔπειτα νὰ κάμουν, ἐπεδείκνυε εἰς τὰς παρθένους παντὸς εἴδους κοσμήματα καὶ ἐνδύματα, ἐπεδείκνυε δὲ ἀσπίδα καὶ δόρυ. Αἱ μὲν παρθένοι λοιπὸν ἐθαύμαζον τὰ κοσμήματα καὶ τὰ ἐνδύματα, εἰς δὲ τὸν Ἀχιλλέα ἤρεσαν τὰ ὅπλα. Ἐξαίφνης δὲ ἐσάλπιγξε κάποιος ἀπὸ τοὺς συντρόφους τοῦ Ὀδυσσέως καὶ ἔκρουσε τὰ ὅπλα του. Καὶ αἱ μὲν παρθένοι τρομάξασαι ἐτράπησαν εἰς φυγὴν, ὁ δὲ νεανίας, λαβὼν εἰς χεῖρας του τὰ πωλούμενα⁹ ὑπὸ τοῦ Ὀδυσσέως ὅπλα, ἥτοι μάζετο νὰ ἀμυνθῇ. Τότε λοιπὸν ἐννοήσας ὁ Ὀδυσσεύς, ὅτι εἶχεν εὔχει τὸν Ἀχιλλέα, προέτρεπεν αὐτὸν νὰ ἐνθυμῆται, ὅτι εἴναι ἀνὴρ καὶ νὰ κάμην ἔργα ἀξιαὶ ἀνδρός. Ἐκεῖνος δὲ πεισθεὶς εὐχαρίστως ἔξεστρατευσε μὲ τοὺς ἄλλους Ἑλληνας ἐναντίον τῆς Τροίας. Καὶ δὲ λόγος τοῦ Νηρέως ἔξετρέλεσθη¹⁰ διότι ἀπέκτησε μὲν ἀθάνατον δόξαν, δὲν ἦτο ὅμως δὲ βίος του μακρός, ἀλλά, ἀφοῦ ἐπλήγωσε μὲν πολλοὺς ἀπὸ τοὺς Τρῶας, ἐφόρευσε δὲ πολλοὺς ἀπὸ αὐτούς, εἰς ἔνην χώραν ἐφονεύθη¹¹ ἀπὸ τοὺς ἔχθρούς.

86. Ὁ τύραννος τῆς Νάξου Λύγδαμις.

Κάποιε εἶχον ἔλθει πρέσβεις τῶν Λακεδαιμονίων εἰς τὸν τύραννον τῆς Νάξου Λύγδαμιν¹² ἐπειδὴ δὲ αὐτὸς ἐδίσταζε¹³ νὰ ἔλθῃ εἰς συνομιλίαν μὲ αὐτοὺς¹⁴ καὶ ἐπὶ τέλους κάποιος εἶπεν, ὅτι ὁ Λύγδαμις ἥτο κουρασμένος, οἵ πρέσβεις εἶπον· «Νὰ εἴπῃς εἰς αὐτόν, ὅτι ἔχομεν ἔλθει δχι διὰ νὰ κάμωμεν μάχην, ἀλλὰ διὰ νὰ συνδιαλεχθῶμεν μὲ αὐτόν».

87. Κάτων.

Οτε ὁ Ρωμαῖος Κάτων εἶδε κάποιον, δστις εἶχε πωλήσει τοὺς ἀγρούς του, οἵ δποιοι εὑρίσκοντο πλησίον τῆς θαλάσσης καὶ δστις εἶχε καταφάγει τὰ χρήματα, τὰ δποῖα εἶχε λάβει, προσεποιεῖτο, ὅτι ἐθαύμαζεν αὐτὸν ὡς ἴσχυρότερον ἀπὸ τὴν θάλασσαν¹⁵ διότι δσα ἔκεινη δὲν ἦδύνατο νὰ καταστρέψῃ, αὐτός, εἶπεν, εὐκόλως ἔχει καταπίει.

ΤΜΗΜΑ ΤΡΙΤΟΝ

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

ΕΙΣ ΤΑΣ ΕΝ ΤΗΙ ΑΡΧΑΙΑΙ ΕΛΛΗΝΙΚΗΙ ΠΕΡΙΚΟΠΑΣ

ΜΕΡΟΣ Α'

- 1.—1. γνωρίζω.—2. θυσιάζω.—3. προτιμῶ.
- 2.—1. τιμωρῶ.—2. συναντῶ.—3. κατηγορῶ.—4. ξένος.
- 3.—1. πλησίον.—2. σύνορον.—3. κορυφή.—4. ἐμποδίζω.—5. περινῶ.—6. τρόφιμα.—7. φέρω.—8. πρέπει.—9. τρόφιμα.—10. γεμάτος.
- 5.—1. ζῶ.—2. κῆπος.—3. κυνηγῶ.
- 6.—1. κακία.—2. θάνατος.
- 7.—1. χαμηλός.—2. ὅραιος.—3. ναός.—4. προσέτι.—5. γυμναστήριον.—6. ὅπου.—7. γυμναστής.
- 8.—1. ἄκαρπος.—2. ἔτος.—3. πλημμυρίζω.—4. εἶδος φυτοῦ.—5. χάρτης.
- 9.—1. πιστευτός.—2. εὐχαρίστως.—3. λοιπόν.—4. αὖστηρότατα, σκληρότατα.—5. πρωτί.—6. σηκώνομαι.—7. ἔπειτα.—8. φανερός.—9. ὀδηγοῦμαι.
- 10.—1. παντὸς εἶδους.—2. ἐπιβουλεύομαι, παραμονεύω.—3. βράχος.
- 11.—1. νέος.—2. διατάσσομαι.—3. κατασκόπευσις.—4. δάσος.—5. τόσον.—6. λογαριάζω.—7. κτυπῶμαι.—8. πάντοτε.
- 12.—1. διὰ τοῦτο.—2. κομψότης.—3. ὑπερέχω.—4. εὐθυμία.—5. φιλονικία.—6. ζῆφον.—7. βόσκω.—8. παράστημα.—9. περικεφαλαία.
- 13.—1. δτε.—2. καθιερωμένος, ἀφιερωμένος.
- 14.—1. ὑπερέχω, ὑπερτερῶ.—2. ὄφις.—3. δικαιοσύνη.—4. ἐκδιώκω.—5. φοβερός.
- 15.—1. χρήματα.—2. τρικυμία.—3. σκέπτομαι.—4. προσπαθεῖ νὰ ἀποφεύγῃ.—5. θεός.
- 16.—1. φόρεμα.—2. κάτοικος.—3. τὸ ποτὸν τῶν θεῶν.—4. ἡ τροφὴ τῶν θεῶν.

- 17.—1. διαμένω.—2. λατρεύω, τιμῶ.—3. σεβαστός.—4. χάριν ἔχω
τινὶ = χρεωστῷ εὐγνωμοσύνην εἰς τινα.
- 18.—1. βορρᾶς.—2. παραδείγματος χάριν.—3. πλάτος.—4. μέτρον
μήκους (= 31 μέτρων).—5. μέτρον μήκους (= 1,86 μέτρ.).—
6. ἐκβάλλω, χύνομαι.
- 19.—1. συναντῶ.—2. ποῦ.—3. δπου.—4. εὐχαρίστως.—5. ἡ κλητ.
Ἡράκλεις λαμβάνεται ὡς ἐπίρρημα θαυμασμοῦ ἢ δυσαφεσκείας.
- 20.—1. πτηνόν.—2. εὐχαριστοῦμαι.—3. προτείνω.—4. καταστρέφο-
μαι.—5. ὑπόσχομαι.—6. σύρομαι κατὰ γῆς.—7. βαδίζω.
- 21.—1. λοιπόν.—2. θέλω.—3. ἀποφεύγω.—4. συναναστροφή.—5.
προτρέπω.
- 22.—1. ἥκι = ἔχω ἔλθει.—2. κακουργία.—3. φανερώνω.—4. ἄρχων.
- 23.—1. ἄγριος κούρος.—2. μέτρον μήκους (= 0,46 μέτρ.).
- 24.—1. ἐπειδή.—2. σωματικὴ δύναμις.—3. ὡς ἔξης.—4. μένω ἄγνω-
στος, διαφεύγω τὴν προσοχήν.—5. αὐθάδεια.
- 25.—1. κόπος.—2. παραμονεύω.—3. ὁ ἀγαπῶν τὸ κυνήγιον.—4.
ὑπηρέτης.
- 26.—1. προσπαθῶ νὰ πείσω.—2. ἐντροπή.—3. σφάλμα.—4. ἐννοῶ.—
5. πειστικὴ δύναμις.
- 27.—1. δῆλον δτι = βεβαίως.—2. τοῦλάχιστον.
- 29.—1. δικαστός.—2. ἔχω ἐμπιστοσύνην.
- 30.—1. ἐπεὶ τάχιστα = εὐθὺς ὡς.—2. προφητεύω, προλέγω.—3. προσ-
καλῶ.—4. ὅχι πλέον.—5. εὐχάριστος.—6. φανερώνω.—7. ὁ-
φθαλμός.—8. ἐκβάλλω (κτυπῶ).
- 31.—1. συλλαμβάνω.—2. πολύ.—3. ἐστὶ + ἀπαρμφ. = εἶναι δυνα-
τόν.—4. τροφή.—5. ἀπατῶμαι.—6. δψις ζῶν εἰς τὸ ὕδωρ
(νερόφιδο).—7. μορφή.—8. συνέλευσις.—9. σύντροφος.—10.
κουκί.—11. περικεφαλαία.—12. φλοιός, κέλυφος.—13. βοῦρ-
λον.—14. σαλιγκάρι.—15. ἀνώτερος.
- 32.—1. ἐλευθέριος = γεννναίοδωρος.—2. φιλικάτατα.—3. χαρακτήρ.—
4. ἐρωμένος = δυνατός.—5. συνήθεια.—6. μέτρον μήκους (=
185 μέτρων).—7. ἐν ὕρᾳ = κατὰ τὸν πρέποντα χρόνον.—8.
ἔρχομαι.—9. βαρέως φέρω = ἀγανακτῶ.
- 33.—1. τώρα.—2. ὁ πλησίον παρατεταγμένος.—3. παράγγελμα.
- 34.—1. εὖ πράττω = εὐτυχῶ.

- 35.—1. ἀγών, δύσκολον καὶ ἐπικίνδυνον ἔργον.—2. κτυπῶ.—3. κουράζομαι.—4. ἀγανακτῶ.
- 36.—1. ἐγκαταλείπω.—2. πεδιάς.—3. παρουσιάζομαι.—4. κτυπῶ ἀπὸ μακράν.—5. φίτιω.
- 37.—1. πρεφένομαι ὡς πρεσβευτής.—2. ἔξεστιν=ἐπιτρέπεται.—3. πρέπει, ἀρμόζει.—4. εἰμὶ ἐπὶ τινι = εἴμαι εἰς τὴν ἔξουσίαν τινός.—5. λησμονῶ.—6. κρατοῦμαι.
- 38.—1. ἀγανακτῶ.—2. λεηλατῶ.—3. πατροπαράδοτος.—4. ἀνδρεία.
- 39.—1. ἐκστρατεύω.—2. συσκέπτομαι.
- 42.—1. πράττω.—2. εὖ λέγω τινὰ = ἐπαινῶ τινα.—3. προφυλάσσομαι.—4. λέγω ψεύδη.—5. τρέπω εἰς φυγήν.
- 43.—1. ἐρωτῶ τὸ μαντεῖον, ζητῶ χρησμόν.—2. ὑπερηφάνεια.
- 44.—1. σκέπτομαι, ἐξετάζω.—2. ποικιλόχρωμος.—3. προχωρῶ.—4. βλέπω.—5. ἔλλειψις.—6. κοπιάζω.—7. βραδύνω.—8. ἀκολουθῶ.—9. ἄθλιος.—10. βοηθός.—11. δοκεῖ μοι = ἀποφασίζω.
- 45.—1. στολισμός.—2. ἀγαπῶ.—3. ἐπιθυμῶ.
- 46.—1. περίφημος.
- 47.—1. χρησμός.—2. βραδύνω.—3. ἀποπλέω.
- 51.—1. ἐντός.—2. γεμάτος.—3. ἀγγελιαφόρος.—4. περικλείομαι.—5. ἐκβολή.—6. εὐμενής, εὐνοϊκός.—7. δυσμενής.
- 54.—1. ἐξαπατῶ.—2. στολίζω.—3. εἰς τὴν πατρίδα.—4. πρᾶγμα.—5. ἀφιέρωμα.—6. τιμωρία.—7. κρημνίζω.

ΜΕΡΟΣ Β'

- 55.—1. ἀποφασίζω.—2. κτυπῶ.—3. ἀποτυγχάνω.
- 57.—1. ἐρωτῶ μαντεῖον, ζητῶ χρησμόν.—2. χάνω.—3. παρορμῶ.—4. προλέγω, προφητεύω.—5. ζητῶ συμβουλήν.—6. προσφέρω προσθύμως, χαρίζω.—7. ἐφ ᾧ τε = ὑπὸ τὸν ὅδον, μὲ τὴν συμφωνίαν.—8. δ ἀποπνέων πῦρ.—9. ἔξέρχομαι, ξεφυτρώνω.
- 59.—1. γεννῶ.—2. πράττω.—3. εὐγενής καταγωγή.—4. ὑπερηφανεύομαι.—5. μεταβάλλομαι.
- 60.—1. ξεκινῶ, προεύομαι.—2. προσπαθῶ.—3. ἀφήνω.—4. νικῶ—

μαι.— 5. ἐδῶ.— 6. ἀποκτῶ.— 7. κατηγορῶ.— 8. ὁς ἔξῆς.— 9. ἐν σοὶ ἔστιν = ἀπὸ σὲ ἔξαρται.— 10. συμπλέκομαι.

- 61.—1. εἴμαι εὐχαριστημένος.— 2. ὁδηγός.
- 62.—1. ἐπιτυγχάνω.— 2. λυποῦμαι.— 3. διστάζω, ἐντρέπομαι.— 4. ἐπιστρέφω, ὑποχωρῶ.— 5. ἐορτάς ἄγω = ἐορτάζω.— 6. φονεύω — 7. ὑβρίζω.— 8. εὑρίσκω.— 9. εἴμαι τρελλός.
- 63.—1. ποὺ πολλοῦ.— 2. τεντώνω.— 3. κρατῶ τινος = εἴμαι ἀνώτερός τινος.— 4. εἰς τὸν ὕπνον, εἰς τὸ δνειρόν.— 5. ἀναλογίζομαι.— 6. περὶ πολλοῦ ποιοῦμαί τινα = ἐκτιμῶ τινα.— 7. νομίζω.— 8. παρακαλῶ.— 9. ἀπόδειξις.
- 64.—1. βλάπτω.— 2. δύσκολος.— 3. μούφη.— 4. ἐκάθισε.— 5. φανερώνω, κάμνω γνωστόν.— 6. ἀθωότατος.— 7. τιμωρῶ.— 8. στρατοπεδεύω.— 9. νομίζω.— 10. ἐπιβεβαιώνω.— 11. ὁργίζομαι.— 12. ὠφελοῦμαι.— 13. θήκη ξίφους.— 14. θεραπεύω.
- 66.—1. σέβομαι.— 2. ἀνάκτορα.— 3. σύρω.— 4. σκληρῶς.— 5. δένω.— 6. φοβοῦμαι.— 7. περιποιοῦμαι.
- 67.—1. συμβουλεύω.— 2. σκέπτομαι, ἔξετάζω.— 3. λυποῦμαι.— 4. πλοῖον μὲ πεντήκοντα κωπηλάτας.— 5. ἀμέσως.
- 68.—1. προσορμίζομαι.— 2. σπήλαιον.— 3. συναναστρέφομαι.— 4. καταβυθίζω.— 5. εὖ ποιῶ τινα = εὐεργετῶ τινα.— 6. ἔρχομαι, σπεύδω εἰς βιόθειαν.— 7. ἔχω πόνους.
- 69.—1. πληγώνομαι.— 2. διὰ τοῦτο.— 3. ὅτε λαμποίην = δσάκις ἔλαμπον.— 4. ἐνν. τὸ ρ. ἐπίστευον.
- 70.—1. συναθροίζω.— 2. εἰσβάλλω.— 3. ὑποτάσσω.— 4. κυριεύω.— 5. φιλόπατρις.— 6. ἐνδύομαι.— 7. ἔξαπατῶ.— 8. ἔξοργίζω.— 9. ἀπομένω, ἐπίζω.
- 71.—1. συκοφαντῶ.— 2. διατάσσω.— 3. βλάπτω.— 4. καταστρέφω.— 4. παραγγέλλω.— 5. θεωροῦμαι.
- 72.—1. περιμένω τὴν ἐπίθεσίν τινος.— 2. πρὸς ἔω = πρὸς ἀνατολάς.— 3. ἐστραμμένος.— 4. ἔκεινῶ, ἀναχωρῶ.— 5. κακοποιῶ.
- 73.—1. ποιῶ.— 2. τέρψις.— 3. ἀναρριχῶμαι.— 4. πρασινίζω.
- 74.—1. συνθήζω.— 2. ἀκολουθῶ.— 3. ἔξετάζω.— 4. δμοιάζω.— 5. σκέπτομαι.— 6. ἐκλεκτός.— 7. ἔξοριστος.
- 75.—1. κινῶ εἰς ἀποστασίαν.— 2. τιμωρῶ.— 3. ἀντιπαρατάσσω.— 4. διορίζω ἀρχηγόν.
- 76.—1. κακομεταχειρίζομαι.— 2. ἐνώνομαι.— 3. ἄλλως τε καὶ = καὶ

- μάλιστα.—4. διευθετῶ.—5. ὅπως.—6. ὁρίζω.—7. διορίζομαι.
 —8. δυσαρεστοῦμαι.—9. ἀποχωρῶ, ἀποχωρίζομαι.—10. ἔχω
 ἀνάγκην.—11. πληρώνω.—12. δυσάρεστος.—13. ἡγεμονία.—
 14. ἀποστατῶ.—15. ὑποτάσσω.
- 77.—1. ἔστηκα = στέκομαι, εύρισκομαι.—2. ἐνώνομαι.—3. πλέω διὰ
 μέσου.—4. παραίτοῦμαι.—5. διαχωρίζομαι.
- 79.—1. ἐκβάλλω, χύνομαι.—2. καθιστῶ.—3. ἀναπέμπω, ἀναδίδω.
- 80.—1. συνάπτω.—2. ἐπιθυμῶ.—3. κρατῶ τινος = εἴμαι κύριος τι-
 νος.—4. συνθηκολογῶ.—5. φέρω πρὸς ἀσφάλειαν.—6. ἐγκα-
 ταλείπω.—7. μεταβάλλω.—8. πάλιν.—9. κρημνίζω.
- 81.—1. ὑποχωρῶ.—2. ἀφήνω, ἐγκαταλείπω.—3. ἀφήνω, παραλεί-
 πω.—4. ἀφήνω, ἐγκαταλείπω.—5. ὁρμῶ.—6. ἐλεγειακὸν ποί-
 ημα.—7. ἔννοια.—8. τιμωρία.—9. πολίτευμα.—10. περιέρ-
 χομαι εἰς ωῆξιν.—11. συμφιλιωτής.—12. ἐπὶ τοῖς σώμασι =
 ἐπὶ ὑποθήκῃ τῶν σωμάτων.—13. ἀπαλλάσσω.
- 83.—1. δοκιμάζω.—2. φίτω.—3. ὅργιζομαι.—4. θυσιάζω.—5. τὰ
 ἵερὰ γίγνεται καλὰ = αἱ θυσίαι εἶναι εὐοίωνοι.—6. δίκην δί-
 δωμί τινι = τιμωροῦμαι ὑπό τινος.—7. συνέλευσις τοῦ λαοῦ.—
 8. παραδίδω.—9. φιλοπατρία.
- 85.—1. κρυφίως σχεδιάζω κακὸν κατά τινος.—2. ἀφήνω.—3. διευ-
 θετῶ.—4. ἀφήνω νὰ παρέλθῃ.—5. περιμένω μὲ ἀνησυχίαν.—
 6. συμφωνῶ.—7. παρέρχομαι, λήγω.—8. δέχομαι.
- 86.—1. ἔνθυμιον.—2. λυποῦμαι, εὐσπλαγχνίζομαι.—3. προσφέρω
 σπονδήν.—4. σημεῖον.—5. τότε.
- 87.—1. ἀνατρέπω, καταρρέντω.
- 88.—1. αἴρομαι πόλεμον = ἐπιχειρῶ πόλεμον.—2. καταδιώκω.—3.
 ἀριστερός.—4. ἀνθίσταμαι.—5. ἔρχομαι.
- 89.—1. μεταχειρίζομαι.—2. τείχη.—3. μέτρον μήκους ἵσον μὲ 30
 ἑκατοστὰ τοῦ μέτρου.

ΜΕΡΟΣ Γ'

- 90.—1. ρύαξ πυρὸς = πύρινος ρύαξ, ἥ λεγομένη λάβα.—2. παρατηρῶ.—3. ἀπέρχομαι.—4. προφθάνομαι.—5. σηκώνω (καὶ θέτω) ἐπάνω εἰς τοὺς ὄμους μου.—6. ἔστι + ἀπαρμφ. = εἶναι δυνατόν νὰ....—7. ἀποφεύγω.—8. κώνομαι.
- 91.—1. κλαίω.—2. ἀνέρχομαι.—3. εὐσπλαγχνίζομαι.—4. ἀποφασίζω.—5. οὐκ ἔφθη δεῖξας = δὲν ἐπρόφθασε νὰ δεῖξῃ, εὐθὺς ὡς ἔδειξε.—6. συλλαμβάνομαι ἐπ' αὐτοφάρῳ.—7. καταδικάζω.
- 92.—1. καταστρέφω.—2. ἀντικρύ.—3. κατὰ τοῦ τείχους = ἀπὸ τὸ τεῖχος κάτω.
- 94.—1. νυμφεύομαι.—2. πάρεστί μοι = εἶναι εἰς τὴν ἔξουσίαν μου.—3. ποτίζω.
- 95.—1. λύπη.—2. καταισχύνη.—3. ἴσχυρός, γενναῖος.—4. βραβεῖον, ἀμοιβή.—5. ὑφαρπάζω τὸν λόγον = ἀρπάζω τὸν λόγον ἐκ τοῦ στόματός τινος, διακόπτω τινά.
- 96.—1. ἄθλιος, φαῦλος.—2. περνῶ.
- 99.—1. ἐπιτρέπω.—2. δίδω.—3. ἀπέρχομαι.—4. κρίνω.—5. ἐπισπεύδω.—6. είμαι εἰς τὴν ἀκμὴν τῆς ἡλικίας μου.—7. ὑπερέχω, ὑπερτερῶ.—8. ἀποφασίζω.
- 100.—1. ἀποτέλεσμα, ἔκβασις.—2. φονεύομαι.—3. πληρεξούσιος, ἔχων ἀπόλυτον ἔξουσίαν.—4. καθιστῶ, διορίζω.—5. διαταράσσομαι.—6. διευθετῶ.—7. δίδω χρησμόν.—8. νικῶ.—9. γενναῖος.
- 101.—1. συγχωρῶ.—2. βλάπτω.—3. γίνομαι μισητός.—4. λαμβάνω μέρος.—5. φορνημα.—6. είμαι κατώτερος.
- 102.—1. πορεύομαι.—2. περικυκλώνομαι.
- 103.—1. συναθροίζομαι.—2. διέρχομαι.—3. τέμνω τοὺς ἀγροὺς = ἐρημώσω τοὺς ἀγροὺς κόπτων τὰ δένδρα καὶ καταστρέφων τὰ σπαρτά.—4. ὑπερηφανεύομαι.—5. ἐπιτυχία.—6. ἀποκρούω.
- 104.—1. οἴτω.—2. ὑποβαστάζω.—3. τέχνασμα.—4. σταματῶ.—5. πιένω.—6. μεγδύας.—7. διέρχομαι.
- 105.—1. καλοῦμαι εἰς βοήθειαν.—2. δοκεῖ τινι = ἀποφασίζει τις.—3. τέλος πάντων.—4. δίδω εἰς γάμον.
- 106.—1. ἀνθίσταμαι.—2. ἔξεστιν = εἶναι δυνατόν.—3. ἔγκριτος.—4. θυελλώδης.—5. ὕει = βρέχει.—6. πολιορκῶ.—7. θύελλα.

- 8. ὑποφέρω. — 9. ἐγκαταλείπω. — 10. ὁδηγῶ. — 11. προπο-
ρεύομαι, ὁδηγῶ. — 12. ὁδηγός. — 13. ἀκολουθῶ. — 14. εὐρί-
σκω. — 15. βιηθῶ, ὑπερασπίζω. — 16. κουράζομαι. — 17.
προχωρῶ. — 18. παρορμῶ. — 19. ἀφήνω τινὰ νὰ διέλθῃ. — 20.
χάνω πᾶσαν ἐλπίδα.
- 107.— 1. συλλαμβάνομαι. — 2. ὁδηγῶ. — 3. ἀπέρχομαι. — 4. λεηλατῶ. —
5. ἐπέρχομαι. — 6. συμφιλιώνομαι.
-

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ
ΕΙΣ ΤΑΣ ΠΕΡΙΚΟΠΑΣ ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ

ΜΕΡΟΣ Α'

- 1.—1. ἔχω ἐμπιστοσύνην = πιστεύω.—2. γάρ.
- 2.—1. γεν. ἄνευ προθ.—2. δοτ. ἄνευ προθ.
- 3.—1. ἐν+δοτ.—2. μεστός.—3. ἐπιτήδεια, τά.—4. ἀκρον.
- 4.—1. θηρεύω.—2. φθείρω.—3. τρέπομαι εἰς φυγὴν = φεύγω. —4. ἔρχομαι πλησίον = πλησιάζω.—5. δίδω συμβουλὴν = συμβουλεύω.—6. ἀνάπτειν.—7. παρέχω.—8. ρίπτω βέλη = τοξεύω.
- 5.—1. αἰσχύνη.—2. χρεία.
- 6.—1. πρό πάντων = μάλιστα.—2. μεστός.—3. πόνος.
- 7.—1. ἔχω.—2. ὡς.—3. καλός.—4. θὰ ἥσο = ἥσθα ἀν.—5. κράζω δυνατὰ = ἀνακράζω.—6. ἄμα.—7. ἐγγύς.
- 8.—1. ἐντυγχάνω.—2. χρεωστῶ εὐγνωμοσύνην = χάριν ἔχω (τινί) —3. φροντίζω = ἐν φροντίδι εἰμί.—4. φίλος.—5. πορεύει. —6. ἐργαστήριον.
- 9.—1. πέμπω.—2. ιερά.—3. ἱκετεύω.—4. κελεύω.—5. κομίζω.
- 10.—1. τίμιος.—2. πολέμιος.
- 11.—1. νεώριον.—2. καλύπτομαι.—3. ἄγω.—4. λειμών.
- 15.—1. αἰτ. ἄνευ προθ.—2. γενικ. ἄνευ προθ.—3. ἐκ μεσημβρίας. —4. ἐξ ἀρκτου.—5. εἰς ἀεί.—6. ἐκβάλλω.—7. πέτρα.
- 16.—1. προξενῶ τέρψιν = τέρπω.—2. σύνειμι (τινί).—3. ἀγορεύω. —4. δίδω προσοχὴν = προσέχω.—5. ἀσμένως.
- 17.—1. τέρας.—2. ἀφανῆ ἐγένετο.—3. νοῦς.
- 18.—1. βασίλεια.—2. χαλεπός.—3. ἐπὶ+δοτ.—4. τάξις.—5. δψις—6. ἀντίπαλος.
- 19.—1. ἀστυ.—2. πίτυς.—3 δρῦς.—4. σῦς.—5. βραδέως.—6. προέρχομαι.—7. ἀτραπός.—8. λασπώδης τόπος = πηλός.—9. ἵσχυς.—10. βάλλω.
- 20.—1. γένος.—2. τιμῶμαι = τίμιός εἰμι.—3. πάρα πολὺ = μάλιστα. —4. εἰμί.
- 21.—1. διατρίβω.—2. κώμη.

- 22.—1. μείζονα.—2. εἰσβαλεῖν.—3. ἔκουσίως.—4. τετελευτήκασι.—5. χάρις.
- 23.—1. δοτ. ἄνευ προθ.—2. ἥγαγε.
- 24.—1. φέρω.—2. παρέχω εὐχάριστον θέαμα = ήδὺς τὴν ὅψιν εἰμί.
- 25.—1. ἵκανός.—2. πάλιν ἔρχομαι.—3. ἀφρων.—4. δ ἔχων ὑψηλὰ φρονήματα = ὑψηλόφρων.—5. δ μὴ λησμονῶν = μνήμων.—6. εἴμαι μακράν τινος = φεύγω τινά.—7. σώφρων.—8. κελεύω.—9. ἀποπέμπω.—10. ἥκω.
- 26.—1. νεώτερος.—2. αἰδήμων.—3. νομίζομαι.—4. εἶδος.—5. εἴνοις.—6. ἄγαθός.—7. εὐδαίμων.
- 27.—1. τὸν παλαιὸν καιρὸν = τὸ πάλαι.—2. ἀρχή.—3. ἐταῖρος.—4. δολερός.—5. κάθιδος.
- 28.—1. βουλεύομαι.—2. πρὸ δλίγον = ἄρτι.—3. βουλή.—4. ἔργῳ.—5. μᾶλλον . . . ἢ.—6. εἴμαι δοῦλός τινος = δουλεύω τινί.—7. πιστεύω.—8. ρειμών.—9. διατρέχω κίνδυνον = κινδυνεύω.—10. διδω πίστιν = πιστεύω.—11. ἡδύς.
- 29.—1. γιγνώσκω.—2. τελευτή.—3. πάρειμι.—4. στέργω.—5. εὔμενής, εύνοις.—6. καταλείπω.—7. βασιλικὸς θρόνος = βασιλεία.—8. κελεύω.—9. πρέπει.—10. ἀρχω.
- 30.—1. ἰδρύω.—2. κατοικίζομαι.
- 31.—1. ἐνύπνιον.—2. μηνύομαι.—3. κωλύομαι.—4. πέμπομαι.—5. ἴκετεύω.—6. θήρα.—7. εὔκτ. + ἄν.—8. πολέμιος.—9. ἀπαρέμφατον.—10. πορεύομαι.—11. ἀπὸ δλα τὰ μέρη = πανταχόθεν.—12. βάλλω.—13. ρίπτω ἀκόντιον = ἀκοντίζω.—14. κατὰ + αἰτιατ.
- 32.—1. μέλλω.—2. ἀπαρέμφ. μέλλ.—3. δοτικ.—4. ἐπὶ + αἰτ.—5. ἄγω.—6. μνημονεύω.—7. δήπου.—8. δοτ. ἄνευ προθ.—9. ἥκω.—10. πιθοῦ.
- 33.—1. προσάπτω.—2. κόσμος.—3. γυμνάσιον.
- 34.—1. πλοῦς.—2. ὁσῦς.—3. δεινός.—4. εἰσπλούς.
- 35.—1. πρὸ + γενικ.—2. περὶ + αἰτιατ.—3. δοτ. ἄνευ προθ.—4. ἐν + δοτικ.—5. ταῦς.
- 36.—1. ναῦς.—2. πέμπω.—3. ἄγω.—4. ἱερεῖον.
- 37.—1. ἐπλευσε.—2. ποῖ.—3. ἐπανελθεῖν.—4. εἰς τὴν πατρίδα μου = οἴκαδε.—5. ἀπὸ τὴν πατρίδα μου = οἴκοθεν.—6. οἴκω.—7. μέντοι.—8. πολέμου ὅντος αὐτοῖς.—9. ἔξεστι.

ΜΕΡΟΣ Β'

- 38.—1. μεταλλάττω τὸν βίον, ἀπαλλάττομαι τοῦ βίου.—2. μεταπέμπομαι.—3. σκάπτω καὶ παίρνω = ἔξιρύττω.—4. εὗ πράττω.—5. πρεσβύτατος.—6. ἀρχομαι.—7. λέγω.—8. ἀπαλλάττομαι τοῦ βίου.—9. καταλείπω.—10. ἔλαβον.—11. ἀπαλλάττομαι.—12. ἡνεγκον.—13. δῆ.—14. ὥσθδμην.
- 39.—1. δοτικ.—2. κράζω.—3. ἔξέφυγον.—4. τὰς ἀναπνοὰς συνεῖχε.—5. ώς τοῦ βίου ἀπήλλαγμένος.—6. ἀπομαι.—7. προσῆλθον.—8. ὅσφραίνομαι.—9. γενικ.—10. ἀπαλλάττομαι.—11. ἐταῖρος.—12. εἰς ὧδαν κινδύνου = ἐν κινδύνῳ.
- 40.—1. πολλὰ βλάπτω τινά.—2. ἀνιῶμαι.—3. πειρῶμαι.—4. δὲν εἴναι δυνατὸν νὰ ἀποκτᾶς = οὐκ ἀν κτῷο.—5. ἀποβάλλω.—6. περισσότερον ἀπὸ ὅλους = μάλιστα πάντων.—7. δρα.—8. νὰ μὴ ἀποκτᾶς = δπως μὴ κτῷ.—9. πειρῶμαι.—10. ἀρχω.—11. βασιλεία.—12. χρῶμαι.—13. κελεύω.—14. ἥδη.—15. ἔδραμον.—16. θεράπων.—17. τρόποι.—18. δοκιμάζοντες... = πειρώμενοι τοῦ Κ.εὶ μὴ αὐτῷ μεταμέλοι.—19. ἥδομαι.—20. ἀφ' ἐνὸς μὲν — ἀφ' ἐτέρου δὲ = τὰ μὲν — τὰ δέ.
- 41.—1. σκοπῶ.—2. κοινῇ.—3. θεωρῶ.—4. ἐνάγω τινὰ εἰς τὸ δικαστήριον ώς παράφρονα = κατηγορῶ τινος παράνοιαν.—5. δὲν φροντίζω = ἀμελῶ.—6. οὖσία, χρήματα.—7. εὔκτ. + ἀν τοῦ ρ. καλῶ.—8. ὕδε.—9. διαπράττω ἀδικίαν = ἀδικῶ.—10. ἀσκῶ.—11. ποιῶ.—12. παρὰ τοὺς νόμους.—13. φιλῶ.—14. ἀρα.—15. μᾶλλον.—16. καταφρονῶ.—17. καλῶ.—18. εὗ.
- 42.—1. διδασκαλεῖον.—2. αἰροῦμαι.—3. δοτικ.—4. ἀφαιροῦμαι.—5. παίω.—6. τιμωροῦμαι.—7. θεωρῶ πάρα πολὺ σπουδαῖον = περὶ πλείστου ποιοῦμαι.—8. ὀλίγον φροντίζω = ὀλιγωρῶ.—9. βρωτόν, τό.—10. ἀσκοῦμαι.—11. σιτοῦμαι.
- 43.—1. ὕβρις.—2. μειῶ.—3. νομίζω καλὸν = ἀξιῶ,—4. κελεύω.—5. ἀνακοινοῦμαι.—6. κελεύω.—7. ζητῶ τὴν συμβουλήν τινος = ἀνακοινῶ τινι.—8. ἐφοδιάζομαι μὲ πληρώματα = πληροῦμαι.—9. περαιοῦμαι.—10. γίνομαι γνωστὸς = δηλοῦμαι.—11. μετοχ. ἐνεστ. τοῦ ρ. εἰμί.—12. ἔρχομαι εἰς βοήθειαν = βοηθῶ.—13. ἐνθυμοῦμαι.—14. ἀποστεροῦμαι.—15. πρόσταγμα.—16. καταλείπω.—17. ἐπανῆλθον.

- 44.—1. ἀποδημῶ.—2. ἐπιστρέφω εἰς τὴν πατρίδα = ἀπονοστῶ.—3. πολίτης.—4. ἀπαντῶ.—5. κομπάζω.—6. κτῶμαι.—7. τέχνη.—8. δρῶ.—9. ποιοῦμαι.—10. μέσ. ἀόρ.—11. πειρῶμαι.
- 45.—1. τελευτῶ.—2. βιῶ.—3. ἵδμαι.—4. αἰτῶ.
- 46.—1. περὶ πλείστου ποιοῦμαι.—2. ἀπαρέμφ. μέσ. φωνῆς.—3. οἰκουμένη.—4. σπεύδω νὰ ἔλθω = ὅρμαι.—5. ἀμιλλῶμαι.—6. αἰτ. ἄνευ προθ.—7. Ὁλυμπιονίκης ἢ ὁ Ὁλύμπια νικῶν.—8. κρίνομαι ἄξιος = ἄξιοῦμαι.
- 47.—1. νοῶ.—2. διαλέγομαι.—3. μέσ. ἀόρ.—4. δεσπότης.—5. οἴα νοσεῖ.—6. περὶ πλείστονος ἡγοῦμαι.—7. μυθολογῶ.—8. μετοχ. μέσ. ἀόρ. τοῦ ρ. μηχανῶμαι.
- 48.—1. δμοῦ.—2. δμοίος εἰμι, ἔοικα.
- 49.—1. ἐκπολιορκῶ.—2. αὐτίκα.—3. φύλαξ.—4. ἀκτή.—5. σημαίνω. ἀποφαίνω.—6. ἀγγελία.—7. ἐν βραχεῖ.—8. ἀμύνομαι.
- 50.—1. ἀποκτείνω.—2. ἐντέλλομαι.—3. διανέμω.—4. χαλεπαίνω.—5. καταλείπω.—6. μέρος.—7. σημαίνω.—8. ἀποκρίνομαι.
- 51.—1. στέλλομαι.—2. σφάλλομαι.—3. γεν. ἄνευ προθ.—4. ἡμεροδρόμος.—5. εὔκτ. + ἄν.—6. δοτ. ἄνευ προθ.—7. στέλλομαι.—8. πορφύρα.—9. ἄγομαι.—10. ἀφήνω ἔλευθερον = ἀποστέλλω.—11. ὅρμαι.
- 52.—1. πιέζομαι.—2. ἄχθος.—3. ἀποβάλλω.—4. ὀδύρομαι.—5. ἀπονέμω.—6. οἰκτίω.—7. συστέλλομαι.—8. παρόντος.—9. αἰρω.
- 53.—1. ἐκβάλλω.—2. αἴρομαι.—3. πιστόταος.—4. κόπτω δλόγυρα = περικόπτω.—5. λυμαίνομαι.—6. μαίνομαι.—7. κατηγορῶ πυευδῶς = διαβάλλω.—8. ἀπαίρω.—9. ἐπαγγέλλομαι.—10. πέφηνα.—11. ἐπιτρέπω.—12. κατάλληλος περίστασις = κατόρτιος.—13. περαιών.—14. ὠς.—15. ἐγενόμην.—16. κρατῶ.
- 54.—1. ὑπερσ. τοῦ ρ. κτῶμαι.—2. ἐπομαι.—3. ἔῶ.—4. βούλομαι.—5. καθέζομαι.—6. ἔξωθῶ.—7. κρῶμαι.—8. πράως.—9. ἔθιζω.—10. φυλάττομαι.—11. ἐργάζομαι.—12. θάλαμος.—13. δρύττομαι.—14. τάφρος.—15. ἀφέλκω.—16. καθεύδω.—17. ὑπερσ. β' τοῦ ρ. ἐγείρω.—18. ἔοικα.
- 55.—1. καθέρπω.—2. εἴωθα.—3. καθέλκομαι.—4. μέλλω.—5. δυσθανατῶ (- ἔω).—6. καθίζω.—7. δρῶ.—8. ἀφέλκω.—9. νευρά.—10. πλήττω.—11. ἰσχυρῶς.—12. ἀλγῶ.—13. φίπτω κατὰ γῆς = ἀπορρίπτω.—14. καταπλήττομαι.—15. ψύφος.—16. φεύγω.

- 56.—1. ἀρχή.—2. καθίσταμαι.—3. χαλεπός.—4. λογίζομαι.—5. ἐκβάλλω.—6. καθίστημι.—7. μέσ. ἀρό.—8. ἀφίσταμαι.—9. συνίστημι.—10. ἀνθίσταμαι.—11. διορίζω ἀρχηγὸν = ἐφίστημι.—12. καθίσταμαι.—13. μέλλ. τοῦ ο. εἰμί.—14. ἔρχομαι μὲ τὸ μέρος τινὸς = παρίσταμαι τινι.
- 57.—1. μετατίθημι.—2. ἔδιος.—3. προστάττω.—4. ἐντίθημι τὴν κεφαλὴν εἰς βρόχον.—5. προτείνω τὴν μεταβολὴν νόμου = μετατίθημι νόμον.—6. ἐκκλησία.—7. τίθεμαι τὴν ψῆφον.—8. εἰσηγοῦμαι.—9. ἀπολύομαι,—10. ἐντίθεμαι.
- 58.—1. ἀνάθημα.—2. ἀνατίθεμαι.—3. ἀνεκείμην.
- 59.—1. συνίημι.—2. τοξεύων περνῶ τὸ βέλος = ἀφίημι τὸ βέλος.—3. δακτύλιος.—4. μέσ. ἀρό.—5. ἔζωγχοθήην.—6. ἄγε.—7. ἀφίημι.—8. ἔχω.—9. προτίθεμαι.—10. μετατίθεμαι.—11. ἐπιτίθημι.—12. δίκη.—13. ἀπάγω.—14. κολάζομαι, ζημιοῦμαι.—15. μελετῶ.—16. ἥμαρτον τοῦ σκοποῦ.—17. προτίθημι.
- 60.—1. νέμω.—2. ἐντίθημι.—3. περιοικῶ.—4. ἔμαι.—5. συνίημι.—6. τῇ ἀληθείᾳ.—7. ἐπιτίθεμαι πύλας τοῖς ὡσὶ.—8. ἔθος.—9. ἐπιτίθημι τὸν νοῦν τινι.
- 61.—1. εἰς.—2. ἀλλως.—3. εἰκός.—4. ἀποδίδωμι.—5. γενικ.—6. φυλάττομαι.—7. ἐκκλίνω.—8. συνήθης.—9. φέρομαι.
- 63.—1. ἐνδίδωμι οἴκτῳ.—2. ἀποδίδωμαι.—3. δίκην δίδωμι.—4. ἐφίημι.
- 64.—1. τὰ ἁυτοῦ.—2. κακῶς διατίθεμαι.—3. ἐφόδιον εἰς τὸ γῆρας κατατίθεμαι.—4. μεταδίδωμί τινι τοῦ χρυσοῦ.—5. ὑφίσταμαι.—6. ὑποτίθεμαι.—7. ὑφίεμαι (τινός).—8. κατατίθημι.
- 65.—1. κελεύσαντος.—2. κατὰ διαδοχὴν.—3. ἀπεστραμμένος.—4. βλέπω.—5. δείκνυμι.—6. εἰκών.—7. πήρα.—8. δπότε + εὐχτ.
- 66.—1. ξυλοτόμος.—2. ἐνδείκνυμι.—3. ἐπάγην.
- 67.—1. καταστρέφομαι.—2. δύμνυμι.—3. προστίθεμαι.—4. ὑπερστοῦ ο. ζεύγγνυμαι.—5. σπουδῆ.—6. διασκεδάννυμαι.—7. ζεύγγνυμι.—8. συμμείγνυμι.—9. παρακμ. τοῦ ο. ἀναπετάννυμαι.—10. πανταχοῦ.
- 68.—1. δοτικ.—2. καταλύω.—3. ἐκάθισε.—4. ὕστατος.

ΜΕΡΟΣ Γ'

- 69.—1. καταγιγνώσκω τινός θάνατον.—2. διμιλῶ, ούνειμι.—3. αἰ-
σχρόν ἔστι. — 4. οἰκῶ. — 5. ἐνδύομαι. — 6. κουφότατος. — 7.
ἔσθής.—8. φέρω.—9. ἔγνων.—10. ἀπάγω.
- 70.—1. μέγας.—2. ἐκδύομαι.—3. ἐκδύω.—4. αἴτιατ.—5. ἀμφιέν-
νυμι.—6. αἴτ. ἄνευ προθ.—7. ἐνδύομαι.—8. προσῆλθον.—9.
ἀφειλόμην.—10. καταγιγνώσκω τὴν ζημίαν.—11. ἔγνων.—12.
ἀκριβῶ (-ώ).—13. καθίστημι.—14. κρίνω.—15. ἔγνων.—16.
ἀρμόττω.—17. ἔγνων.
- 71.—1. διαρπάζομαι.—2. παροξύνομαι.—3. προστάττω.—4. ἔτεμον.
—5. προστίθεμαι.—6. διίσταμαι.—7. συνίσταμαι.—8. ἐμπίμ-
πλαμαι.—9. ἐκείμην.—10. καθίσταμαι εἰς κίνδυνον.—11. ἔτρε-
ψάμην.—12. μέσ. ἀόρ. β'.—13. αὐθίς.
- 72.—1. κυβερνήτης.—2. πόση.—3. ἐπίσταμαι.—4. χρόνος.—5. ἄγα-
μαί τινός τι.—6. κατῆλθον.—7. τεκμαίρομαι.—8. κυβερνῶ.
- 73.—1. ἀντιτεταγμένος.—2. νόμος.—3. φεύγω.—4. ἀπολείπω.—5.
προέρχομαι.—6. ἡ.—7. κατέρχομαι.
- 74.—1. καταγελῶ.—2. λιθοτομία, ἡ.—3. προσέρχομαι.—4. ὁρδίως
φέρων.—5. εἰς ἀκρόασιν.—6. ἀνίσταμαι.
- 76.—1. οὖ μὴν ἀλλά.—2. ἀνάκειμαι.—3. πρᾶξις.—4. φοιτῶ.—5.
θαυμάζω.—6. ἀνδριάς.
- 77.—1. παρέρχομαι.—2. πρόσοιδα.
- 78.—1. καταπαλαίομαι.—2. λόγον ποιοῦμαι.—3. ἀπελαύνω.—4.
παρελαύνω.—5. ἀποκάμνω.—6. μέσ. ἀόρ. τοῦ ρ. ἀποτίνομαι.
- 79.—1. ἀφικνοῦμαι.—2. διατρίβω.—3. σκώπτω (μετοχ.).
- 80.—1. μεγάλα ἀμαρτάνω.—2. αἰσθάνομαι.—3. ωμῶς.—4. ἀπεχθά-
νομαι.—5. πωλῶ.—6. λύομαι.
- 81.—1. διφλισκάνω (προδοσίας).—2. διαβάλλομαι.—3. φθάνω (+
μετοχ.).—4. πυνθάνομαι.—5. ἔξαμαρτάνω (εἴς τινα).—6. παρακμ.
τοῦ ρ. ἀμαρτάνομαι.—7. ἔξελαύνω.—8. δράκων ποικίλος.—9.
τυγχάνω.—10. κηλῶ.—11. ποιῶ πάντα.—12. ἀποχωρῶ.
- 82.—1. ἐκπέμπω.—2. πράττω.—3. νίκης τυγχάνω.—4. μετρίως.—5.
φέρω.
- 83.—1. οἶομαι.—2. τέρας.—3. δέομαι.—4. τίκτω.—5. ἀνὴρ ἐγένετο.
Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

— 6. καθίσταμαι εἰς στάσιν.— 7. ἄχθομαι.— 8. δυστυχία.— 9. μέλει.— 10. δοκεῖ.— 11. μάχομαι.— 12. βούλομαι.

84.—1. περιγίγνομαι (*τινός*).— 2. κελεύω.— 3. ἐπιμελοῦμαι.— 4. μέλλω.— 5. μάχομαι.— 6. ἄχθομαι.— 7. οὔχομαι.

85.—1. παρακμ. τοῦ ρ. καταγηράσκω.— 2. παρακμ. τοῦ ρ. μιμνήσκομαι.— 3. διδάσκομαι.— 4. ἀναλίσκω.— 5. λανθάνω διατρίβων.— 6. κάπηλος.— 7. διδάσκω.— 8. πιπράσκομαι.— 9. γιγνώσκω.— 10. ἀποθνήσκω.

86.—1. δκνῶ.— 2. συνέρχομαι τινι εἰς λόγους.

ΠΙΝΑΞ ΤΩΝ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΤΜΗΜΑ ΠΡΩΤΟΝ

ΜΕΡΟΣ Α'

1. Ούσιαστικὰ τῆς Β' κλίσεως ἀρσενικά. Ὁριστικὴ τοῦ ἐνεστῶτος τῆς ἐνεργητικῆς φωνῆς βιαζού τόνων ρημάτων.
2. Ούσιαστικὰ τῆς Β' κλίσεως θηλυκά. Ὁριστικὴ τοῦ ἐνεστῶτος τῆς ἐνεργητικῆς φωνῆς βαρυτόνων ρημάτων.
3. Ούσιαστικὰ τῆς Β' κλίσεως οὐδέτερα.
4. Ούσιαστικὰ τῆς Α' κλίσ. θηλυκά. Ὁριστικὴ ἐνεστῶτος τοῦ ρ. εἰμί.
5. Παρατατικὸς τῆς ἐνεργ. φωνῆς βαρυτόνων ρημάτων.
6. Ούσιαστικὰ τῆς Α' κλίσ. ἀρσενικά. Παρατατικὸς τοῦ ρ. εἰμί.
7. Ἐπίθετα τῆς Β' κλίσεως τρικατάληκτα ἀσυναιρέτα. Παρατατικὸς τοῦ ρ. εἰμί.
8. Ἐπίθετα τῆς Β' κλίσεως δικατάληκτα ἀσυναιρέτα.
9. Ὁριστικὴ τοῦ ἐνεστῶτος τῆς μέσης φωνῆς βαρυτόνων ρημάτων.
10. Ούσιαστικὰ τῆς Γ' κλίσεως χειλικόληκτα καὶ οὐρανικόληκτα.
11. Παρατατικὸς τῆς μέσης φωνῆς βαρυτόνων ρημάτων.
12. Ούσιαστικὰ τῆς Γ' κλίσεως δδοντικόληκτα.
13. Ὁριστικὴ τοῦ ἐνεργητικοῦ ἀօρίστου πρώτου φωνηντολήκτων ἀσυναιρέτων ρημάτων.
14. Ούσιαστικὰ τῆς Γ' κλίσεως δδοντικόληκτα μὲ θέμα λῆγον εἰς -ντ.
15. Ούσιαστικὰ τῆς Γ' κλίσεως ἐνρινόληκτα.
16. Ούσιαστικὰ τῆς Γ' κλίσεως ὑγρόληκτα.
17. Ούσιαστικὰ τῆς Γ' κλίσεως ὑγρόληκτα συγκοπτόμενα.
18. Ούσιαστικὰ τῆς Γ' κλίσεως σιγμόληκτα οὐδέτερα εἰς -ος.
19. Ούσιαστικὰ τῆς Γ' κλίσεως σιγμόληκτα εἰς -ης.
20. Ούσιαστικὰ τῆς Γ' κλίσεως σιγμόληκτα οὐδέτερα εἰς -ας.
21. Ὑποτακτικὴ τοῦ ἐνεστῶτος καὶ ἀօρίστου πρώτου τῆς ἐνεργ. φωνῆς φωνηντολήκτων ἀσυναιρέτων ρημάτων.

22. Ούσιαστικὰ τῆς Γ' κλίσεως φωνηεντόληκτα εἰς -ις.
23. Ούσιαστικὰ τῆς Γ' κλίσεως φωνηεντόληκτα εἰς -υς.
24. Ούσιαστικὰ τῆς Γ' κλίσεως φωνηεντόληκτα εἰς -ευς.
25. Ὁριστικὴ τοῦ μέλλοντος τῆς ἐνεργητ. φωνῆς φωνηεντολήκτων ἀσυναιρέτων ρημάτων.
26. Ούσιαστικὰ τῆς Γ' κλίσεως σιγμόληκτα εἰς -ως καὶ φωνηεντόληκτα εἰς -ω.
27. Ὁριστικὴ παρακειμένου καὶ ὑπερσυντελίκου τῆς ἐνεργητικῆς φωνῆς φωνηεντολήκτων ἀσυναιρέτων ρημάτων.
28. Ἐπίθετα τῆς Γ' κλίσεως συμφωνόληκτα μὲ θέμα λῆγον εἰς -ν ἢ -ντ.
29. Ἐπίθετα τῆς Γ' κλίσεως φωνηεντόληκτα εἰς -υς (-εια, -υ).
30. Ἐπίθετα τῆς Γ' κλίσεως σιγμόληκτα εἰς -ης, -ες.
31. Ἐπανάληψις τῶν ὀνομάτων τῆς Γ' κλίσεως.
32. Παραθετικὰ ἐπιθέτων καὶ ἐπιρρημάτων.
33. Προστακτικὴ τῆς ἐνεργητικῆς φωνῆς φωνηεντολήκτων ἀσυναιρέτων ρημάτων.
34. Εὔκτικὴ τῆς ἐνεργητικῆς φωνῆς φωνηεντολήκτων ἀσυναιρέτων ρημάτων.
35. Ἀπαρέμφατον καὶ μετοχὴ τῆς ἐνεργητικῆς φωνῆς φωνηεντολήκτων ἀσυναιρέτων ρημάτων.
36. Ἐνεργητικὸς ἀόριστος δεύτερος.
37. Ἐπανάληψις τῆς ἐνεργητικῆς φωνῆς φωνηεντολήκτων ἀσυναιρέτων ρημάτων. Προσωπικαὶ ἀντωνυμίαι.
38. Αἱ ἄλλαι πλὴν τῆς δριστικῆς ἐγκλίσεις, τὸ ἀπαρέμφατον καὶ ἡ μετοχὴ τοῦ ἐνεστῶτος τῆς μέσης φωνῆς φωνηεντολήκτων ἀσυναιρέτων ρημάτων.
39. Ὁριστικὴ τοῦ μέσου μέλλοντος φωνηεντολήκτων ἀσυναιρέτων ρημάτων.
40. Ὁριστικὴ τοῦ μέσου ἀορίστου πρώτου φωνηεντολήκτων ἀσυναιρέτων ρημάτων.
41. Ὁριστικὴ τοῦ παρακειμένου καὶ ὑπερσυντελίκου τῆς μέσης φωνῆς φωνηεντολήκτων ἀσυναιρέτων ρημάτων.
42. Εὔκτικὴ τοῦ μέσου μέλλοντος καὶ ἀορίστου πρώτου καὶ παρακειμένου τῆς μέσης φωνῆς.
43. Μέσος καὶ παθητικὸς μέλλων καὶ ἀόριστος φωνηεντολήκτων ἀστναιρέτων ρημάτων.

44-45. Ἀντωνυμίαι.

46. Οὐσιαστικὰ συνηρημένα τῆς Α' κλίσεως.
 47. Οὐσιαστικὰ συνηρημένα τῆς Β' κλίσεως.
 48. Δευτέρᾳ Ἀττικὴ κλίσις οὐσιαστικῶν.
 - 49-50. Ἐπίθετα συνηρημένα τῆς δευτέρας κλίσεως.
 51. Ἐπίθετα τῆς δευτέρας Ἀττικῆς κλίσεως.
 - 52-53. Ἀνώμαλα οὐσιαστικά.
 54. Συσχετικὰ ἀντωνυμίαι. Συσχετικὰ ἐπιφρήματα.
-

ΜΕΡΟΣ Β'

55. Παθητικὸς μέλλων δεύτερος καὶ παθητικὸς ἀόριστος δεύτερος ἀφωνολήκτων ρημάτων.
56. Συνηρημένος ἐνεργητικὸς καὶ μέσος μέλλων ἀφωνολήκτων ρημάτων.
57. Μέσος μέλλων καὶ ἀόριστος α', παθητικὸς μέλλων καὶ ἀόριστος α' καὶ β' ἀφωνολήκτων ρημάτων.
58. Ἀφωνόληκτα ρήματα.
59. Ἐνεστὼς καὶ παρατατικὸς τῆς ἐνεργητικῆς φωνῆς συνηρημένων ρημάτων εἰς -άω.
60. Ἐνεστὼς καὶ παρατατικὸς τῆς μέσης φωνῆς συνηρημένων ρημάτων εἰς -άω.
61. Ἐνεστὼς καὶ παρατατικὸς τῆς ἐνεργητικῆς καὶ μέσης φωνῆς συνηρημένων ρημάτων εἰς -άω.
62. Ἐνεστὼς καὶ παρατατικὸς τῆς ἐνεργητικῆς φωνῆς συνηρημένων ρημάτων εἰς -έω.
63. Ἐνεστὼς καὶ παρατατικὸς τῆς μέσης φωνῆς συνηρημένων ρημάτων εἰς -έω.
64. Ἐνεστὼς καὶ παρατατικὸς τῆς ἐνεργητικῆς καὶ μέσης φωνῆς συνηρημένων ρημάτων εἰς -όω.
65. Ὁμαλὸς σχηματισμὸς τῶν ἄλλων χρόνων τῶν συνηρημένων ρημάτων.
66. Ἀνώμαλος σχηματισμὸς τῶν ἄλλων χρόνων τῶν συνηρημένων ρημάτων.

67-68. Συνηρημένα ρήματα.

69. Δυϊκὸς ἀριθμὸς ὄνομάτων καὶ ρημάτων.

70-72. Υγρόληκτα καὶ ἐνρινόληκτα ρήματα.

73. Ἀνωμαλίαι τῆς αὐξήσεως τῶν ρημάτων.

74. Ἀνωμαλίαι τῆς αὐξήσεως καὶ τοῦ ἀναδιπλασιασμοῦ τῶν ρημάτων. Ἀττικὸς ἀναδιπλασιασμός.

75. Ἐνεργητικὴ φωνὴ τοῦ ρήματος ἵστημι.

76. Μέση φωνὴ τοῦ ρήματος ἵστημι.

77. Οἱ ἀόριστος ἔστην, ὁ παρακείμενος ἔστηκα καὶ ὁ ὑπερσυντέλικος εἶστήκειν.

78. Ἐνεστώς, παρατατικὸς καὶ ἀόριστος β' τῆς ἐνεργητικῆς φωνῆς τοῦ ρήματος τίθημι.

79. Ἐνεστώς, παρατατικὸς καὶ ἀόριστος β' τῆς ἐνεργητικῆς φωνῆς τοῦ ρήματος ἴημι.

80. Ἐνεστώς, παρατατικὸς καὶ ἀόριστος β' τῆς μέσης φωνῆς τῶν ρημάτων τίθημι καὶ ἴημι.

81-82. Ἐνεργητικὴ καὶ μέση φωνὴ τῶν ρημάτων τίθημι καὶ ἴημι.

83. Ἐνεργητικὴ φωνὴ τοῦ ρήματος δίδωμι.

84. Μέση φωνὴ τοῦ ρήματος δίδωμι.

85. Ἐπανάληψις τῶν ρημάτων τίθημι, ἴημι καὶ δίδωμι.

86. Ἐνεργητικὴ φωνὴ τῶν εἰς - μι συμφωνολήκτων ρημάτων.

87. Μέση φωνὴ τῶν εἰς - μι συμφωνολήκτων ρημάτων.

88-89. Ἀριθμητικά.

ΜΕΡΟΣ Γ'

90-91. Ἀόριστοι β' ρημάτων εἰς - ω κλινόμενοι κατὰ τὰ εἰς - μι ρήματα.

92-93. Ρήματα κλινόμενα κατὰ τὸ ἵστημι - ἵσταμαι.

94. Τὰ ρήματα εἰμὶ καὶ φημί

95. Τὰ ρήματα φημὶ καὶ εἴμι.

96. Τὸ ρῆμα εἴμι.

97. Τὰ ρήματα κεῖμαι καὶ κάθημαι.

98. Τὰ ρήματα οἶδα καὶ δέδοικα.

- 99-100. Ρήματα, τῶν δποίων τὸ ὄηματικὸν θέμα προσλαμβάνει τὸ πρόσφυμα -σκ ἢ -ισκ.
- 101-103. Ρήματα, τῶν δποίων τὸ ὄηματικὸν θέμα προσλαμβάνει τὸ πρόσφυμα ν ἢ αν καὶ συγχρόνως ἐν ν πρὸ τοῦ χαρακτῆρος ἢ νι ἢ νυ.
104. Ρήματα σχηματίζοντα τοὺς χρόνους των ἐκ διαφόρων θεμάτων συγγενῶν κατὰ τὴν σημασίαν. Τὸ ὄημα ἀφικνοῦμαι.
105. Ρήματα, τῶν δποίων τὸ ὄηματικὸν θέμα προσλαμβάνει ε πρὸς σχηματισμὸν τῶν χρόνων των.
106. Ρήματα σχηματίζοντα τοὺς χρόνους των ἐκ διαφόρων θεμάτων συγγενῶν κατὰ τὴν σημασίαν.
107. Ρήματα ἀποθετικά.

ΤΜΗΜΑ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

ΜΕΡΟΣ Α'

1. Οὐσιαστικὰ τῆς Β' κλίσεως ἀρσενικά. Ὁριστικὴ τοῦ ἐνεστῶτος τῆς ἐνεργητικῆς φωνῆς βαρυτόνων ὄημάτων.
2. Οὐσιαστικὰ τῆς Β' κλίσεως θηλυκά.
3. Οὐσιαστικὰ τῆς Β' κλίσεως οὐδέτερα.
4. Παρατατικὸς τῆς ἐνεργητικῆς φωνῆς βαρυτόνων ὄημάτων.
5. Οὐσιαστικὰ τῆς Α' κλίσεως ἀρσενικά.
6. Ἐπίθετα τῆς Β' κλίσεως τρικατάληκτα ἀσυναίρετα.
7. Οὐσιαστικὰ τῆς Γ' κλίσεως χειλικόληκτα καὶ οὐδανικόληκτα.
8. Οὐσιαστικὰ τῆς Γ' κλίσεως ὁδοντικόληκτα.
9. Ὁριστικὴ ἐνεργητικοῦ ἀορίστου α' φωνηεντολήκτων ἀσυναιρέτων ὄημάτων.
10. Οὐσιαστικὰ τῆς Γ' κλίσεως ὁδοντικόληκτα μὲ θέμα λῆγον εἰς ντ.
11. Οὐσιαστικὰ τῆς Γ' κλίσεως ἐνορινόληκτα.
12. Οὐσιαστικὰ τῆς Γ' κλίσεως ὑγρόληκτα.
13. Οὐσιαστικὰ τῆς Γ' κλίσεως ὑγρόληκτα.
14. Οὐσιαστικὰ τῆς Γ' κλίσεως ὑγρόληκτα συγκοπτόμενα.

15. Οὐσιαστικὰ τῆς Γ' κλίσεως σιγμόληκτα οὐδέτερα εἰς -ος.
 16. Οὐσιαστικὰ τῆς Γ' κλίσεως σιγμόληκτα εἰς -ης.
 17. Οὐσιαστικὰ τῆς Γ' κλίσεως σιγμόληκτα οὐδέτερα εἰς -ας.
 18. Οὐσιαστικὰ τῆς Γ' κλίσεως φωνηεντόληκτα εἰς -ις.
 19. Οὐσιαστικὰ τῆς Γ' κλίσεως φωνηεντόληκτα εἰς -υς.
 20. Οὐσιαστικὰ τῆς Γ' κλίσεως φωνηεντόληκτα εἰς -ευς καὶ -ους.
 21. Ὁριστικὴ ἐνεργητικοῦ μέλλοντος φωνηεντολήκτων ἀσυναιρέτων ρημάτων.
 22. Ὁριστικὴ παρακειμένου καὶ ὑπερσυντελίκου τῆς ἐνεργητικῆς φωνῆς φωνηεντολήκτων ἀσυναιρέτων ρημάτων.
 23. Ἐπίθετα τῆς Γ' κλίσεως συμφωνόληκτα μὲθέμα λῆγον εἰς -η -ντ.
 24. Ἐπίθετα τῆς Γ' κλίσεως φωνηεντόληκτα εἰς -υς (-εια -υ).
 25. Ἐπίθετα τῆς Γ' κλίσεως δικατάληκτα εἰς -ων, -ον καὶ εἰς -ης, -ες.
 26. Παραθετικὰ ἐπίθετα εἰς -τέρος, -τατος.
 27. Παραθετικὰ ἐπίθετα εἰς -ιων, -ιστος.
 28. Ὑποτακτική, προστακτική, ἀπαρέμφατον καὶ μετοχὴ τῆς ἐνεργητικῆς φωνῆς φωνηεντολήκτων ἀσυναιρέτων ρημάτων.
 29. Προσωπικαὶ ἀντωνυμίαι.
 30. Ὑπερσυντέλικος τῆς μέσης φωνῆς φωνηεντολήκτων ἀσυναιρέτων ρημάτων.
 31. Παθητικὸς μέλλων καὶ ἀδόριστος α' φωνηεντολήκτων ἀσυναιρέτων ρημάτων.
 32. Ἀντωνυμίαι.
 33. Οὐσιαστικὰ συνηρημένα τῆς Α' κλίσεως.
 34. Οὐσιαστικὰ συνηρημένα τῆς Β' κλίσεως.
 35. Δευτέρα Ἀττικὴ κλίσις.
 36. Οὐσιαστικὰ ἀνώμαλα.
 37. Συσχετικαὶ ἀντωνυμίαι. Συσχετικὰ ἐπιρρήματα.
-

ΜΕΡΟΣ Β'

- 38-39. Ρήματα ἀφωνόληκτα.
40. Ἐνεστῶς καὶ παρατατικὸς τῆς ἐνεργητικῆς καὶ μέσης φωνῆς συνηρημένων ρημάτων εἰς - ἀω.
41. Ἐνεστῶς καὶ παρατατικὸς τῆς ἐνεργητικῆς φωνῆς συνηρημένων ρημάτων εἰς - ἔω.
42. Ἐνεστῶς καὶ παρατατικὸς τῆς μέσης φωνῆς συνηρημένων ρημάτων εἰς - ἔω.
43. Ἐνεστῶς καὶ παρατατικὸς τῆς ἐνεργητικῆς καὶ μέσης φωνῆς συνηρημένων ρημάτων εἰς - ὄω.
- 44-45. Ρήματα συνηρημένα εἰς - ἀω καὶ - ἔω.
- 46-47. Ρήματα συνηρημένα.
48. Δυϊκὸς ἀριθμὸς ὀνομάτων καὶ ρημάτων.
49. Ἐνεστῶς, παρατατικὸς καὶ μέλλων ἐνεργητικὸς καὶ μέσος ὑγρολήκτων καὶ ἐνοινολήκτων ρημάτων.
50. Ἐνεργητικὸς καὶ μέσος ἀδριστος α' ὑγρολήκτων καὶ ἐνοινολήκτων ρημάτων.
51. Παθητικὸς μέλλων, παθητικὸς ἀδριστος καὶ παρακείμενος τῆς μέσης φωνῆς ὑγρολήκτων καὶ ἐνοινολήκτων ρημάτων.
- 52-53. Ὅγροληκτα καὶ ἐνοινόληκτα ρήματα.
- 54-55. Ἀνωμαλίαι τῆς αὐξήσεως καὶ τοῦ ἀναδιπλασιασμοῦ τῶν ρημάτων.
56. Ἐνεργητικὴ καὶ μέση φωνὴ τοῦ ρήματος ίστημι.
57. Ἐνεργητικὴ καὶ μέση φωνὴ τοῦ ρήματος τίθημι.
58. Παθητικὸς μέλλων καὶ παρακείμενος τοῦ ρήματος τίθημι.
- 59-60. Ἐνεργητικὴ καὶ μέση φωνὴ τῶν ρημάτων τίθημι καὶ ίημι.
61. Ἐνεργητικὴ φωνὴ τοῦ ρήματος δίδωμι.
62. Ἐνεργητικὴ καὶ μέση φωνὴ τοῦ ρήματος δίδωμι.
- 63-64. Ἐνεργητικὴ καὶ μέση φωνὴ τῶν ρημάτων ίστημι, τίθημι, ίημι καὶ δίδωμι.
65. Ἐνεργητικὴ φωνὴ τῶν εἰς - μι συμφωνολήκτων ρημάτων.
66. Μέση φωνὴ τῶν εἰς - μι συμφωνολήκτων ρημάτων.
67. Ἐνεργητικὴ καὶ μέση φωνὴ τῶν εἰς - μι συμφωνολήκτων ρημάτων.
68. Ἀριθμητικά.

69-70. Ἀόριστοι β' οημάτων εἰς -ω κλινόμενοι κατὰ τὰ εἰς -μι,

71-72. Ρήματα κλινόμενα κατὰ τὸ ἵστημι—ἵσταμαι.

73-74. Τὰ οημάτα εἰμι καὶ φημί.

75-76. Τὸ οημα κεῖμαι.

77. Τὸ οημα οἶδα.

78-82. Ρήματα, τῶν δποίων τὸ οηματικὸν θέμα προσλαμβάνει τὸ πρόσφημα ν ἦ αν ἦ αν καὶ συγχρόνως ἐν ν πρὸ τοῦ χαρακτῆρος ή νές ή νι ή νυ.

83. Ρήματα, τῶν δποίων τὸ οηματικὸν θέμα προσλαμβάνει ἐν ε.

Ρήματα, τῶν δποίων τὸ οηματικὸν θέμα προσλαμβάνει τὸ πρόσφημα σκ ή ισκ, ἐνίστε δὲ συγχρόνως καὶ ἐνεστωτικὸν ἀναθηλασιασμόν.

86-87. Ρήματα, τῶν δποίων οἱ χρόνοι σχηματίζονται ἐκ διαφέρων θεμάτων συγγενῶν κατὰ τὴν σημασίαν.

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΑ ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ

ΔΙΔΑΣΚΟΜΕΝΑ ΔΙΑ ΤΩΝ ΚΑΘ' ΕΚΑΣΤΟΝ ΠΕΡΙΚΟΠΩΝ ΤΟΥ Α' ΤΜΗΜΑΤΟΣ

ΜΕΡΟΣ Α'

1. Ἀντικείμενον κατ² αἰτιατικήν. Περικοπαί : 1 - 54.
2. Ἀντικείμενον κατὰ δοτικήν. Περικοπαί : 1, 2, 4, 9 - 12, 15, 17, 19, 20 - 23, 25 - 40, 43, 44, 47, 48, 51, 53, 54.
3. Ἀντικείμενον κατὰ γενικήν. Περικοπαί : 5, 9, 12, 14, 15, 19, 20, 22, 27, 30 - 32, 34, 37 - 40, 43, 45, 47, 51, 52.
4. Ἀπαρέμφατον εἰδικόν. Περικοπαί : 11, 12, 28, 30, 32, 33, 37, 45, 52, 54.
5. Ἀπαρέμφατον τελικόν. Περικοπαί : 1, 3, 11 - 13, 15, 17, 21, 25, 29 - 32, 35, 37 - 41, 44, 45, 47, 48, 54.

ΜΕΡΟΣ Β'

1. Δοτική δργανική. Περικοπαί : 55, 57 - 59, 62 - 66, 68 - 70, 75, 76, 79, 87, 88.
2. Δοτική τοῦ αἰτίου. Περικοπαί : 55, 58, 59, 62, 67, 72, 76.
3. Αἰτιατική τῆς ἀναφορᾶς. Περικοπαί : 60, 64, 67, 68, 69.
4. Συμφωνία τοῦ κατηγορούμενου καὶ τοῦ φήματος πρὸς δύο ἢ περισσότερα ὄποκείμενα. Περικοπαί : 62, 68, 69, 89.
5. Διορισμὸς τοῦ οὖσιαστικοῦ καὶ τοῦ ἐπιθέτου. Περικοπαί : 55, 57 - 59, 61 - 64, 66 - 68, 70 - 89.
6. Μετοχαί Περικοπαί : 55, 57 - 68, 70 - 72, 74, 76 - 88.

7. Ποιητικὸν αἴτιον. Περικοπαί: 55, 57 - 60, 63 - 66, 68, 70 - 72, 74, 76, 77, 82, 84, 86, 87.

ΜΕΡΟΣ Γ'

1. Σύνταξις τῶν παραθετικῶν. Περικοπαί: 94 - 97, 99, 101, 105.
2. Προθετικοὶ διορισμοί. Περικοπαί: 90 - 92, 97 - 107.
3. Γενικὴ ἀπόλυτος. Περικοπαί: 90, 91, 93 - 95, 97, 98, 100, 102, 103, 105 - 107.
4. Δυνητικὴ δριστικὴ καὶ εὐκτικὴ. Περικοπαί: 91, 94, 95, 96, 104, 107.
5. Ἐπιρρηματικοὶ διορισμοί. Περικοπαί: 90 - 95, 97 - 101, 103 - 107.
6. Αἱ ἐγκλίσεις ἐν τῷ ἔξηρτημένῳ λόγῳ. Περικοπαί: 90 - 96, 98 - 101, 103 - 107.
7. Ἡ εὐκτικὴ τοῦ πλαγίου λόγου. Περικοπαί: 91, 92, 94, 95, 98, 105 - 107.
8. Ἀπρόσωπα ρήματα. Περικοπαί: 90, 91, 94, 98, 105 - 107.
9. Ἀποφατικὰ μόρια. Τὸ ἀπαγορευτικὸν μή. Περικοπαί: 90 - 96, 98 - 101, 104 - 107.

Αἱ εἰκόνες τοῦ βιβλίου ἐσχεδιάσθησαν ὑπὸ τοῦ ζωγράφου κ. Βάσου Γερμενῆ.
'Ανάδοχος ἐκτυπώσεως: ΓΕΡΤΡΟΥΔΗ ΧΡΗΣΤΟΥ & ΥΙΟΣ — Γαμβέτα 7, 'Αθηναὶ

Επιτελούσαντα Πράξεων: 55, 57-58, 61, 63, 68, 70-72, 74,
75, 77, 83, 84, 86, 87.

ΜΕΡΟΙ Ι

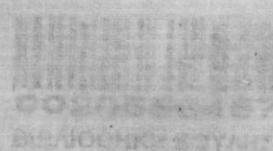
πέραν την παραδεισόν. Ηγεμονία: 1-10, 12-15.
Επιβαλλόν διεμέλειν Πενικόνα: 27-28.
εγκλιματών. Πράξεων: 90, 91, 93, 95-96, 98, 102,
103, 106-107.

Επιβαλλόν διεμέλειν. Πράξεων: 91, 93, 96.

Επιβαλλόν διεμέλειν. Ηγεμονία: 1-10, 12, 13, 15-17.
Επιβαλλόν διεμέλειν στην απομόνωση: 100-
103-107.

Επιβαλλόν διεμέλειν. Ηγεμονία: 1-10, 12, 13, 15-17.
επικίνδυνός Το έγγραφο: 100-101, 103-104, 106,

108, 109-110.

ΕΠΙΒΑΛΛΟΝ ΔΙΕΜΕΛΕΙΝ
ΕΠΙΒΑΛΛΟΝ ΔΙΕΜΕΛΕΙΝ
ΓΕΡΓΤΡΟΥΔΗ ΧΡΗΣΤΟΥ